

Programmabegroting 2023-2026

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	3
Raadsvoorstel	4
Hoofdstuk 1 Basis programmabegroting.....	12
Hoofdstuk 2 Dekkingsplan	17
Hoofdstuk 3 Budgetautorisatie.....	19
Programma 1. Sociaal Domein	26
Programma 2. Onderwijs	44
Programma 3. Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke Vernieuwing (VHROSV).....	49
Programma 4. Volksgezondheid en milieu	57
Programma 5. Verkeer, vervoer en waterstaat.....	63
Programma 6. Veiligheid.....	67
Programma 7. Sport, cultuur, recreatie en openbaar groen	76
Programma 8. Economische zaken	87
Programma 9. Bestuur en ondersteuning.....	94
Programmaplan	110
Paragrafen	114
Paragraaf Weerstandsvermogen	114
Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen	138
Paragraaf Financiering	139
Paragraaf Bedrijfsvoering.....	146
Paragraaf Verbonden partijen	150
Paragraaf Grondbeleid	162
Paragraaf Gemeentelijke heffingen.....	166

Raadsvoorstel

Raadsvoorstel

Raadsvoorstel 26519

Agendapunt: <Agendapunt>

Nummer: <Nummer>

Datum college: 6 september 2022

Raadsvergadering: 20 oktober 2022

Commissie Maatschappij en Middelen

Datum commissie: 6 oktober 2022

Portefeuillehouder: W. Stoffer

Onderwerp: Programmabegroting 2023-2026

Voorstel

De Programmabegroting 2023-2026 vaststellen

Geachte raad,

Inleiding

Hierbij bieden wij u ter bespreking en vaststelling de programmabegroting 2023-2026 aan. In dit voorstel lichten wij toe hoe de begroting met een meerjarig sluitend perspectief tot stand is gekomen.

De grondslagen

De samenstelling van de begroting is gebaseerd op een aantal besluiten en afspraken uit het recente verleden. De basis voor deze Programmabegroting wordt gevormd door het vastgestelde raadsakkoord 2022-2026. Dit raadsakkoord is tevens de basis geweest voor het opstellen van het collegeprogramma 2022-2026. Deze documenten geven enerzijds invulling aan de nieuwe wensen en ontwikkelingen voor de komende bestuursperiode, anderzijds waarborgen deze documenten de continuïteit in de uitvoering van het beleid voor de komende jaren.

Het collegeprogramma 2022-2026 is gebaseerd op het raadsakkoord waar uw raad in de raadsvergadering van 2 juni jl. unaniem mee heeft in gestemd. Op grond daarvan geeft u de kaders van de beleidsontwikkeling aan, stelt u de budgetten vast en controleert u de uitvoering. De Programmabegroting met de gestelde kaders en budgetten vormt hierbij het begin van het planning- en controlproces. De kwartaalrapportages en de jaarrekening vormen de overige schakels in dit proces.

Aangezien het beleidsmatige gedeelte van de Programmabegroting 2022-2026 geënt is op het Collegeprogramma 2022-2026 (op basis van het afgesloten raadsakkoord) is ook deze gepubliceerd op nunspeet.begrotingonline.nl. In de loop van het jaar 2022 zal de publieksversie van het Collegeprogramma 2022-2026 ter kennis name aan de raad worden verzonden.

De vastgestelde uitgangspunten bij de Programmabegroting 2023-2026 vormen de grondslag voor de Programmabegroting 2023-2026. Op 28 april 2022 heeft u de uitgangspunten voor het opstellen van de begroting vastgesteld. Hierin heeft u richtlijnen gegeven voor de te hanteren percentages voor prijs- en looncompensatie en rente.

Een andere basis vormt het eerder genoemde en vastgestelde raadsakkoord. In dit raadsakkoord is een aantal prioriteiten voor nieuw beleid opgenomen. Het betreft hier de volgende onderwerpen:

- Jeugdzorg

- Strategische Huisvestingsplan Onderwijs (PM)
- Ronde Halfweg
- Stationsomgeving
- Brandweerkazerne
- Sportpark Hulshorst
- Kunst en culturaanpak
- Sportpark de Wiltangh
- Bedrijfscontactfunctionaris
- Nieuwe schaapskooi
- Evenemententerrein
- Formatie Economische zaken
- Werklocaties

Nadere uitwerking van deze onderwerpen is opgenomen als nieuw beleid en/of als maatregel welke ondersteunend zijn aan de gestelde doelstellingen in de begroting op basis van het collegeprogramma en raadsakkoord.

Begrotingsperspectief 2023-2026

Ons uitgangspunt is een structureel financieel gezonde gemeente Nunspeet, waarbij het beleid is gericht op een sluitende meerjarenbegroting. Dat uitgangspunt wordt ook wettelijk voorgeschreven en gecontroleerd door de provincie Gelderland. Wanneer de begroting structureel meerjarig sluitend is (dat wil zeggen: de structurele lasten worden gedekt door structurele baten) volgt repressief toezicht. Repressief toezicht houdt in dat de gemeente op afstand door de provincie wordt gevolgd.

Financiële verkenning begroting 2023-2026

(-/- = positief saldo)

Omschrijving	2023	2024	2025	2026
Algemene uitkering, effect herijking meicirculaire 2022	-904	-1.924	-1.896	-1.924
Algemene uitkering, effect herijking meicirculaire 2022 stelpost	904	1.924	1.896	1.924
Algemene uitkering, jeugd*	-1.964	-1.964	-1.964	-1.964
Ophogen budgetten jeugd*	1.964	1.964	1.964	1.964
Algemene uitkering, effect incidenteel meicirculaire 2022	-2.633	-3.561	-4.591	
20% reservering voorzichtigheid	527	712	918	

Bestaand beleid	-1.235	-1.230	-1.245	-1.254
Totaal bestaand beleid 2023-2026	-3.342	-4.078	-4.917	-1.254
Nieuw beleid	2.580	2.318	2.199	2.321
Totaal bestaand en nieuw beleid	-762	-1.760	-2.718	1.067
Dekkingsvoorstellen				
Dekking rotonde Halfweg reserve infrastructurele projecten (1)				-28
Dekking stationsomgeving reserve infrastructurele projecten (1)				-96
Dekking stationsomgeving reserve infrastructurele projecten (1)				-114
Inzet algemene uitkering, effect herijking meicirculaire 2022 stelpost (1)				-829
Toevoeging algemene reserve (2)	762	1.760	2.718	
Totaal dekkingsvoorstellen	762	1.760	2.718	-1.067
Totaal financiële effecten begroting 2023-2026	0	0	0	0

*Zie toelichting en tabel bij het onderdeel Algemene Uitkering / Jeugd

Bestaand beleid

Het resultaat van het bestaande beleid bestaat uit:

- Enkele administratieve wijzigingen zoals het wegvallen of afbouw van te ontvangen subsidies.

- De realistische ramingen ten aanzien van de gemeenschappelijke regelingen zoals vastgesteld in de raadsvergadering van april.
- Te ontvangen dividenden.
- Enz.

Het grootste gedeelte van het resultaat wordt veroorzaakt door het effect van de meicirculaire Algemene Uitkering. Per saldo geeft dit een positief effect van € 1,2 miljoen structureel.

De Algemene Uitkering bestaat uit verschillende onderdelen zoals het sociaal domein, stelposten voor specifieke taken en algemene middelen. Anders dan voorgaande jaren is niet meer één op één te berekenen welke middelen moeten worden toegerekend aan het sociaal domein en welke middelen beschikbaar zijn voor de overige taken.

Algemene middelen

Een ander component van de Algemene Uitkering zijn de algemene middelen. Middelen ter dekking van uitgaven anders dan het sociaal domein. In de meicirculaire is de herijking van het gemeentefonds geformaliseerd. Dit houdt in dat er een herverdeling heeft plaatsgevonden van de Algemene Uitkering tussen de gemeenten o.a. door het toepassen van nieuwe maatstaven. De gemeente Nunspeet is hierin een voordeelgemeente. Dit heeft tot gevolg een hogere Algemene Uitkering. Het voordeel is groter dan, op basis van eerdere gegevens, was berekend. Uit voorzichtigheidsprincipe wordt dit onderdeel van de Algemene Uitkering als stelpost in de begroting opgenomen tot het moment dat het naar aanleiding van latere circulaire mogelijk wordt, de hoogte van dit bedrag op een juiste manier te berekenen en te onderbouwen. Daarnaast worden in de jaren 2023-2025 incidenteel hogere Algemene Uitkering verwacht. Aangezien deze bedragen van € 2.6 miljoen oplopen naar € 4.6 miljoen is vanuit het voorzichtigheidsprincipe ook hier een stelpost opgenomen voor 20% van het in dat jaar te ontvangen bedrag.

Jeugd

Voor het onderdeel Jeugd is incidenteel € 1.9 miljoen door het Rijk beschikbaar gesteld voor het jaar 2023. Deze hogere inkomsten zijn toegevoegd aan het budget jeugd. Hoewel de overschrijdingen van het budget jeugd bij gemeenten een structureel karakter hebben, heeft de rijksoverheid incidenteel extra middelen beschikbaar gesteld. Ook voor 2023 is dit het geval. De VNG heeft op 9 augustus een bericht "Afspraken jeugdmiddelen in meerjarenraming" gepubliceerd. Hieruit blijkt dat het Rijk, de VNG en het IPO voor de jaren 2024, 2025 en 2026 zijn overeengekomen dat gemeenten zowel de extra rijksbijdragen voor de jeugdzorg als de geplande bezuinigingen voor 100% in de begroting 2023 mogen opnemen. Ook de Provincie Gelderland (toezichthouder gemeente Nunspeet) heeft hiermee ingestemd. Als reactie hierop is aangegeven dat deze structurele ophoging van de budgetten ook een taakstelling verwerkt moet worden in de begroting. Dit naar aanleiding van de commissie van Wijzen. Het coalitieakkoord van het Rijk vermeldt dat er vanaf 2024, in aanvulling op de huidige hervormingsagenda, extra beleidsmaatregelen in de jeugdzorg genomen worden. Dit heeft tot gevolg dat er een lagere Algemene Uitkering wordt verstrekt voor het onderdeel Jeugd. Daar tegenover staat een verlaging van de kosten voor hetzelfde bedrag. Gaan deze beleidsmaatregelen niet door, dan blijven de kosten op het huidige geraamde niveau.

Omschrijving	2023	2024	2025	2026
Baten				
Baten dec. Circulaire 2021	-6.351	-6.331	-6.372	-6.433
Herijking en mutaties AU (1,828 milj.)	-2.485	-2.485	-2.485	-2.485
Taakstellende bezuiniging cie. van Wijzen	520	630	775	1.306

Subtotaal	-1.964	-1.855	-1.710	-1.179
Coalitieakkoord rijkscompensatie		136	680	680
Subtotaal	-8.315	-8.050	-7.402	-6.932
Dekking bestaand beleid	-973	-973	-973	-973
TOTAAL BESCHIKBAAR	-9.288	-9.023	-8.375	-7.905
Lasten				
Jeugdzorg intern en extern	10.426	10.426	10.426	10.426
Korting Coalitieakkoord rijkscompensatie		-136	-680	-680
Subtotaal	10.426	10.290	9.746	9.746
Overschot / tekort	1.138	1.267	1.371	1.841
Taakstelling bestaande begroting	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000
Taakstelling budget jeugd inzake verhoogde bijdrage SJNV	-175	-175	-175	-175
Aanvullende taakstelling 2023-2026	37	-92	-196	-666

Totaal	0	0	0	0
---------------	----------	----------	----------	----------

Nieuw beleid

Het resultaat nieuw beleid is opgebouwd uit de nieuw beleidsaanvragen welke voortkomen uit de bestuurlijke wensen Raadakkoord, de benodigde vervangingsinvesteringen, wettelijke taken en overige wensen. Een opsomming van dit nieuw beleid is te vinden onder de "knop" bijlagen op nunspeet.begrotingonline.nl binnen de Programmabegroting 2023-2026.

Dekkingsvoorstel

Om te komen tot een solide begroting met sluitende jaarschijven is een dekkingsplan opgesteld.

De afzonderlijke dekkingsvoorstellen worden hieronder nader toegelicht:

- De kapitaallasten t.b.v. de aanleg rotonde Halfweg vanaf begrotingsjaar 2026 onttrekken aan de voorziening kapitaallasten welke gevoed moet worden door de reserve infrastructurele projecten (1). De totale onttrekking van de reserve in de jaren 2026 t/m 2043 bedraagt € 425.000.
- De kapitaallasten t.b.v. de Stationsomgeving vanaf begrotingsjaar 2026 onttrekken aan de voorziening kapitaallasten welke gevoed moet worden door de reserve infrastructurele projecten (2). De totale onttrekking van de reserve in de jaren 2026 t/m 2063 bedraagt € 6.150.000.
- Om de begroting sluitend te kunnen presenteren wordt voorgesteld het restant te dekken uit de opgenomen stelpost herijking gemeentefonds(3). Per saldo blijft er dan een stelpost over van € 1.095.000.
- De eerste drie jaren resulteren in een begrotingsoverschot. Deze middelen worden in het dekkingsplan toegevoegd aan de algemene reserve (4).

Opmerkingen Provincie

Van de Provincie Gelderland is een besluit ontvangen naar aanleiding van de beoordeling van de Programmabegroting 2022-2025. In dit besluit geeft de provincie aan dat de gemeente Nunspeet voor 2022 in aanmerking komt voor repressief toezicht. Dit is de minst belastende vorm van toezicht.

De provincie oordeelt dat de programmabegroting 2022-2025 structureel en reëel in evenwicht is.

Als aandachtspunt wordt het onderhoud kapitaalgoederen aangehaald. Vanuit het oogpunt van risicobeheersing en toetsing van de realiteit van de ramingen in de begroting en meerjarenraming, is het noodzakelijk te beschikken over recente beheerplannen van de gemeentelijke kapitaalgoederen. Met actuele beheerplannen bent u beter in staat te sturen vanuit uw kader stellende taak. Een recent beheerplan is in onze optiek maximaal vijf jaar oud ten opzichte van het verslagleggingsjaar.

Uit de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen van uw begroting leiden wij af dat de geldigheidsduur van het beleids- en beheerplan wegen en het afvalwaterketenplan Nunspeet-Elburg zijn verlopen. De Provincie adviseert om deze plannen in 2022 te actualiseren en de financiële effecten op te nemen in de begroting 2023.

De Provincie Gelderland heeft een risicobeoordeling gemaakt van de financiële positie van de gemeente Nunspeet. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de financiële kerngetallen welke aansluiten bij de zogeheten 'signaleringswaarden' die afkomstig zijn uit onder meer de stresstest voor 100.000+ gemeenten. De waarde van deze kerngetallen zijn ingedeeld in A, B en C waarbij A het minst risicovol is en C het meest. Alle kerngetallen zijn gewaardeerd / berekend op categorie A.

Ontwikkelingen Programmabegroting

Vanaf het begrotingsjaar 2017 wordt er gewerkt met Pepperflow. Het doel hiervan was een digitaliseringslag te maken t.b.v. de planning & control documenten en deze ook toegankelijk te maken voor de inwoner. In 2021 is er een evaluatie van de P&C cyclus uitgevoerd. Vastgesteld is dat de drie hoofdlijnen- en managementrapportages vervangen zullen worden door vier kwartaalrapportages. De 2e en de 4e kwartaalrapportages zijn uitgebreid. Dit

houdt in dat deze voorzien zijn van de voortgangsinformatie op het beleid en op de financiën. De 1e en 3e kwartaalrapportage is enkel voorzien van financiële verantwoordingsinformatie. In de achterliggende periode zijn alle planning & control documenten opgesteld in Pepperflow. Dit zijn de programmabegroting, de kwartaalrapportages en de jaarrekening. Voor de behandeling en vaststelling van deze documenten zijn deze gepubliceerd in de begrotingsapp. Deze is vanaf elke device te benaderen via nunspeet.begrotingonline.nl.

In 2021 is er voor het eerst gewerkt met een perspectievennota t.b.v. de opstelling van de Programmabegroting 2022-2025. Het doel van de Perspectievennota is om de gemeenteraad eerder in het begrotingsproces te betrekken bij de formulering van beleidswensen. Aangeleverde nieuwe beleidswensen of voorstellen voor beleidsintensiveringen door de raadsfracties krijgen een prominente plek in de Perspectievennota. In verband met de verkiezingen in het voorjaar 2022 is hier eenmalig van afgeweken. Ter voorbereiding van de programmabegroting 2023-2026 is volstaan met de Uitgangspunten bij de Programmabegroting 2023-2026. Ten aanzien van nieuw beleidswensen van de raadsfracties is gebruik gemaakt van het vastgestelde raadsakkoord.

In het begin van 2021 heeft de gemeenteraad de laatste set aan gemeentelijke indicatoren vastgesteld. Deze indicatoren hebben een prominente plek in de op te stellen kwartaal rapportages. In de begroting en de jaarrekening zullen de bekende en verplichte wettelijke indicatoren worden opgenomen. De raads werkgroep gemeentelijke indicatoren is opgeheven. De borging van de betrokkenheid van de raad bij op te stellen of aan te passen beleidsindicatoren in geformaliseerd in de in het leven geroepen Commissie Planning & Control.

Gemeentelijke belastingen en lastendruk 2023

Over de invulling en de berekening van de tarieven 2023 wordt u, zoals gebruikelijk, een afzonderlijk voorstel (Belastingverordeningen 2023) voorgelegd in december 2022.

Onroerendezaakbelasting

Op grond van het bestaande beleid mag de onroerendezaakbelasting (ozb) jaarlijks verhoogd worden met de prijscompensatie. Voor 2023 is de prijscompensatie 2%. Opgemerkt wordt dat ten aanzien van de gemeentelijke projecten al een ozb-verhoging is verwerkt vanuit de Programmabegroting 2021-2024. Het betreft hier een ozb-opbrengstenstijging van € 135.000. Dit was bij de Programmabegroting 2021 3%.

Om verwarring te voorkomen wordt benadrukt dat in deze fase van de begrotingsvoorbereiding het tarief voor de ozb niet aan de orde is. Het gaat uitsluitend over de (procentuele stijging van de) raming van de opbrengsten uit de ozb. Wat het uiteindelijke ozb-tarief moet worden, gegeven de benodigde opbrengst, wordt mede bepaald door een inschatting van het volume waarover geheven kan worden en de WOZ-waarde binnen de gemeente. Het ozb-tarief wordt in een later stadium van de begrotingsvoorbereiding aan de orde gesteld.

Afvalstoffen- en rioolheffing

De afvalstoffen- en rioolheffing zijn beiden in de Programmabegroting 2023-2026 verwerkt met het uitgangspunt dat de reëel geraamde lasten voor afvalinzameling/-verwerking en riolering voor 100% worden gedekt door de opbrengsten uit afvalstoffen- en rioolheffing dan wel de egalisatievoorzieningen.

Toeristen- en forensenbelasting

Op grond van de vastgestelde uitgangspunten begroting 2023-2026 wordt de forensenbelasting jaarlijks verhoogd met de prijscompensatie. Voor 2023 is dit vastgesteld op 2%. Een uitzondering op de toepassing van de prijscompensatie is de verhoging van de toeristenbelasting. De toeristenbelasting wordt normaliter eens in de drie jaar met €0,05 verhoogd (betreft indexering, verhoogd in 2021). Daarnaast dient opgemerkt te worden dat de opbrengsten recreatieve heffingen (forensen- en toeristenbelasting samen) met €125.000,-- zullen worden verhoogd op basis van het dekkingsvoorstel Programmabegroting 2021-2024.

Technische vragen

Voor technische vragen over deze begroting is voor raads- en commissieleden tot en met 12 oktober 2022 het e-mailadres begrotingsvragen@nunspeet.nl geopend. Vragen die via dit e-mailadres worden gesteld, worden zo spoedig mogelijk ambtelijk beantwoord, met een kopie van het antwoord aan u allen. Vragen die zich bij nader inzien niet lenen voor ambtelijke beantwoording, worden doorgeleid naar het college en door ons beantwoord.

Bijstellingsbrief

In de Programmabegroting 2023-2026 is aangegeven dat de begrotingspositie in structurele zin kan worden beïnvloed als gevolg van de uitkomsten van de Septembercirculaire Algemene Uitkering Gemeentefonds,

collegebesluiten met structurele effecten en de kwartaalrapportages 2022. De uitkomsten hebben structureel invloed op onze begrotingspositie (inclusief dekkingsplan) voor de jaren 2023-2026. Over deze uitkomsten is de raad via een afzonderlijke brief op 13 oktober 2022 geïnformeerd met betrekking tot de budgettaire effecten voor de begroting, inclusief de wijzigingen in het dekkingsplan.

Tot slot wensen wij dat ook in het komende begrotingsjaar ons werk zal worden bekroond met Gods onmisbare zegen.

Standpunt commissie

Dit onderwerp is in de commissie Maatschappij en Middelen tijdens haar vergadering van 6 oktober 2022 aan de orde geweest.

Bijlage(n)

- Programmabegroting 2023-2026 (via nunspeet.begrotingonline.nl) (link staat in Notubox);
- Boekwerk bijlagen begroting 2026 (via nunspeet.begrotingonline.nl);
- Bijstellingsbrief Programmabegroting 2023-2026.

PSMI

Burgemeester en wethouders van Nunspeet,
de secretaris, de burgemeester,

mr. A. Heijkamp C.W.J. Blom

Hoofdstuk 1 Basis programmabegroting

1.1 Basis Programmabegroting

Raadsakkoord 2022-2026 / Collegeprogramma

Het raadsakkoord met de financiële vertaling is op 2 juni 2022 aan de gemeenteraad ter kennisname aangeboden. De financiële vertaling van het raadsakkoord is als vertrekpunt genomen bij de opstelling van de Programmabegrotingen 2023 tot en met 2026. Het meerjarenperspectief uit de Programmabegroting 2022-2025 is eveneens een basis voor de opstelling van de Programmabegroting 2023-2026.

Uitgangspunten Programmabegroting 2023-2026

De uitgangspunten voor de Programmabegroting 2023-2026 zijn vastgesteld op 28 april 2022. De prijscompensatie voor de uitgaven en de inkomsten van 2023 is vastgesteld op 2%. Met ingang van begrotingsjaar 2016 wordt gebruik gemaakt van de prijsontwikkeling bruto binnenlands product (bbp) zoals opgenomen in de meest recente Septembercirculaire Algemene uitkering Gemeentefonds. In de Septembercirculaire 2021 is aangegeven dat de geraamde prijsontwikkeling BBP voor 2023 afgerond 2% bedraagt.

De lopende cao gemeenten heeft een looptijd t/m 1 januari 2023. Op het moment van opstellen van de uitgangspunten Programmabegroting 2023-2026 zijn er nog geen onderhandelingen over een nieuwe cao opgestart dan wel afgerond. In de Perspectievennota 2022-2025 is voor de verwachte loonstijging 2022 uitgegaan van een percentage van 1%. Bij de uitgangspunten Programmabegroting 2021-2024 is rekening gehouden met 2% loonstijging in 2021. In het dekkingsvoorstel is voorgesteld dit terug te brengen naar 1% gezien de ontwikkelingen en onzekerheden inzake Covid19. De uiteindelijke uitkomst van de onderhandelingen voor de geldende CAO zijn een loonstijging van 1.5% per 1 december 2021 en 2.4% per 1 april 2022. Voor 2023 dient er dus op basis van de huidige CAO 1.9% bij geraamd te worden om de te laag geraamde loonkosten te compenseren. Gezien het feit dat de CAO aflopend is per 1 januari 2023 wordt eveneens rekening gehouden met een stijging van de lonen gelijk aan het percentage prijsontwikkeling BBP van 2%. In totaal is een stijging van de loonkosten van 3.9% verwerkt.

In de begroting 2022 is rekening gehouden met een premiestijging van 2%. Op 2 december 2021 heeft het ABP echter aangegeven dat de premie voor het pensioen 2022 gelijk blijft aan die van 2021. De verwachting is wel, om de pensioenen betaalbaar te houden, dat de premie zal stijgen. Daarom wordt de reeds ingeboekte 2% gehandhaafd om eventuele stijgingen in 2023 op te vangen.

Het percentage ten behoeve van de compensatie reserves is 0,75%.

Het percentage kapitaallasten is 0,75%.

Meicirculaire 2022

In de Meicirculaire wordt ingegaan op de ontwikkeling van de Algemene uitkering Gemeentefonds. In het volgende hoofdstuk wordt verder ingegaan op de Algemene uitkering.

1.2 Hoofdprioriteiten nieuw beleid

Bij het op- en vaststellen van het raadsakkoord heeft de gemeenteraad een aantal prioriteiten voor nieuw beleid geformuleerd. De raad heeft de wens uitgesproken dat er in de op te stellen programmabegroting aandacht moet zijn voor de volgende onderwerpen:

- Jeugdzorg
- Strategische Huisvestingsplan Onderwijs (PM)\
- Ronde Halfweg
- Stationsomgeving
- Brandweerkazerne
- Sportpark Hulshorst

- Kunst en cultuuraanpak
- Sportpark de Wiltsangh
- Bedrijfscontactfunctionaris
- Nieuwe schaapskooi
- Evenemententerrein

De hierboven genoemde onderwerpen zijn verwerkt binnen de begroting en zijn te vinden onder het kopje "nieuw beleid" wat in (bijna) elk programma te vinden is als ook in de toegevoegde bijlagen "nieuw beleid programmabegroting 2023-2026.

1.3 Uitgangspunten bestaand beleid

Op basis van bestaand beleid zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

1. Het bestaand beleid houdt in dat de ramingen voor de begroting 2023 zijn gebaseerd op de ramingen in Programmabegroting 2022-2025. Deze worden verhoogd met het vastgestelde percentage voor prijscompensatie. Zoals hiervoor aangegeven is dit percentage voor 2023 vastgesteld op 2%.
2. De uitgangspunten zoals verwoord in de Financiële verordening 2017 gemeente Nunspeet en in de nota 'Reserves en Voorzieningen herijking 2022' zijn toegepast.

Onroerendezaakbelastingen (OZB)

Op grond van de vastgestelde Uitgangspunten bij de programmabegroting 2023-2026 mag de OZB jaarlijks worden verhoogd met de prijscompensatie. Voor 2023 is dit vastgesteld op 2%. Het beleid is dat van een verhoging van de gemeentelijke belasting alleen sprake is als gevolg van de jaarlijkse prijscompensatie en bij door de raad geaccordeerd nieuw beleid nadat eerst bekeken is welk oud beleid kan vervallen. Daarbij worden plannen zorgvuldig afgewogen tegen de lastenverzwaring voor de burgers. Tevens is aangegeven dat er een verhoging mag plaatsvinden voor eventueel grote projecten. Deze uitgangspunten zijn vertaald in de programmabegroting. Om verwarring te voorkomen wordt benadrukt dat in deze fase het OZB-tarief nog niet aan de orde is. Nu gaat het uitsluitend over de (procentuele stijging van de) raming van de totale opbrengst uit OZB. Wat het uiteindelijke OZB-tarief moet worden, gelet op de benodigde opbrengst, wordt mede bepaald door een inschatting van het volume waarover kan worden geheven (de WOZ-waarde binnen de gemeente) en komt bij de vaststelling van de tarieven aan de orde.

Overige belastingen en rechten

Overeenkomstig bestaand beleid is bij de berekening van de tarieven voor de gemeentelijke belastingen en rechten rekening gehouden met het percentage dat is opgenomen voor de prijscompensatie. Van belang hierbij is op te merken dat wat betreft de opbrengsten afvalstoffenheffing, rioolheffing, begraafplaatsen en weekmarkt rekening wordt gehouden met de kostendekkendheid.

Onvoorziene uitgaven

Op grond van artikel 8, lid 1 van het Besluit Begroting en Verantwoording is in de begroting een post voor 'onvoorziene uitgaven' opgenomen. In de begroting is een bedrag geraamd van € 90.000,--. Dit bedrag wordt gesplitst in onvoorziene uitgaven incidenteel (€ 64.000,--) en onvoorziene uitgaven structureel (€ 26.000,--).

Compensatie reserves en voorzieningen en kapitaalslasten nieuwe investeringen

Voor berekening van het percentage van de compensatie reserves(overeenkomstig de nota 'Reserves en Voorzieningen herijking 2022), wordt het percentage van de langlopende geldleningen ten tijde van het opstellen van de begroting als uitgangspunt genomen. Voor de begroting wordt 1% aangehouden. Aan enkele egalisatie- en bestemmingsreserves wordt een inflatiecorrectie toegevoegd. Bij de behandeling van de begroting 2010 is besloten deze inflatiecorrectie te verlagen naar 2%.

Het investeringsprogramma zoals dat in de lopende begroting en meerjarenbegroting is vastgesteld wordt beschouwd als bestaand beleid. Nieuwe investeringen worden als regel slechts in het laatste jaar van de

meerjarenraming toegevoegd. Verder is het van belang te melden dat het percentage compensatie ook geldt als het percentage voor de rentelasten van de investeringen.

1.4 Financiële vertaling van bestaand en nieuw beleid

Financiële verkenning begroting 2023-2026

(-/- = positief saldo)

Omschrijving	2023	2024	2025	2026
Totaal bestaand beleid 2023-2026	-3.342	-4.078	-4.917	-1.254
Totaal bestaand beleid 2023-2026	-3.342	-4.078	-4.917	-1.254

Nieuw beleid

Wijziging wetgeving (structureel)	147	147	147	14
Wijziging wetgeving (incidenteel)	43			
Bestuurlijke wensen (structureel)	204	328	354	352
Bestuurlijke wensen (incidenteel)	35			
Vervangingsinvestering (structureel)	255	293	320	464
Overige investeringen (structureel)	1.329	1.378	1.353	1.358
Overige investeringen (incidenteel)	567	172	25	
Totaal nieuw beleid 2023-2026	2.580	2.318	2.718	2.321

Totaal financiële effecten begroting 2023-2026	-762	-1.760	-2.718	1.067
---	-------------	---------------	---------------	--------------

Saldo bestaand beleid 2023

De jaarschijf 2023 laat op basis van het saldo bestaand beleid een positief verschil zien ten opzichte van de jaarschijf 2023 in begroting 2022. De oorzaak hiervan ligt in de volgende ontwikkelingen:

- De ontwikkeling van de algemene uitkering wordt voor een belangrijk deel bepaald door de ontwikkeling van de rijksuitgaven. Volgens het systeem van 'samen de trap op en samen de trap af' hebben wijzigingen in de rijksuitgaven direct invloed op de omvang van het gemeentefonds. De jaarlijkse toename of afname van het gemeentefonds, voortvloeiend uit de trap op-, trap af methode wordt het accres genoemd. Voor het meerjarige beeld 2023-2026 is, vanuit de meicirculaire 2022, het cumulatieve accres naar boven bijgesteld ten opzichte van de raming in de decembercirculaire gemeentefonds 2021. De hogere uitkering t.b.v. van de jeugdzorg is hier een belangrijk gedeelte van wat direct wordt geraamd bij de budgetten.
- Het financiële effect van de vastgestelde loon- en prijscompensatie.
- Het reëel ramen van de bijdragen aan de verbonden partijen op basis van de vastgestelde begrotingen.
- Overige administratieve correctie t.a.v. bestaand beleid.

Algemene uitkering

De ontwikkeling van de algemene uitkering wordt voor een belangrijk deel bepaald door de ontwikkeling van de rijksuitgaven. Volgens het systeem van 'samen de trap op en samen de trap af' hebben wijzigingen in de rijksuitgaven direct invloed op de omvang van het gemeentefonds. De jaarlijkse toename of afname van het gemeentefonds, voortvloeiend uit de trap op-, trap af methode wordt het accres genoemd. Voor het meerjarige beeld 2023-2026 is, vanuit de meicirculaire 2022, het cumulatieve accres naar boven bijgesteld ten opzichte van de raming in de decembercirculaire gemeentefonds 2021.

Nieuw beleid

Voor nieuw beleid zijn in de Programmabegroting 2023-2026 (kapitaal)lasten verwerkt. De lasten van het nieuwe beleid zijn ingedeeld in een aantal categorieën: lasten die voortvloeien vanuit een wettelijke verplichting, lasten die verband houden met vervangingsinvesteringen en lasten die betrekking hebben op overige bestuurlijke en vakinhoudelijke wensen. De overzichten zijn in de volgende bijlagen toegevoegd:

- Bijlage A: overzicht nieuw beleid 2023-2026 per prioriteit.
- Bijlage B: overzicht nieuw beleid 2023-2026 per programma.
- Bijlage C: overzicht nieuw en oud beleid 2023-2026 per programma.
- Bijlage D: overzicht nog uit te voeren nieuw beleid 2022.

Toelichting bijlagen

Aan de hand van de bijlagen A en B kan enerzijds het voorgestelde nieuwe beleid per prioriteit worden beoordeeld en anderzijds kan een totaaloverzicht worden gegeven van het nieuwe beleid per programma. Dit is de reden dat bijlage B is opgenomen.

1.5 Bijstelling van de programmabegroting

Als gevolg van de uitkomsten Septembercirculaire Algemene uitkering Gemeentefonds en de hoofdlijnenrapportages/managementrapportage 2021 is de raad een bijstellingsbrief verzonden. In de commissie Maatschappij en Middelen is ingestemd met het verwerken van de budgettaire effecten van de bijstellingsbrief in de

programmabegroting en het raadsvoorstel. De Programmabegroting 2022-2025 is geagendeerd voor de raadsvergadering van 25 oktober 2021.

Hoofdstuk 2 Dekkingsplan

Inleiding

In hoofdstuk 1 is in de tabel 'Resultaat Programmabegroting 2023-2026' het resultaat weergegeven van de uitkomsten van de programma's. Uitgangspunt is een sluitende meerjarenbegroting met sluitende jaarschijven, waarbij de begroting structureel minimaal in evenwicht is.

In het dekkingsplan wordt onderscheid gemaakt tussen dekking van enerzijds incidentele lasten en anderzijds dekking van resterende (structurele) lasten. Incidentele lasten mogen met incidentele middelen gedekt worden. In bijlage A (overzicht voorstel te honoreren nieuw beleid 2023-2026) zijn onder andere per prioriteit de incidentele lasten nieuw beleid 2023 tot en met 2026 inzichtelijk gemaakt.

2.1 Dekkingsvoorstellen

In onderstaande tabel staan de dekkingsvoorstellen voor de Programmabegroting 2023-2026.

Financiële verkenning begroting 2022-2025

(-/- = positief saldo)

Omschrijving	2023	2024	2025	2026
Bestaand beleid	3.342	4.078	4.917	1.254
Nieuw beleid	2.580	2.318	2.199	2.321
Totaal financiële effecten begroting 2022-2025	-762	1.760	2.718	1.067

Dekkingsvoorstellen

Reserve infrastructurele projecten, dekking rotonde Halfweg	-	-	-	-28
Reserve infrastructurele projecten, dekking stationsomgeving	-	-	-	-210
Inzet algemene uitkering, effect herijking mei circulaire 2022	-	-	-	-829
Toevoeging Algemene reserve	762	1.760	2.718	-
Totaal dekkingsmogelijkheden	762	1.760	2.718	1.067
Totaal financieel effect begroting 2023-2026	0	0	0	0

Ter dekking van het financiële meer jaren effect wordt het volgende voorstel gedaan:

- De kapitaallasten t.b.v. de aanleg rotonde Halfweg vanaf begrotingsjaar 2026 onttrekken aan de voorziening kapitaallasten welke gevoed moet worden door de reserve infrastructurele projecten.
- De kapitaallasten t.b.v. de Stationsomgeving vanaf begrotingsjaar 2026 onttrekken aan de voorziening kapitaallasten welke gevoed moet worden door de reserve infrastructurele projecten.
- Om de begroting sluitend te kunnen presenteren wordt voorgesteld het restant te dekken uit de opgenomen stelpost herijking gemeentefonds.
- De eerste drie jaren resulteren in een begrotingsoverschot. Deze middelen worden in het dekkingsplan toegevoegd aan de algemene reserve.

Hoofdstuk 3 Budgetautorisatie

3.1 Financiële positie

De gemeente Nunspeet streeft naar financieel evenwicht. Hieronder verstaan wij een sluitende meerjarenbegroting met sluitende jaarschijven, waarbij de begroting structureel in evenwicht is. Dit komt overeen met het gestelde in artikel 189, lid 2 van de Gemeentewet: 'De raad ziet erop toe dat de begroting in evenwicht is. Hiervan kan afgeweken worden indien aannemelijk is dat het evenwicht in de begroting in de eerstvolgende jaren tot stand zal worden gebracht.

Van belang is het antwoord op de vraag op welke wijze de raad inzicht krijgt in de financiële positie. De raad moet kunnen vaststellen dat meerjarig voldoende middelen beschikbaar zijn voor:

- het uitvoeren van de taken waarvoor de gemeente zich moet inzetten;
- de continuïteit van de bedrijfsvoering.

Bij de financiële positie gaat het ook om het vermogen van de gemeente om inzicht te geven in de mogelijke risico's die kunnen worden gelopen.

Dit houdt in dat:

- in de begroting alle lasten en baten zijn geraamd op basis van het bestaande beleid;
- de mogelijke risico's zijn aangegeven;
- de meerjarenbegroting een reëel beeld geeft van de financiële positie op de middellange termijn.

Voor het beoordelen van de financiële positie zijn de volgende onderdelen van belang:

- a. de budgettaire positie in 2023 tot en met 2026;
- b. het weerstandsvermogen;
- c. de beheersplannen;
- d. de grondexploitatie;
- e. de belastingcapaciteit;
- f. de reserves en voorzieningen.

Over deze punten wordt het volgende opgemerkt:

a. De budgettaire positie in 2023 tot en met 2026

In de begroting wordt per programma aangegeven wat de kaders zijn voor het bestaande beleid. De baten en lasten worden op basis van de begroting van het voorgaande jaar inclusief de inmiddels vastgestelde begrotingswijzigingen geraamd. Hierbij wordt rekening gehouden met de door de raad vastgestelde uitgangspunten. Daarnaast wordt, als blijkt dat externe factoren hiervoor aanleiding geven, in voorkomende gevallen afgeweken van het door de raad vastgestelde percentage voor prijsstijging en dergelijke.

Uitgangspunt is een solide financieel beleid met sluitende jaarschijven, waarbij de begroting structureel in evenwicht is. Daarom is in het dekkingsplan onderscheid gemaakt tussen dekking van enerzijds incidentele lasten en anderzijds dekking van structurele lasten. De uitgaven nieuw beleid die eenmalig zijn, worden gedekt door eenmalige middelen. Het restant (structurele lasten) tekort wordt gedekt door structurele baten. Geconcludeerd kan worden dat de Programmabegroting 2023-2026 structureel in evenwicht is.

b. Het weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen geeft de mate aan waarin de gemeente in staat is middelen vrij te maken om substantiële financiële tegenvallers op te vangen, zonder ingrijpende beleidswijzigingen. Het weerstandsvermogen bestaat uit twee onderdelen, namelijk de weerstandscapaciteit en de risico's. Het weerstandsvermogen geeft de

verhouding tussen deze twee onderdelen aan. In paragraaf 5.1 'Weerstandsvermogen' wordt hierop uitgebreid ingegaan.

Kenmerkend voor het risicoprofiel van Nunspeet is dat de gemeente een vrij sterke sociale structuur kent. Verder is van belang dat Nunspeet een vrij stabiele gemeente is qua bevolkingsomvang. De gemeente Nunspeet loopt daardoor minder risico's dan bijvoorbeeld een gemeente met uitbreidingslocaties of andere grootschalige ontwikkelingen. Voor risico's waarvan de omvang redelijk kan worden ingeschat, zijn voorzieningen gevormd, zoals de voorziening planschades/juridische procedures.

De vrije financiële middelen die de gemeente kan inzetten voor het dekken van tegenvallers wordt weerstandscapaciteit genoemd. De weerstandscapaciteit van Nunspeet wordt berekend door een samenvoeging van de volgende onderdelen: budget voor onvoorziene uitgaven, het vrij besteedbare deel van de algemene reserve, de onbenutte belastingcapaciteit en de stille reserves. Bij stille reserves moet worden gedacht aan bezittingen die beneden de marktwaarde in de boeken staan en die zonder bezwaar direct te verkopen zijn. De gemeente heeft echter nauwelijks nog panden anders dan panden en gronden die nodig zijn voor de grondexploitatie. Het weerstandsvermogen is voldoende om de risico's af te dekken.

c. Het onderhoud van kapitaalgoederen

Onderhoud betreft de uitvoering van preventieve dan wel correctieve maatregelen om het kapitaalgoed (gedurende de levensduur) in goede staat te houden of te brengen. De volgende kapitaalgoederen zijn voor Nunspeet van toepassing: wegen, riolering, verlichting, openbaar groen, gebouwen en bossen. In paragraaf 'Onderhoud kapitaalgoederen' wordt per kapitaalgoed kort ingegaan op het beleid voor het onderhoud van de kapitaalgoederen. Gesteld kan worden dat voor elk kapitaalgoed een actueel beleidsplan aanwezig is, waarbij de raad heeft aangegeven wat het gewenste onderhoudsniveau is. In de Programmabegroting 2023-2026 zijn de budgetten opgenomen om het onderhoud adequaat uit te voeren. Verder zijn, wanneer noodzakelijk, vervangingsinvesteringen opgenomen.

Gesteld kan worden dat het niveau van het onderhoud is gebaseerd op actuele onderhoudsplannen en is afgestemd op het gewenste onderhoudsniveau.

d. De grondexploitatie

De grondexploitatie (inclusief de resultaten hieruit) is een onderdeel van de totale exploitatie van de gemeente. Gelet op de risico's in relatie tot de omvang van de bedragen, waarover het op dit terrein gaat, is een afzonderlijke paragraaf over het grondbeleid verplicht gesteld (paragraaf 'Grondbeleid'). Van oudsher was al gekozen voor het realiseren van exploitaties met een positief resultaat, of ten minste kostendekkend.

Door de jaren heen heeft dit geleid tot een saldo in de grondexploitatie. Dit saldo is verwerkt in de reserve grondexploitatie. Een deel van deze reserve is niet besteedbaar omdat dit nodig is om exploitatierisico's te kunnen afdekken.

De jaarlijkse herijking van het bodem- en plafondbedrag vindt plaats op grond van artikel 10, lid 3 van de Verordening artikel 212 van de Gemeentewet na het vaststellen van de jaarrekening. Het bodembedrag is gebaseerd op een in de nota 'Reserves en Voorzieningen' opgenomen berekening. Hierin wordt rekening gehouden met verschillende elementen, zoals investeringen lopende complexen, boekwaarde van nog in exploitatie te nemen complexen, verschil boekwaarde en agrarische waarde van aangekochte gronden, verplichtingen en te verwachten resultaat lopende complexen. Het plafondbedrag is berekend als buffer voor mogelijk strategische aankopen.

In de nota 'Reserves en voorzieningen herijking 2022' zijn het bodem- en plafondbedrag van de reserve geactualiseerd. De omvang van deze reserve is zodanig dat verwachte risico's en kwantificeerbare verliezen kunnen worden opgevangen. Om nu en in de toekomst verzekerd te zijn van een gezonde basis voor grondexploitatie is het op peil houden van de reserve van essentieel belang.

Naar aanleiding van een Rekenkameronderzoek naar de grondexploitaties is een instrumentarium ontwikkeld voor een betere controle en beheersing van (risico-)ontwikkelingen: het Meerjarenperspectief grondbedrijf (MPG). Dit MPG bevat een volledige actualisatie van alle grondexploitaties en een geactualiseerde risicoanalyse. Dit MPG wordt eenmaal per jaar opgesteld, een aantal maanden voorafgaand aan de jaarrekening, zodat uitkomsten in de

jaarrekening verwerkt kunnen worden. Het doel van dit MPG is de raad te informeren over de volgende onderwerpen:

- Beleid en uitgangspunten grondexploitatie
- Programmering: wijze waarop de plannen van onze gemeente passen binnen de kaders die de provincie heeft gesteld
- Stand van zaken en toekomstverwachtingen grondexploitaties, waaronder:
 - Ontwikkelingen
 - Financieel overzicht
 - Verschillenanalyse
 - Specifieke projectrisico's
- Financiële positie grondbedrijf

e. De (onbenutte) belastingcapaciteit

De onbenutte belastingcapaciteit kan worden bepaald op de ruimte tussen de geraamde opbrengst van de OZB en de inkomensmaatstaf OZB in de Algemene uitkering Gemeentefonds. De berekening van de onbenutte belastingcapaciteit wordt weergegeven in de paragraaf Weerstandsvermogen.

De tarieven voor afvalstoffen- en rioolheffing zijn 100% kostendekkend geraamd.

f. De reserves en voorzieningen

Via de jaarlijkse herijking heeft de raad voldoende zicht op de stand van zaken van de reserves en voorzieningen. Hierbij worden, wanneer gewenst dan wel noodzakelijk, voorstellen gedaan voor:

- het bijstellen van de bodem- en plafondbedragen;
- het opheffen van de reserves of voorzieningen;
- het instellen van een reserve of een voorziening;
- het overhevelen van middelen van de algemene reserve naar een specifieke bestemmingsreserve of een voorziening;
- de beslagen over de reserves en voorzieningen.

De herijking 2022 van de nota 'Reserves en Voorzieningen' is 30 juni 2022 behandeld in de raad. Deze herijking is mede de basis voor de inzet van de reserves en voorzieningen in het jaar 2023 en de prognosejaren 2024-2026. De algemene reserve wordt puur gezien als buffer voor risico's waarvoor geen voorziening is gevormd. Voor de risico's zijn voorzieningen getroffen. Daarnaast zijn bestemmingsreserves ingesteld voor de realisatie van een specifiek doel.

Voor de verschillende reserves zijn bodem- en plafondbedragen, voor de realisatie van de doelen, berekend. Bij het huidige ambitieniveau zijn alle reserves voldoende.

3.2 Algemene dekkingsmiddelen

Inleiding

In dit hoofdstuk worden de inkomsten van de gemeente toegelicht die niet direct aan een programma zijn toe te rekenen. De bekostiging van het voorzieningenniveau in de gemeente wordt onder meer gevonden in algemene dekkingsmiddelen. Het gaat hierbij om belastingen, de algemene uitkering uit het Gemeentefonds en overige baten en lasten. Het gaat met name over de onroerendezaakbelastingen en de uitkeringen uit het Gemeentefonds. Deze middelen hebben geen vastgesteld bestedingsdoel in tegenstelling tot bijvoorbeeld de afvalstoffen- en rioolheffing.

Algemene uitkering uit het Gemeentefonds

In hoofdstuk 1 is ingegaan op de Algemene uitkering uit het Gemeentefonds.

Onroerendezaakbelasting

Deze belasting is toegelicht in hoofdstuk 1. In hoofdstuk 5, paragraaf Lokale heffingen wordt nader ingegaan op deze belastingen.

Onvoorziene uitgaven

Uitgangspunt van het financieel beleid is dat in de begroting een post voor onvoorziene uitgaven wordt opgenomen. In de begroting is een bedrag geraamd van circa € 90.000,--. Dit bedrag wordt gesplitst in onvoorziene uitgaven incidenteel (€ 64.000,--) en onvoorziene uitgaven structureel (€ 26.000,--). Rekening houdend met een stringente toepassing van de afgesproken spelregels voor het gebruik van deze post, zijn deze bedragen verantwoord.

3.3 Kerngegevens waarop de ramingen zijn gebaseerd

Bestuurlijke structuur	Raadsleden	Wethouders
Gemeentebelang	8	1
SGP	7	1
ChristenUnie	4	1
CDA	1	1*
PvdA/GroenLinks	1	

* De wethouder CDA vertegenwoordigt tevens PvdA/GroenLinks

	Rekening 2021 (31- 12)	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Financiële structuur (x € 1.000,--) (-/- = opbrengsten of lagere kosten)						
Baten	-79.428	-66.253	-75.926	-77.532	-78.012	-73.411
Lasten	<u>42.059</u>	<u>68.197</u>	<u>76.049</u>	<u>76.604</u>	<u>76.136</u>	<u>75.294</u>

Saldo baten minus lasten	7.369	1.944	122	-928	-1.876	1.884
Dotaties respectievelijk onttrekkingen reserves	<u>-721</u>	<u>-1.139</u>	<u>-884</u>	<u>-834</u>	<u>-842</u>	<u>-816</u>
Batig saldo jaarrek./saldo begr. (excl. dekkingsplan)	-6.648	805	-761	-1.760	-2.718	1.067

Balans (x € 1.000,-)	Rekening 2021 (31-12)	Begroting 2022 (31-12)	Begroting 2023 (31-12)	Begroting 2024 (31-12)	Begroting 2025 (31-12)	Begroting 2026 (31-12)
Materiële vaste activa	62.264	75.278	110.820	129.133	155.070	160.258
Financiële vaste activa	4.814	6.231	6.231	6.231	6.231	6.231
Vlottende activa	27.096	24.757	14.324	14.150	14.150	14.150
Eigen vermogen	54.927	63.245	66.942	70.003	73.706	78.092
Saldo jaarrekening	6.648	0	0	0	0	0
Voorzieningen	7.819	7.425	7.367	7.353	7.338	7.324
Langlopende schulden	7.627	21.096	42.566	57.658	79.907	80.723

Vlottende passiva	17.153	14.500	14.500	14.500	14.500	14.500
Sociale structuur *						
Inwoners	28.021	27.982	28.220	-	-	-
Jongeren (< 18 jaar)	6.972	6.244	6.228	-	-	-
Ouderen (> 64 jaar)	5.828	5.746	5.940	-	-	-
Minderheden	380	425	380	-	-	-
Bijstandsgerechtigden	260	281	270	-	-	-
Huishoudens met een laag inkomen	3.102	481	1800	-	-	-
Aantal leerlingen 4 tot en met 12 jaar***	2.945	2.640	2.945	-	-	-
- Openbaar basisonderwijs	65	70	65	-	-	-
- Bijzonder basisonderwijs	2.880	2.570	2.880	-	-	-
Leerlingen speciaal basisonderwijs	339	335	339	-	-	-

Leerlingen speciaal voortgezet onderwijs	38	39	38	-	-	-
Leerlingen bijzonder voortgezet onderwijs	492	480	492	-	-	-
Fysieke structuur *						
Oppervlakte land in hectare	12.873	12.873	12.872	-	-	-
Oppervlakte binnenwater in hectare	80	80	81	-	-	-
Woonruimten**	12.461	12.795	13.012	-	-	-
Historische woningen in bewoonde oorden	579	579	579	-	-	-

* Voor de cijfers sociale en fysieke structuur is gebruikgemaakt van de gegevens van de Algemene uitkering Gemeentefonds.

** Vanaf 2015 geldt voor de woonruimten de definitie van de Wet BAG.

*** Gebruik gemaakt van de meest recente tellingen DUO

Programma 1. Sociaal Domein

Inleiding

“Uitgangspunt voor het sociaal domein is dat de gemeente een krachtige samenleving is. Iedereen moet in staat zijn mee te doen en om te gaan met de uitdagingen van het leven.

Het uitgangspunt geldt voor ieder individu, maar vooral ook als samenleving met elkaar: inwoners, gemeente, maatschappelijke organisaties, kerken, moskee en het bedrijfsleven. Als door de uitdagingen van het leven zaken als vitaliteit, veerkracht en veiligheid onder druk staan, bieden we als samenleving ondersteuning en is er een vangnet beschikbaar. De mogelijkheden, talenten, zelfstandigheid en eigen regie van de inwoners staan centraal. Want door een sterke basis te ontwikkelen, maken we meedoen mogelijk. Daar waar dat niet gaat of vanzelfsprekend is, ondersteunen we elkaar, om meedoen mogelijk te maken. Meedoen bestaat naast betaald werk ook uit vrijwilligerswerk of andere bijdragen aan de samenleving.”

Bestuurlijke kaders

- Kadernota Participatiewet
- Verordening bijdrageregeling minima 2020
- Verordening individuele inkomenstoelage 2018
- Afstemmingsverordening Participatiewet, loaw en loaz 2015
- Beleidsregels Terugvordering en Verhaal Participatiewet, IOAW, IOAZ, Bbz 2004 en Wmo 2020
- Beleidsplan Participatiewet 2015
- Verordening tegenprestatie
- Re-integratieverordening Participatiewet 2018
- Beleidsregels bijzondere bijstand 2016
- Beleidsregels Collectieve zorgverzekering 2017-2018
- Beleidsregels bijzondere bijstand 2020
- Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Nunspeet 2015
- Beleidsplan Wmo 2017-2020
- Beleidsregels maatschappelijke ondersteuning WMO gemeente Nunspeet 2021
- Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Nunspeet juni 2021
- ‘De gemeente als regisseur’; subsidienota gemeente Nunspeet 2013-2016
- Transformatie Jeugdzorg Noord-Veluwe Beleidskader 2015 – 2018 ‘In één keer goed’
- Nota preventief jeugdbeleid gemeente Nunspeet 2015-2018
- Nota armoedebeleid 2017-2018;
- Beleidsplan Schuldhulpverlening 2019 - 2022.

Wat willen we bereiken?

Belemmeringen voor meedoen opheffen

Belemmeringen voor meedoen opheffen:

- Inburgeraars doen zo snel mogelijk mee in de samenleving.
- Er leven in Nunspeet geen inwoners in armoede; met name kinderen ervaren geen belemmeringen door armoede.
 - We implementeren het uitvoeringsplan van de Wet inburgering 2021 en monitoren de (gerealiseerde) resultaten.
 - We blijven prioriteit geven aan het armoedebeleid met aandacht voor stille/verborgen armoede.
 - We stimuleren dat inburgeringsplichtigen een zo hoog mogelijk taalniveau verwerven.
 - We stimuleren dat inburgeringsplichtigen vanaf het begin van het inburgeringstraject in de maatschappij participeren.

Wat gaan wij doen?

Opstellen plan van aanpak laaggeletterdheid.

Implementeren uitvoeringsplan Wet Inburgering en monitoren resultaten Wet Inburgering 2022.

We monitoren de uitwerkingen van het Uitvoeringsplan Wet inburgering en sturen bij waar nodig.

De mogelijkheid onderzoeken om scholen meer te betrekken bij financiële voorlichting.

Schulden voorkomen zijn beter dan genezen. We onderzoeken daarom mogelijkheden om scholen intensiever te betrekken op de knelpunten rondom bestaanszekerheid en schulden.

De mogelijkheden onderzoeken van het versimpelen van de minimaregelingen.

Inwoners die ondersteuning nodig hebben moeten gebruik kunnen maken van financiële regelingen. Om niet-gebruik tegen te gaan moeten de regelingen begrijpelijk zijn. We onderzoeken daarom mogelijkheden om de minimaregelingen te vereenvoudigen.

Wat willen we bereiken?

Inclusie

- Nunspeet is een inclusieve samenleving:
 - o Iedereen kan volwaardig meedoen op basis van de eigen mogelijkheden, talenten en behoeften.
 - o Iedereen hoort erbij, niemand wordt impliciet of expliciet gediscrimineerd.
 - o Iedereen kan zich gelijkwaardig en gerespecteerd voelen.
- De gemeente zet in op burgerparticipatie en zoekt naar manieren om inwoners die minder verbaal sterk zijn in te laten spreken.
 - We zorgen dat een laagdrempelig, goed toegankelijk en goed bereikbaar vangnet beschikbaar is voor inwoners die in sociaal opzicht buiten de boot (dreigen te) vallen.
 - We geven uitvoering aan de inclusie agenda 1.0 (2021-2024).
 - We maken inclusief wonen in de wijk mogelijk.
 - We betrekken de beoogde aandachtsgroep van (nieuw te formuleren) beleid zoveel mogelijk.

Wat gaan wij doen?

Evaluëren en eventueel bijstellen Inclusieagenda.

Keuze en uitwerking nieuwe groep Inclusie Agenda.

We benaderen jaarlijks een nieuwe aandachtsgroep met wie we ophalen welke drempels ze ervaren en op basis daarvan nieuwe actiepunten formuleren. Deze worden opgenomen in de Inclusie Agenda.

Doelgroep uitnodigen om mee te denken over (nieuw te formuleren) beleid.

Inclusief wonen in de wijk voor inwoners van de gemeente die uitstromen vanuit beschermd wonen.

Doorontwikkelen beschermd thuis.

Opstellen van een notitie/ plan van aanpak rondom het thema langer thuis.

Toekomstbestendige aanpak opstellen voor een dementievriendelijke gemeente.

Wat willen we bereiken?

Jeugd

Jeugd:

- Jeugdzorg die betaalbaar blijft.
- Jongeren die zorg nodig hebben, krijgen zorg van goede kwaliteit.
 - We sturen actief op de transformatie in de jeugdhulp, met preventie en vroegtijdige aanpak van problematiek.
 - We investeren in het normaliseren van de omgang met en ondersteuning bij problemen van kinderen, jongeren en ouders bij opgroeien en opvoeden.
 - We streven naar het bieden van tijdig passende hulp door een goede analyse aan de voorkant en door met de gezinsleden te bepalen welke ondersteuning nodig is (systeemgericht, gericht op alle leefdomeinen).
 - We zetten in op afbouw van residentiële jeugdhulp.
 - We investeren in duurzame relaties en zetten in op preventie van en laagdrempelige ondersteuning bij relatieproblemen en het voorkomen van vechtscheidingen.

Wat gaan wij doen?

Voortzetten periodiek overleg met de huisartsen en CJG over de criteria en indicaties voor de toegang tot jeugdzorg.

CJG werkt met verklarende analyse.

Informatie, advies en hulp m.b.t. relatieproblemen en scheiding is beter digitaal vindbaar.

Overleg met ketenpartners waaronder CJG, Stimenz, mediation en advocatuur gericht op betere samenwerking en de-escalerend werken in geval van (complexe) scheiding.

We geven invulling aan de Hervormingsagenda Jeugd.

Wat willen we bereiken?

Nunspeet heeft een stevige sociale basis

- Een efficiëntere en effectievere samenwerking tussen alle partijen in het sociaal domein, waaronder de welzijnspartijen en onderwijsinstellingen.
- Nunspeet is een krachtige samenleving waarin iedereen in staat is om te gaan met de uitdagingen van het leven.
- De sociale basis verstevigen door hiaten in kaart te brengen en daar actief op in te zetten.
 - We focussen op preventie.
 - We zorgen voor een goed samenwerkende piramide.
 - We versterken de sociale basis.
 - We zorgen voor een goede monitoring van de effecten van de ingezette gelden.
 - We stimuleren een effectievere samenwerking tussen de welzijnspartijen op grond van onderzoek als onderdeel van Project Sociale Basis.

Wat gaan wij doen?

Piramide in kaart brengen.

Project Sociale Basis.

Project ontwikkelen monitoring effecten sociaal domein.

Onderzoek naar opstellen algemene voorziening voor dagbesteding voor ouderen (Wmo).

Wat willen we bereiken?

Preventie

Preventie:

- Inwoners die op eigen kracht actief blijven en niet terecht komen in situaties die tot zorgvraag leiden.
- Focus op preventie.
- Duurzame instandhouding van de dorpsverenigingen in relatie tot de dorpshuizen, met maatwerk voor elke kern en meer centrale regie c.q. aansturing vanuit de kern.
- Inzetten op het vroegtijdig voorkomen van financiële problemen.

- Betalingsproblemen door stijgende gas-, energie- en brandstofprijzen voorkomen.
- Voorkomen van en voorbereiden op financiële problemen bij ondernemers.
 - We blijven samen met betrokkenen laagdrempelige voorzieningen - waaronder geschikte ontmoetingsruimten voor jongeren in de buitenruimte - creëren waar mensen terecht kunnen voor activiteiten, talentontwikkeling, ontmoeting en advies.
 - We zorgen dat er actief beleid en ondersteuning vanuit de Wijkontmoetingscentra (WOC) plaatsvinden om ouderen 'bij de tijd' te houden, bijvoorbeeld door middel van een ICT-cursus, omgaan met mobiel, online veiligheid, etc.
 - We stimuleren meer inspraak vanuit de kern; bijvoorbeeld via dorpsplannen waarmee verschillende budgetten in de begroting, waaronder het burgerfonds vitale kernen, bij elkaar kunnen worden gebracht.
 - We focussen ons op het actief informeren over de bestaande en komende financiële voorzieningen.
 - We zorgen ervoor dat het beleid omtrent energiearmoede gericht is op de lange termijn, zodat kostenbesparende maatregelen een zo groot mogelijk effect hebben.
 - We zorgen ervoor dat ondernemers weten waar ze terecht kunnen met vragen over hun financiële situatie.
 - We bereiden ons voor op de groep ondernemers die als gevolg van corona financiële hulp nodig hebben.

Wat gaan wij doen?

Onderzoeken of het model “Opgroeien in een Kansrijke Omgeving” (OKO) ook in onze regio en in de gemeente Nunspeet toepasbaar is. En hoe we dit integraal kunnen ontwikkelen voor Nunspeet.

Implementeren van het Nunspeetse variant van het model Opgroeien in een Kansrijke Omgeving (OKO).

Onderzoek uitvoeren naar duurzame instandhouding van de dorpsverenigingen in relatie tot de dorpshuizen.

De bekendheid van het Financieel Trefpunt vergroten.

We brengen het Financieel Trefpunt breed onder de aandacht bij inwoners en maatschappelijke partners en creëren een sterke positie van het Financieel Trefpunt.

Ouderen informeren over de mogelijkheden die er voor hen bestaan op het financiële gebied.

We stellen een Uitvoeringsplan Bestaanszekerheid en Schulden op. De positie van ouderen en het actiepunten rondom het tegengaan van niet-gebruik van financiële voorzieningen worden hierin opgenomen.

Focussen op lange termijn oplossingen bij energiearmoede.

We stellen een aanpak tegen energiearmoede op, waarbij een lange termijn aanpak het uitgangspunt is. Het plan richt zich op structureel lager en verantwoord energieverbruik van huishoudens met lage inkomens.

Pro-actief informeren van ondernemers over bestaande (financiële) hulpvoorzieningen en inkomensregelingen.

We blijven inzetten op pro-actieve communicatie op de beschikbare ondersteuningsmogelijkheden voor ondernemers. De toegang voor hulpvragen is laagdrempelig en gemakkelijk te vinden.

Financiële voorlichting geven aan bijna 18 jarige inwoners.

We onderzoeken de mogelijkheden om jongeren pro-actief en effectief te benaderen en informeren over alle wijzigingen die het volwassen worden met zich mee brengt. Door vroegtijdig op voorzieningen te wijzen kunnen schulden worden voorkomen.

Onderzoek of budgetcoaching laagdrempelig beschikbaar kan worden gesteld.

We onderzoeken of het laagdrempelig beschikbaar stellen van budgetcoaching kan leiden tot preventie of vermindering van grote schuldenproblematiek.

Wat willen we bereiken?

Vroege interventies

Vroege interventies:

- Een positieve leefomgeving, waarin jongeren gezond, veilig en kansrijk kunnen opgroeien, zonder middelgebruik.
- Vroegtijdige signalering van problemen bij inwoners, zodat als en zolang het kan, nog kan worden volstaan met lichte zorg en daarmee onnodige zware ingrepen in het leven van (jonge) inwoners kunnen worden voorkomen.
- Vroegtijdige start van de benodigde zorg om te voorkomen dat mensen dieper in de problemen komen.
- Een goed ontwikkeld vrijwilligerswerk en mantelzorg, zodat hulp- en zorgvragen zoveel mogelijk in de nulde- en eerste lijn met relatief eenvoudige interventies kunnen worden afgedaan.
- Inwoners met een beperking en ouderen kunnen zo lang mogelijk in hun eigen omgeving blijven en meedoen aan de samenleving.
 - In samenspraak met de lokale horeca gaan we het middelengebruik bespreekbaar maken.

Wat gaan wij doen?

Onderzoek beloning/waardering mantel- en respijtorgers

Onderzoeken op welke wijze we de beloning en respijtorg van mantelzorgers kunnen herzien c.q. verbeterd kan worden.

Onderzoek uitvoeren naar spreekuren op school door jeugdhulpverleners.

Onderzoeken - mogelijk in de regio - of jeugdhulpverleners regelmatig op scholen kunnen werken of spreekuren op scholen kunnen houden voor leerlingen, ouders en leerkrachten.

Opstellen van actieplan ondersteuning van respijt- en mantelzorgers.

Wat willen we bereiken?

Werk en inkomen

Werk en inkomen:

- Ieder die dat kan, zorgt zelf voor zijn inkomen.
- Er is een ruimhartig inkomensvangnet voor degenen die zelf niet in hun inkomen kunnen voorzien.
- Werkloze inwoners die kunnen werken gaan - al dan niet met begeleiding of ondersteuning - weer werken.
- We stimuleren de arbeidsparticipatie van jongeren zonder startkwalificatie, voortijdig schoolverlaters en jongeren met een beperking.
- We bieden nazorg (maatwerk) om de uitstroom naar werk zo duurzaam mogelijk te maken (door het inzetten van de jobcoach).
- Inwoners die niet (meer) kunnen werken in een reguliere baan, doen mee in de samenleving op de best passende plek.
- Een zo integraal mogelijke aanpak op individueel niveau van werk en inkomen en andere problematiek zoals slechte gezondheid, armoede en schuldenproblematiek.
 - Voor mensen die langdurig werkloos zijn of een grote achterstand hebben op de arbeidsmarkt en werkloze jongeren, gaan we nog beter samenwerken met de Inclusief Groep en mogelijke andere partners.
 - We hebben een ontwikkelingsgericht aanbod en een samenhangend uitvoeringsbeleid voor inwoners van dagbesteding tot aan regulier werk.
 - We tonen als gemeente een voorbeeldfunctie wat betreft het opnemen van mensen die een afstand hebben tot de arbeidsmarkt.
 - We zorgen voor een doelgerichte en laagdrempelige voorlichting over financiële voorzieningen aan de inwoners en ketenpartners.
 - We zorgen dat voorzieningen laagdrempelig bereikbaar zijn / zijn aan te vragen.
 - We benutten de ruimte binnen de Participatiewet om maatwerk te bieden."

Wat gaan wij doen?

Onderzoeken met de Inclusief Groep en mogelijke andere partners wat deze instanties concreet kan betekenen voor mensen die langdurig werkloos zijn of een grote achterstand hebben op de arbeidsmarkt en voor jongeren zonder werk/startkwalificatie.

Onderzoeken met de Inclusief Groep en mogelijke andere partners wat deze instanties concreet kan betekenen voor mensen die langdurig werkloos zijn of een grote achterstand hebben op de arbeidsmarkt en voor jongeren zonder werk/startkwalificatie.

We onderzoeken de mogelijkheden om simpel switchen in de Nunspeetse participatieketen te ontwikkelen.

We implementeren de uitwerkingen van het 'Breed Offensief'. Hiervan is onderdeel om het voor inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt makkelijker te maken te wisselen tussen dagbesteding, arbeidsmatige dagbesteding en werk.

Met behulp van de uitkomsten van het klanttevredenheidsonderzoek van de minimaregelingen wordt er een verbeterplan opgesteld voor het aanvragen van voorzieningen.

We stellen een Uitvoeringsplan Bestaanszekerheid en Schulden op. Het klanttevredenheidsonderzoek dient als input voor de verbeterpunten in dit uitvoeringsplan.

Opstellen toekomstvisie Inclusief Groep samen met aandeelhoudende gemeenten en Inclusief Groep.

Wat willen we bereiken?

Nieuw beleid 2023-2026 Programma 1

Wat gaan wij doen?

Basisteam jeugd/ Stichting jeugd Noord Veluwe (SJNV)

Afgelopen jaar is de Regiovisie Noord Veluwe en het bijbehorende uitvoeringsplan Jeugdhulp NV door u vastgesteld. Ook heeft u in verband met de nieuwe inkoop vanaf april 2022 de inkoopstrategie voor de komende jaren vastgesteld. In deze stukken zijn extra taken voor de toegang opgenomen, waaronder het werken met verklarende analyse, aanwezigheid bij evaluatie door zorgaanbieders, samenwerking met GI's. Dit zijn taken die de basisdienstverlening betreffen. De financiële doorrekening van deze besluitvorming betekent dat er extra middelen nodig zijn voor de SJNV. De SJNV zal extra mensen moeten aannemen om deze taken te kunnen uitvoeren. Op de langere termijn is het de bedoeling dat deze investering zich terugverdient in minder jeugdhulpkosten. De SJNV zal de extra taken stapsgewijs doorvoeren. Vandaar dat er structureel extra middelen worden aangevraagd.

Formatie bewonersparticipatie

In de raad van januari 2022 is het integraal beleidskader 'bewonersparticipatie in Nunspeet' vastgesteld. Ten behoeve van de uitvoering is aanvullende formatie nodig.

Huisvesting Straathoekwerk Nunspeet

Straathoekwerk Nunspeet is gevestigd in voormalig schoolgebouw van de Montessorischool, Jan van Vuurenstraat 13. Door verschuiving van scholen is deze locatie in 2014 vrijgekomen, afgestoten als schoolgebouw en daarmee een gemeentelijk pand geworden. Dit gaf de mogelijkheid voor Straathoekwerk om haar intrek te nemen in dit pand. Dit pand is sterk verouderd (40 jaar) en heeft in afgelopen jaren geen (groot) onderhoud gehad. Er zou ingrijpend onderhoud nodig zijn, waarbij er sprake is van hernieuwbouw. Er zijn toenemende gezondheidsklachten van collega's door deze werksituatie. Er zijn metingen uitgevoerd. Gelet op deze ontwikkeling wordt momenteel onderzoek uitgevoerd naar toekomstige huisvesting van Straathoekwerk, waarbij gekeken wordt naar nieuwbouw (mogelijkwijze i.s.m. een behoefte vanuit uit Ridderschool en andere huurpanden). In alle gevallen is er binnen het taakveld van Straathoekwerk geen/onvoldoende financiële ruimte om een nieuw onderkomen te bekostigen in de vorm van huur/kapitaalslasten.

Kosten extra huurlasten Stichting Welzijn Nunspeet

Vanwege onbeïnvloedbare extra huurlasten heeft SWN structureel hogere kosten ad € 18.000,=. Dat wordt sinds 2019 opgevangen met incidentele subsidies. In de toekenning is aangegeven dat de gemeente zal zoeken naar mogelijkheden van structurele borging. Daarnaast houdt de gemeentelijke jaarlijkse indexatie van de subsidies geen gelijke tred met de hogere indexatie via de cao-ontwikkelingen. De cao-afspraken moeten doorgevoerd worden in de salarissen van de werknemers. Het verschil op jaarbasis bedraagt 3%. Op het totaalbedrag aan subsidies Welzijn is dit een bedrag van € 39.000,=.

Overgang Servicepunt Vrijwilligers Nunspeet

Het voornemen is om per 1 juli 2022 de taken van het Servicepunt Vrijwilligers over te hevelen naar stichting Welzijn Nunspeet (SWN). De extra uitgave structureel betreft compensatie van overheadkosten en btw nadeel bij SWN. De incidentele extra uitgave is de inschatting van kosten voor de aanschaf van een nieuwe online-vacaturebank in 2023. SWN doet hiertoe in het vierde kwartaal een concreet inhoudelijk en financieel voorstel.

Toezicht kinderopvang door GGD

Gemeenten zijn verplicht alle kinderopvang locaties binnen de gemeente te laten inspecteren (wet kinderopvang). De GGD voert deze opdracht uit. Dit gaat om onderzoeken bij het starten, incidentele onderzoeken en jaarlijkse onderzoeken. Door een toename van het aantal locaties binnen de gemeente zijn de kosten gestegen de laatste jaren.

Uitbreiding consulent schuldhulpverlening/minimaregeling/bijzondere bijstand

De aanvragen om ondersteuning op het gebied van werk en inkomen nemen toe. Daarnaast wordt casuïstiek steeds complexer, waardoor er gemiddeld genomen steeds meer tijd per dossier nodig is. Bovenop de reguliere toename van de aanvragen en de extra tijd die met name de dossier bijzondere bijstand en SHV vragen, komen er een aantal extra (wettelijke) taken op de gemeente af. Om de werkzaamheden op het gebied van bijzondere bijstand, minimaregelingen, individuele inkomenstoeslag en schuldhulpverlening uit te kunnen voeren, verwachten we bij elkaar structureel 1 FTE extra nodig te hebben.

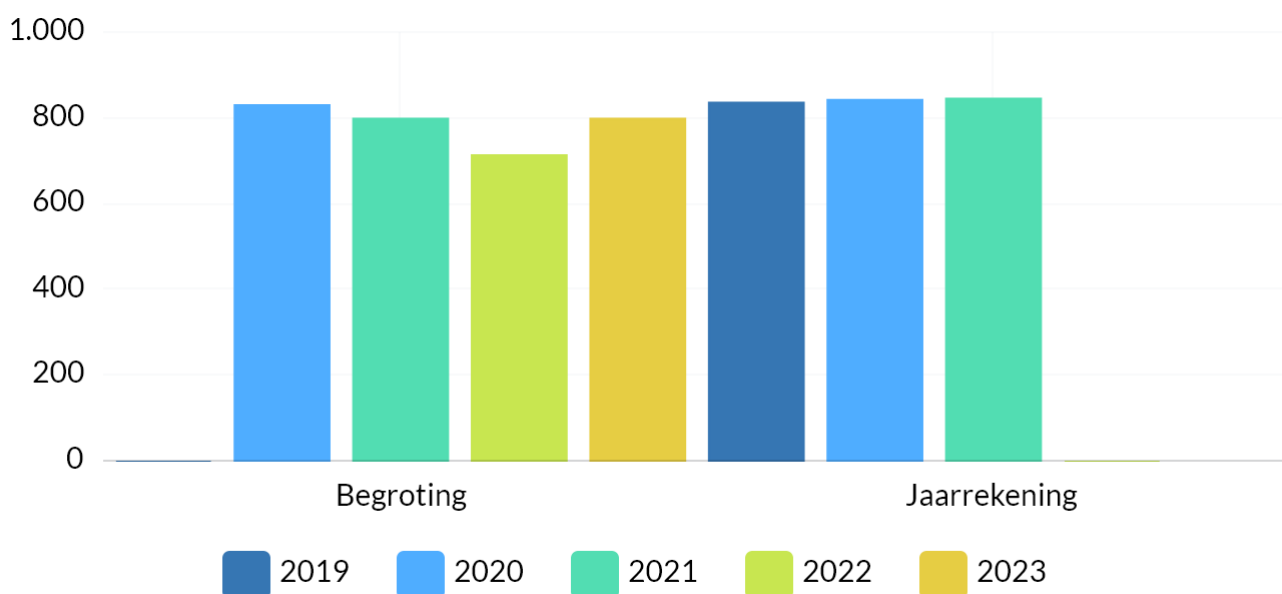
Wat willen we bereiken?

Wettelijke indicatoren programma 1

Indicatoren

Banen.

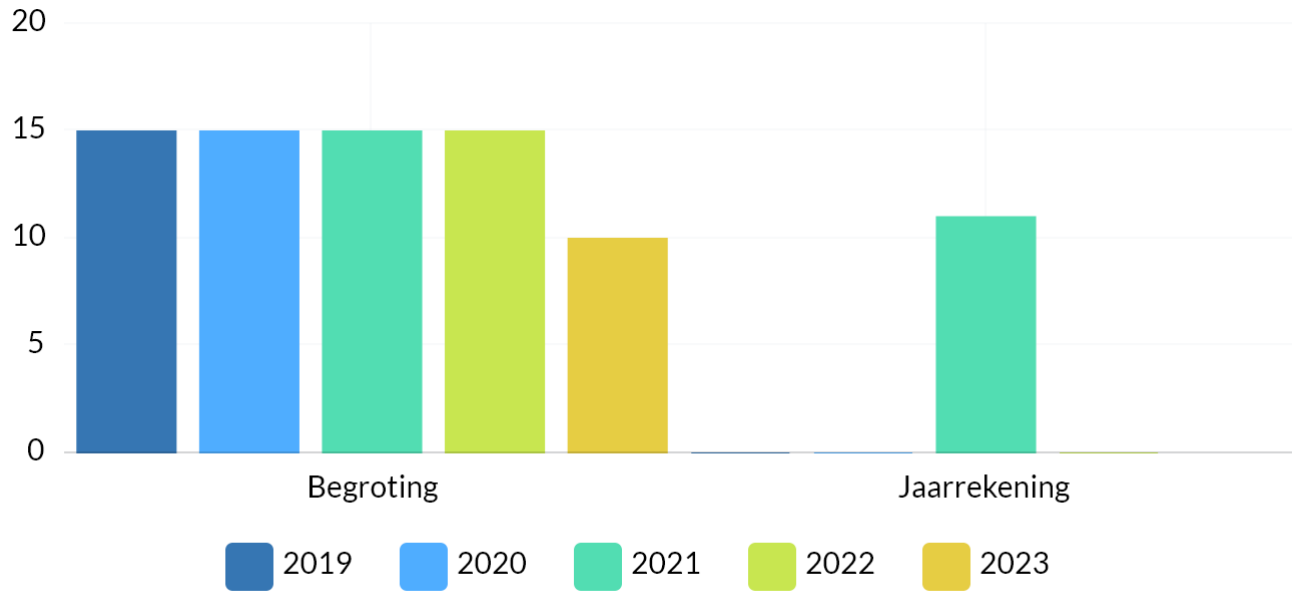
Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 – 64 jaar

Periode	Begroting	Jaarrekening
2019	0	838
2020	832	844
2021	800	847
2022	715	0
2023	800	-

Jongeren met een delict voor de rechter.

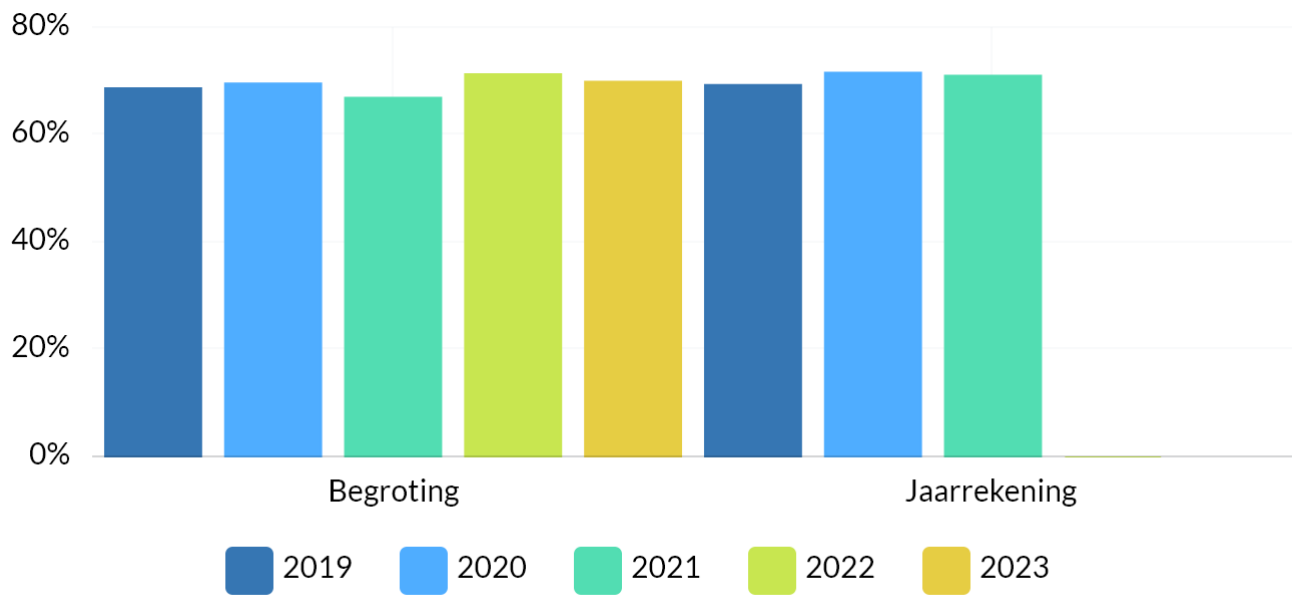
12 t/m 21 jarigen

Periode	Begroting	Jaarrekening
2019	15	0
2020	15	0
2021	15	11
2022	15	0
2023	10	-

Netto Participatiegraad.

% mensen tussen de 15 en 67 jaar dat een baan heeft

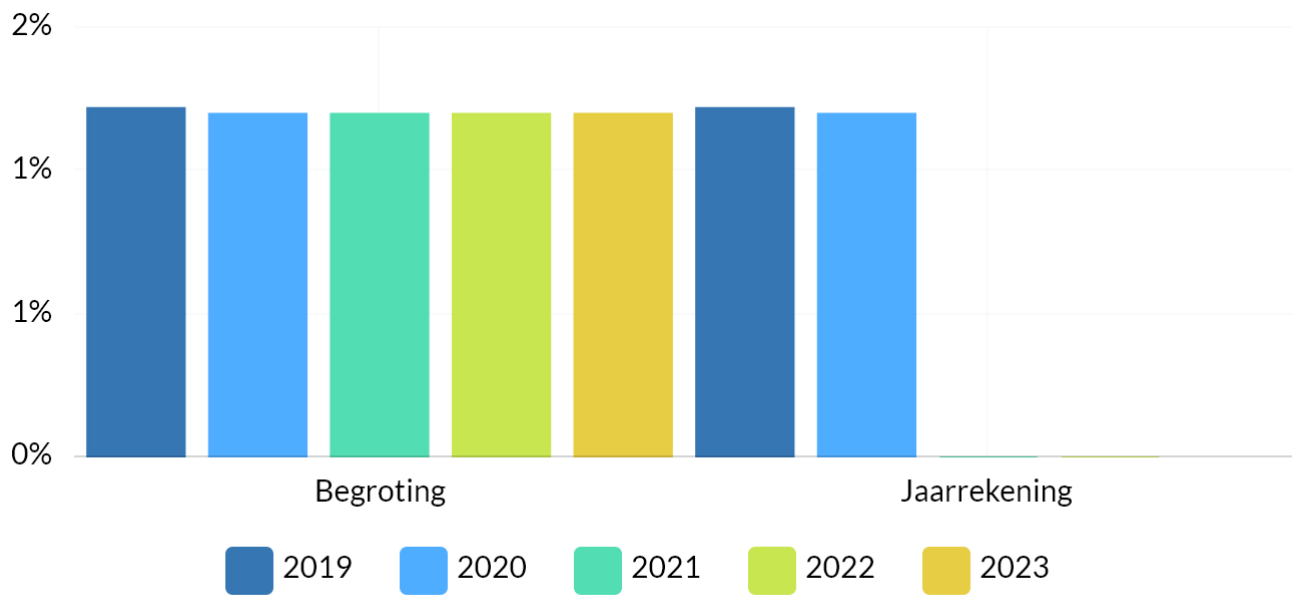

Periode	Begroting	Jaarrekening
2019	69 %	69 %
2020	70 %	72 %
2021	67 %	71 %
2022	71 %	0 %
2023	70 %	-

Werkloze jongeren.

% 16 t/m 21 jarigen

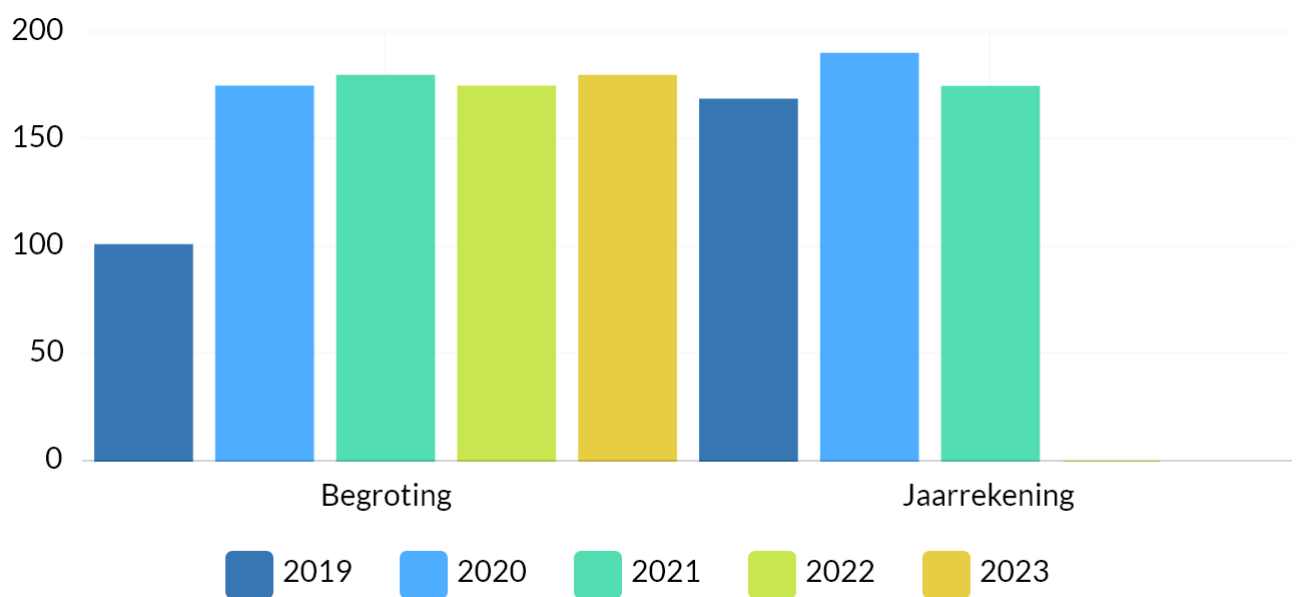
Cijfers van Verwey Jonker Instituut worden niet meer geüpdatet. Gegevens 2021 en 2022 dus onbekend. Wordt naar verwachting ook niet meer geleverd.

Periode	Begroting	Jaarrekening
2019	1 %	1 %
2020	1 %	1 %
2021	1 %	0 %
2022	1 %	0 %
2023	1 %	-

Personen met een bijstandsuitkering.

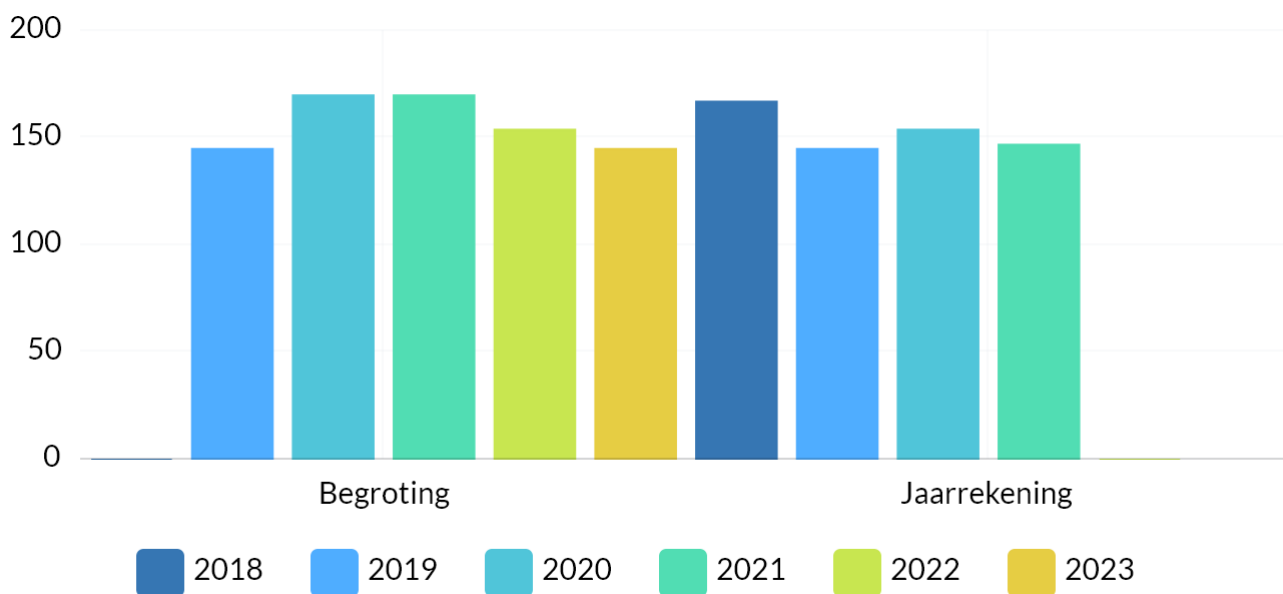
Aantal per 10.000 inwoners

Periode	Begroting	Jaarrekening
2019	101	169
2020	175	190
2021	180	175
2022	175	0
2023	180	-

Personen met een lopend re-intergratietraject.

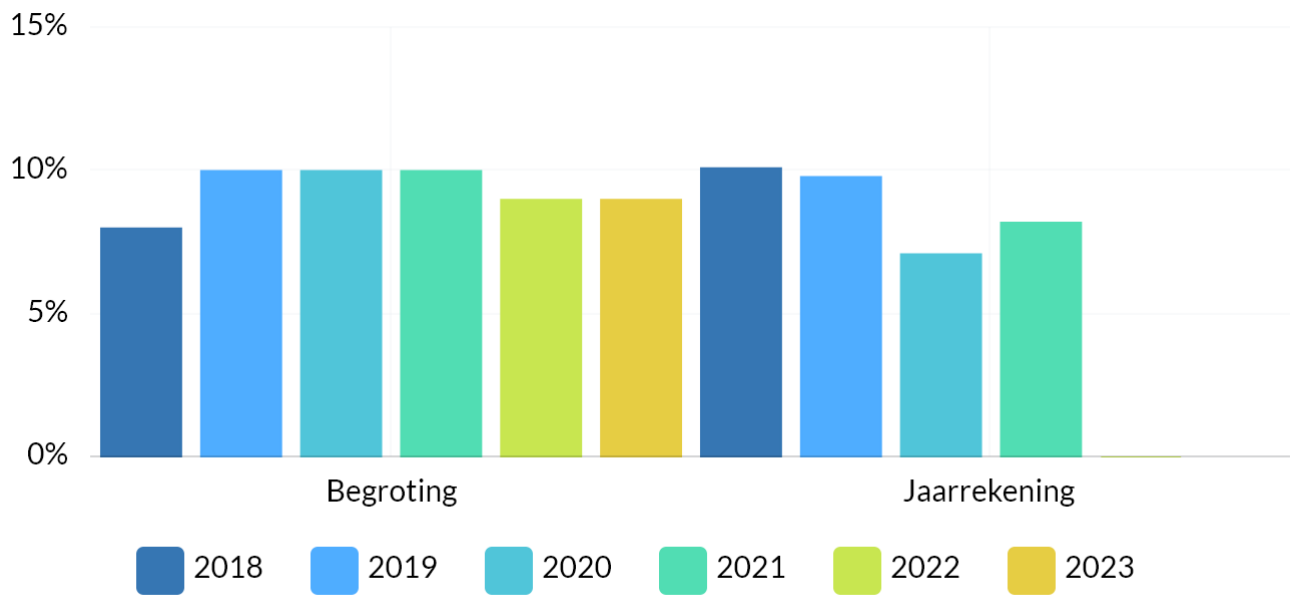
Aantal per 10.000 inwoners

Periode	Begroting	Jaarrekening
2018	0	167
2019	145	145
2020	170	154
2021	170	147
2022	154	0
2023	145	-

Jongeren (t/m 18 jaar) met jeugdhulp.

% van populatie <= 18 jaar

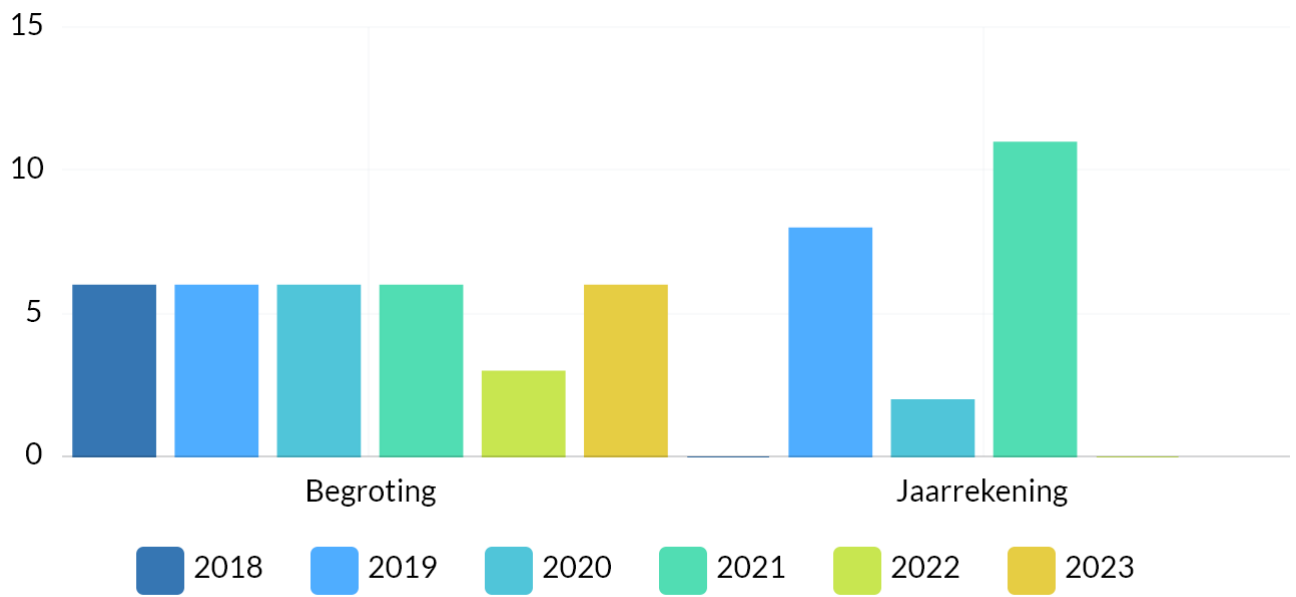
Bron: waarstaatjegemeente.nl

Periode	Begroting	Jaarrekening
2018	8 %	10 %
2019	10 %	10 %
2020	10 %	7 %
2021	10 %	8 %
2022	9 %	0 %
2023	9 %	-

Jongeren (t/m 18 jaar) met jeugdreclassering.

%

Nunspeet verantwoord het werkelijk aantal.

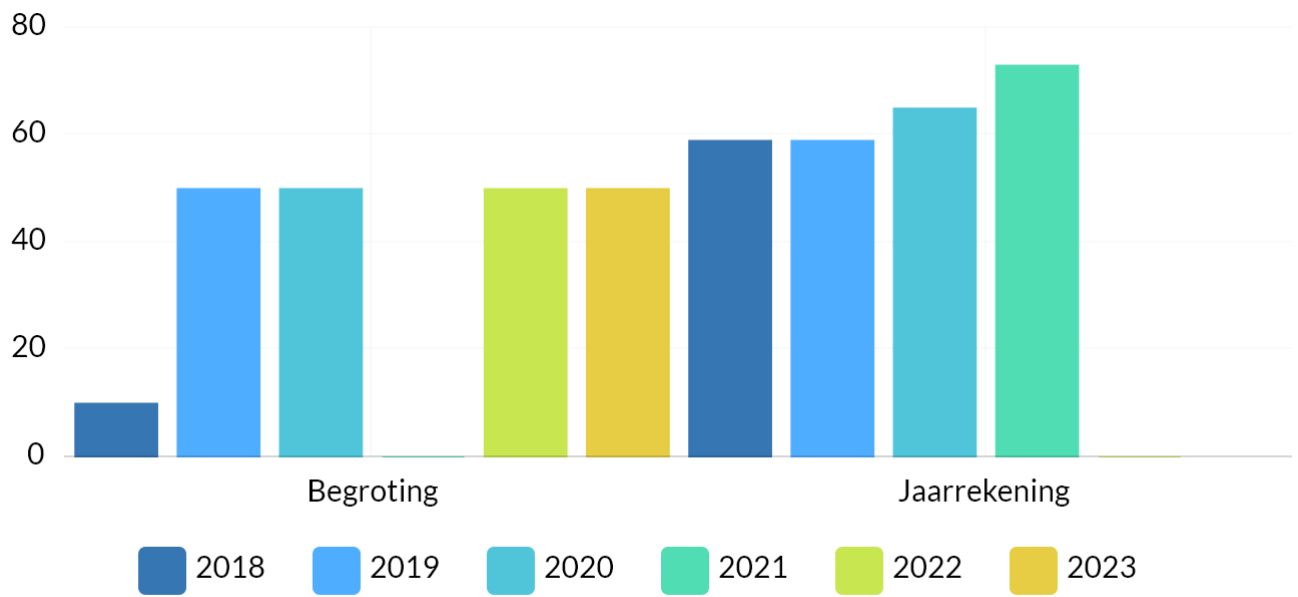

Periode	Begroting	Jaarrekening
2018	6	0
2019	6	8
2020	6	2
2021	6	11
2022	3	0
2023	6	-

Jongeren (t/m 18 jaar) met jeugdbescherming en jeugdreclassering.

% van populatie van 12 - 23 jaar

*Nunspeet gebruikt werkelijke aantallen

Periode	Begroting	Jaarrekening
2018	10	59
2019	50	59
2020	50	65
2021	0	73
2022	50	0
2023	50	-

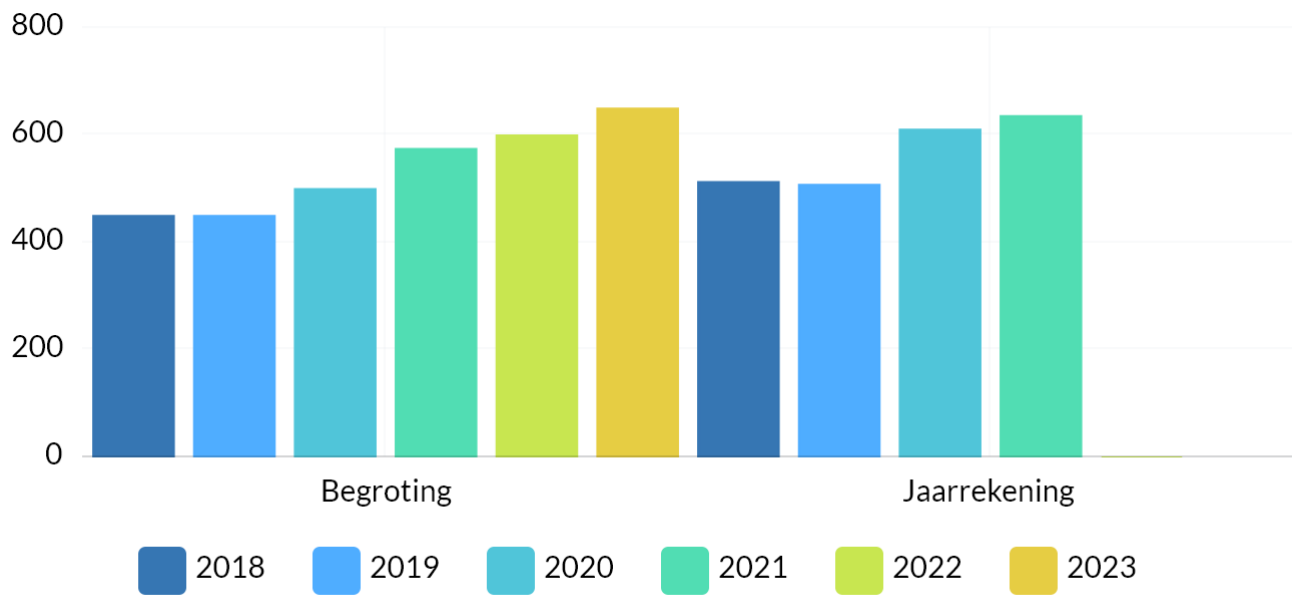
Cliënten met een maatwerkvoorziening WMO.

Aantal per 10.000 inwoners 2019: 350

Aantal per 10.000 inwoners 2020: 450

Aantal per 10.000 inwoners 2021: 490

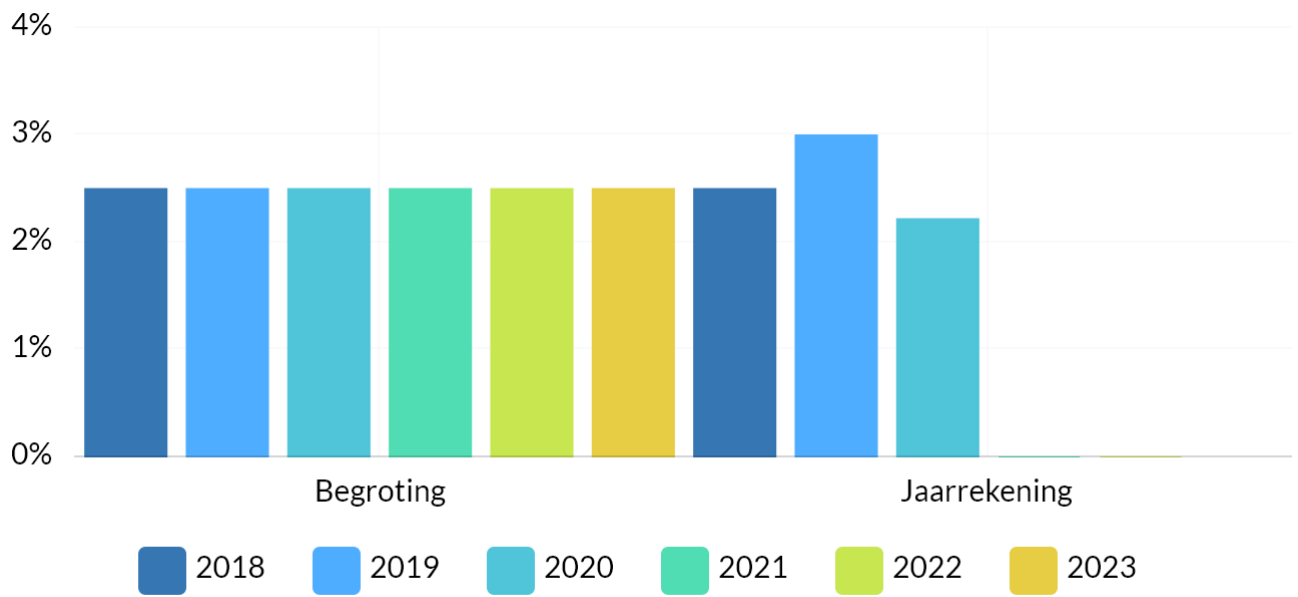
Aantal per 10.000 inwoners 2022: 500

Periode	Begroting	Jaarrekening
2018	450	513
2019	450	508
2020	500	611
2021	575	636
2022	600	0
2023	650	-

Kinderen in uitkeringsgezinnen.

Kinderen in bijstandsgezinnen wordt niet meer bijgehouden door Verwey Jonker Instituut. Gegevens 2021 en 2022 dus onbekend.

Periode	Begroting	Jaarrekening
2018	3 %	3 %
2019	3 %	3 %
2020	3 %	2 %
2021	3 %	0 %
2022	3 %	0 %
2023	3 %	-

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Lasten	30.236	29.864	29.044	28.385
Baten	-5.263	-5.263	-5.263	-5.263
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	24.973	24.601	23.781	23.122
Gerealiseerd resultaat	24.973	24.601	23.781	23.122

Programma 2. Onderwijs

Inleiding

“Onderwijs vergroot de kans op werk en een goed leven. Het is daarom essentieel dezelfde kansen te bieden aan kinderen en jongeren om zich te ontplooiën en te blijven ontwikkelen.”

Bestuurlijke kaders

- Verordening onderwijshuisvesting gemeente Nunspeet
- Verordening ruimte- en inrichtingseisen peuterspeelzalen gemeente Nunspeet
- Beleidsregels handhaving Wet kinderopvang gemeente Nunspeet
- Verordening bekostiging leerlingenvervoer gemeente Nunspeet 2021
- Nota Volwasseneneducatie
- Onderwijsagenda 2017-2021
- Strategisch huisvestingsplan "Extra oog voor de toekomst"
- Algemene Subsidieverordening gemeente Nunspeet
- Deelverordening subsidies onderwijs en opvang 2018
- Beleidsplan VVE 2018-2021

Wat willen wij bereiken?

Onderwijs

Onderwijs:

- Dezelfde kansen aan kinderen en jongeren om zich te ontplooiën en te ontwikkelen.
- Waarborging van de facilitering van het openbaar onderwijs in de gemeente.
- Speciaal (voortgezet) onderwijs blijft in Nunspeet vertegenwoordigd.
 - We herijken het SHP waarin ook de vraag meegenomen wordt hoe de huidige verordening aansluit bij de noodzakelijke ruimtes voor passend onderwijs.
 - We zetten in op een stevige en duurzame samenwerking tussen Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) en het onderwijs (inclusief voorschoolse voorzieningen) en beschrijven daarin de diverse rollen.
 - We onderzoeken of meer structuur in het aanbod van preventie en voorlichting gecreëerd kan worden.
 - We stellen een nieuwe integrale onderwijsagenda op, inclusief onderwijsachterstandenbeleid en volwasseneneducatie.

Wat gaan wij doen?

Herijken Strategisch Huisvestingsplan Onderwijs (SHP) via een koersnotitie.

Beschrijven en communiceren wat binnen het onderwijsveld de rollen zijn van de diverse partijen.

Onderzoeken of meer structuur in het aanbod van preventie en voorlichting gecreëerd kan worden.

Opstellen van een nieuwe integrale onderwijsagenda inclusief onderwijsachterstandenbeleid en volwasseneneducatie.

Wat willen wij bereiken?

Nieuw beleid 2023-2026 Programma 2

Wat gaan wij doen?

Bewegingsonderwijs (gymmen, zwemmen en vervoer)

Vanaf het schooljaar 2023-2024 zijn scholen verplicht 2x 45 minuten (90 minuten) bewegingsonderwijs aan te bieden. Om voldoende klokuren in te roosteren zijn er extra middelen nodig om hierin de scholen te faciliteren. Dit brengt ook extra vervoerskosten met zich mee. Daarnaast is vanaf 2023 de Wiltsangh gereed. Dit betekent ook dat meer scholen volgens onze verordening (groep 3 en 4 voor gymmen / groep 5 en 6 voor zwemmen) recht hebben op vervoer wat extra kosten met zich meebrengt. Geschat wordt dat de geraamde kosten structureel met € 75.000,-- verhoogd moeten worden.

Formatie uitbreiding beleidsveld Onderwijs

Als gevolg van toenemende werkdruk binnen het beleidsveld Onderwijs wordt een voorstel gedaan voor formatieuitbreiding. In de jaren is gemerkt dat het onderwijs (inclusief voorschoolse voorzieningen, waaronder kinderopvang en peuterspeelzaalwerk) steeds meer aandacht vraagt. Eenderzijds vanwege aanvullende Rijksmaatregelen die naar gemeentelijke overheden worden overgeheveld. Anderzijds zien we de laatste jaren dat ook lokale ambities (ondermeer vastgelegd in de Nunspeetse belofte aan het kind) meer tijd en aandacht vragen. Deze ontwikkelingen maakt het beleidsveld Onderwijs momenteel kwetsbaar.

Herijking Strategisch Huisvestingsplan onderwijs (SHP)

In maart 2017 heeft de gemeenteraad het SHP vastgesteld. Diverse ontwikkelingen in de onderwijshuisvesting maken een herijking van het SHP noodzakelijk. Voor de herijking zal de gemeente een koersnotitie opstellen. In deze notitie wordt ingegaan op de (fasering) van diverse huisvestingsprojecten en de financiële consequenties ten opzichte van de beschikbare middelen in de Programmabegroting 2022-2025. De financiële consequenties zijn op dit moment niet bepaald.

Onderwijshuisvesting bewegingsonderwijs Hulshorst

Als gemeente zijn wij verplicht passende huisvesting te hebben voor het bewegingsonderwijs binnen de gemeente. In Hulshorst is geen gymzaal of sporthal en maakt de Beatrixschool al jaren gebruik van een zaal in dorps huis De Wieken voor het bewegingsonderwijs. Hier is de vloer en de akoestiek echter niet meer passend. Dorps huis De Wieken kan dit aan laten passen. Deze aanpassingen zullen verrekend worden met de huur die we als gemeente betalen voor het bewegingsonderwijs en wat hoogst waarschijnlijk huur verhogend is. Daarnaast is de ruimte in De Wieken kleiner dan in een gymzaal of sporthal. Hierdoor moeten groepen van de Beatrixschool opgesplitst les krijgen, wat extra kosten voor een gymleerkracht meebrengt.

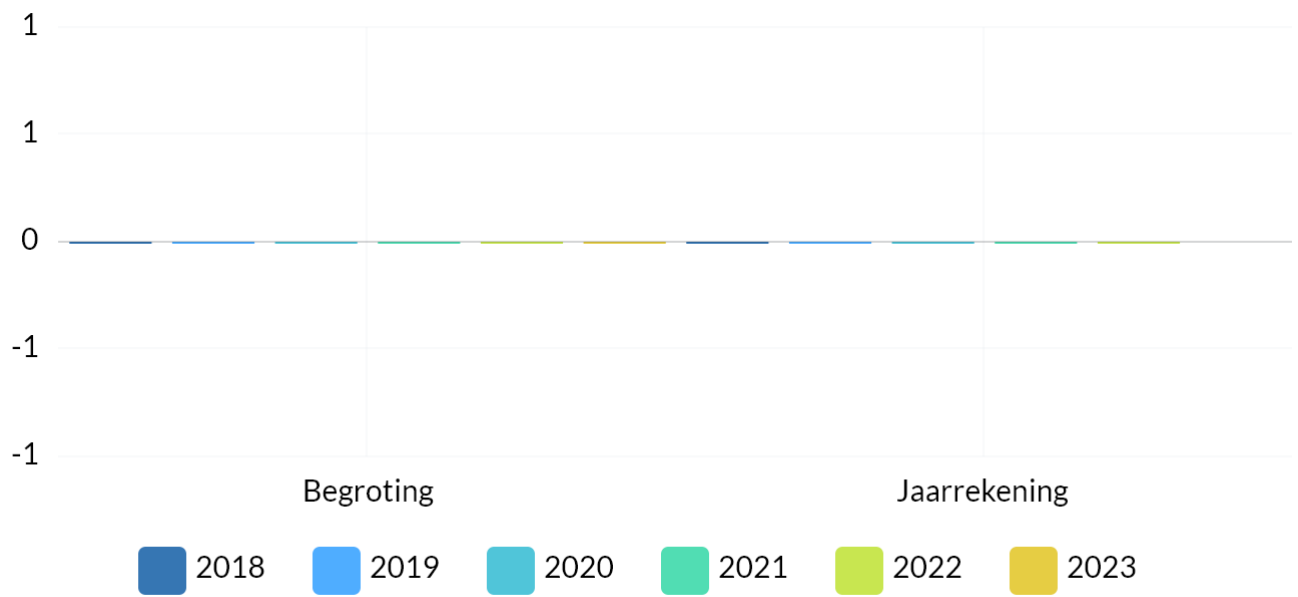
Wat willen wij bereiken?

Wettelijke indicatoren programma 2

Indicatoren

Absoluut verzuim.

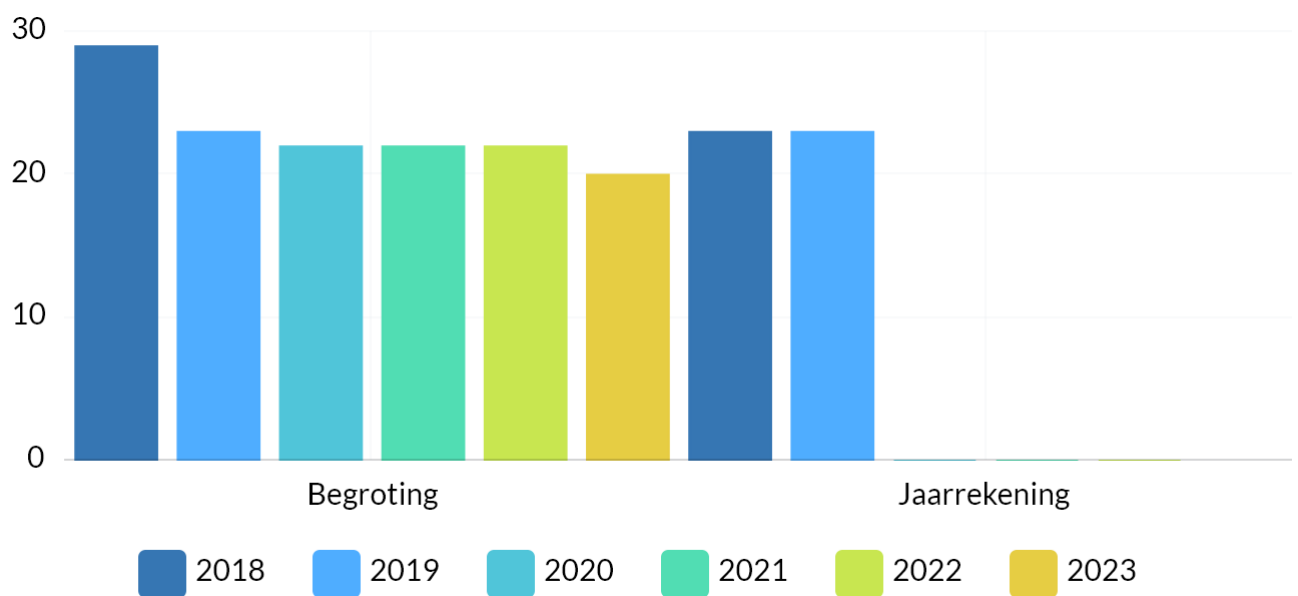
Aantal per 1.000 leerlingen

Periode	Begroting	Jaarrekening
2018	0 per 1000 leerlingen	0 per 1000 leerlingen
2019	0 per 1000 leerlingen	0 per 1000 leerlingen
2020	0 per 1000 leerlingen	0 per 1000 leerlingen
2021	0 per 1000 leerlingen	0 per 1000 leerlingen
2022	0 per 1000 leerlingen	0 per 1000 leerlingen
2023	0 per 1000 leerlingen	-

Relatief verzuim.

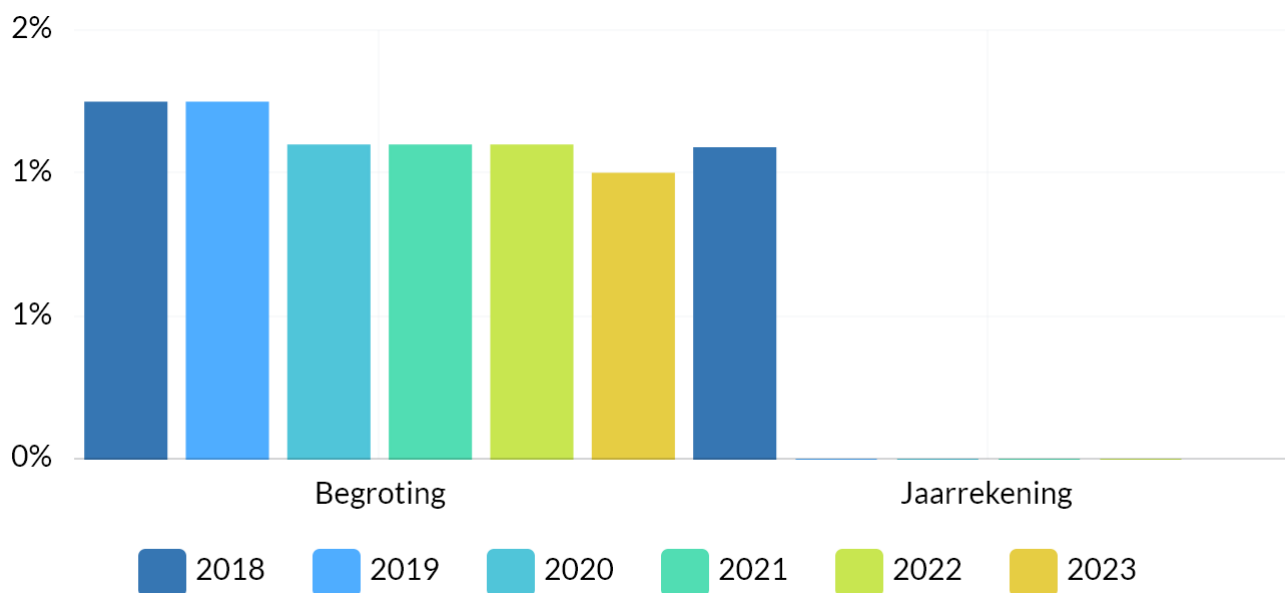
Aantal per 1.000 leerlingen

Periode	Begroting	Jaarrekening
2018	29 per 1000 leerlingen	23 per 1000 leerlingen
2019	23 per 1000 leerlingen	23 per 1000 leerlingen
2020	22 per 1000 leerlingen	0 per 1000 leerlingen
2021	22 per 1000 leerlingen	0 per 1000 leerlingen
2022	22 per 1000 leerlingen	0 per 1000 leerlingen
2023	20 per 1000 leerlingen	-

Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers).

% deelnemers aan het VO en MBO onderwijs

Periode	Begroting	Jaarrekening
2018	1 % vroegtijdig schoolverlaters	1 % vroegtijdig schoolverlaters
2019	1 % vroegtijdig schoolverlaters	0 % vroegtijdig schoolverlaters
2020	1 % vroegtijdig schoolverlaters	0 % vroegtijdig schoolverlaters
2021	1 % vroegtijdig schoolverlaters	0 % vroegtijdig schoolverlaters
2022	1 % vroegtijdig schoolverlaters	0 % vroegtijdig schoolverlaters
2023	1 % vroegtijdig schoolverlaters	-

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Lasten	2.937	2.897	2.860	2.835
Baten	-504	-504	-504	-504
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	2.433	2.392	2.356	2.331
Gerealiseerd resultaat	2.433	2.392	2.356	2.331

Programma 3. Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke Vernieuwing (VHROSV)

Inleiding

“In het ruimtelijke ordeningsbeleid is kwaliteit het uitgangspunt in het ontwerp dat integraal tot stand komt: duurzaam, veilig, verkeersveilig, gezond, verbindend, ruimtelijk, groen en landschappelijke inpassing.”

Bestuurlijke kaders

- Integrale toekomstvisie Nunspeet
- Woonvisie
- Bouwverordening
- Welstandsnota
- Bestemmingsplannen
- Nota Centrumvisie Nunspeet
- Welstandsnota
- Procedureverordening voor advisering tegemoetkoming in planschade 2008
- Verordening Starterslening
- Nota grondbeleid 2017-2021

Wat willen wij bereiken?

Ruimtelijke ordening

Ruimtelijke ordening:

- In het ruimtelijke ordeningsbeleid is kwaliteit het uitgangspunt in het ontwerp dat integraal tot stand komt: duurzaam, veilig, verkeersveilig, gezond, verbindend, ruimtelijk, groen en landschappelijke inpassing.
- Flexibele bestemmingsplannen om te kunnen inspelen op (actuele) ontwikkelingen.
- Blijvend ruimte voor inwoners en bedrijven die initiatieven willen nemen, vanuit het principe van ‘ja, mits’ (in plaats van ‘nee, tenzij’).
- Initiatiefnemers van nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen voeren actief en transparant overleg met de omgeving en streven hierbij naar een ontwikkeling die zoveel mogelijk draagvlak heeft.
 - We ronden de implementatie van de Omgevingswet voortvarend af.
 - Er zal ook aandacht zijn voor duurzame bouwconcepten, waarbij een extra bouwlaag (3 lagen en een kap) - daar waar het zinvol en inpasbaar is - de standaard wordt.
 - Wij blijven uitgaan van een actieve grondpolitiek, waarbij we met het grondprijnsbeleid een evenwicht proberen te brengen tussen opbrengstmaximalisatie en het bevorderen van een woningbouwprogramma dat een hoge maatschappelijke meerwaarde genereert.

Wat gaan wij daarvoor doen?

Evalueren verplichte omgevingsdialoog.

Evalueren van de verplichte omgevingsdialoog zoals die wordt gebruikt bij particuliere ruimtelijke initiatieven.

Periodiek monitoren, evalueren en verantwoorden van de concrete projecten.

De projecten worden via de maandrapporthages gemonitord en de financieel relevante projecten via een afzonderlijke financiële rapportage.

Periodiek monitoren, evalueren en verantwoorden van de Woonvisie.

De woonvisie wordt jaarlijks gemonitord met een bijeenkomst met het veld zoals bijvoorbeeld makelaars en corporaties.

Starten / afronden woningbouw in De Kijktuinen, 't Hul Noord, Elspeet Noordwest en uitleglocatie Weversweg te Hulshorst

Concrete realisatie van woningen is in deze raadsperiode gepland in De Kijktuinen, 't Hul Noord, Elspeet Noordwest en uitleglocatie Weversweg te Hulshorst.

Onderzoeken of de centrumlocatie Feithenhof mogelijkheden biedt voor woningbouw.

Onderzocht wordt of de centrumlocatie Feithenhof mogelijkheden biedt voor woningbouw. Het onderzoek spitst zich toe op financiën, stedenbouw en milieukundige aspecten.

Opstellen van een gemeentelijke locatievisie voor locaties met vastgelegde fasering woningbouw in Hulshorst en Elspeet.

Opstellen van een gemeentelijke locatievisie voor locaties met vastgelegde fasering woningbouw in Hulshorst en Elspeet.

Onderzoeken of in Vierhouten mogelijkheden zijn voor woningbouw.

Aanvullend op de gemeentelijke locatievisies voor Hulshorst en Elspeet wordt ook in Vierhouten onderzocht of er mogelijkheden zijn voor woningbouw.

Continueren 'Woningbouw op Maat'.

De jaarlijkse 'Woningbouw op Maat' trajecten worden voortgezet.

Wat willen wij bereiken?

Wonen

Wonen:

- Een woonbeleid met als uitgangspunten 'passend wonen voor passende prijzen' en 'bouwen naar behoefte' en met de nadruk op de doelgroepen woonstarters en senioren.
- Passende huisvesting voor iedereen.
 - Bij woningbouwprojecten waarbij gronden in bezit zijn van de gemeente gaat het percentage sociale woningbouw (sociale koop en sociale huur) omhoog van 20% naar minimaal 35% met daarbij een gezonde mix tot de verschillende aftoppingsgrenzen.
 - De prijsgrens van sociale woningbouw gaan we naar aanleiding van landelijke ontwikkelingen nader bezien en in de woonvisie verder uitwerken.

- We gaan meer huurwoningen in het middensegment realiseren.
- We hanteren zelfbewoningsplicht waar dat mogelijk is als norm en leggen dat vast in de woonvisie.
- Met behulp van provinciale subsidie en het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten (SVn) zetten we de inzet van de woon- en doorstroomcoach via Omnia Wonen voort. Deze coach is inwoners behulpzaam bij het vinden van een woning die beter past bij de wensen en behoeften. "

Wat gaan wij daarvoor doen?

Onderzoek uitvoeren naar creatieve oplossingen om te voldoen aan de huisvestingsvraag van met name starters, senioren en statushouders.

Als uitwerking van de notitie wonen wordt blijvend gezocht naar creatieve oplossingen voor het huisvestingsvraagstuk.

Opstellen beleid huisvesting arbeidsmigranten.

Als uitwerking van het meet 'locatiegerichte' beleid voor huisvesting arbeidsmigranten wordt beleid opgesteld over de huisvesting op locatie zelf.

Wat willen wij bereiken?

Nieuw beleid 2023-2026 Programma 3

Wat gaan wij daarvoor doen?

Juridisch medewerker omgevingsrecht

Het afgelopen jaar zien we dat het juridisch werk steeds meer toeneemt binnen de fysieke leefomgeving (VTH en ROV). Dit wordt enerzijds veroorzaakt door de juridisering en verminderde acceptatie in de samenleving, wat terug te zien is in het aantal zienswijzen, bezwaar- en beroepen, handhavingsverzoeken, WOB verzoeken en het naleefgedrag, en anderzijds door de toenemende complexiteit van vraagstukken. Met de komst van de Omgevingswet is de verwachting dat de behoefte aan juridische capaciteit zeker niet minder gaat worden. Om de continuïteit van het werk in de toekomst te kunnen waarborgen, wordt structurele formatie uitbreiding gevraagd.

Ondersteuning audit Wet politiegegevens

Persoonsgegevens die een boa verwerkt in zijn rol als toezichthouder, vallen onder de AVG. De gegevens die de boa als opsporingsambtenaar verwerkt, vallen onder de Wet politiegegevens (Wpg). Voor gegevens die onder de Wpg worden verwerkt (voor opsporing dus), gelden andere regels dan onder de AVG het geval zou zijn geweest. Om vast te kunnen stellen dat gemeenten bij hun verwerkingen conform de wettelijke eisen handelen, moet in 2022 een audit Wpg worden uitgevoerd. Van de auditor is een opgave ontvangen van de aan te leveren documenten. Duidelijk is nu al dat we niet voldoen aan alle eisen. Dit betekent dat we in 2023 een verbeterplan moet opstellen, dit moeten uitvoeren en hier vervolgens ook verantwoording over moeten afleggen. Om dit voor elkaar te krijgen is externe ondersteuning noodzakelijk.

Secretariële ondersteuning Omgevingswet

Met de komst van de Omgevingswet 1 januari 2023 verandert het proces voor de afhandeling van een ruimtelijk initiatief. Op dit moment wordt er een aanvraag omgevingsvergunning ingediend en dan pas gaan we de inhoudelijke beoordeling doen op haalbaarheid. Met de komst van de Omgevingswet gaat dit veranderen en richten we ons meer op het verkennen en begeleiden van het initiatief. Dit met het doel om te komen tot een gedragen ontwerp/aanvraag door initiatiefnemers, belanghebbenden en overheid. Gevraagd wordt om structurele formatie uitbreiding voor secretariële ondersteuning voor 16 uur per week.

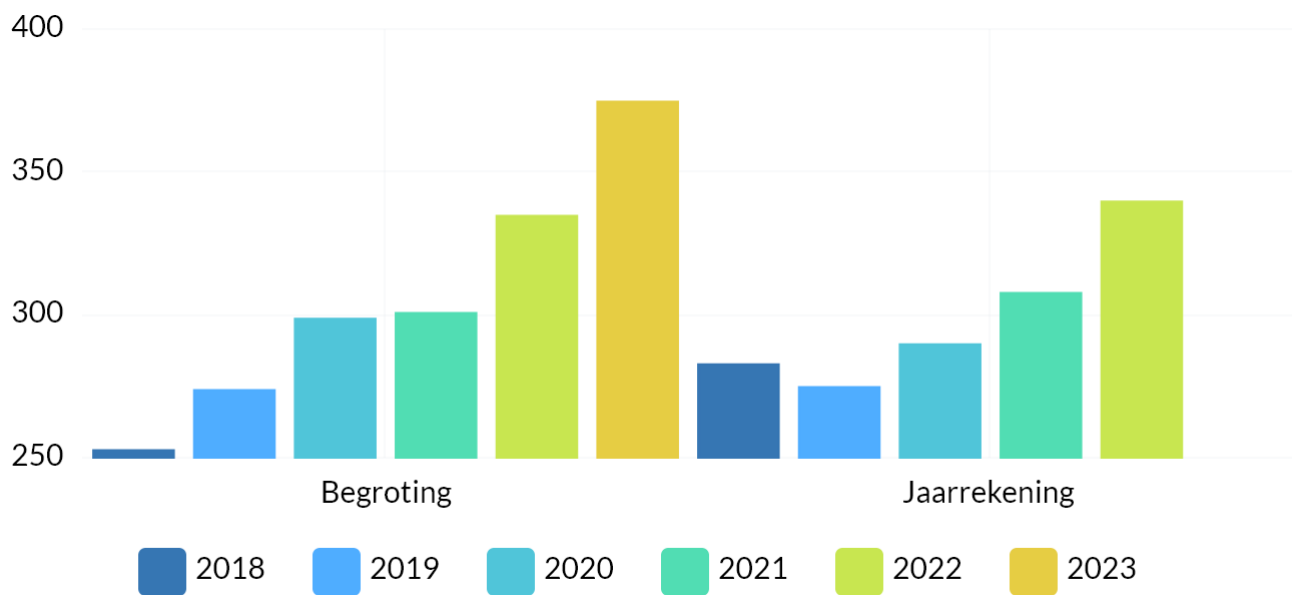
Wat willen wij bereiken?

Wettelijke indicatoren programma 3

Gemiddelde WOZ waarde.

Duizend euro

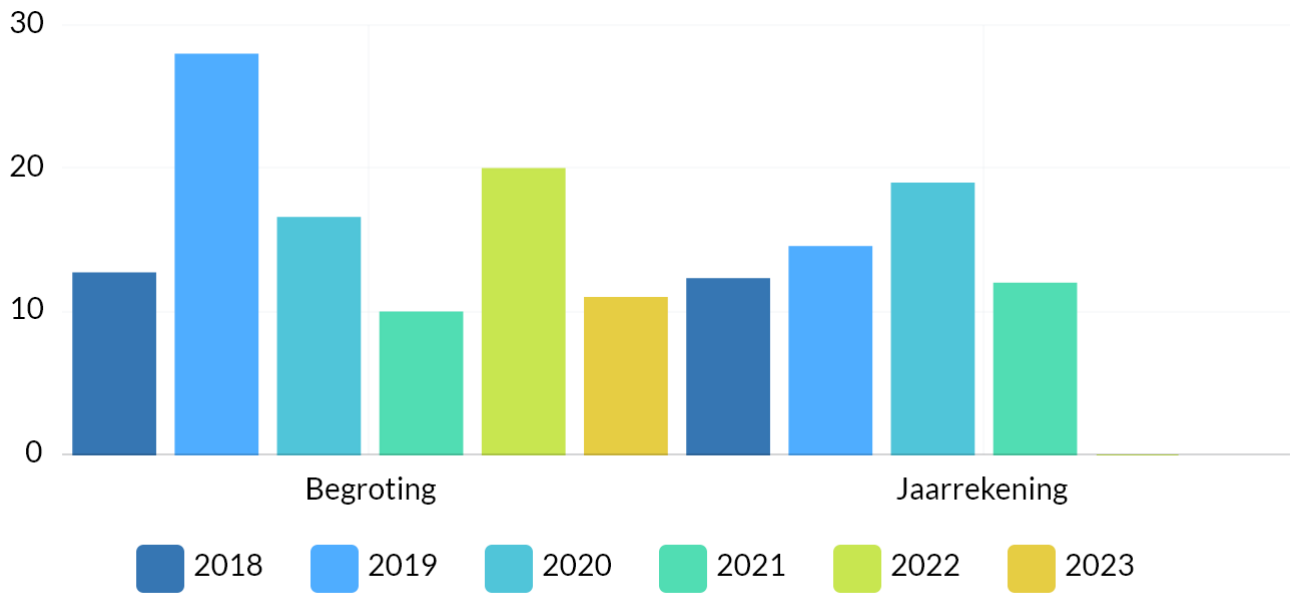
Gemiddelde WOZ-waarde woningen

Periode	Begroting	Jaarrekening
2018	253	283
2019	274	275
2020	299	290
2021	301	308
2022	335	340
2023	375	-

Nieuw gebouwde woningen.

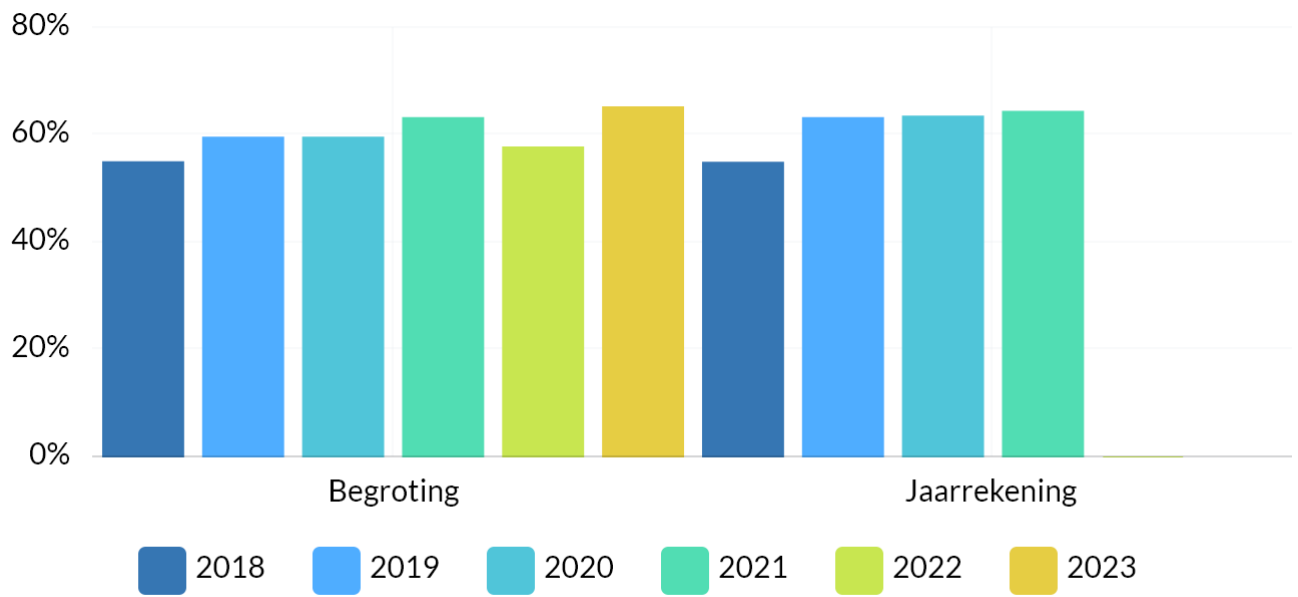
Aantal nieuw gebouwde woningen per 1.000 woningen.

Periode	Begroting	Jaarrekening
2018	13 Nieuw gebouwde woningen per 1.000 woningen	12 Nieuw gebouwde woningen per 1.000 woningen
2019	28 Nieuw gebouwde woningen per 1.000 woningen	15 Nieuw gebouwde woningen per 1.000 woningen
2020	17 Nieuw gebouwde woningen per 1.000 woningen	19 Nieuw gebouwde woningen per 1.000 woningen
2021	10 Nieuw gebouwde woningen per 1.000 woningen	12 Nieuw gebouwde woningen per 1.000 woningen
2022	20 Nieuw gebouwde woningen per 1.000 woningen	0 Nieuw gebouwde woningen per 1.000 woningen
2023	11 Nieuw gebouwde woningen per 1.000 woningen	-

Demografische druk.

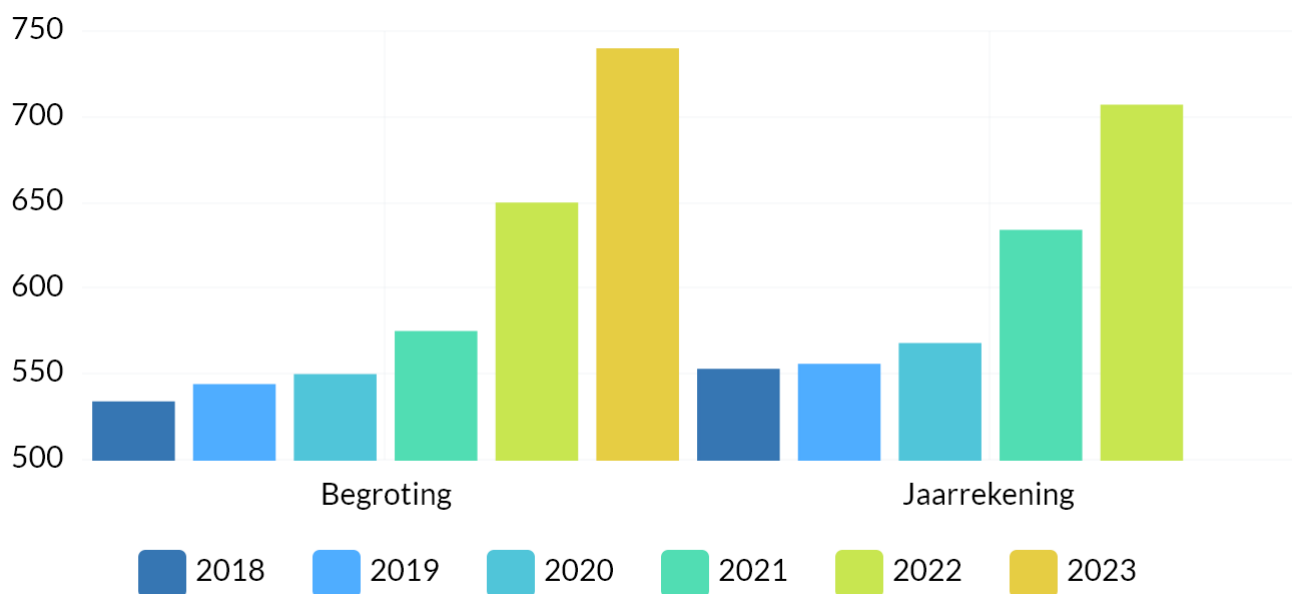
Verhouding van aantal inwoners 0-15 jaar en 65+ ten opzichte van het aantal inwoners tussen de 15 en 65 jaar in %.

Periode	Begroting	Jaarrekening
2018	55 %	55 %
2019	60 %	63 %
2020	60 %	64 %
2021	63 %	64 %
2022	58 %	0 %
2023	65 %	-

Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden.

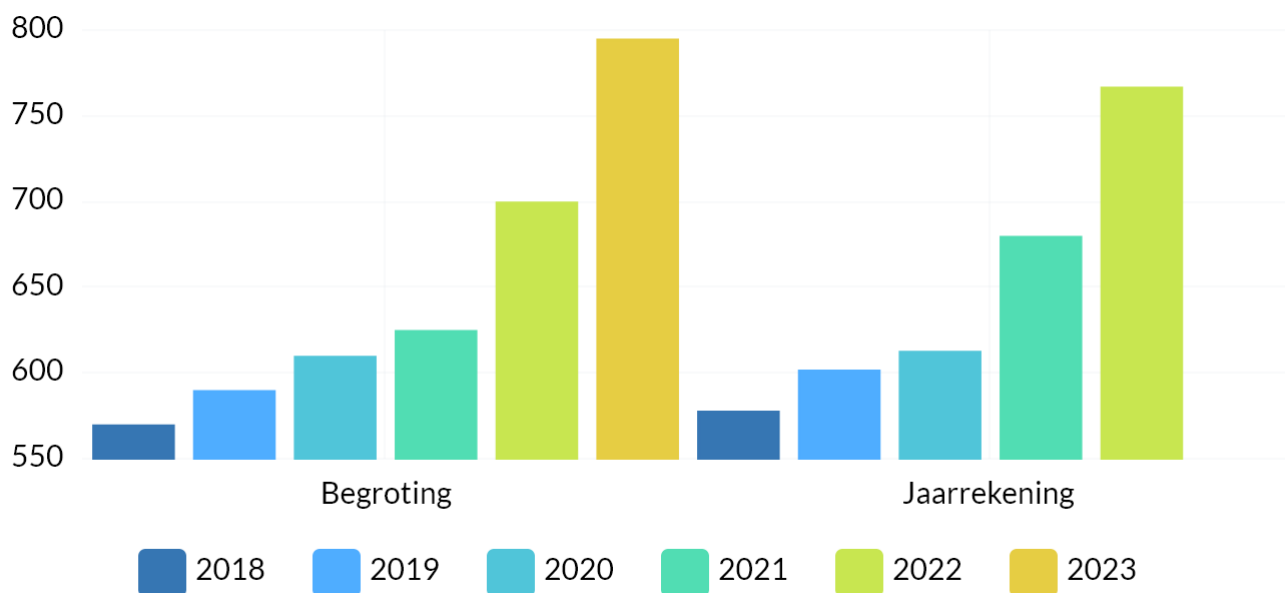
Eigenaar-bewoner

Periode	Begroting	Jaarrekening
2018	534 Euro	553 Euro
2019	544 Euro	556 Euro
2020	550 Euro	568 Euro
2021	575 Euro	634 Euro
2022	650 Euro	707 Euro
2023	740 Euro	-

Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden.

Eigenaar-bewoner

Periode	Begroting	Jaarrekening
2018	570 Euro	578 Euro
2019	590 Euro	602 Euro
2020	610 Euro	613 Euro
2021	625 Euro	680 Euro
2022	700 Euro	767 Euro
2023	795 Euro	-

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Lasten	2.411	2.404	2.399	2.393
Baten	-1.699	-1.699	-1.699	-1.699
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	712	706	700	694
Gerealiseerd resultaat	712	706	700	694

Programma 4. Volksgezondheid en milieu

Inleiding

“Een concrete taak voor gemeenten is het bevorderen van een gezonde leefstijl en dat is ook de komende bestuursperiode voor ons prioriteit. Daarnaast blijft duurzaamheid een belangrijk thema, waarbij we ons verantwoordelijk voelen voor een goed beheer van onze aarde, ook voor de generaties na ons.”

Bestuurlijke kaders

- Milieuactieplan 2012-2015
- Deelverordening duurzaamheid
- Masterplan duurzaamheid
- Beleidskader geluid
- Besluit bodemkwaliteit
- Verordening geurhinder en veehouderij
- Regionaal milieu-uitvoeringprogramma RNV
- Afvalwaterketenplan
- Lozingenbesluit (bodembescherming)
- Beleidsregels laadpalen automobilititeit
- Verordening afvalstoffenheffing 2017
- Verordening rioolheffing 2017
- Verordening riolaansluitrecht 2017
- Beleidsnota samen voor een gezond Noord-Veluwe 2017-2021
- Preventie en handavingsplan alcohol 2017-2021
- Hemelwatervisie en uitvoeringsplan

Wat willen wij bereiken?

(positieve) Gezondheid

(Positieve) gezondheid:

- Aandacht voor achterliggende problematiek bij gezondheidsvraagstukken zoals armoede, problemen rondom huisvesting, eenzaamheid etc.
- Brede kijk op gezondheid: Positieve Gezondheid: Interventies gericht op schuldhulpverlening of zingeving zijn soms beter startpunt voor verbeteren van gezondheid dan interventies gericht op een gezonde leefstijl
- Gezondheid verbeteren in samenwerking met andere sectoren en domeinen: 'Health in All Policies'.
 - We zetten in op het in stand houden / creëren van een gezonde fysieke en sociale leefomgeving.
 - We zetten in op het verkleinen van gezondheidsachterstanden.
 - We stimuleren gezond opgroeien.
 - We stimuleren goed ouder worden.

Wat gaan wij doen?

We vertalen de 12 principes vanuit de Amsterdamse gezondheidslogica naar onze gemeentelijke context, voor een Gezonde gemeente Nunspeet.

Uiterlijk in 2023 is gezondheid een vast onderdeel van de belangenafweging in ruimtelijk en sociaal beleid.

Onderzoek en uitwerking OKO Nunspeet.

Uitwerking OKO Nunspeet, verbreding naar andere thema's.

Gezond gewicht bij jongeren met aandacht voor voeding en beweging.

Ondersteunen van de mentale veerkracht van jongeren.

Verminderen stress bij jongeren.

Preventie van gebroken relaties en echtscheidingen en de impact daarvan op de Nunspeetse jongeren.

Introduceren van kernwaarden in gezondheidsbeleid.

Uiterlijk in 2024 passen we de kernwaarden van de gezonde leefomgeving toe, met voorrang in buurten met gezondheidsachterstanden.

Ondersteunen van initiatieven die de sociale en mentale gezondheid van ouderen positief beïnvloed.

Wat willen wij bereiken?

Duurzaamheid

Duurzaamheid:

- De gemeente Nunspeet heeft een voorbeeldfunctie als het gaat om verduurzaming.
- Nieuwbouwwoningen zijn energieneutraal.
- Zoveel mogelijk zonnepanelen op daken, ook op overheidsgebouwen.
- Geen zonnepanelen op landbouwgronden die geschikt of bestemd zijn voor duurzame exploitatie door de agrarische sector met uitzondering van de afgesproken pilot van 2 hectare.
 - We stimuleren de isolatie van woningen, met prioriteit voor mensen met een lager inkomen om energiearmoede te voorkomen.
 - We handhaven de duurzaamheidslening.
 - We voeren een actief beleid om het energieverbruik te beperken, onder andere door inzet van energiecoaches.
 - We gaan een duurzaam samenwerkingsverband aan met lokale partners op het gebied van energie en duurzaamheid.
 - We verduurzamen gemeentelijke gebouwen en het gemeentelijke wagenpark (verder).
 - Samen met ondernemers verkennen we de kansen voor de energietransitie, zoals opslag van waterstof.
 - We stimuleren (bij voorkeur) lokale initiatieven voor grootschalige duurzame energieopwekking met garanties voor minimaal 50%, maar bij voorkeur 100% lokale participatie.

Wat gaan wij doen?

Onderzoeken of het mogelijk is bestaande parkeerterreinen te voorzien van een overkapping met zonnepanelen.

Dit wordt via het programma Duurzaamheid onderzocht als kansen zich voordoen.

Wat willen wij bereiken?

Klimaatadaptatie

Klimaatadaptatie:

- Transitie naar een circulaire en klimaatadaptieve gemeente en verduurzaming van het energiesysteem, met als uitgangspunt "haalbaar en betaalbaar voor inwoners".

- We maken de openbare ruimte geschikt voor klimaatadaptatie, onder andere door te zorgen voor meer groen en waterberging.
- We stimuleren burgers om bij te dragen aan klimaatadaptatie, bijvoorbeeld door afkoppeling van regenwater, door het vervangen van verharding door groen of door het planten van bomen.
- We intensiveren de deelname aan operatie Steenbreek.

Wat gaan wij doen?

Opstellen plan van aanpak wijkgerichte aanpak klimaatadaptatie.

Er wordt een plan van aanpak opgesteld dat voorziet in een wijkgerichte aanpak van klimaatadaptatiemaatregelen.

Wat willen wij bereiken?

Milieu

Milieu:

- Vermindering van restafval van de huishoudens.
- Voorkomen zwerfafval en illegale stort.

- We maken het storten van grof vuil laagdrempelig en zorgen dat recyclebaar afval periodiek gratis ingeleverd kan worden.
- Naast de vorming van een milieustraat onderzoeken we samen met ondernemers aanvullende maatregelen om het restafval per huishouden verder terug te dringen.
- Zwerfvuil, onder meer in of bij natuurgebieden waar het vaak druk is, gaan we tegen, bijvoorbeeld door plaatsing van meer prullenbakken. "

Wat gaan wij doen?

Realiseren van een milieustraat.

Realiseren van een milieustraat.

Uitvoeren haalbaarheidsonderzoek ketenconcept.

Uitvoeren haalbaarheidsonderzoek ketenconcept.

Actualiseren afvalwaterketenplan Nunspeet-Elburg.

Actualiseren afvalwaterketenplan Nunspeet-Elburg.

Wat willen wij bereiken?

Nieuw beleid 2023-2026 Programma 4

Wat gaan wij doen?

Centering pregnancy

De gemeente Nunspeet is gestart met het programma 'Kansrijke start'. Optimale kansen krijgen als kind en in het ouderschap, start met optimale zorg in de negen maanden voor de geboorte. De verloskundigen begeleiden we dit traject al sinds mens en heugenis. Een nieuwe wijze van zorgverlenen, en een item binnen 'Kansrijke start', is Centeringzorg. In 2012 startte landelijk Centering Pregnancy. Binnen Centering-bijeenkomsten vindt medische basiszorg plaats, waarbij de cliënten zelf een actieve rol hebben. Daarnaast wisselen zij onderling kennis en ervaring uit over de zwangerschap en het ouderschap. De verloskundigen in Nunspeet willen gelet op de positieve resultaten ook graag starten met centering pregnancy. Naast de opstartkosten, vraagt dit structureel extra middelen. De financiering van verloskundigen loopt via de subsidie jeugdgezondheid maatwerk van Icare JGZ.

Formatie-uitbreiding: 4 uur fte beleidsmedewerker riolering en water

In kader van de gewenste dienstverlenings- en serviceniveau richting bestuur en inwoners en aanpak werkdruk is formatie-uitbreiding nodig.

Opgroeien Kansrijke Omgeving (OKO)

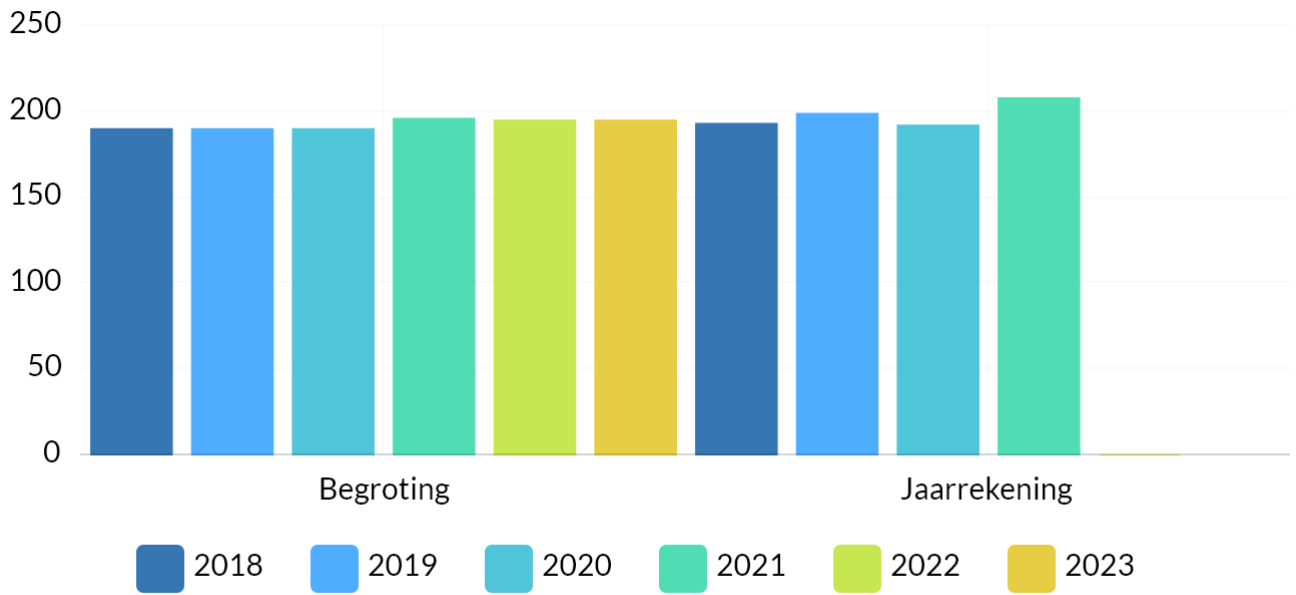
De gemeenten Oldebroek, Elburg, Nunspeet, Harderwijk, Ermelo en Putten werken binnen het thema Volksgezondheid samen. In het najaar van 2021 stemden de raden van deze gemeenten in met de regionale nota Volksgezondheid. Eén van de beslispunten hierin was dat de gemeenten een haalbaarheidsonderzoek uitvoeren naar de implementie van OKO (het IJslands model) binnen deze Noord-Veluwse gemeenten. Indien ingestemd wordt met het aanmelden voor het implementatietraject van 4 jaar is er budget nodig om de regionale ondersteuning te financieren. Ook hierna zullen de financiën geborgd moeten worden. De middelen worden ingezet voor projectondersteuners die de lokale projectgroepen ondersteuning, data onderzoek GGD NOG en projectondersteuning van het Trimbos.

Wat willen wij bereiken?

Wettelijke indicatoren programma 4

Omvang huishoudelijk restafval.

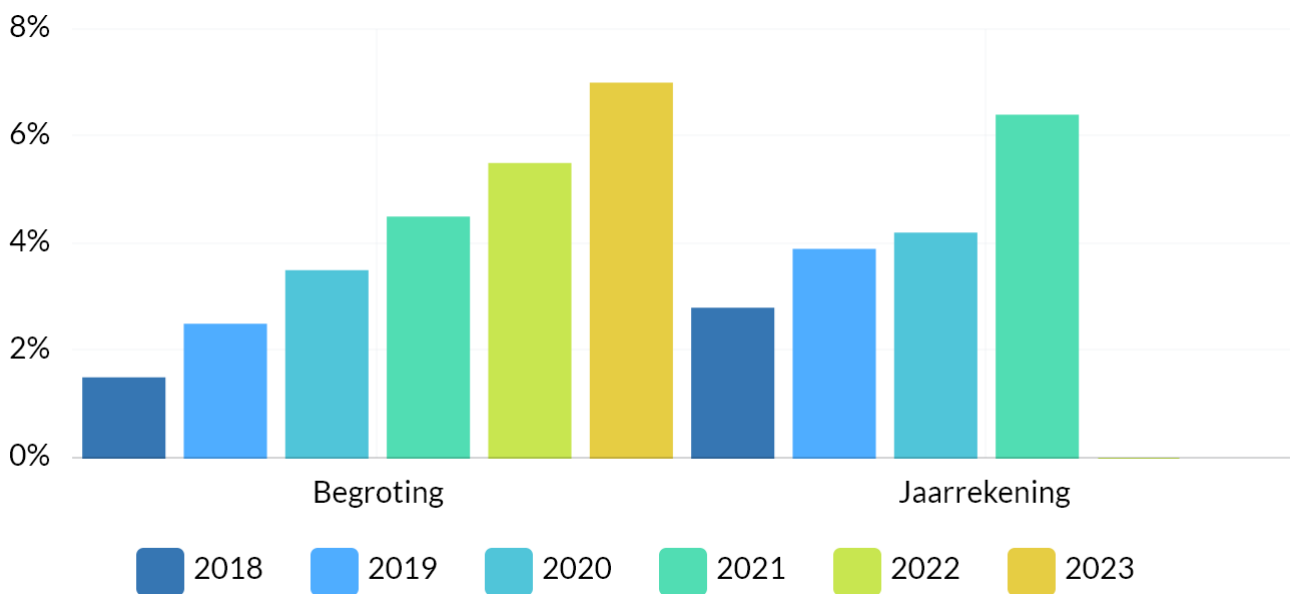
195 Kg/inwoner

Periode	Begroting	Jaarrekening
2018	190 Kg huishoudelijk restafal per inwoner	193 Kg huishoudelijk restafal per inwoner
2019	190 Kg huishoudelijk restafal per inwoner	199 Kg huishoudelijk restafal per inwoner
2020	190 Kg huishoudelijk restafal per inwoner	192 Kg huishoudelijk restafal per inwoner
2021	196 Kg huishoudelijk restafal per inwoner	208 Kg huishoudelijk restafal per inwoner
2022	195 Kg huishoudelijk restafal per inwoner	0 Kg huishoudelijk restafal per inwoner
2023	195 Kg huishoudelijk restafal per inwoner	-

Hernieuwbare elektriciteit.

5%

Periode	Begroting	Jaarrekening
2018	2 %	3 %
2019	3 %	4 %
2020	4 %	4 %
2021	5 %	6 %
2022	6 %	0 %
2023	7 %	-

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Lasten	7.382	7.273	7.258	7.240
Baten	-5.421	-5.302	-5.277	-5.283
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	1.960	1.971	1.981	1.957
Gerealiseerd resultaat	1.960	1.971	1.981	1.957

Programma 5. Verkeer, vervoer en waterstaat

Inleiding

“Goede verkeersdoorstroming en -veiligheid zijn belangrijk. Het recent vastgestelde gemeentelijk verkeer- en vervoersplan (GVVP) en de uitgangspunten van Duurzaam Veilig zijn daarin leidend. Op basis van de beleidsuitgangspunten van het GVVP zijn actiepunten geformuleerd waarvan we uitwerking volgens de vastgestelde planning tegemoet zien.”

Bestuurlijke kaders

- Beleidsplan openbare verlichting 2022-2030
- Gemeentelijk verkeer- en vervoersplan (GVVP)
- Parkeerbeleidsplan Nunspeet
- Beleids- en beheerplan wegen 2014-2018

Wat willen wij bereiken?

Verkeer

Verkeer:

- Goede verkeersdoorstroming en -veiligheid, volgens de uitgangspunten van het Gemeentelijk verkeer- en vervoersplan (GVVP) en de uitgangspunten van Duurzaam Veilig.
- Het parkeren in de openbare ruimte blijft in onze gemeente gratis.
- Duidelijke parkeerrouting.
 - We houden wegen en paden maximaal open in het belang van optimale doorstroming.
 - We zetten in op aanleg van een rotonde op de kruising bij Halfweg.
 - We werken aan het Verkeersplan Vierhouten Fase 2 met daarin aanpak van de Gortelseweg.
 - We dringen bij Rijkswaterstaat aan op een oplossing via een 'brilconstructie' voor de gevaarlijke situatie bij de twee kruisingen aan de Eperweg bij de A28 (N795).
 - We geven extra aandacht aan de trottoirs in de kernen in combinatie met adequate bewegwijzering in het bijzonder voor mensen met een visuele beperking.
 - We geven extra aandacht aan de lokale fietsagenda, zoals parkeren, fiets delen, oplaadpunten, veilige fietszones en brede fietspaden.
 - We benutten kansen voor uitbreiding van parkeerplaatsen zodat ondernemen en wonen in het centrum van Nunspeet mogelijk blijft.
 - Het beleids- en beheerplan wegen actualiseren we in 2022; daarbij beoordelen we of het nodig is om aan het onderhoudsbudget wegen vanaf 2023 (structureel) extra middelen toe te voegen.
 - We blijven de inzet van met name de Regio Zwolle voor verbetering van de bereikbaarheid en doorstroming van de A28 ondersteunen.”

Wat gaan wij doen?

Opstellen plan van aanpak voor uitvoering actiepunten GVVP.

In het GVVP zijn diverse actiepunten benoemd die meer- of minder tijd en capaciteit vergen. De planning met raming in tijd en kosten wordt nader gespecificeerd.

Uitvoeren verkeersplan Vierhouten fase 2.

Treffen maatregelen om bewoners en belanghebbenden. Voorbereiding in 2023, uitvoering in 2024.

Onderzoeken van de mogelijkheden om geluidsoverlast van de A28 (kernen Nunspeet en Hulshorst) tegen te gaan.

Opstellen 'laadvisie' voor laadpalen.

Onderzoek uitvoeren naar het ontheffingenbeleid van de parkeerduurbepering in het centrum van Nunspeet en de uitvoering daarvan.

evalueren van het ontheffingenbeleid

Vrij parkeren en de blauwe zone duidelijker aangeven (onder andere met een overzichtskaart op de gemeentelijke website).

in overleg met team communicatie een duidelijke(re) kaart op de website plaatsen

Actualiseren beleids- en beheerplan wegen.

Wat willen wij bereiken?

Vervoer

Vervoer:

- Goede bereikbaarheid van alle kernen met openbaar vervoer.

- Duurzaam openbaar vervoer.

- We blijven het belang van (duurzaam) openbaar vervoer onder de aandacht brengen bij de overheden die hiervoor verantwoordelijk zijn.
- Voor onze inwoners voor wie dat nodig is, blijven we gebruik maken van collectief vervoer.
- We promoten en ondersteunen het gebruik van duurzaam (elektrisch) vervoer."

Wat gaan wij doen?

Behouden van een openbaar vervoer-systeem

Zo nodig overleg met regio en vervoerautoriteit (Provincie) over op peil houden openbaar vervoer en/of alternatieven.

Wat willen wij bereiken?

Nieuw beleid 2023-2026 Programma 5

Wat gaan wij doen?

Aanleg rotonde Halfweg

Vanuit het raadsakkoord wordt ingezet op de aanleg van een Rotond bij Halfweg. Dit in samenwerking met de Provincie Gelderland.

Aanleg rotonde Halfweg

Er leeft al geruime tijd de wens om de verkeerssituatie rond Halfweg aan te pakken. Hoewel de Provincie geen noodzaak ziet in de aanleg van een rotonde is de wens daarvoor bij de gemeente nadrukkelijk aanwezig.

Aanleg watertappunten

Het aanleggen van gratis drinkwater tappunten op strategische locaties binnen de gemeente.

Aanvullende investering verduurzaming Iveco

Aanvullende investering vervangen kleine vrachtauto (i.v.m. prijsstijging en verduurzaming (IVECO)

Aanvullende investering verduurzaming MAN

Aanvullende investering vervangen vrachtauto (i.v.m. prijsstijging en verduurzaming (MAN)

Formatie-uitbreiding: 4 uur juridisch medewerker verkeer

In kader van de gewenste dienstverlenings- en serviceniveau richting bestuur en inwoners en aanpak werkdruk is formatie-uitbreiding nodig.

Formatie-uitbreiding: juridische beleidsondersteuner team OR (van 24 naar 32 uur)

In kader van de gewenste dienstverlenings- en serviceniveau richting bestuur en inwoners en aanpak werkdruk is formatie-uitbreiding nodig.

Inrichten IV (installatie verantwoordelijkheid)-organisatie openbare verlichting

In het beleidsplan Openbare Verlichting gemeente Nunspeet 2022-2030 is opgenomen dat de installatieverantwoordelijkheid (IV-organisatie) voor de gemeente Nunspeet moet worden geregeld.

Project Stationsomgeving, projectreview: hogere investeringsbedrag 8 miljoen euro

Naar aanleiding van de herijking van het project Stationsomgeving en de prijsstijgingen in de bouw worden hogeren kosten verwacht.

Renovatie (en aanleg nieuw fietspad) Gortelseweg

Door diverse gebruikers wordt al langere tijd gesproken over de fietsvoorzieningen langs de Gortelseweg buiten de kom van Vierhouten. Met name het deel tussen de bebouwde kom grens en het vrij liggende fietspad. Voorgesteld wordt om de mogelijke opties te onderzoeken om een betere voorziening voor de fietsers te creëren, en na te gaan of de bestaande situatie nog aan de eisen voldoet. Daarnaast ook al een deel van de uitvoeringskosten op te nemen en na definitieve planvorming het restantkrediet aan te vragen bij de Raad.

Straatverlichting: vervangen lichtmasten

Gelet op de prognose van de inspectie en de huidige leeftijd van de masten is het noodzakelijk masten te vervangen (beleidsplan Openbare Verlichting gemeente Nunspeet 2022-2030).

Straatverlichting: vervangen oude verlichtingsarmaturen door LED-armaturen

Gelet op de prognose van de inspectie en de huidige leeftijd van de masten is het noodzakelijk armaturen te vervangen (beleidsplan Openbare Verlichting gemeente Nunspeet 2022-2030).

Verwijderen onnodige bestrating

In kaart brengen op welke locaties binnen de bebouwde kom onnodige bestrating ligt en dit vervangen door groen.

Wat willen wij bereiken?

Wettelijke indicatoren programma 5

Programma 5 bevat geen wettelijke indicatoren.

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Lasten	4.468	4.425	4.404	4.264
Baten	-115	-94	-94	-94
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	4.353	4.332	4.310	4.170
Gerealiseerd resultaat	4.353	4.332	4.310	4.170

Programma 6. Veiligheid

Inleiding

“Veiligheid is een groot goed en een grondrecht. Met betrokken partijen is er een gezamenlijke verantwoordelijkheid om de veiligheid in onze gemeente te waarborgen. In dat kader is er waardering voor de politie die met beperkte capaciteit goed werk verricht. Daarbij is de zichtbaarheid van wijkagenten onmisbaar in onze wijken en kernen.”

Bestuurlijke kaders

- Regionaal beleidsplan rampenbestrijding en crisisbeheersing Noord- en Oost-Gelderland 2021- 2024
- Regionaal crisisplan Noord- en Oost-Gelderland 2020-2023
- Regionaal risicoprofiel VNOG 2021 - 2024
- Integraal veiligheidsplan 2020-2023
- Nota integrale handhaving Nunspeet 2015-2018
- Bestuursconvenant horeca 2019-2022
- Veiligheidsstrategie 2019-2022 politie Oost-Nederland
- Meerjarenbeleidsplan 2019-2022 van Politie Oost-Nederland
- Algemene Plaatselijke Verordening gemeente Nunspeet 2022

Wat willen wij bereiken?

Aanrijtijden

Aanrijtijden:

- Het behalen van de (wettelijke) normen voor de aanrijtijden van de hulpdiensten.
 - We blijven ons sterk maken voor het door de hulpdiensten bieden van hulp binnen de wettelijke aanrijtijden.
 - We zetten ons in voor minimaal het behoud van de tijdelijke ambulancepost in Nunspeet en bij voorkeur voor een definitieve oplossing.
 - We handhaven de First Responder in Elspeet."

Wat gaan wij doen?

Jaarlijks rapporteren aanrijtijden van de brandweer en de ambulance aan de gemeenteraad (incl. een bestuurlijke reactie en een plan van aanpak om tot verbetering te komen).

Wat willen wij bereiken?

Boa's

BOA's:

- Een BOA - capaciteit op het gebied van veiligheid die in overeenstemming is met de taken van de gemeente en de ambities die we op dit vlak hebben.

- We intensiveren de handhaving op de hondenpoepoverlast.
- Indien er door het Ministerie van Veiligheid en Justitie sprake is van uitbreiding van bevoegdheden van BOA's, bijvoorbeeld optreden tegen (lichte) verkeersovertredingen, dan maken we daar gebruik van. "

Wat gaan wij doen?

Onderzoeken van nut en noodzaak van herschikking c.q. uitbreiding van taken / capaciteit BOA's.

Wat willen wij bereiken?

Brandweer

Brandweer:

- De huidige brandweercapaciteit en de -kazernes in onze gemeente moeten behouden blijven.
- Zoveel als mogelijk voorkomen dat onverhoopte natuurbranden op het grondgebied van de gemeente Nunspeet onbeheersbaar worden.
 - We blijven bij de VNOG aandacht vragen voor positie en toerusting van de brandweervrijwilligers.
 - We blijven aandacht geven aan natuurbrandpreventie en -bestrijding.

Wat gaan wij doen?

Renoveren brandweerkazerne Nunspeet.

Actualiseren natuurbrandpreventieplan.

Actualiseren regionaal Risicoprofiel, beleids- en crisisplan.

Actualiseren regionaal Risicoprofiel, beleids- en crisisplan zodat ingeval van een crisissituatie juist en adequaat wordt gehandeld.

Wat willen wij bereiken?

Buurtwacht/buurtpreventie

Buurtwacht/Buurtpreventie:

- Inwoners die zich veilig voelen in hun woning, woonwijk en in de openbare ruimte.
 - We waarderen en ondersteunen de inzet van buurtwacht en buurtpreventie om zich verder te professionaliseren.

Wat gaan wij doen?

Facilitair ondersteunen van buurtpreventieinitiatieven, eventueel financieel.

Op aanvraag faciliteren van buurtpreventie-initiatieven.

Wat willen wij bereiken?

Criminaliteit, overlast en ondermijning

Criminaliteit, overlast en ondermijning:

- Inwoners die zich veilig voelen in hun woning, woonwijk en in de openbare ruimte.
 - We richten de openbare ruimte in conform de eisen van sociale veiligheid.
 - We faciliteren de training voor jongeren, ouderen en kwetsbare inwoners op (digitale) veiligheid.
 - We gaan meer investeren in het voorkomen dat jongeren afglijden naar de criminaliteit en zetten daarvoor in op een preventieve aanpak, onder meer gericht op het voorkomen van alcoholmisbruik en tegengaan van het gebruik van drugs.
 - Daarvoor geven we actief uitvoering aan het Preventie- en Handavingsplan Alcohol en Drugs 2022-2025.
 - We treden daadkrachtig op tegen crimineel en / of overlast gevend gedrag, met preventie als speerpunt en handhaving als sluitstuk.
 - Voor het vast te stellen Integraal Veiligheidsplan 2024-2027 (IVP) gaan we voor dit moment uit van de volgende prioriteiten: zorg en veiligheid, ondermijning en criminaliteit.
 - We nemen deel aan de Landelijke Aanpak Adreskwaliteit (waarschijnlijk vanaf 1-1-2023 vanuit wetgeving verplicht).

Wat gaan wij doen?

Actualiseren van het Horecaconvenant.

Actualiseren van het Horecaconvenant, met o.a. afspraken gericht tegen het gebruik en de handel in drugs en de handhaving van de leeftijdsgrens bij de verstrekking van alcohol.

Opstellen horecabeleidsplan.

Opstellen van het horecabeleidsplan.

Opstellen terrassenbeleidsplan.

Opstellen van het terrassenbeleidsplan.

Actualiseren standplaatsenbeleidsplan.

Actualiseren van het standplaatsenbeleidsplan.

Actualiseren Ondermijningsbeleidsplan.

Het in 2021 vasgestelde ondermijningsbeleidsplan actualiseren.

BIBOB beleidsplan actualiseren.

Het in 2021 vastgestelde BIBOB beleidsplan actualiseren.

Opstellen IVP 2024-2027.

Het Integraal Veiligheidsplan 2024-2027 opstellen.

Evenementenbeleid evalueren en bijstellen.

Het in 2022 vastgestelde evenementenbeleid evalueren en eventueel bijstellen.

Aanpak mensenhandel.

Opstellen van plan van aanpak mensenhandel.

Uitvoeren weerbaarheidsscan ondermijning

De weerbaarheidsscan ondermijning in regioverband uitvoeren.

Opstellen lokaal plan van aanpak Adreskwaliteit, in afstemming met POC, Fin, Soc en VTH.

Vanaf 2023 is deelname aan LAA (Landelijke Aanpak Adreskwaliteit) verplicht. Dit moet doorvertaald worden naar een lokaal plan van aanpak incl werkprocessen, rolverdeling en benodigde formatie.

Wat willen wij bereiken?

Huiselijk geweld

Huiselijk geweld:

- Inwoners die zich veilig voelen in hun woning, woonwijk en in de openbare ruimte.

- Samen met o.a. Veilig Thuis, lokale teams, welzijnsorganisaties, onderwijs en politie zetten we ons in om huiselijk geweld terug te dringen en vroeg te signaleren.
- We zorgen dat gesubsidieerde en gecontracteerde aanbieders werken met de Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling.
- We werken vanuit één visie op veiligheid: gefaseerd samenwerken aan veiligheid/ TOP3.

Wat gaan wij doen?

Meldcode + gefaseerd samenwerken aan veiligheid opnemen in subsidie-afspraken en contracten met aanbieders (jeugd + WMO).

Uitrol gefaseerd samenwerken aan veiligheid/ TOP3 in de hele keten rondom zorg en veiligheid.

Veiligheid borgen binnen CJG en Stimenz conform landelijk Kwaliteitskader werken aan veiligheid.

Netwerkbijeenkomst Ouderenmishandeling en onderzoek meerwaarde van het realiseren van een Lokale Alliantie voorkomen van financiële uitbuiting ouderen en overbelaste mantelzorg.

Wat willen wij bereiken?

Nieuw beleid 2023-2026 Programma 6

Wat gaan wij doen?

Formatie-uitbreiding: uitvoering Plan van aanpak Ondermijning

De gemeente Nunspeet staat voor een krachtige aanpak van ondermijning en ondermijnende criminaliteit. De aanpak van ondermijning is in het Integraal veiligheidsbeleid (IVB) benoemd als speerpunt. Het beleid is gericht op het weren en aanpakken van ondermijnende criminaliteit met de nadruk op Drugs, Zorgfraude en Witwassen. Met de huidige capaciteit is uitvoering niet mogelijk.

Inzet cameratoezicht

Cameratoezicht kan een bijdrage leveren aan het behouden van de openbare orde binnen de gemeente Nunspeet. De wens van (structureel) cameratoezicht is er al langere tijd. In 2021 heeft er cameratoezicht plaatsgevonden met de nodige positieve gevolgen. Ook in de toekomst wordt de inzet van cameratoezicht gezien als een middel om de openbare orde op specifieke momenten en locaties te behouden dan wel te herstellen.

Uitvoering Natuurbrandpreventiemaatregelen

Op 16 febr. 2021 is het Natuurbrandpreventieplan Gemeente Nunspeet 2021-2030 vastgesteld. Dit plan voorziet in de uitvoering van concrete natuurbrandpreventiemaatregelen op bos- en natuurterreinen die eigendom zijn van de gemeente Nunspeet in de periode 2021-2026. Voor de uitvoering van deze maatregelen zijn geen financiële middelen geraamd in de gemeentelijke begroting. In de hieronder genoemde bedragen zijn de kosten van de periodieke actualisatie van het Natuurbrandpreventieplan c.a. inbegrepen.

Verbouwing brandweerkazerne Nunspeet

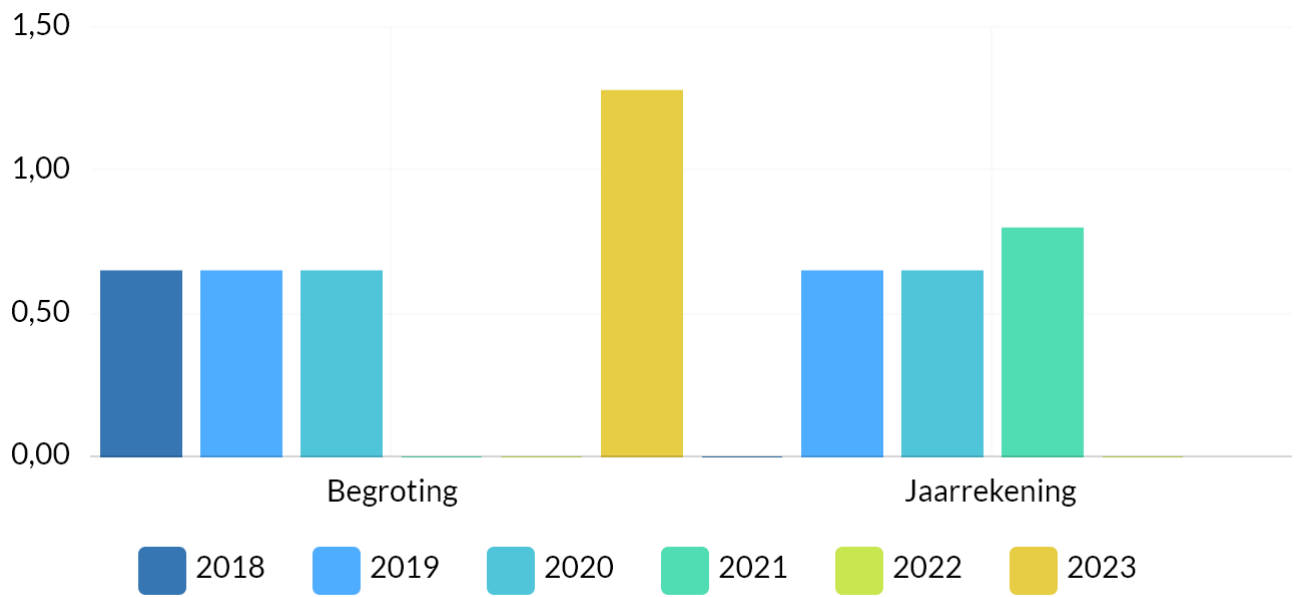
Er is de noodzaak om brandweerkazerne Nunspeet te verbouwen vanwege veranderende technische-, duurzaamheids- en functionele eisen. Tevens is het interieur van het gebouw toe aan een revitalisatie. Er is een aanvullend krediet nodig van € 890.000,- (incl. btw).

Wat willen wij bereiken?

Wettelijke indicatoren programma 6

Verwijzingen Halt.

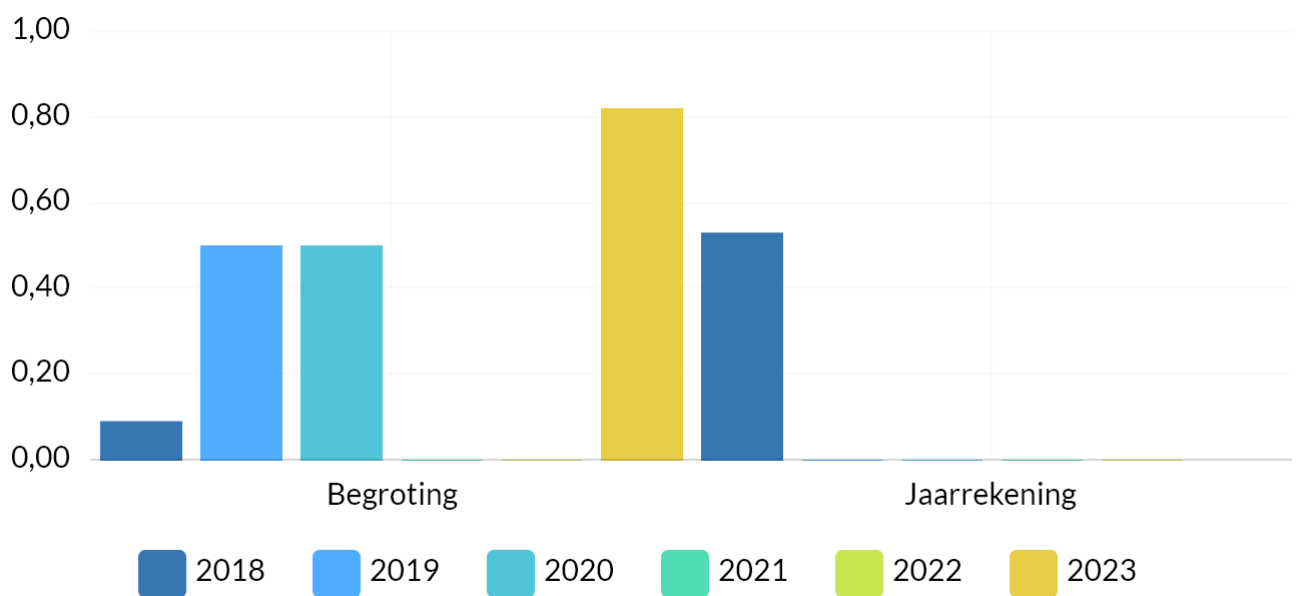
Aantal Halt verwijzingen per 1.000 jongeren

Periode	Begroting	Jaarrekening
2018	0,65	0,00
2019	0,65	0,65
2020	0,65	0,65
2021	0,00	0,80
2022	0,00	0,00
2023	1,28	-

Winkeldiefstallen.

Aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners

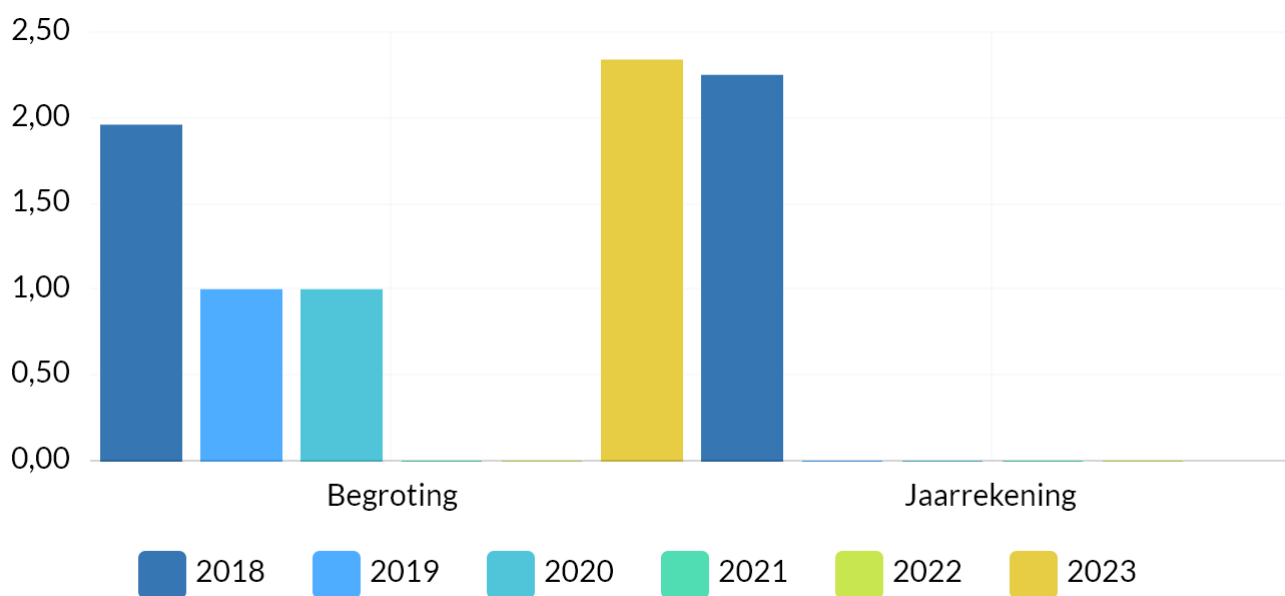

Bron: jaarcijfers politie

Periode	Begroting	Jaarrekening
2018	0,09	0,53
2019	0,50	0,00
2020	0,50	0,00
2021	0,00	0,00
2022	0,00	0,00
2023	0,82	-

Geweldsmisdrijven.

Aantal geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners.

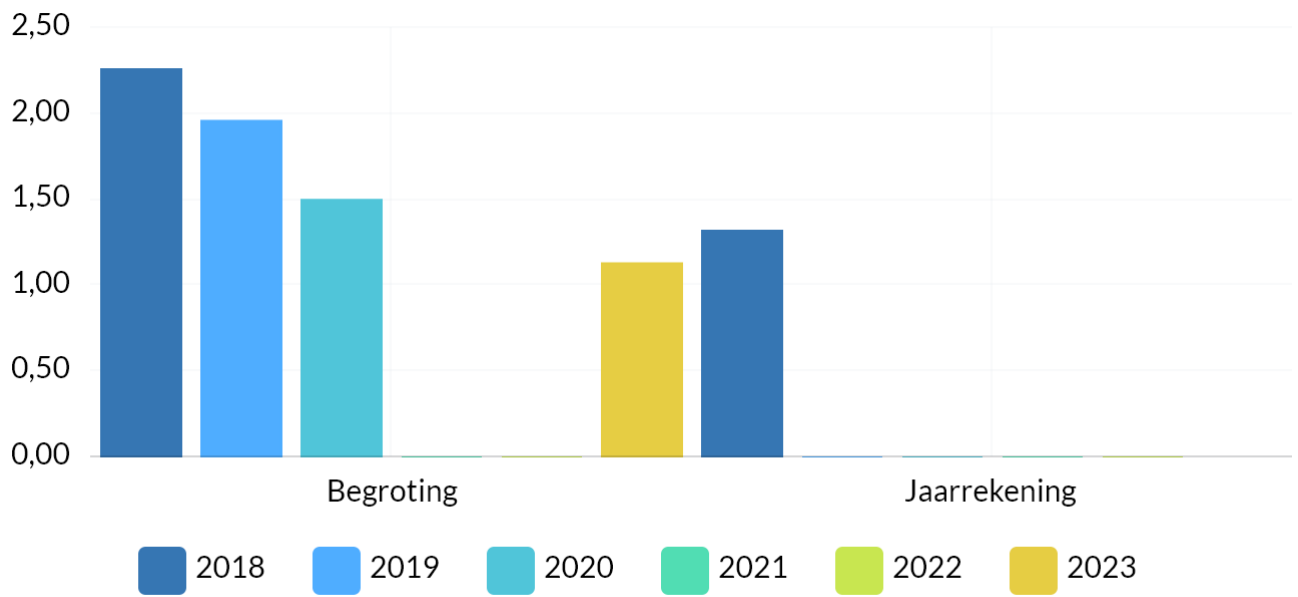

Bron: jaarcijfers politie

Periode	Begroting	Jaarrekening
2018	1,96	2,25
2019	1,00	0,00
2020	1,00	0,00
2021	0,00	0,00
2022	0,00	0,00
2023	2,34	-

Diefstallen uit woningen.

Aantal woninginbraken gemeente Nunspeet per 1.000 inwoners.

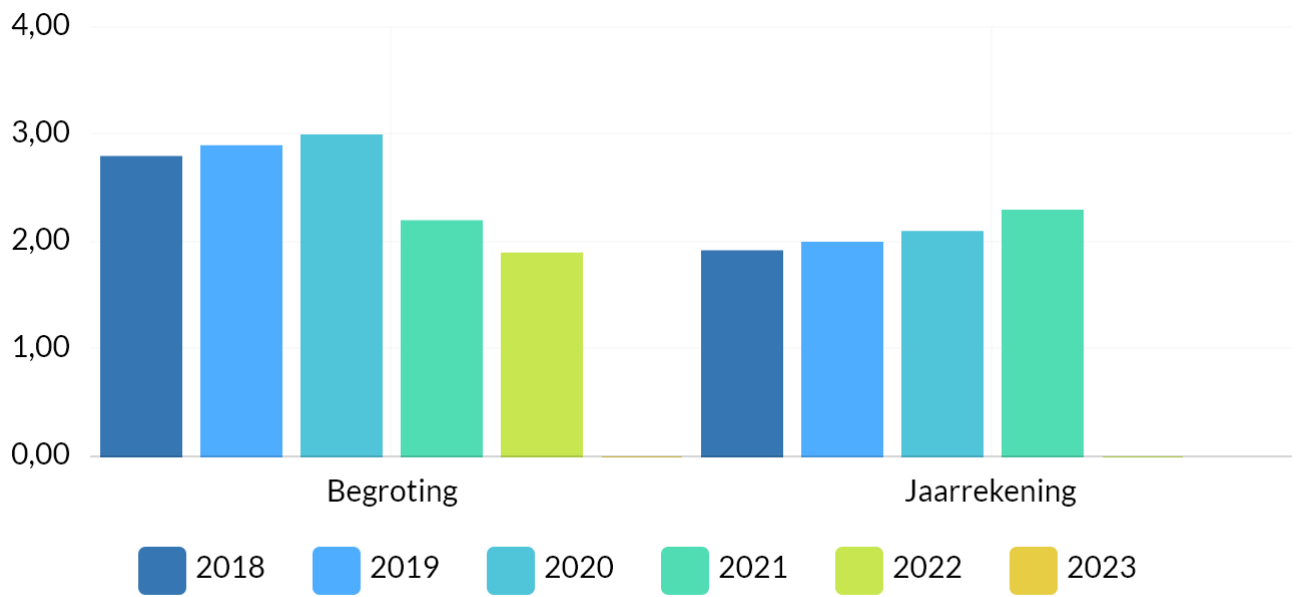

Bron: cijfers politie

Periode	Begroting	Jaarrekening
2018	2,26	1,32
2019	1,96	0,00
2020	1,50	0,00
2021	0,00	0,00
2022	0,00	0,00
2023	1,13	-

Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte).

Aantal per 1.000 inwoners

Periode	Begroting	Jaarrekening
2018	2,80 vernielingen per 1.000 inwoners	1,92 vernielingen per 1.000 inwoners
2019	2,90 vernielingen per 1.000 inwoners	2,00 vernielingen per 1.000 inwoners
2020	3,00 vernielingen per 1.000 inwoners	2,10 vernielingen per 1.000 inwoners
2021	2,20 vernielingen per 1.000 inwoners	2,30 vernielingen per 1.000 inwoners
2022	1,90 vernielingen per 1.000 inwoners	0,00 vernielingen per 1.000 inwoners
2023	0,00 vernielingen per 1.000 inwoners	-

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Lasten	2.482	2.481	2.478	2.478
Baten	-29	-29	-29	-29
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	2.454	2.452	2.450	2.449
Gerealiseerd resultaat	2.454	2.452	2.450	2.449

Programma 7. Sport, cultuur, recreatie en openbaar groen

Inleiding

“We hebben in onze gemeente een uitgebreid aanbod aan sportvoorzieningen en dat willen we graag behouden. Op het gebied van kunst en cultuur willen we de komende bestuursperiode onze ambities met betrokken partijen blijven waarmaken. Verder willen we ook in de toekomst een groene gemeente blijven.”

Bestuurlijke kaders

- Kadernota Sportaccommodaties 2018
- Beleidsnota Cultuur 2015
- Beleidsplan Sociaal Domein 2021
- Subsidienota gemeente Nunspeet 2019
- Groenbeleids- en beheerplan 2019-2029

Wat willen wij bereiken?

Accommodaties

Accommodaties:

- Behoud van het uitgebreide aanbod aan sportvoorzieningen dat we in onze gemeente hebben.

- Voor wat betreft de geraamde vervanging van de toplagen van de kunstgrasvelden in Elspeet en Hulshorst treden we op korte termijn in overleg met de betrokken voetbalverenigingen.
- We doen onderzoek naar de uitbreiding van sportfaciliteiten in de diverse kernen.

Wat gaan wij doen?

Overdragen gemeentelijke buitensportaccommodaties aan het Sportbedrijf.

Onderzoeken van mogelijkheden van de realisering van een multifunctioneel sportpark in Hulshorst.

Onderzoeken van mogelijkheden van realisering van een beweeg- en beleefstuin in Vierhouten.

Onderzoeken van mogelijkheden van uitbreiding van sportfaciliteiten in de nabijheid van bestaande accommodaties in Elspeet.

Wat willen wij bereiken?

Bewegen in de openbare ruimte

Bewegen in de openbare ruimte:

- Naast de reguliere sportaccommodaties en sportverenigingen is er ook voldoende ruimte om in niet-georganiseerd verband sportief bezig te zijn.

- We zorgen voor voldoende en aantrekkelijke inclusieve speelruimtes, voor beweegroutes en voor plekken met beweegelementen.

- Op De Wiltsangh maken we niet-georganiseerd sporten mogelijk.

Wat gaan wij doen?

Nota speelruimtebeleid.

Onderzoek en uitvoering realisatie pumptrack / skatebaan.

Wat willen wij bereiken?

Erfgoed

Erfgoed:

- Bijdragen aan de aantrekkelijkheid van onze gemeente en aan de identiteit van de kernen door ons culturele erfgoed in ere te houden.

- Door het in ere houden van ons culturele erfgoed zoals monumenten wordt het ontstaan en de ontwikkeling van de kernen in beeld gebracht en wordt bijgedragen aan de kwaliteit van de beleving in de kernen.
- We stimuleren de samenwerking tussen organisaties die met erfgoed bezig zijn, zodat er meer samenhang en gemeenschappelijke prioritering voor erfgoed kan ontstaan.

Wat gaan wij doen?

Activiteiten stimuleren die bijdragen aan het behoud van gemeentelijk cultureel erfgoed.

We stellen jaarlijks een subsidiebudget beschikbaar voor de instandhoudings- en onderhoudskosten van de gemeentelijke monumenten.

Stimuleren van de samenwerking tussen organisaties die met erfgoed bezig zijn, zodat er meer samenhang en gemeenschappelijke prioritering voor erfgoed kan ontstaan.

We brengen organisaties met elkaar in contact waardoor er gezamenlijke activiteiten ontstaan t.b.v. het behoud van het erfgoed.

Wat willen wij bereiken?

Kunst en cultuur

Kunst en cultuur:

- Onze ambities op het gebied van kunst en cultuur waar blijven maken.

- Waar blijven maken dat cultuur bijdraagt aan de ontwikkeling van inwoners, inzetbaar is in het sociaal domein, economische waarde heeft en goed is voor het woon- en leefklimaat van onze kernen.
- We starten in 2022 met het realiseren van een nieuwe kunst- en cultuuraanpak en reserveren daarvoor in 2023 de benodigde middelen; daarbij zetten wij in op duurzame instandhouding van de lokale culturele sector.

- We stellen een nieuwe kunst- en cultuuraanpak op via een participatietraject met onze culturele partners inclusief zangkoren en muziekverenigingen. Daarbij hoort ook het jaarlijks, in overleg met Stichting Nunspeet uit de Kunst, opstellen van een activiteitenplanning.
- Een kaderstellende startnotitie is de eerste stap die we zetten in het proces om een breed gedragen nieuwe koers en aanpak te ontwikkelen voor kunst en cultuur in de gemeente Nunspeet.

Wat gaan wij doen?

Opstellen kaderstellende startnotitie als eerste stap voor een nieuwe kunst- en cultuuraanpak.

De kaderstellende startnotitie opstellen en ter vaststelling voorleggen aan de gemeenteraad als eerste stap in het proces om een breed gedragen aanpak te ontwikkelen voor kunst en cultuur in de gemeente Nunspeet.

De ambities waar blijven maken, waarbij cultuur bijdraagt aan de ontwikkeling van inwoners, inzetbaar is in het sociaal domein, economische waarde heeft en goed is voor het woon- en leefklimaat van onze kernen.

De in het raadsakkoord opgenomen ambities meenemen in de door de gemeenteraad vast te stellen kaderstellende startnotitie.

Betrekken van onze culturele partners via een participatietraject bij het opstellen van een nieuwe kunst- en cultuuraanpak

De lokale culturele partners, waaronder zangkoren en muziekverenigingen, betrekken bij het opstellen van een nieuwe kunst- en cultuuraanpak via een participatietraject.

Realiseren van een nieuwe kunst- en cultuuraanpak en reserveren van de benodigde middelen.

We zijn in 2022 gestart met het opstellen en realiseren van een nieuwe kunst- en cultuuraanpak en reserveren daarvoor de benodigde middelen; daarbij zetten wij in op de duurzame instandhouding van de lokale culturele sector.

Via Nunspeet uit de Kunst sturing geven aan de activiteitenplanning op het gebied van kunst en cultuur.

Meer sturing geven aan de planning van activiteiten op het gebied van kunst en cultuur via Nunspeet uit de Kunst.

Wat willen wij bereiken?

Openbaar groen en natuur

Openbaar groen en natuur:

- Nunspeet is ook in de toekomst een groene gemeente; als basisregel geldt dat openbaar groen behouden blijft.
 - We geven in beleid en beheer van de openbare ruimte meer aandacht aan biodiversiteit; we vervullen daarin een faciliterende rol, ook met betrekking tot sponsoring van het realiseren, behouden of onderhouden van groen in de openbare ruimte, zeker in het centrum van Nunspeet.
 - Als basisregel geldt dat de gemeente niet meewerkt aan plannen die de natuur toegankelijkheid van de officiële padenstructuur onnodig en zonder onderbouwing beperken en die regel wordt in natuurbeheerplannen / visie uitgewerkt.

- Om de balans tussen natuurbeleving en natuurbescherming te versterken, maken we waar mogelijk gebruik van extern aanbod wat betreft subsidies en advies in relatie tot de ingestelde recreatiezonering.

Wat gaan wij doen?

Actualiseren bosbeheerplan voor de periode 2022-2032.

Het actualiseren van het huidige bosbeheerplan en -visie met klankbord en werkgroep (raad) en participatietraject met stakeholders.

Actualiseren heidebeheervisie voor de periode 2022-2032.

Het actualiseren van het huidige heidebeheerplan en -visie met klankbord en werkgroep (raad) en participatie traject met stakeholders.

Nieuwe landgoedvisie Hulshorst en beheerplan.

Uitvoering recreatiezonering Veluwe Provincie Gelderland (onderdeel Masterplan Poort van de Veluwe vanuit recreatie & toerisme / bos- en natuurbeheer).

Herstelprogramma's Provincie Gelderland voor bossen, heide en stuifzanden, vennen en venen en beken.

Vaststellen lijst monumentale bomen.

Opstarten onderhoudsfonds monumentale bomen.

Wat willen wij bereiken?

Sport

Sport:

- Behoud van het uitgebreide aanbod aan sportmogelijkheden dat we in onze gemeente hebben.

- We blijven investeren in sport en bewegen.
- We maken en houden sporten (fysiek en financieel) toegankelijk voor alle inwoners (ouderen, jeugd, kinderen), ook de kwetsbaren in de samenleving.
- We stimuleren de relatie tussen sport en bewegen en het sociaal domein.
- Via Nunspeet Beweegt stimuleren we inwoners, waaronder statushouders, arbeidsmigranten, maar ook kwetsbare mensen met mentale problematiek, om deel te nemen aan sportactiviteiten.
- Vanuit de actiepunten van de inclusie agenda werken we de komende jaren aan diverse onderdelen met betrekking tot inclusief sporten in de gemeente; we gaan onder andere na of deze periode extra ondersteuning voor G-sport geboden kan worden.
- We zetten in op een sterke verbinding tussen sport en bewegen en het thema Positieve Gezondheid; het reeds vastgestelde beleid continueren we.

- In samenwerking met relevante partijen, organisaties en andere beleidsvelden stellen we een nieuwe nota sport en bewegen op; binnen deze nota wordt ook de link gemaakt naar het beleidsplan sociaal domein.
- Door middel van een kaderstellende startnotitie aan de raad en een participatie traject in diverse wijken en buurten stellen we de nieuwe nota speelruimte beleid op.
- We voeren een locatieonderzoek en participatietraject uit om een nieuwe skate- of pump-trackbaan te realiseren; de initiatiefnemers van de handtekeningactie worden hierbij betrokken.
- Naar aanleiding van het onderzoek aangepast sporten maken we een voorstel voor een nieuwe manier van samenwerking op de Noord-Veluwe voor aangepast sporten."

Wat gaan wij doen?

Opstellen nieuwe Nota Sport en Bewegen, inclusief herijking kadernota sport.

Onderzoeken van mogelijkheden van regionale samenwerking aangepast - / inclusief sporten.

Wat willen wij bereiken?

Veluvine

Veluvine:

- Duurzame instandhouding van Veluvine stimuleren door in nauwe afstemming te blijven met Veluvine bij het realiseren door Veluvine van de visie.

- We hebben een compacte visie voor een duurzame instandhouding van Veluvine vastgesteld; Veluvine is de komende periode aan zet om in nauwe afstemming met de gemeente deze visie te realiseren.

Wat gaan wij doen?

We hebben een compacte visie voor een duurzame instandhouding van Veluvine vastgesteld; Veluvine is de komende periode aan zet om in nauwe afstemming met de gemeente deze visie te realiseren.

In nauwe afstemming blijven met Veluvine nu Veluvine aan zet is om de door ons opgestelde visie te realiseren.

Wat willen wij bereiken?

Nieuw beleid 2023-2026 Programma 7

Wat gaan wij doen?

Aanpak laaggeletterdheid

In 2021 heeft de Stichting Bibliotheek Noordwest Veluwe (SBNV) de verschillende scenario's in kaart gebracht om te komen tot een afgewogen aanbod van de bibliotheeklocatie Elspeet dat aansluit op de noden en behoeften van de Elspeetse gemeenschap. Gezien de cijfers over o.a. (laag)geletterdheid en digitale vaardigheden in Elspeet is er voldoende argumentatie voor een uitbreiding van de dienstverlening van SBNV in Elspeet.

Aanvullend krediet Toplaag VV Espeet nav masterpan nav Masterplan

De gemeente heeft een Masterplan Kunstgrasvelden opgesteld. Dit masterplan geeft inzicht in de toekomst van kunstgrasvelden in de gemeente Nunspeet. Op 31 mei 2021 heeft de gemeenteraad hierover een besluit genomen. De uitwerking van dit besluit heeft financiële consequenties. De uitwerking hiervan maakt onderdeel uit van deze aanvraag nieuw beleid.

Aanvullende exploitatiebijdrage + frictiekosten Sportbedrijf Nunspeet

I.v.m. de overgang van het oude zwembad naar het nieuwe zwembad worden hogere en tijdelijk dubbele kosten verwacht.

Aanvullende investering vervanging Nissan Note

Aanvullende investering vervangen auto handhaving (i.v.m. prijsstijging en verduurzaming (NISSAN Note)

Afvoerkosten kunstgrasvelden Espeet nav masterplan

De gemeente heeft een Masterplan Kunstgrasvelden opgesteld. Dit masterplan geeft inzicht in de toekomst van kunstgrasvelden in de gemeente Nunspeet. Op 31 mei 2021 heeft de gemeenteraad hierover een besluit genomen. De uitwerking van dit besluit heeft financiële consequenties. De uitwerking hiervan maakt onderdeel uit van deze aanvraag nieuw beleid.

Budgetsubsidie Muziekonderwijs Stichting Cultuurkust

Stichting Cultuurkust heeft na het faillissement van de muziekschool in 2014 het muziekonderwijs overgenomen. Na een herstructurering daarvan groeit de kwaliteit en kwantiteit van het muziekonderwijs en neemt het aantal deelnemers toe. Cultuurkust vraagt daarvoor een structureel hoger budgetsubsidie.

Formatie-uitbreiding: civiel technisch medewerker

Extra formatie uitbreiding binnendienst openbare ruimte i.v.m. verschuiving taken van de senior medewerker door o.a. teamintegratie, uitbreiding areaal wegen, riolering, etc. –burgerparticipatie, werkvoorbereiding en ontwerp (vermindering inhuur) en aanpak werkdruk.

Groot onderhoud sporthal Feijtenhof

Diverse noodzakelijke werkzaamheden betreffende groot onderhoud voor Sporthal Feijtenhof. Opgetekend vanuit het MJOP. Het gaat om werkzaamheden aan o.a. douchecombinaties, mengkranen en verlichting in kleedkamers, herstelwerkzaamheden en reiniging gevel (2023). Vloer en wanden, CV ketel en vouwwand (2024), schilderwerk en voorraadvat en douches (2025) vervanging systeemplafonds en hemelwaterafvoer (2026),

Groot onderhoud sporthal Op de Heide

Diverse noodzakelijke werkzaamheden betreffende groot onderhoud voor Sporthal op de Heide. Opgetekend vanuit het MJOP. Het gaat om werkzaamheden als douche-inrichting kleedkamers, vervanging stoelen en tafels (2023), verlichting kleedkamers, CV ketel en vervanging boiler (2024) en dakbedekking (2025).

Herijken subsidiebudget Stichting Bibliotheek Noordwest Veluwe

Het gemeentelijk budget van waaruit de subsidie wordt verstrekt aan de Stichting Bi-bliotheek Noordwest Veluwe (SBNV) voor de activiteiten in de gemeente Nunspeet is de afgelopen 12 jaar per saldo niet gestegen. De substantiële posten op de begroting van SBNV zijn huisvesting, personeel en col-lectie en die zijn allemaal structureel en meerjarig vastgelegd waardoor SBNV daar niet eenvoudig op kan bezuinigen. SBNV heeft een paar jaar een beroep gedaan op haar reserves voor andere bibliotheeklocaties en algemene reserves om het tekort te overbruggen, maar deze situatie acht de Raad van toezicht van SBNV als niet langer verantwoord voor het financieel evenwicht van SBNV. De ontbrekende middelen moeten vanuit de gemeente Nunspeet zelf komen. Voor het dekken van (een deel van) het tekort van € 50.000,- in het subsidiebudget wordt in 2022 dekking gezocht in incidentele middelen. Voor de dekking van het tekort in 2023 en 2024 wordt dit voorstel voor nieuw beleid gedaan. Vanaf 2025 moet er weer kunnen worden beschikt over de € 45.000,- waarmee het subsidiebudget van 2022 t/m

2024 is verminderd vanwege de huurdaling met € 45.000,--. De € 45.000,-- die in mindering is gebracht op het bibliotheekbudget is tijdelijk ingezet als jaarlijkse ondersteuning voor 2022 t/m 2024 voor de exploitatie door SDE van het Kulturhus in Elspeek. Voor 2025 en 2026 is er dus maar behoefte aan extra budget van € 5.000,-- per jaar.

Indexatie prijzen kunstgras toplaag

In de begroting is een bedrag geraamd van € 307.125,- per toplaag renovatie kunstgras voetbalveld (incl afvoeren oude mat). Huidige ontwikkelingen zorgen ervoor dat de renovatie nu wordt geschat op een bedrag van € 475.000 per veld. In 2023 worden zowel de toplaag bij vv Hulshorst vervangen als die van vv Elspeek. Hierdoor ontstaat er een tekort van € 167.875 per veld. Totaal € 336.000 voor 2 toplaag renovaties.

Inrichten koelteplekken

Het inrichten van een aantal koelteplekken waar mensen tijdens een wandeling op een hete dag even bij kunnen komen. Een koelteplek bestaat uit een schaduwelement en een zitelement. Over het algemeen zal dit dus een bankje zijn bij een boom.

Nieuwe kunst- en cultuuraanpak, duurzame instandhouding lokale culturele sector

De gemeenteraad wil in 2022 een nieuwe kunst- en cultuuraanpak realiseren en daarvoor in 2023 de benodigde middelen reserveren. Een kaderstellende startnotitie is de eerste stap om een breed gedragen nieuwe koers en aanpak te ontwikkelen voor kunst en cultuur in de gemeente. Een koersnotitie en uitvoeringsprogramma worden aansluitend ontwikkeld. De maatschappelijke, economische en toeristische waarde van kunst en cultuur is groot. Het draagt ook bij aan een goed woon- en leefklimaat in de kernen. De raad onderschrijft deze waarde en zet in op duurzame instandhouding van de lokale culturele sector.

NK tijdrijden

De gemeente Nunspeet is voornemens om het NK tijdrijden in 2023 te organiseren. De gemeentelijke kosten zijn onderdeel van een groter financieel kader waarbij de provincie, organisator en sponsoring ook financieel bijdragen aan dit evenement.

Onderhoud gemeentelijke straat- park- en monumentale bomen

Toename onderhoudskosten (snoei, dood hout verwijderen, begeleiding snoei, inboet bomen) en inspectiekosten i.v.m. wettelijke zorgplicht (oude) bomen en lanen. Toename in nader onderzoek kosten i.v.m. aansprakelijkheid stelling schades. Daarnaast kosten voor o.a. GIS registratie, fotomateriaal en bij houding van monumentale bomen in particuliere tuinen en erven.

Onderhoud houten uitkijktoren Stakenberg

De houten uitkijktoren is aan onderhoud toe voor het houten dek en de galerij, dit kwam naar voren uit het onderhoudsadvies en inspectie van Wijma Kampen B.V. en Westenberg inspectiebedrijf. Deze zorg is noodzakelijk voor een veilig bezoek aan de uitkijktoren Stakenberg.

Onderhoud openbare toiletten speelweide De Stakenberg

Op speelweide De Stakenberg zijn openbare toiletten aangebracht en deze voldoen aan een sterke behoefte. Door o.a. COVID zijn schoonmaak frequenties toegenomen en moet het voldoen aan gestelde hygiëne voorwaarden. Tevens zijn er regelmatige vandalisme gevallen aan de twee units met o.a. technische installaties, zonnepanelen, draaiende en bewegende onderdelen.

Planvorming sportpark Hulshorst

In het kader van de ontwikkeling van het sportpark Hulshorst wordt geld beschikbaar gesteld voor de planvorming en de uitwerking hiervan.

Prijsstijgingen sportpark De Wiltsangh

Naar aanleiding van de herijking van het project Sportpark de Wiltsangh en de prijsstijgingen in de bouw worden hogere kosten verwacht.

Realisatie evenemententerrein (grond)

Naar aanleiding van het raadsakkoord wordt ingezet op de realisatie van een evenemententerrein.

Realisatie evenemententerrein (inrichting)

Naar aanleiding van het raadsakkoord wordt ingezet op de realisatie van een evenemententerrein.

Skate- of pumptrackbaan Nunspeet Oost

Op 18 mei 2021 zijn er via een bewonersinitiatief er handtekening aangeboden aan wethouder van de Bunte om aandacht te vragen de mogelijke realisatie van een skate- of pumptrackbaan in Nunspeet Oost en dit op te nemen in het speelruimtebeleid. Bij de initiatiefnemers is aangegeven dat de wens wordt meegenomen in de herijking van het nieuwe speelruimtebeleid welke in 2023 wordt verwacht. Omdat de wens nu speelt wordt voorgesteld om nieuw beleid aan te vragen voor de aanleg van een skate- of pumptrackbaan en daarmee eerder in deze behoefte te kunnen voorzien.

Verhoging subsidie activiteiten cultuureducatie en huisvesting Vrije Academie

Door toenemende cao-lasten en huur- en energielasten voor het pand, dat dateert uit 1904, staat de begroting van de Vrije Academie Nunspeet onder druk en is er een verwacht tekort van € 15.000,-- vanaf 2022. Ondanks een toename van het aantal cursisten is dit tekort te verwachten. U wordt voorgesteld de Vrije Academie een structurele aanvullende subsidie te verlenen van € 5.000,-- voor huisvestingskosten en € 5.000,-- voor activiteiten. Het is aan de Vrije Academie zelf om, met haar verhuurder Stichting Museum Nunspeet Vastgoed, door o.a. energiebesparende maatregelen het overige tekort te verkleinen.

Verruiming openingstijden bibliotheek Elspeet

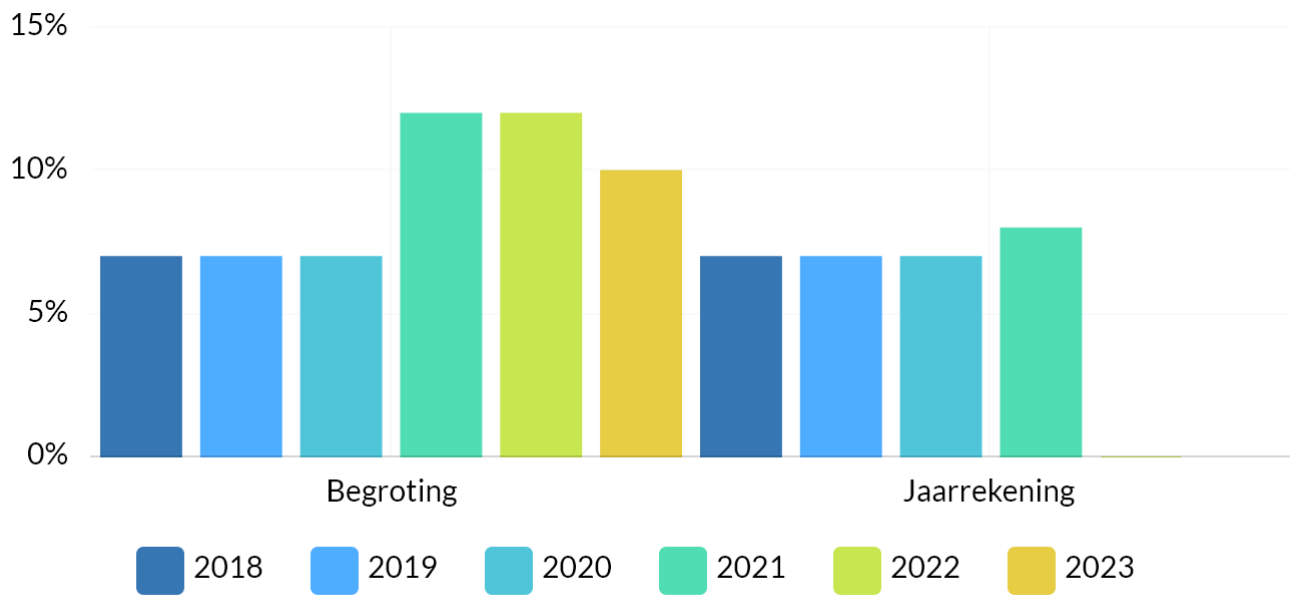
In 2021 heeft de Stichting Bibliotheek Noordwest Veluwe (SBNV) de verschillende scenario's in kaart gebracht om te komen tot een afgewogen aanbod van de bibliotheeklocatie Elspeet dat aansluit op de noden en behoeften van de Elspeetse gemeenschap. Gezien de cijfers over o.a. (laag)geletterdheid en digitale vaardigheden in Elspeet is er voldoende argumentatie voor een uitbreiding van de dienstverlening van SBNV in Elspeet.

Wat willen wij bereiken?

Wettelijke indicatoren programma 7

Niet sporters (ouderen).

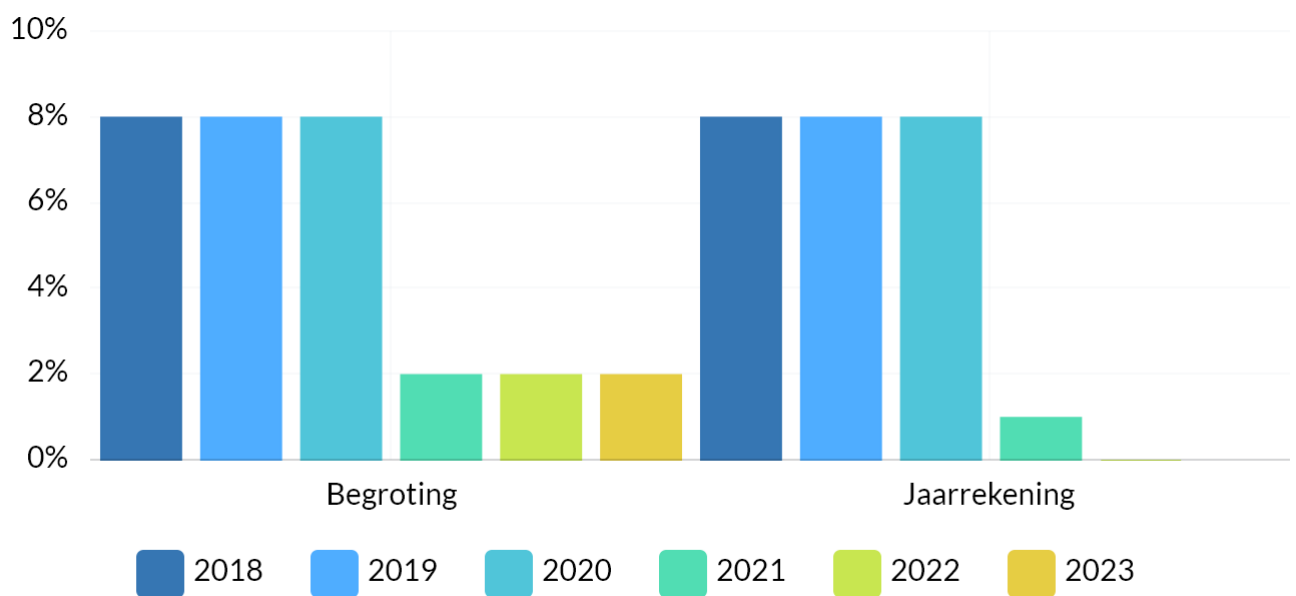
% Ouderen (inactief)

Periode	Begroting	Jaarrekening
2018	7 %	7 %
2019	7 %	7 %
2020	7 %	7 %
2021	12 %	8 %
2022	12 %	0 %
2023	10 %	-

Niet sporters (kind).

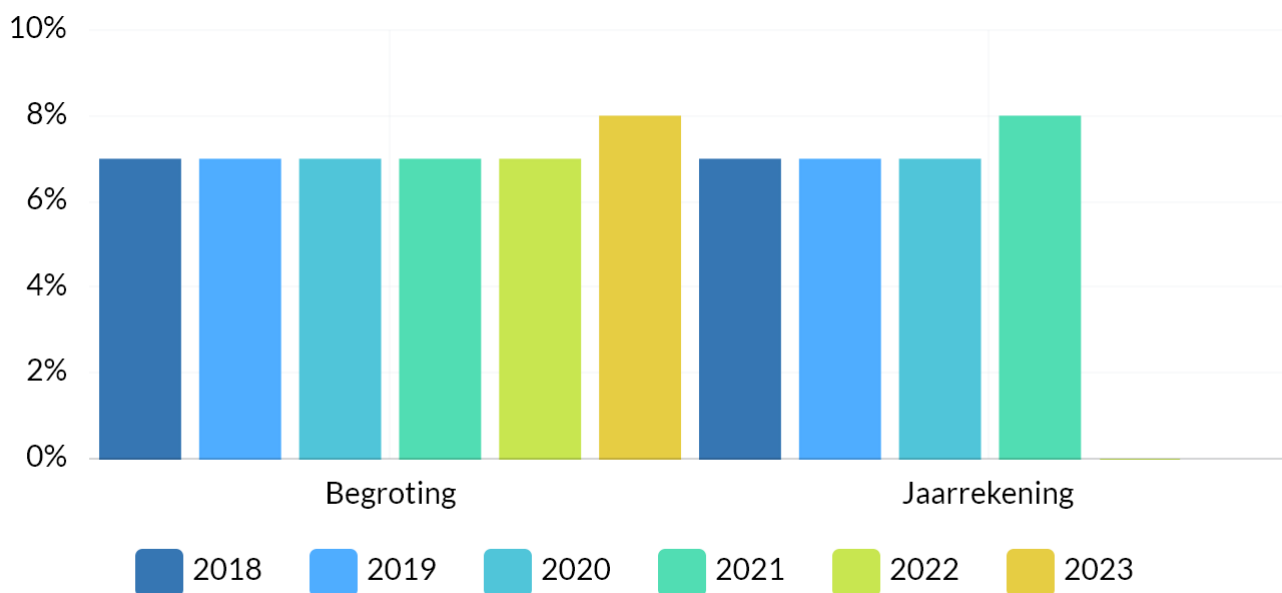
% Kind (inactief)

Periode	Begroting	Jaarrekening
2018	8 %	8 %
2019	8 %	8 %
2020	8 %	8 %
2021	2 %	1 %
2022	2 %	0 %
2023	2 %	-

Niet sporters (jongeren).

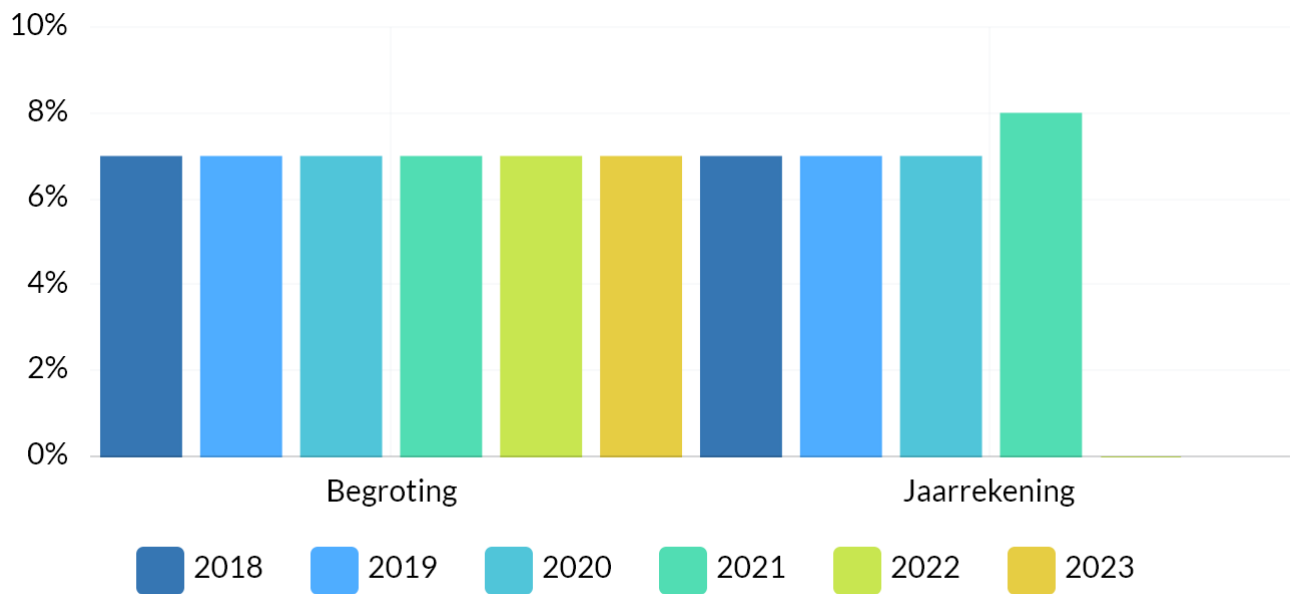
% Jongeren (inactief)

Periode	Begroting	Jaarrekening
2018	7 %	7 %
2019	7 %	7 %
2020	7 %	7 %
2021	7 %	8 %
2022	7 %	0 %
2023	8 %	-

Niet sporters (volwassenen).

% Volwassenen (inactief)

Periode	Begroting	Jaarrekening
2018	7 %	7 %
2019	7 %	7 %
2020	7 %	7 %
2021	7 %	8 %
2022	7 %	0 %
2023	7 %	-

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Lasten	6.078	6.119	6.073	6.051
Baten	-933	-933	-933	-933
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	5.144	5.185	5.140	5.118
Gerealiseerd resultaat	5.144	5.185	5.140	5.118

Programma 8. Economische zaken

Inleiding

“Wij streven naar een profiel van kwaliteit voor recreatie en toerisme in onze mooie gemeente. Daarbij bewaken we de balans tussen toeristische druk en draagkracht, een duurzame en verantwoorde groei. We gaan aan de slag met een lokale visie op het gebied van economie. Met onder meer aandacht voor brede welvaart, sociaal domein, omgevingsvisie, arbeidsmarkt, dienstverlening en samenwerking. Daarnaast bouwen we voort op de koers voor recreatie en toerisme: ‘4 seizoenen uit de kunst’.”

Bestuurlijke kaders

- Integrale Toekomstvisie Nunspeet 2030
- Provinciale omgevingsvisie
- Nota bestemmingen en beheer van de bossen
- Beheerevaluatie en visie heideterreinen gemeente Nunspeet
- Omgevingsvisie gemeente Nunspeet
- Samenwerking Veluwe op 1
- Regionaal bestuursakkoord Vitale Vakantieparken en lokaal stappenplan
- Koersnotitie 'Nunspeet vier seizoenen uit de kunst'

Wat willen wij bereiken?

Agrarische sector

Agrarische sector:

- Een toekomstbestendige agrarische sector met ruimte voor duurzame landbouw.
 - We blijven agrariërs de ruimte geven om te komen met initiatieven tot functieverbreiding of -verandering, die passen bij de oorspronkelijke hoofdfunctie en niet ten koste gaan van de landschappelijke kwaliteit.
 - Waar mogelijk gaan we in die herontwikkeling in dialoog met de agrariërs kansen verkennen van toekomstbestendige duurzame landbouw.

Wat willen wij bereiken?

Ondernemers

Ondernemers:

- Ruimte voor ondernemers om te ondernemen.
- Goede en constructieve contacten met onze ondernemers.
- Een bijdrage leveren aan een vitale arbeidsmarkt
 - We investeren in een professionele ondernemersdienstverlening. We onderhouden proactief en uitnodigend contacten met onze ondernemers, zowel bestuurlijk als via de bedrijfscontactfunctionaris en de accountmanager werkgeversdienstverlening.
 - We zorgen dat ondernemers die bezig zijn met nieuwe ontwikkelingen laagdrempelig en toegankelijk via één ingang alle zaken kunnen doen met de gemeente.

- We bieden maatwerk door experts voor schuldhulpverlening bij bedrijfsbeëindiging of doorstart.
- We werken samen met onze partners in de Regio Zwolle om een werkende en toekomstbestendige arbeidsmarkt te realiseren.
- We willen toe naar een beleid waarin de nadruk ligt op lokaal en duurzaam aanbesteden en inkopen.
- In ons inkoopbeleid stimuleren we ook sociaal ondernemerschap.
- Bij aanbestedingstrajecten willen we dat lokale ondernemers zoveel mogelijk mee kunnen doen; onnodige drempels – ook bij regionale aanbestedingen – halen we indien mogelijk aan de voorkant weg.
- We steunen het opzetten van een ondernemersfonds.
- We ondersteunen de Inclusief Groep en onderzoeken samen met de aandeelhoudende gemeenten de toekomstige rol als sociaal ontwikkelbedrijf.

Wat gaan wij doen?

Vaststellen visie op het gebied van de lokale economie (met onder meer aandacht aan de aspecten brede welvaart, sociaal domein, omgevingsvisie, arbeidsmarkt, dienstverlening en samenwerking).

Uitbreiden capaciteit van de bedrijfscontactfunctionaris.

Continueren dienstverlening aan zelfstandigen bij financiële problemen en schulden.

Herijken inkoop- en aanbestedingsbeleid.

Deelname aan de programma's HCA, Crisis- en herstelaanpak en Werkbedrijf Regio Zwolle.

Wat willen wij bereiken?

Recreatie en toerisme

Recreatie en toerisme:

- “Nunspeet vier seizoenen uit de kunst” (koersnotitie vastgesteld in 2020)
- Balans tussen toeristische druk en draagkracht; een duurzame en verantwoorde ontwikkeling
- Spreiding en begeleiding van bezoekers.
 - We geven uitvoering aan de koersnotitie ‘Nunspeet vier seizoenen uit de kunst’ met de daarin genoemde opgaven:
 1. Toegangspoort Noord Veluwe
 - De reeds in gang gezette ontwikkelingen rond “Poort van de Veluwe (Regiodeal) ontvangstlocatie Transferium” geven we concreet gestalte.
 - Inzet op toekomstige ontwikkelingen rondom de Regiodeal.
 2. Unieke robuuste Natuurbeleving
 - Ontwikkeling en aansluiting Veluws wandelrouten netwerk.
 - We blijven ons inzetten voor goed ontsloten en onderhouden wandel- en fietsroutes en rutterroutes, de toegankelijkheid van de bossen en de paarse heide.
 - We streven naar realisering van een nieuwe schaapskooi in de directe omgeving van Elspeet met ruimte voor uitbreiding.

3. Water als unieke kans

- Gezamenlijk plan met alle stakeholders voor Nunspeet aan Zee (ambitieniveau bepalen, overeenstemming Leisurelands, betrekken stakeholders etc.).

- Inzetten op veilige fiets en wandel verbinding tussen centrum en randmeerkust.

4. Diversiteit in verblijf

- Uitvoeringsstrategie Vitale Vakantieparken vaststellen.

5. Breed kunstzinnig palet

- Sterke verbinding houden met de kunst- en culturele sector vanwege het DNA en de uitstraling van Nunspeet.

- Onderzoek naar herkenbaarheid vanaf de A28 door middel van kunstzinnige uiting.

6. Samen (als dorpen) sterker

- We hechten belang aan de samenwerking op de Veluwe (Veluwe op 1) en sluiten aan bij projecten die hieruit voort komen.

7. Vier seizoenen een unieke beleving aanbieden

- De promotie c.q. de branding van onze gemeente en activiteiten die daarmee samenhangen van onder meer culturele instellingen, bedrijven, winkels en horeca, blijven we gebundeld en actief vorm geven onder de paraplu van Nunspeet uit de Kunst.

8. Gezellig en Gastvrij

- We blijven investeren in een aantrekkelijk en toegankelijk centrum van Nunspeet, mede in het belang van onze lokale ondernemers.
- Onderzoek naar toegankelijkheid van recreatie en toerisme in de gemeente Nunspeet inclusief behoefte aan openbare toiletten"

Wat gaan wij doen?

Uitvoering geven aan "Poort van de Veluwe" (Regiodeal).

Uitvoering geven aan lokale ontwikkeling Veluws wandelroutenetwerk.

Realiseren van een nieuwe schaapskooi in de directe omgeving van Elspeet.

Masterplan ontwikkelen en uitvoering geven aan "Nunspeet aan Zee".

Onderzoek doen naar betere ontsluiting centrum en randmeerkust.

Uitvoering lokaal programma Vitale Vakantieparken.

Onderzoek naar herkenningspunt langs de A28.

Onderzoek naar toegankelijkheid van Recreatie en Toerisme in de gemeente Nunspeet inclusief behoefte aan openbare toiletten.

Opstellen onderbouwing van de realisatie van een centraal en permanent evenemententerrein.

Wat willen wij bereiken?

Werklocaties

Werklocaties:

- We zetten in op het behoud van kwalitatief voldoende bedrijventerreinen en werklocaties voor met name met lokale bedrijven met lokale werkgelegenheid.

- We geven meer ruimte aan kleinschalige bedrijvigheid in Hulshorst in de zones die daarvoor in het verleden (2017) zijn aangewezen.

Wat gaan wij doen?

Onderzoeken wenselijkheid / mogelijkheid van uitbreiding van bestaande bedrijven of nieuwe bedrijvigheid.

Onderzoek uitvoeren naar nieuwe werklocaties als vervolg op het bedrijventerrein De Kolk. Kleinschalige bedrijvigheid in Hulshorst en WVG op locatie Feithenhof hierin meenemen.

Realiseren bedrijventerrein Elspeet.

Evaluatie en nieuw RPW Noord Veluwe.

Wat willen wij bereiken?

Nieuw beleid 2023-2026 Programma 8

Wat gaan wij doen?

Beleidsinhoudelijke samenwerking Kop van de Veluwe

Binnen Kop van de Veluwe wordt samengewerkt op twee sporen: beleidsinhoudelijk en bedrijfsvoering. Voor het beleidsinhoudelijke spoor is er in 2021 en 2022 een provinciale bijdrage van € 100.000/jaar voor een procesregisseur. Met de beoogde continuering van de Kop van de Veluwe samenwerking is ook na 2022 een ambtelijk aanstuurder voor de integraliteit nodig. Die aansturing zou vanuit de gemeenten kunnen (secretarissen), maar een onafhankelijk, vrijgesteld persoon heeft de voorkeur. Binnen de huidige bijdrage van organisatiekosten Kop van de Veluwe (voor Nunspeet € 12.990/jaar) is er geen ruimte. Uitgaande van 1,5 dag/wk zijn de kosten voor Nunspeet ongeveer € 12.000,-.

Onderzoek nieuwe werklocaties

In het raadsakkoord is onderzoek naar nieuwe werklocaties opgenomen: behoefte? uitbreidingsvraag? soort bedrijven: bestaande bedrijven of nieuwe bedrijvigheid? Het is efficiënt als voor het onderzoek in een groter verband wordt samengewerkt. Het begrote bedrag is voor de Nunspeetse bijdrage in de behoefte-raming en eventuele beperkte lokale verdieping.

Uitbreiding formatie Economische Zaken

Het is een politieke wens om actief contacten met ondernemers te onderhouden. In het raadsakkoord is daarom opgenomen om de capaciteit van de bedrijfscontactfunctionaris uit te breiden met 0,5 fte. We constateren dat de huidige formatie niet toereikend is. Om de extra taken en werkzaamheden en ook ons aandeel in regionale taken goed uit te voeren, wordt er een aanvraag ingediend om over te gaan tot uitbreiding van de formatie.

Verhoging bijdrage Regio Zwolle

De Regio Zwolle-samenwerking is onderdeel van het geheel van de Nunspeetse keuze voor multischalig samenwerken. Dit nieuw beleid betreft de trendmatige verhoging kosten deelname binnen samenwerking Regio Zwolle

Verlenging Human Capital Agenda (HCA) Regio Zwolle t/m 2023

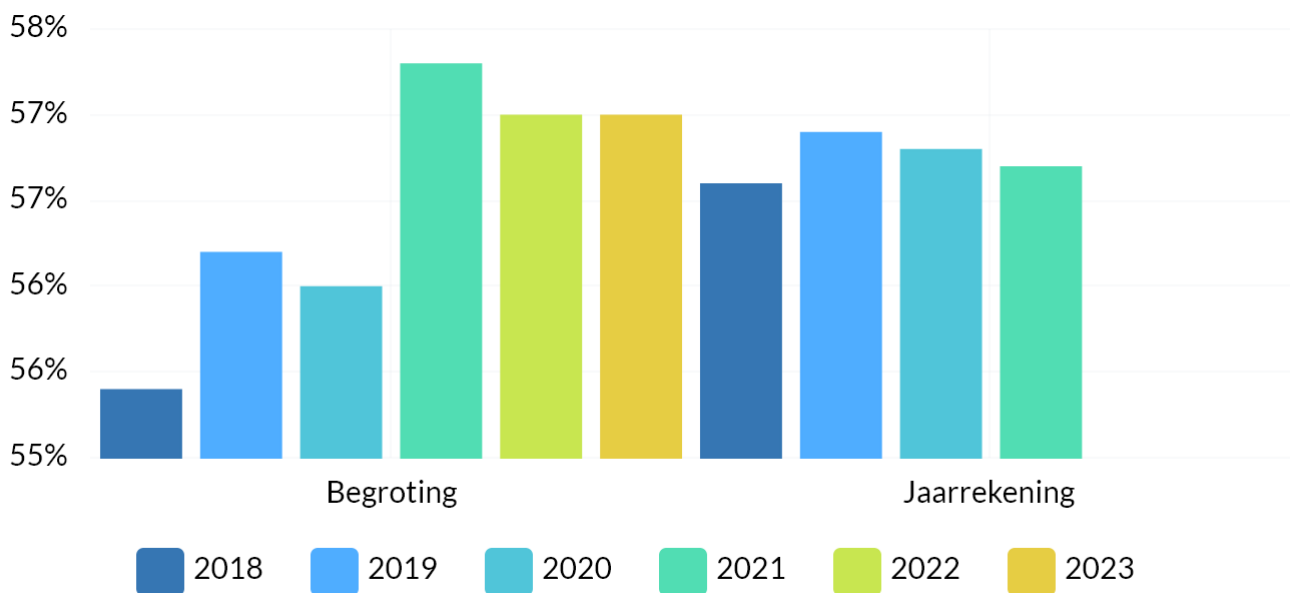
Eén van de tafels binnen de regio Zwolle is de Human Capital Agenda (Menselijk kapitaal). Deze is ontwikkeld door de Regio Zwolle, Arbeidsmarktregio Zwolle, Economic Board Regio Zwolle, Werkbedrijf Regio Zwolle en de Zwolse8 (samenwerkende onderwijsinstellingen). Nunspeet is aangesloten op HCA en de financiële middelen zijn begroot tot en met 2022. De looptijd van de HCA is verlengd tot en met 2023.

Wat willen wij bereiken?

Wettelijke indicatoren programma 8

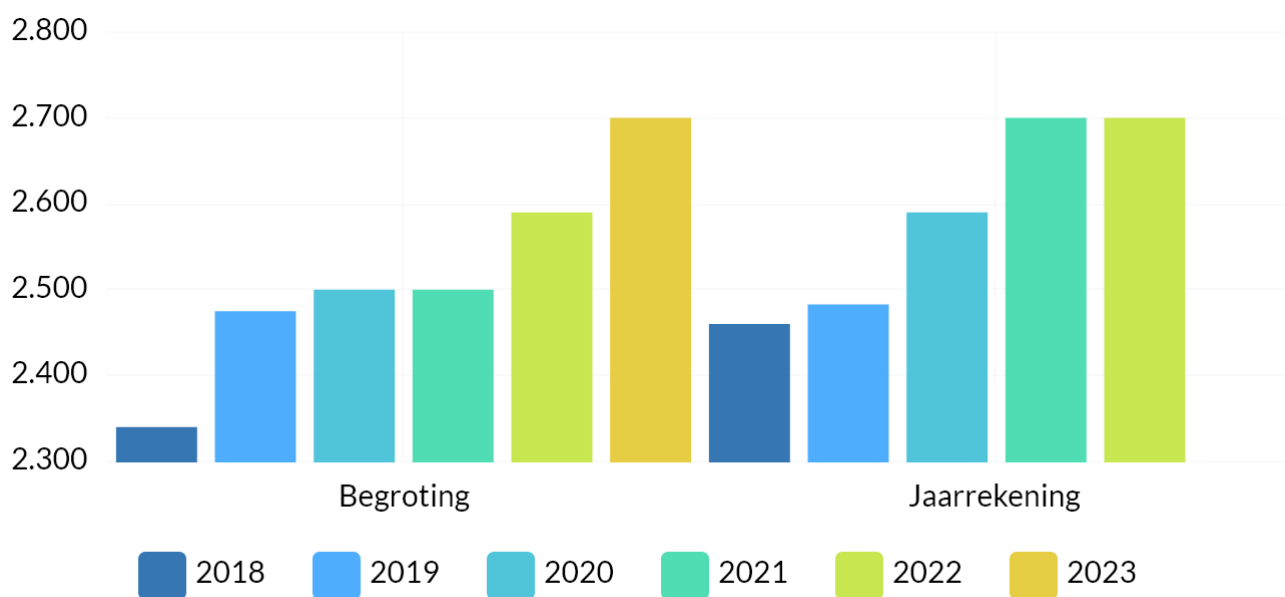
Funciemenging.

De funciemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.

Periode	Begroting	Jaarrekening
2018	55 %	57 %
2019	56 %	57 %
2020	56 %	57 %
2021	57 %	57 %
2022	57 %	-
2023	57 %	-

Vestigingen van bedrijven.

Periode	Begroting	Jaarrekening
2018	2.340	2.460
2019	2.475	2.483
2020	2.500	2.590
2021	2.500	2.700
2022	2.590	2.700
2023	2.700	-

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Lasten	887	854	854	851
Baten	-1.978	-2.070	-2.070	-2.070
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-1.091	-1.216	-1.216	-1.219
Gerealiseerd resultaat	-1.091	-1.216	-1.216	-1.219

Programma 9. Bestuur en ondersteuning

Inleiding

“We willen ook in de toekomst een sterke zelfstandige gemeente blijven die dicht bij de inwoners in de samenleving staat. Daarvoor zullen we moeten samenwerken met andere gemeenten in de regio. Uitgangspunt is dat we niet alleen samenwerken uit eigen belang, maar ook van waarde en nut willen zijn voor andere gemeenten in de regio. Gezonde gemeentelijke financiën in combinatie met beperkte lastendruk voor inwoners en bedrijven blijft het uitgangspunt van ons beleid.”

Bestuurlijke kaders

- Integrale Toekomst Visie Nunspeet 2030
- Collegeprogramma 2022-2026
- Beleidsagenda gemeenteraad
- Communicatienota
- Informatiebeleidsplan 2023-2026
- Strategisch Gemeentelijk Informatiebeveiligingsbeleid 2021-2024
- Kwaliteitsjaarplan
- Treasurystatuut
- Financiële verordening 2017

Wat willen wij bereiken?

Bestuursstijl en vernieuwing

Bestuursstijl en vernieuwing:

- Een transparante en betrouwbare bestuursstijl richting de samenleving.
- Versterking van de lokale democratie.
 - We blijven werken aan een transparante en betrouwbare bestuursstijl richting de samenleving en staan open voor vernieuwing.
 - We gaan het vastgestelde beleid op het gebied van inwonersparticipatie daadwerkelijk uitvoeren onder meer door stakeholdersanalyses uit te voeren, vanuit de basishouding dat Nunspeet de inwoners, waaronder de jongeren, serieus neemt.
 - Er wordt een raads werkgroep Bestuur en Dienstverlening ingesteld die met ondersteuning van de griffie gaat onderzoeken op welke wijze we de lokale democratie richting de toekomst kunnen versterken.

Wat gaan wij doen?

Instellen raads werkgroep Bestuur en Dienstverlening.

Wat willen wij bereiken?

Communicatie

Communicatie:

- Onze diverse doelgroepen zijn goed geïnformeerd, de bestuurscultuur is open en transparant.
 - We staan in verbinding met de Nunspeetse samenleving. We weten wat er leeft en speelt, en gebruiken dat bij onze actieve, tijdige, begrijpelijke en eerlijke communicatie met de diverse doelgroepen via diverse mediakanalen.

Wat gaan wij doen?

Het gemeentelijk communicatiebeleid waar nodig actualiseren en extra aandacht schenken aan 'raadscommunicatie'.

Een plan opstellen voor – waar nodig – verbreding en vernieuwing van de communicatie van de gemeente, met daarin aandacht voor de communicatie van de gemeenteraad.

Wat willen wij bereiken?

Dienstverlening

Dienstverlening:

- We zijn een gemeente die dicht bij de inwoners in de samenleving staat.
 - De in te stellen raads werkgroep Bestuur en Dienstverlening gaat vanuit haar volksvertegenwoordigende rol een bijdrage leveren aan de verbetering van de gemeentelijke dienstverlening, met name door signalen vanuit de samenleving onder de aandacht te brengen en het college gevraagd en ongevraagd van advies te dienen.
 - Uit oogpunt van goed werkgeverschap besteden we blijvend aandacht aan het aspect werkdruk in de gemeentelijke organisatie en nemen we waar nodig passende maatregelen.

Wat gaan wij doen?

Herijken en evalueren van onze dienstverleningsvisie.

Met verschillende stakeholder de visie op dienstverlening herijken en vaststellen.

Klantfeedback verzamelen balie burgerzaken + opstarten verbetercyclus.

Deze klantfeedback verzamelen om te zien wat mensen erg prettig vinden in onze dienstverlening en dit verder uitbreiden.

Herijken KPI's voor servivelevels (iom raads werkgroep, directie en MO) zoals benoemd in 6.4.

Passende KPI's die kortcyclisch gemeten kunnen worden en een goed beeld geven van de kwaliteit van dienstverlening.

Metten en extern terugkoppelen behaalde servicelevels.

Opstellen plan van aanpak optimaliseren telefonische bereikbaarheid.

Dit is zowel de telefonische bereikbaarheid van het algemene nummer als van de backoffice.

Realiseren participatieplatform voor onderzoeken onder inwoners (b.v. inwonerspanel) + uitvoeren onderzoek naar openingstijden balie burgerzaken.

Op dit platform ook inwoners laten participeren op vragen rondom dienstverlening, hierin starten met burgerzaken en KCC.

Wat willen wij bereiken?

Financiën

Financiën:

- Gezonde gemeentelijke financiën in combinatie met beperkte lastendruk voor inwoners en bedrijven.

- Vanwege de vele onzekerheden blijven we uitgaan van een voorzichtig begrotingsbeleid.
- We hanteren als uitgangspunt dat we de onroerendezaakbelastingen (ozb) met de inflatiecorrectie en trendmatig verhogen waarbij we de eventuele meeropbrengsten ten opzichte van de begroting jaarlijks reserveren, zodat die middelen ten goede komen aan specifiek te benoemen projecten.
- Intensivering van beleid doen we door zoveel mogelijk te herprioriteren of door nieuw-voor-oud beleidskeuzes.
- Als we autonoom aanmerkelijk minder inkomsten of veel hogere kosten krijgen, bezien we primair of we uitgaven door scherpere keuzes in balans kunnen brengen met de inkomsten.
- Wanneer de genoemde instrumenten niet werken en het onwenselijk is als bijvoorbeeld de dienstverlening aan de inwoners beneden een bepaald minimumniveau zou zakken of dat voorgenomen projecten in de knel komen, kan een verhoging van de ozb in beeld komen.
- Voor de rioolheffing, afvalstoffenheffing en rechten en leges hanteren we het uitgangspunt van kostendekkendheid.
- We blijven kritisch op de doelmatigheid, zodat de tarieven niet hoger zijn dan nodig is.
- We monitoren goed of het beleid effectief is, of de uitvoering doelmatig is en of de efficiency op een goed peil is.
- We zijn open en transparant over onze financiën, ook in begrijpelijke taal naar onze inwoners.
- We gaan verder werken aan de reeds verbeterde informatieve waarde van de (digitale) rapportages.
- Speciale aandacht blijft er voor indicatoren met ondersteuning van de Commissie Planning & Control. "

Wat gaan wij doen?

Onroerendezaakbelastingen (OZB) met inflatiecorrectie en trendmatig verhogen.

Intensivering van (nieuw) beleid door herprioriteren of door nieuw-voor-oud beleidskeuzes en als dienstverlening beneden een bepaald minimumniveau door verhoging van OZB.

Inzichtelijk brengen van de kostdekkendheid van de heffingen, rechten en leges.

3e kwartaal 2022, via externe ondersteuning, eerste aanzet op basis van jaarrekening 2021.

Inzichtelijk brengen van de kostdekkendheid van de heffingen, rechten en leges.

Vanaf 4e kwartaal 2022, verdere uitwerking op basis van begroting 2023.

Inzichtelijk brengen van de kostdekkendheid van de heffingen, rechten en leges.

Vanaf begroting 2024 vast onderdeel van P&C-proces.

Periodiek huidige indicatoren beoordelen met ondersteuning van de commissie P&C.

In afstemming van griffie/commissie P&C periodiek agenderen.

Bij opstellen vakinhoudelijk beleidsnota's (waar nodig in samenspraak met commissie P&C) indicatoren opnemen.

Voordat een vakinhoudelijke beleidsnota wordt vastgesteld.

Wat willen wij bereiken?

Informatiebeleid

Informatiebeleid:

- Toekomstbestendige en betrouwbare informatievoorziening die aansluit op wettelijke, maatschappelijke en technologische ontwikkelingen en op de (informatie)behoefte van inwoners en van de gemeentelijke organisatie.

- De informatie en dienstverlening van de gemeente voldoet minimaal aan de wettelijke eisen voor digitale toegankelijkheid.
- We benutten data om ons beleid en investeringskeuzes te onderbouwen en nieuwe oplossingen voor maatschappelijke uitdagingen te ontwikkelen.
- We optimaliseren de regievoering (Governance) en prioritering van ICT-projecten om de continuïteit, kwaliteit en kosten van de informatievoorziening te borgen.
- We verbeteren onze opslag en ontsluiting van gegevens om te voldoen aan de Wet open overheid (Woo) en de archiefwet.
- We investeren in juiste capaciteit en competenties van ICT-personeel en organisatiebreed bewustzijn van digitale vaardigheid, privacy en informatieveiligheid.
- We onderzoeken de kansen en mogelijkheden voor regionale samenwerking in H2ONE-verband op het gebied van informatisering en automatisering."

Wat gaan wij doen?

Opstellen uitvoeringsprogramma informatiebeleidsplan voor de periode 2022-2026.

Uitvoeren onderzoek naar I&A samenwerking in H2ONE-verband.

Wat willen wij bereiken?

Projecten

Projecten:

- Afronding en kostenbeheersing van de opgestarte projecten: Sportpark de Wiltsang, Onderwijshuisvesting, Stationsomgeving en Duurzaamheid

- We berekenen de begrotingen van de projecten periodiek door om de gemeenteraad minimaal 1 x per jaar voorafgaande aan de opstelling van de Perspectievennota inzicht te geven in de veranderende omstandigheden.
- Via de reguliere P&C-cyclus leggen we periodiek verantwoording af over de voortgang en de kostenontwikkeling van de projecten.
- Zo nodig maken we op grond van de beschikbare financiële middelen integraal keuzes over gefaseerde uitvoering van de projecten."

Wat gaan wij doen?

Periodieke doorrekening projectbegrotingen.

Wat willen wij bereiken?

Samenwerking

Samenwerking:

- De gemeente Nunspeet blijft ook in de toekomst een sterke zelfstandige gemeente.
- Een goede samenwerking met andere gemeenten in de regio, niet alleen uit eigen belang, maar ook om van waarde en nut te kunnen zijn voor andere gemeenten in de regio.
 - Binnen de Kop van de Veluwe gaan we met een open houding het gesprek aan om tot overeenstemming over de status van de samenwerking in de Kop van de Veluwe en de relatie tot de Regio Zwolle te komen.
 - We houden oog voor de profilering en positionering van onze gemeente als samenwerkingspartner voor de zuidelijke buurgemeenten.

Wat gaan wij doen?

Bepalen positie van de gemeente Nunspeet in de regio en herijken van onze samenwerkingsstrategie.

Wat willen wij bereiken?

Nieuw beleid 2023-2026 Programma 9

Wat gaan wij doen?

Aanpassing verbouwing hal

Voor het jaar 2022 stond de verbouwing van de hal gepland. Vanwege de corona, de arbeidsongeschiktheid van de coördinator en de samenstelling van een nieuwe gemeenteraad, heeft de verbouwing nog niet plaatsgevonden. Voorgesteld wordt om deze te laten plaatsvinden in het jaar 2023. De prijzen zijn inmiddels flink gestegen. Op de

oorspronkelijk berekening heeft een actualisatie plaatsgevonden waarbij ook rekening gehouden is met een onvoorzien van 7,5%. Dit heeft geleid tot een bijstelling van het oorspronkelijke investeringsbedrag.

Aanpassing verbouwing trouwzaal

De trouwzaal is zeer gedateerd. Deze zaal met meubilair waar regelmatig trouwerijen plaatsvinden, is sterk verouderd.

Aanschaf, implementatie en beheer core firewall

De segmentatie en monitoring van het netwerk is een verplichte maatregel uit de BIO. Dit kan door het inrichten van een core firewall. De middelen die hiervoor in de meerjarenbegroting staan voor 2023 zijn ontoereikend. Het voorstel betreft de meerkosten van het project.

Arboproof thuiswerkplek (vaste medewerkers)

Door het gewijzigde werken (meer thuiswerken) worden er middelen beschikbaar gesteld voor een arboproof thuiswerkplek.

Archivering videotulen raadsvergaderingen

Sinds 2012 maken we gebruik van de diensten van Notubiz. Eén van deze diensten is het opnemen en indexeren van de raadsvergaderingen. Op grond van de Archiefwet zijn dit archiefbescheiden die permanent bewaard en beschikbaar gesteld dienen te worden. Het is de bedoeling om de videotulen over te brengen naar het E-Depot. Dit betreft ook de videotulen in de toekomst zullen ontstaan. Daarnaast zal het de komende jaren vaker voorkomen dat (digitale) bestanden overgebracht zullen worden naar het streekarchivariaat. Om hier niet in elke situatie apart middelen voor aan te vragen is het handiger om hier jaarlijks een bedrag van € 5000,- beschikbaar te hebben voor de (eerste) kosten die voortvloeien uit de (wettelijke) overdracht van archiefbescheiden aan het streekarchivariaat.

Banenafpraak

Door middel van een ontwikkelprogramma voor medewerkers en leidinggevenden die ontwikkeling op alle niveau's in de organisatie afdwingt en borgt pakken we verschillende thema's op. Een ontwikkelprogramma moet niet te omvangrijk worden, daarom zijn er twee thema's uitgelicht waar we ons in het programma met name op gaan focussen. Dit zijn persoonlijk leider/eigenaarschap en feedback vragen en geven. Omdat het van belang is dit traject organisch door te ontwikkelen om op die manier in te kunnen spelen op ontwikkelingen en omdat dit traject verbonden is met interventies zoals Dialog en de Nunspeet Academy wordt voorgesteld dit ook in 2023 en volgende jaren voort te zetten.

Centre firewall

De BIO verplicht tot het inrichten van een Security Information & Event Management en Security Operations Center / Security (SIEM/SOC) om computerdreigingen zoals hacks en malware te monitoren en in kaart te brengen. Voor een gemeente van onze omvang is dit een zeer kostbare voorziening. Met moderne geautomatiseerde voorzieningen kan hetzelfde doel worden bereikt. Hiervoor is een centre firewall die het netwerkverkeer tussen compartimenten bewaakt nodig. Dit kan worden gezien als een mitigerende maatregel.

Communicatieadviseur

In toenemende mate merken we dat de formatie van het communicatie onder druk staat. Er wordt vanuit bestuur en organisatie vaker een beroep gedaan op teamleden. De formatie van team communicatie is in Nunspeet ook vergeleken met vergelijkbare gemeenten aan de krappe kant en maakt ons daar bijzonder kwetsbaar. Daarnaast zijn er voor de komende jaren een aantal ontwikkelingen en aandachtspunten die een uitbreiding van de teamformatie noodzakelijk maken.

Digitale toegankelijkheid online media

De gemeente is wettelijk verplicht (Wet digitale toegankelijkheid - conform Europese standaard WCAG 2.1) om zorg te dragen voor de toegankelijkheid van alle online communicatiemiddelen, van websites en (mobiele) applicaties tot intranet. Hierbij draait het om gebruiksvriendelijkheid, vindbaarheid en compatibiliteit van digitale voorzieningen voor iedereen, inclusief laaggeletterden, visueel beperkten en mensen met een lichamelijke

aandoening. Deze taak vraagt ook in de komende jaren nog volop aandacht. Om onze online media en de documenten toegankelijk te krijgen en te houden, zijn er naast handmatige aanpassingen ook technische aanpassingen nodig. Dit vergt voor de komende jaren een structurele bijdrage.

Digitalisering burgerzaken

Alle aanvragen voor burgerzaken worden via iBurgerzaken verwerkt. Gedurende het jaar worden hier nieuwe modules en/of verbeteringen aan toegevoegd om daarmee de dienstverlening verder te digitaliseren. Klanten kunnen hierbij met een DigiD hun aanvraag doen.

Duurzame inzetbaarheid

Een van de thema's die aan de missie en visie is gekoppeld en op de ontwikkelagenda van de directie staat is duurzame inzetbaarheid. Vitaliteit is een van de pijlers van het duurzaam inzetbaarheidsbeleid. Vitaliteit en duurzame inzetbaarheid van onze medewerkers is belangrijk. Vitale medewerkers zijn meer betrokken, vitale medewerkers hebben een groter aanpassingsvermogen en vitale medewerkers zijn meer gemotiveerd. Daarnaast draagt een goed vitaliteitsbeleid bij aan het verlagen van de werkdrukbeleving. Voorgesteld wordt om budget vrij te maken voor vitaliteitsbeleid en de mogelijkheden voor het uitbreiden van de doelen in het IKB hiervoor te onderzoeken. Te denken valt hierbij aan bijvoorbeeld de mogelijkheden voor het verruimen van de huidige fietsregeling te onderzoeken door bijvoorbeeld een bijdrage leveren voor een leasefiets of het los laten van de woonwerkverplichting. Over een bijdrage voor de leasefiets is al eerder met het Lokaal Overleg gesproken. Of bijvoorbeeld het toevoegen van een bijdrage aan een sportabonnement van een sportvereniging of fitnesscentrum aan het IKB als bestedingsdoel. Het toevoegen van doelen aan het IKB heeft financiële gevolgen omdat dit ten laste komt van de vrije ruimte in de werkkostenregeling.

Eigen risico WGA

Gemeente is eigenrisicodragers voor de WGA.

ICT-voorzieningen hybride werkplek

In 2022 is een start gemaakt met de vervanging van de werkplekken (zero clients op de bureaus) en laptops (randapparatuur). Daarbij gaat het om de zogeheten zero-client apparaten die op ieder bureau op kantoor te vinden zijn en waarmee je kunt inloggen in de beveiligde omgeving van gemeente Nunspeet. En de HP-laptops die de afgelopen drie jaar in gebruik zijn geweest bij een deel van de medewerkers. Bij vervanging moet rekening worden gehouden met nieuwe eisen aan de werkplek op gebied van veiligheid, mobiliteit en gebruiksgemak. De pandemie heeft een maatschappelijke trend versneld die er al was, en waardoor het werk steeds meer op afstand, steeds meer digitaal, op meerdere locaties en vanaf meerdere apparaten uitgevoerd wordt. De meeste medewerkers geven er de voorkeur aan om ook in de toekomst hybride te blijven werken: deels thuis, deels op locatie. Bij het hybride werken hoort een bijpassende hybride architectuur/IT die dit kan faciliteren. Een deel van het hiervoor benodigde krediet is reeds in 2022 beschikbaar gesteld. In deze aanvraag zijn de resterende geraamde kosten voor aanschaf van laptops en randapparatuur in 2023 opgenomen

Inkoopcoördinator uitbreiding formatie

De huidige formatie van de inkoopcoördinator is 0,5 fte. Gezien de huidige formatie heeft de inkoopcoördinator bij het toepassen van het inkoopbeleid en uitvoering inkoopproces een ondersteunende rol. Hoewel er aan de voorkant gebruik gemaakt kan worden van een inkoopformulier als hulpmiddel voor het kiezen van de juiste aanbestedingsformulier, geeft dit geen borging dat bij een aanbesteding altijd de juiste vorm wordt gekozen. Door uitbreiding van formatie zal meer tijd besteed worden aan de begeleiding van aanbestedingen en controles aan de 'voorkant', zodat het risico wordt verlaagd dat er onrechtmatige aanbestedingen worden aangegaan. Ook zal de rol van gemeente Nunspeet in ISNV (samenwerking van diverse gemeenten op de Veluwe) meer tot zijn recht komen.

Inrichten kinderspeelhoek

Zeker in de zomerperiode, waarin veel gezinnen hun reisdocumenten aanvragen zijn in de hal vaak meerdere kinderen aan het wachten. Om dit wachten te veraangename is momenteel een kinderspeelhoek ingericht. De eerste waarneming is dat er dagelijks mee wordt gespeeld door de kinderen. Dit zorgt naast rust voor de ouders en de medewerkers vooral ook voor plezier bij de kinderen waarmee zij een goede ervaring opdoen bij ons

gemeentehuis. In het kader van optimale en klantgerichte dienstverlening willen we de kinderhoek professionaliseren door twee interactieve schermen toe te voegen en echt een aparte kinder-/speelhoek te creëren.

Klantfeedbacksysteem

In programma 9 is met de raads werkgroep KPI's afgesproken om klanttevredenheidsscores te meten voor de verschillende kanalen waaronder het telefonisch en persoonlijk contact. Dit om vast te stellen wat de tevredenheid is, deze waar gewenst te delen met de burgers van Nunspeet (bijvoorbeeld op actueel op de website) en om continu de dienstverlening op basis van deze feedback te verbeteren. Om deze feedback op efficiënte wijze te krijgen is een klantfeedbacksysteem nodig. De wens is om 2022 te starten bij team publiek met de kanalen telefonie en balie en twee unieke vragenlijsten. Hiermee is 70% van het klantcontact gedekt en we hebben een mooie afgebakende groep om mee te ervaren wat voor de gemeente Nunspeet wel en niet goed werkt. Omdat we halverwege het jaar starten zijn de licentiekosten voor het eerste jaar minder dan in 2023-2025. De stijging in licentiekosten is als gevolg van de verwachting dat er ieder jaar een team met zijn eigen unieke vragenlijst toegevoegd wordt.

Leerplein / studytube

In 2021 zijn we als pilot gestart met het aanbieden een online leerplein (Studytube) binnen de Nunspeet Academy. Dit is een online leercentrum waar je verschillende cursussen online kunt volgen en je aan kunt melden voor klassikale trainingen. Om leren te faciliteren is dit een compleet leerplatform om opleidingen te vinden, boeken, managen en te volgen. Het biedt tevens leidinggevend en HR de mogelijkheid om de Online Academy te beheren vanuit het Learning Management Systeem (LMS). Dit een tool voor het digitaal managen, monitoren, beheren en aanbieden van leeractiviteiten binnen onze organisatie. Daarnaast maakt het onderdeel uit van ons leerhuis in het cultuurtraject. We willen een cultuur creëren waarbinnen medewerkers willen blijven werken aan hun vaardigheden (persoonlijk leiderschap) zodat ze in staat zijn mee te veranderen met een voortdurend veranderende omgeving. Een organisatiecultuur waarin groei, continu leren en samenwerken worden aangemoedigd, zorgt ervoor dat de organisatie zich voortdurend aanpast.

Medewerker processen

Vanaf 2022 is het college verantwoordelijk voor het opstellen van de rechtmatigheidsverantwoording. Een voorwaarde is dat de gemeente alle werkprocessen beschreven heeft, en actueel weet te houden. Een verantwoordelijkheid die in eerste instantie ligt bij de teammanager. De praktijk leert ons dat door de hoge werkdruk daarvoor geen tijd is. Voor de juiste toepassing van de Privacywet is het noodzakelijk dat alle werkprocessen beschreven en up to date zijn. Ook hiervoor geldt dat de eerste verantwoordelijkheid ligt bij de teammanager. Deze heeft niet de tijd en de kennis om hier aan te voldoen waardoor niet voldaan wordt aan de uitvoering van de Privacywet. Verder is in het kader van informatieveiligheid een goede registratie van je processen nodig om de risico's binnen deze processen te kunnen identificeren. Om de processen goed in beeld te zetten wordt voorgesteld een medewerker processen aan te stellen voor 1 fte schaal 9 (definitieve inschaling volgt). Ook in het kader van informatiebeveiliging en de implementatie van de WOO is het noodzakelijk dat onze processen vastgelegd zijn.

Medewerkersonderzoek

Door het periodiek houden van een medewerkersonderzoek wordt inzicht gekregen in hoe medewerkers denken over thema's die spelen in de organisatie (bijvoorbeeld leiderschap, feedback, psychosociale arbeidsbelasting, motivatie, werkplezier, werkdruk etc). Het medewerkersonderzoek levert informatie op waar verbeteringen kunnen worden toegepast en hoe we ervoor staan als organisatie. Het laatste grote medewerkersonderzoek voor de gehele organisatie is in 2019 gehouden. In 2020 zijn deze gevolgd door 2 pulse's. Voorgesteld wordt om in 2023 een vervolg te geven aan het medewerkersonderzoek, vorm en inhoud worden in gezamenlijkheid door MO/OR/HR bepaald.

Meerkosten Belasting en BAG informatiesysteem

Door extra eisen voor de belasting en BAG applicatie zullen er aanvullende modules moeten worden afgenomen waardoor de kosten hoger zullen zijn dan de huidige onderhoudskosten. Hiervoor worden implementatiekosten in rekening gebracht die niet in het contract met de leverancier kunnen worden opgenomen.

Mobiele telefoons

Voor de komende jaren dienen er gemiddeld zo'n 100 telefoons per jaar te worden verstrekt. Het is goed om dit via structureel budget te regelen, zodat dit voor de komende jaren helder is en in werk kan worden gezet. Reden van extra eenmalig budget in 2023 heeft hier mee te maken; er was te weinig budget geserveerd om de telefoons in 2022 te vervangen

Nedgeglobe

Nedgeglobe is opvolger van Nedgeoservices Studio. Het is een cloud oplossing. Probleem het huidige programma Nedgeoservices is dat we intern onvoldoende kennis hebben om zoiets met alle mogelijkheden op onze server te laten functioneren. B.v. het ontsluiten van de bomenkaart, een wens van beheer openbare ruimte lukt niet. We lopen tegen de grenzen van wat mogelijk is met de huidige software en onze kennis om dingen veilig via onze eigen server te kunnen ontsluiten.

Onderhoud gegevenslogistiek kernapplicaties

Regelmatig onaangekondigde vervanging van certificaten, aanpassingen van koppelingen en noodzakelijke werkzaamheden op databaseniveau op de korte termijn, vraagt om een structureel budget dat voorziet in deze onvoorziene uitgaven. Met het eenmalige investeringsbedrag in 2023 wordt inzichtelijk welke kosten jaarlijks gemiddeld uitgegeven worden. Dit bedrag zal in 2024 structureel aangevraagd worden.

Ondersteuning Pepperflow

De laatste jaren is er incidenteel budget geweest voor ondersteuning door Pepperflow via een urenstrippenkaart. Deze strippenkaart is leeg. Uit ervaring is gebleken dat het wenselijk/noodzakelijk is dat we jaarlijks ondersteuning krijgen door Pepperflow bij de P&C-cyclus. Voorgesteld wordt een structureel budget op te nemen 100 uur.

Ondersteuning verkiezingen

Bij de afgelopen verkiezingen is sprake geweest van externe inhuur. Deze inhuur richt zich met name op de stembureaus en de stembureauleden. Dit wordt nu telkens als aparte aanvraag behandeld terwijl wij weten wanneer de volgende verkiezingen zijn

Ophogen reiskostenvergoeding

I.v.m. tussentijde besluitvorming en wetwijziging wordt de reiskostenvergoeding voor ambtenaren verhoogd.

Optimalisatie werkprocessen/administratie begraven

Afgelopen jaren zijn verschillende signalen vanuit de medewerkers, uitvaartondernemers en de raad geweest over zaken die in het proces rondom begraven niet goed verlopen. Naar aanleiding van het advies van adviesbureau Kybys zijn afgelopen jaar de eerste stappen genomen. De beheersverordening en beleidsregels zijn aangepast (in concept), een consultant van PINK komt om het gebruik van de applicatie te optimaliseren en de informatie op de website en in de folders is aangepast. De volgende fase is om de werkprocessen verder te optimaliseren en de kwetsbaarheden in het proces te verminderen. Het doel is om hierin zo veel mogelijk zelf te doen maar enige externe begeleiding is gewenst in verband met de kennis en ervaring van het bureau. Daarbij wordt ook een investering verwacht op het digitaliseren van de begraafagenda. Omdat we nog midden in de inventarisatie zitten is een exacte onderbouwing van het bedrag niet te geven.

Overbruggingskosten ICT sociaal domein

Mogelijk verplichte kosten in 2023 voor continueren ICT-dienstverlening sociaal domein, specifiek de werkzaamheden in het kader van de WMO. Het betreft hier tijdelijke overeenkomsten met PinkRoccade teneinde te voldoen aan wettelijke verplichtingen omtrent rechtmatigheid eind 2023 (na afronding van de aanbesteding en implementatie van het nieuwe informatiesysteem sociaal domein).

Projectmatig werken in Teams

Ter ondersteuning van de digitale werkplek wordt gewerkt met Microsoft Teams voor het digitaal vergaderen. Om slim en efficiënt projectmatig te werken worden de in Teams beschikbare functies verder benut, waarbij archivering in Djuma plaatsvindt. Voor dit traject moeten technische aanpassingen doorgevoerd worden, goede Governance en applicatiebeheer opgezet worden met oog voor privacy en informatieveiligheid, en de gebruikersorganisatie ondersteund worden bij de transitie naar een nieuwe manier van digitaal projectmatig werken. Eenmalige kosten betreffen ondersteuning in dit traject door een externe, gespecialiseerde partij. Structurele lasten betreffen technische koppelingen.

Raadpleegomgeving financiën

Sinds 1 januari 2022 werkt de gemeente met een nieuw financieel administratiesysteem. Het opgebouwde archief in de vorige applicatie moet nog zeven jaar bewaard en beschikbaar blijven voor raadpleging in het kader van de financiële administratie en accountantscontrole.

Stijging premie brandverzekering

Onze verzekeringspolis voor de gemeentelijke gebouwen liep af op 31 december 2021. In overleg met verzekeraars is de looptijd van onze polis met een jaar verlengd en wordt deze in 2022 opnieuw Europees aanbesteed. Gelet op de huidige premies bij onlangs afgeronde aanbestedingen moeten wij per 2023 rekening houden met een behoorlijke premieverhoging (indicatief € 0,75 per promille aan verzekerde waarde) ten opzichte van de in 2018 uitgevoerde aanbesteding (€ 0,55 per promille aan verzekerde waarde). Daarnaast worden de herbouwwaarden ieder jaar geïndexeerd. Bekend is dat bouwkosten de laatste tijd flink zijn opgelopen. Onze totale herbouwwaarde is van globaal 126 miljoen euro geïndexeerd naar 141 miljoen euro, wat mede zorgt voor de verhoogde premie ten opzichte van de afgelopen jaren.

Structureel inzet Sociaal Plus

Voor een optimale en klantgerichte dienstverlening is telefonische bereikbaarheid essentieel. Om dit te realiseren is vanuit het programma dienstverlening het KCC gerealiseerd als centraal punt voor telefonie en ontvangst bij de receptie. Sinds juli 2021 wordt dit verzorgd door Sociaal Plus en dit werd eerst gedekt uit onder andere het inhuurbudget of formatie dat beschikbaar was. Voorgesteld wordt de inzet van een telefonische achtervang structureel te maken.

Uitbreiding formatie automatisering

Afgelopen jaar is de vacature beleidsmedewerker automatisering ingevuld. Het afgelopen jaar is ook duidelijk geworden dat met het alleen invullen van deze vacature we er niet zijn. Er is meer nodig. Op dit moment bedient cluster automatisering (4 fte + 1f te inhuur) 275 collega's (inclusief de ODNV). Dit geldt voor beleidsmatige zaken tot aan de helpdeskfunctie. Voordat men een ipad, outlook, nieuwe applicaties, teams etc. kan gebruiken heb je een ICT omgeving nodig die dagelijks beheer nodig heeft. Daarnaast moet deze omgeving ook onderhouden worden. (updates/vernieuwingen). Bij bijna ieder gemeentelijk proces is ICT direct/indirect betrokken. Ook bij ieder apparaat waar een stekker aan zit is er mogelijk een ICT component. Ook is de beveiliging van data/systemen een belangrijk onderdeel. Updates moeten nu vaak 's avonds of in het weekend gebeuren. Het documenteren van al deze werkzaamheden is een ondergeschoven kindje. Beheer betekent ook tijd maken om de "boel" in de gaten te houden en (tijdig) aan te passen. Hiervoor is pro-actief beheer nodig i.p.v. reactief beheer. Om dit op een goede manier te bewerkstelligen is een structurele bezetting nodig, ook om (toekomstige) ontwikkelingen tijdig en adequaat te kunnen oppakken. Om de genoemde werkzaamheden op een goede en verantwoorde wijze te kunnen uitvoeren is dus een structurele oplossing nodig door uitbreiding van de formatie met 1 fte

Uitbreiding formatie Burgerzaken

Voor burgerzaken wordt als gevolg van toenemende werkzaamheden aanvullende formatie aangevraagd.

Upgrade edge firewall

Voor de informatie-uitwisseling wordt gebruik gemaakt van een internetprotocol. Deze protocollen worden met enige regelmaat geüpgraded. Dit heeft enerzijds te maken met de veiligheid van het internetverkeer als met het aantal beschikbare IP-adressen voor apparaten die internet facing zijn. Overheden hebben de verplichting

opgelegd gekregen om bereikbaar te zijn zowel via IPv4 als via IPv6. Om dit mogelijk te maken moet er een upgrade plaatsvinden van de bestaande firewall. Om de snelheid van afhandeling van het dataverkeer te garanderen is ook de vervanging van de bestaande hardware gewenst.

Vaststellen energielabels en energiescans

De gemeente Nunspeet heeft een aantal woningen in eigendom. Voor deze woningen energielabel vaststellen en energiescans laten maken. Dit i.v.m. eventuele verkoop en het uitvoeren van duurzaamheidsmaatregelen.

Vaststellen MJOP gemeentelijke gebouwen

De gemeente Nunspeet heeft een aanzienlijke vastgoedportefeuille. Voor het beheer is het noodzakelijk om extern vastgestelde MJOP voor de gebouwen te laten opstellen.

Verbouwing raadszaal

Voor het jaar 2022 stond de verbouwing van de raadszaal gepland. Vanwege de corona, de arbeidsongeschiktheid van de coördinator en de samenstelling van een nieuwe gemeenteraad, heeft de verbouwing nog niet plaatsgevonden. Voorgesteld wordt om deze te laten plaatsvinden in het jaar 2023. De prijzen zijn inmiddels flink gestegen. Op de oorspronkelijk berekening heeft een actualisatie plaatsgevonden waarbij ook rekening gehouden is met een onvoorzien van 7,5%. Dit heeft geleid tot een bijstelling van het oorspronkelijke investeringsbedrag. Een deel van de audio en video is al vervangen.

Verhogen budget gebruikerssoftware

Bij indiensttreding van nieuwe medewerkers (en vaak ook bij tijdelijke inhuurkrachten) moeten de vereiste ICT-middelen beschikbaar gesteld worden voor de nieuwe medewerker om diens taken uit te kunnen voeren. Hierdoor neemt ook het aantal gebruikers binnen diverse applicaties toe (telefooncentrale, klancontact- en zaakstelsel, financieel pakket). In de afgelopen jaren is met deze toename van de structurele lasten niet altijd rekening gehouden. Met deze aanvraag wordt dit gat in de huidige budgetten, alsmede de voorziene toename voor 2023, opgevangen.

Vervangen bedieningspaneel verlichting receptie

Vervangen bedieningspaneel verlichting e.d. achter bij de receptie

Vervangen groot formaat printer

Grootformaat printer dient vervangen te worden.

Vervangen servers

De huidige servers en switches moeten worden vervangen (deel 2022, deel 2023). Servers zorgen ervoor dat de applicaties (systemen en software) optimaal uitgevoerd kunnen worden en dat iedereen zijn werk op een effectieve en veilige manier kan blijven doen. Een switch is een apparaat in de infrastructuur van pakketgeschakelde computernetwerken dat tot doel heeft toestellen met elkaar te verbinden.

Vervangen Veeam Backup Repository server

Onze huidige backup oplossing naar disk is aan vervanging toe. Wettelijke verplichting om backup landschap in orde te hebben. Waarborging continuïteit bij calamiteiten.

Vervangen vloeren en vloerverwarming gemeentewerf

Het vervangen van linoleum door vloertegels en infrezen van vloerverwarming.

Vervanging bureaustoelen

Bij de verbouwing zijn de bureaustoelen te vervangen. Inmiddels zijn er een aantal bureaustoelen met mankementen te vervangen. Daarnaast zijn er een aantal stoelen ter beschikking gesteld aan het personeel voor een arbo verantwoorde thuiswerkplek. In verband met het hybride werken en de slijtage van de stoelen stellen we voor de bureaustoelen in de komende vier jaren, geleidelijk te vervangen,

Vervanging devices; telefoons

Vervangen devices. Ivm de Covid periode en bijvoorbeeld de vragenlijst 'hoe zit het werken in het nieuwe normaal eruit', nemen we daarin al een aantal uitgangspunten mee om ons op die situatie voor te bereiden.

Voortzetting cultuurtraject

Het cultuur ontwikkeltraject moet bijdragen aan een toekomstbestendige organisatie die het hoofd kan bieden aan de (onvoorspelbare) ontwikkelingen die de komende jaren op ons af komen. Hiervoor willen we een innovatieve, open en proactieve cultuur creëren waarin wordt gewerkt vanuit zelfkennis, vertrouwen, vitaliteit, het tonen van (zelf) leiderschap en het geven en ontvangen van feedback. Door alle ontwikkelingen wordt wendbaarheid in de organisatie, leren en voortdurend ontwikkelen nog belangrijker.

VTH informatiesysteem

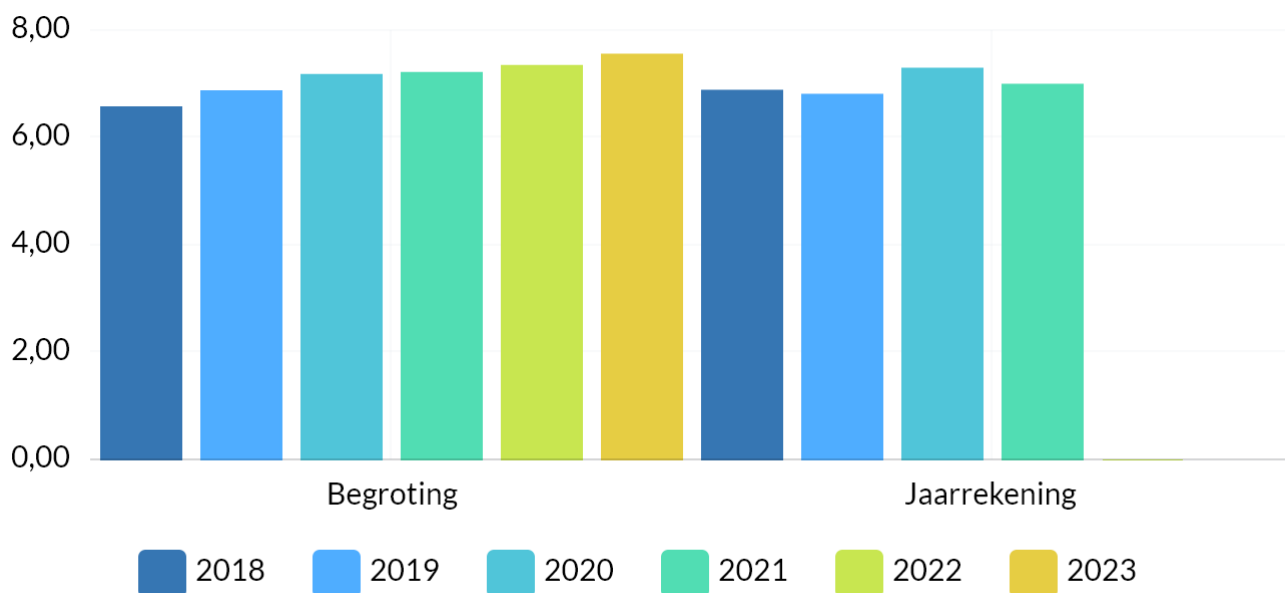
In 2023 wordt gestart met vervanging van het VTH informatiesysteem dat is aangesloten op het DSO. De aanbesteding en implementatie zal plaatsvinden in 2023 zodat per 1 januari 2024 in de nieuwe oplossing gewerkt kan worden.

Wat willen wij bereiken?

Wettelijke indicatoren programma 9

Formatie.

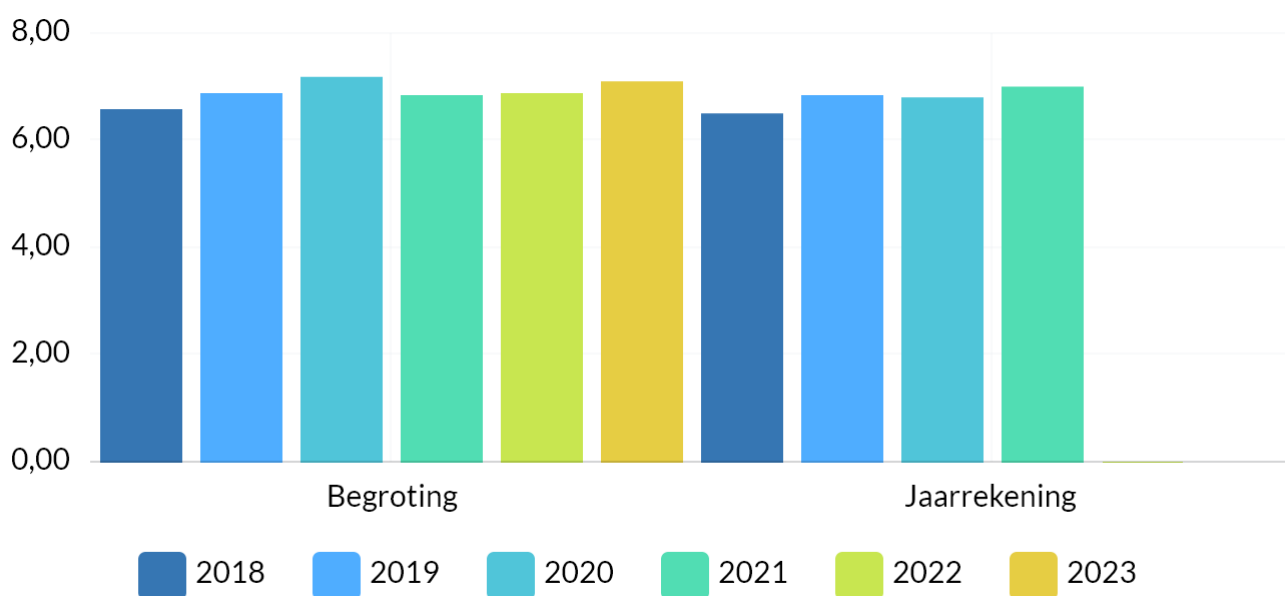
Fte per 1.000 inwoners

Periode	Begroting	Jaarrekening
2018	6,58 fte per 1.000 inwoners	6,89 fte per 1.000 inwoners
2019	6,88 fte per 1.000 inwoners	6,81 fte per 1.000 inwoners
2020	7,18 fte per 1.000 inwoners	7,30 fte per 1.000 inwoners
2021	7,22 fte per 1.000 inwoners	7,00 fte per 1.000 inwoners
2022	7,35 fte per 1.000 inwoners	0,00 fte per 1.000 inwoners
2023	7,56 fte per 1.000 inwoners	-

Bezetting.

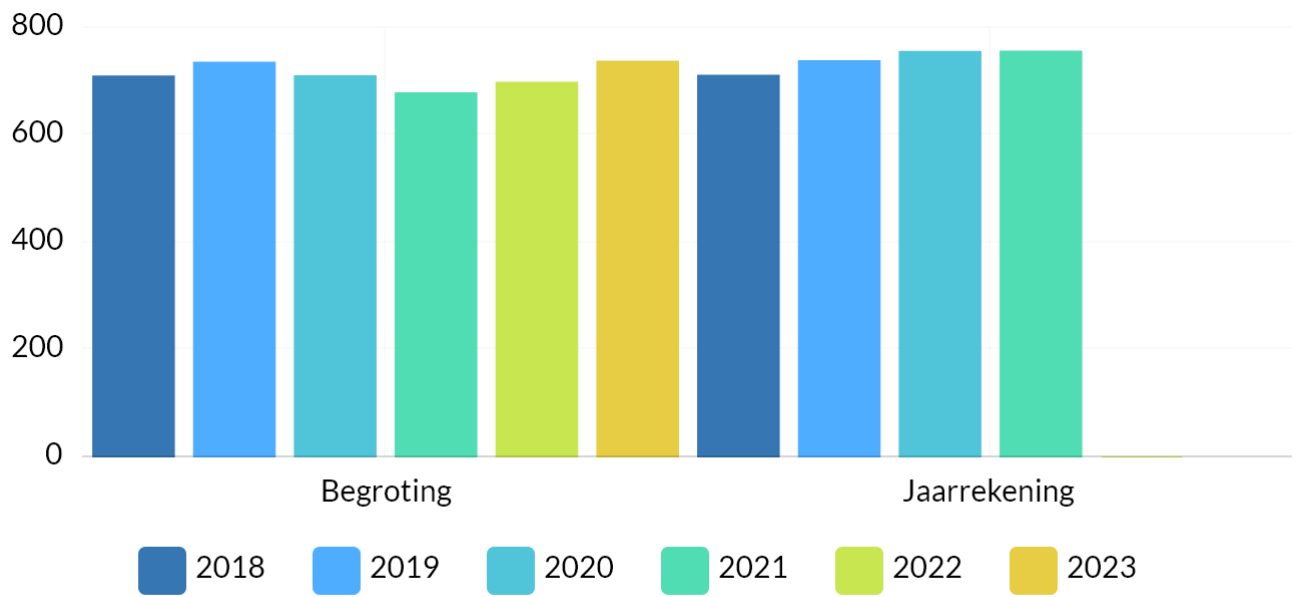
Fte per 1.000 inwoners

Periode	Begroting	Jaarrekening
2018	6,58 fte per 1.000 inwoners	6,50 fte per 1.000 inwoners
2019	6,88 fte per 1.000 inwoners	6,84 fte per 1.000 inwoners
2020	7,18 fte per 1.000 inwoners	6,80 fte per 1.000 inwoners
2021	6,84 fte per 1.000 inwoners	7,00 fte per 1.000 inwoners
2022	6,88 fte per 1.000 inwoners	0,00 fte per 1.000 inwoners
2023	7,10 fte per 1.000 inwoners	-

Apparaatskosten.

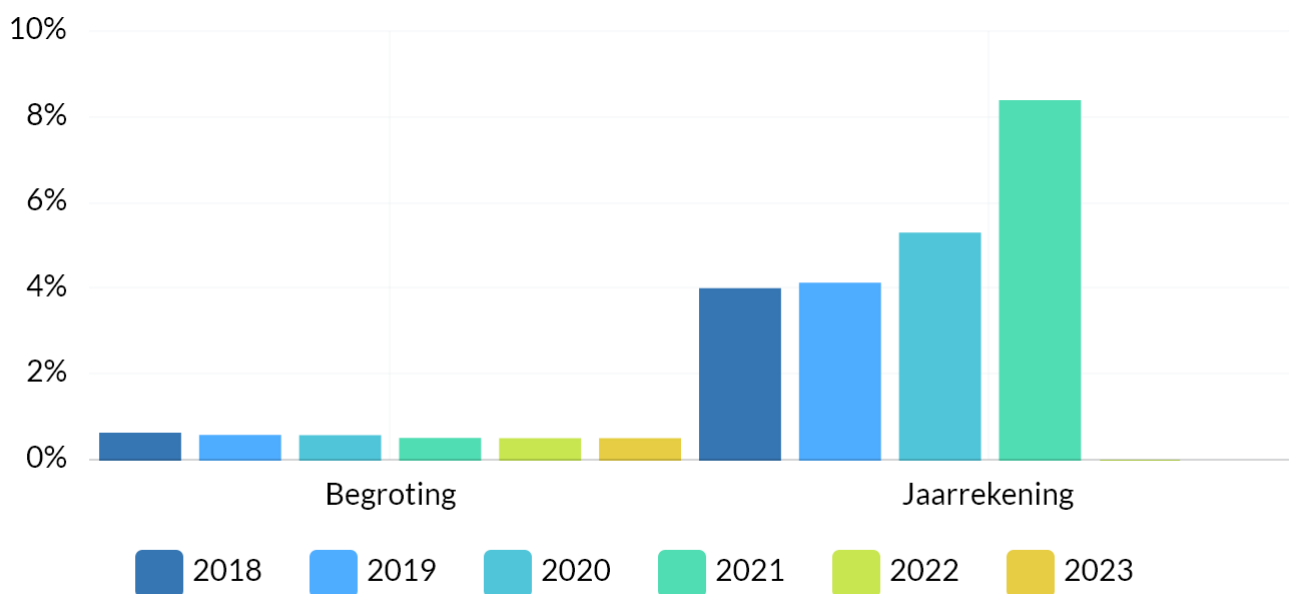
Kosten per inwoner

Periode	Begroting	Jaarrekening
2018	710 Euro	711 Euro
2019	736 Euro	739 Euro
2020	710 Euro	755 Euro
2021	679 Euro	756 Euro
2022	698 Euro	0 Euro
2023	737 Euro	-

Externe inhuur.

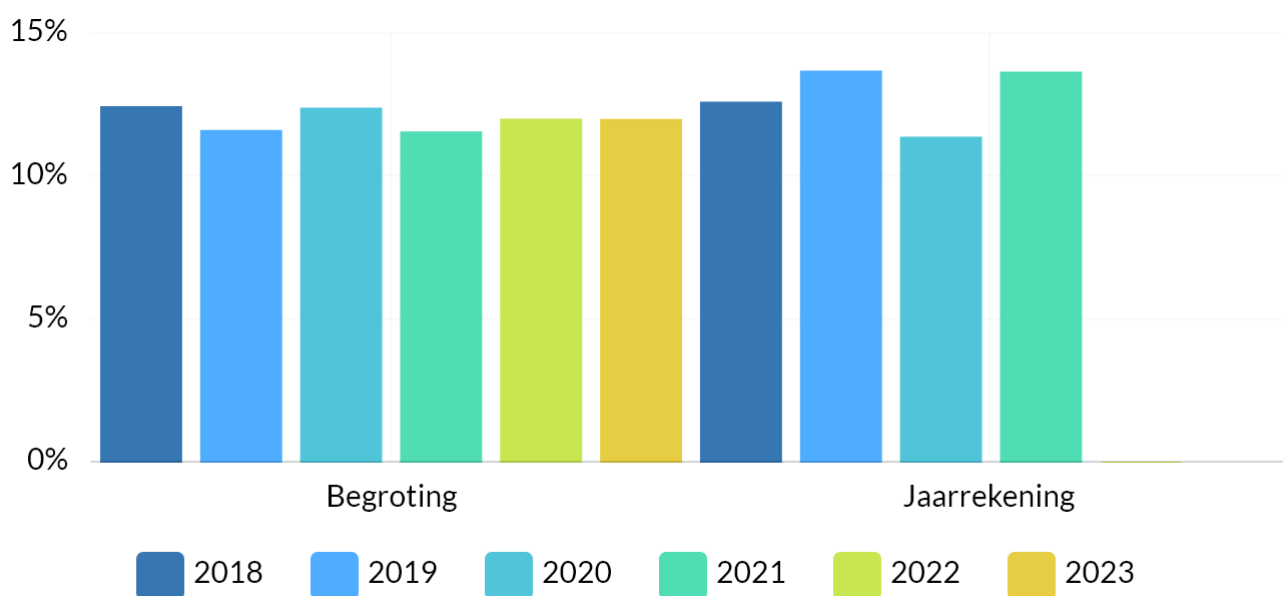
Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen

Periode	Begroting	Jaarrekening
2018	1 %	4 %
2019	1 %	4 %
2020	1 %	5 %
2021	1 %	8 %
2022	1 %	0 %
2023	1 %	-

Overhead.

% van taakveld 9.4 ten opzichte van de totale lasten

Periode	Begroting	Jaarrekening
2018	12 %	13 %
2019	12 %	14 %
2020	12 %	11 %
2021	12 %	14 %
2022	12 %	0 %
2023	12 %	-

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Lasten	19.319	20.433	20.899	20.931
Baten	-61.019	-62.617	-63.119	-58.486
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-41.700	-42.184	-42.220	-37.555
Gerealiseerd resultaat	-41.700	-42.184	-42.220	-37.555

Programmaplan

Totaal taakvelden

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Lasten				
1.1 Samenkracht en burgerparticipatie	3.259	3.259	3.209	3.209
1.2 Wijkteams	537	537	537	537
1.3 Inkomensregelingen	6.201	6.201	6.201	6.201
1.4 Begeleide participatie	3.798	3.739	3.614	3.362
1.5 Arbeidsparticipatie	562	570	553	582
1.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	3.321	3.291	3.310	3.345
1.71 Maatwerkdienst-verlening 18+	2.708	2.682	2.682	2.682
1.72 Maatwerkdienst-verlening 18-	9.533	9.269	8.620	8.150
1.81 Geëscaleerde zorg 18+	281	281	281	281
1.82 Geëscaleerde zorg 18-	35	35	35	35
2.1 Openbaar basisonderwijs	163	161	161	161
2.2 Onderwijshuisvesting	1.430	1.391	1.355	1.330
2.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.345	1.345	1.345	1.345
3.1 Ruimtelijke Ordening	747	747	747	747
3.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerrein)	285	285	285	285
3.3 Wonen en Bouwen	1.379	1.373	1.367	1.362
4.1 Volksgezondheid	1.502	1.494	1.489	1.480
4.2 Riolering	1.763	1.663	1.653	1.645
4.3 Afval	2.252	2.251	2.251	2.251
4.4 Milieubeheer	1.474	1.473	1.473	1.473
4.5 Begraafplaatsen en crematoria	392	392	391	391
5.1 Verkeer, Wegen en Water	3.843	3.800	3.779	3.639
5.2 Parkeren	22	22	22	22
5.4 Economische Havens	119	119	119	119
5.5 Openbaar Vervoer	485	485	485	485
6.1 Crisisbeheersing en Brandweer	1.746	1.744	1.742	1.741
6.2 Openbare Orde en Veiligheid	737	737	737	737
7.1 Sportbeleid en Activering	320	320	320	320
7.2 Sportaccommodaties	1.879	1.931	1.901	1.887
7.3 Cultuur-Presentatie-Productie-Participatie	368	367	367	367
7.4 Musea	54	54	54	54
7.5 Cultureel Erfgoed	320	320	318	318
7.6 Media	666	666	666	666
7.7 Openbaar Groen en (Openlucht) Recreatie	2.471	2.461	2.447	2.439
8.1 Economische Ontwikkeling	256	223	223	223
8.2 Fysieke Bedrijfsinfrastructuur	181	181	181	181

Exploitatie	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
8.3 Bedrijfsloket en Bedrijfsregelingen	85	85	85	85
8.4 Economische Promotie	365	365	365	362
9.1 Bestuur	1.634	1.634	1.634	1.633
9.10 Mutaties reserves	151	146	133	134
9.11 Resultaat rekening van baten en lasten	0	0	0	0
9.2 Burgerzaken	1.383	1.380	1.380	1.380
9.3 Beheer overige Gebouwen en Gronden	334	333	333	333
9.4 Overhead, Ondersteuning Organisatie	9.482	9.315	9.278	9.189
9.5 Treasury	-555	-584	-544	-505
9.61 OZB Woningen	301	301	301	301
9.62 OZB NIET Woningen	36	36	36	36
9.64 Belastingen Overig	90	90	90	90
9.7 Algemene Uitkeringen& ovg.Uitkering GemFnds	1.750	2.963	3.147	2.275
9.8 Overige Baten en Lasten	4.708	4.814	5.107	6.061
9.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	3	3	3	3
Totaal Lasten	76.200	76.750	76.269	75.428
Baten				
1.1 Samenkracht en burgerparticipatie	-21	-21	-21	-21
1.3 Inkomensregelingen	-5.088	-5.088	-5.088	-5.088
1.71 Maatwerkdienst-verlening 18+	-155	-155	-155	-155
2.2 Onderwijshuisvesting	-21	-21	-21	-21
2.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-483	-483	-483	-483
3.1 Ruimtelijke Ordening	-119	-119	-119	-119
3.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerrein)	-650	-650	-650	-650
3.3 Wonen en Bouwen	-930	-930	-930	-930
4.1 Volksgezondheid	-15	-15	-15	-15
4.2 Riolering	-2.126	-2.021	-1.996	-1.982
4.3 Afval	-2.766	-2.751	-2.750	-2.770
4.4 Milieubeheer	-90	-90	-90	-90
4.5 Begraafplaatsen en crematoria	-426	-426	-426	-426
5.1 Verkeer, Wegen en Water	-94	-94	-94	-94
5.5 Openbaar Vervoer	-21	0	0	0
6.2 Openbare Orde en Veiligheid	-29	-29	-29	-29
7.2 Sportaccommodaties	-204	-204	-204	-204
7.3 Cultuur-Presentatie-Productie-Participatie	-3	-3	-3	-3

Exploitatie	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
7.5 Cultureel Erfgoed	-18	-18	-18	-18
7.7 Openbaar Groen en (Openlucht) Recreatie	-708	-708	-708	-708
8.1 Economische Ontwikkeling	-33	0	0	0
8.3 Bedrijfsloket en Bedrijfsregelingen	-235	-235	-235	-235
8.4 Economische Promotie	-1.710	-1.835	-1.835	-1.835
9.1 Bestuur	-250	-250	-250	-250
9.10 Mutaties reserves	-1.035	-979	-976	-950
9.2 Burgerzaken	-536	-536	-536	-536
9.3 Beheer overige Gebouwen en Gronden	-329	-329	-329	-329
9.4 Overhead, Ondersteuning Organisatie	-284	-284	-284	-284
9.5 Treasury	-630	-630	-630	-630
9.61 OZB Woningen	-4.592	-4.745	-4.806	-4.866
9.62 OZB NIET Woningen	-1.704	-1.737	-1.737	-1.737
9.7 Algemene Uitkeringen & ovg. Uitkering GemFnds	-51.659	-53.127	-53.572	-48.904
Totaal Baten	-76.962	-78.511	-78.988	-74.361
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-762	-1.760	-2.718	1.067
Gerealiseerd resultaat	-762	-1.760	-2.718	1.067

Paragrafen

Paragraaf Weerstandsvermogen

Inleiding

Om inzicht te verschaffen in de robuustheid van de begroting van de gemeente bepaalt artikel 11 van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) dat in de paragraaf weerstandsvermogen een relatie wordt gelegd tussen de gemeentelijke weerstandscapaciteit en de risico's.

Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit de aanwezige middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt om niet begrote kosten die onverwacht en aanzienlijk zijn, af te dekken. Weerstandsvermogen is dat deel van de weerstandscapaciteit dat niet nodig is voor afdekking van alle risico's ofwel:

Weerstandsvermogen is weerstandscapaciteit minus totaal van alle risico's.

De omvang van de weerstandscapaciteit is van belang voor de beoordeling van de financiële positie van de gemeente. De weerstandscapaciteit omvat de mogelijkheden voor een gemeente om financiële tegenvallers (risico's) op te kunnen vangen.

Er kan onderscheid gemaakt worden tussen structurele en incidentele weerstandscapaciteit. Met het eerste worden de middelen bedoeld die permanent ingezet kunnen worden om tegenvallers in de lopende exploitatie op te vangen, zonder dat dit ten koste gaat van de uitvoering van de programma's. Met de incidentele weerstandscapaciteit wordt bedoeld het vermogen om calamiteiten en andere eenmalige tegenvallers op te kunnen vangen zonder dat dit invloed heeft op de voortzetting van taken op het geldende niveau.

Gemeente Nunspeet gebruikt in eerste instantie de incidentele weerstandscapaciteit om zowel incidentele als structurele tegenvallers te dekken. Mochten zich gedurende een jaar structurele tegenvallers voordoen, zonder dat daar meevallers tegenover staan, dan mogen deze eerst incidenteel worden afgedekt door middel van incidentele weerstandscapaciteit. Vervolgens zal hiervoor bij de eerstvolgende begroting structurele dekking gezocht worden. Lukt dit niet dan wordt de structurele weerstandscapaciteit als dekkingsmiddel ingezet.

De weerstandscapaciteit bestaat uit:

Structurele weerstandscapaciteit

De structurele weerstandscapaciteit bestaat uit:

1. Onvoorziene uitgaven structureel.
2. Onbenutte belastingcapaciteit.

Incidentele weerstandscapaciteit

De incidentele weerstandscapaciteit bestaat uit:

3. Het vrije deel van de algemene reserve
4. De bestemmingsreserves.
5. Stille reserves (gesteld op nihil).
6. Onvoorzienbare uitgaven incidenteel.

Ad 1 Onvoorziene uitgaven

Artikel 8 (lid 1 en lid 6) van het BBV verplicht iedere gemeente een bedrag voor onvoorziene uitgaven op te nemen in de begroting. De post onvoorzien is een buffer voor externe onvoorzienbare tegenvallers. Het dekt uitgaven die voldoen aan de drie "O's" (Onvoorzien, Onvermijdbaar en Onuitstelbaar). Er is een bedrag geraamd van € 90.000. Dit bedrag wordt gesplitst in onvoorzienbare uitgaven incidenteel € 64.000 en onvoorzienbare uitgaven structureel € 26.000.

Ad 2 Onbenutte belastingcapaciteit

De onbenutte belastingcapaciteit is de verhouding tussen de opbrengst onroerendezaakbelastingen (OZB) versus het normtarief OZB-artikel 12 van de Financiële verhoudingswet (FVW). Wanneer de algemene middelen van de gemeente aanmerkelijk en structureel tekort zullen schieten om in noodzakelijke behoeften te voorzien, kan een aanvullende uitkering worden aangevraagd. De Financiële-verhoudingswet (Fvw) bepaalt dat de eigen inkomsten van een gemeente een bepaald redelijk peil moeten hebben, wil zij in aanmerking komen voor een aanvullende uitkering op basis van artikel 12 Fvw. Daarbij gaat het om de eigen inkomsten uit:

1. de onroerendezaakbelastingen (OZB);
2. de riolheffingen;
3. de afvalstoffenheffingen en reinigingsrechten

Voor 2023 is het percentage van de WOZ-waarde voor toelating tot artikel 12 vastgesteld op 0,1729%.

Onroerende zaakbelastingen

Tarief artikel 12 Fvw

0,1729%

9.991.891

WOZ-waarde 1-1-2021

Woonruimten

4.731.000.000

Niet-woonruimten, eigenaar

554.000.000

Opbrengsten

Niet-woonruimten, gebruiker

494.000.000

**Begroting
2023**

TOTAAL

5.779.000.000

6.296.000

Onbenut (uitgaande van netto-opbrengst)

3.695.891

Ad 3 Het vrije deel van de algemene reserve, de vrije reserve en de bestemmingsreserve

Algemene reserve

De doelstelling van de algemene reserve is het tijdelijk opvangen van negatieve exploitatieresultaten en van onvoorziene ontwikkelingen waarvoor geen voorziening is getroffen. Het saldo van de algemene reserve bedraagt per 1 januari 2022 € 3.073.836.

- Het beslag in de algemene reserve per 1 januari 2022 bedraagt € 608.000. Dit gedeelte maakt geen deel uit van het weerstandsvermogen; het is immers bestemd voor een ander doel.
- Het bodembedrag voor 1 januari 2022 is berekend op € 1.987.000.
- Het vrij besteedbare deel van de algemene reserve bedraagt per 1 januari 2022 € 479.000 en maakt deel uit van het weerstandsvermogen.

Ad 4 De bestemmingsreserves

Bestemmingsreserves kunnen worden verdeeld in geblokkeerde of bekleemde reserves en overige bestemmingsreserves. Onder geblokkeerde of bekleemde reserves verstaan we reserves waarover niet (geheel of gedeeltelijk) vrij kan worden beschikt, omdat deze reserves worden gebruikt om structurele dekkingsmiddelen voor de gemeente begroting te genereren. Deze geblokkeerde of bekleemde reserves maken geen onderdeel uit van de weerstandscapaciteit.

De overige bestemmingsreserves zijn gevormd voor een bepaald doel. De raad heeft de bevoegdheid de bestemming te wijzigen en deze in te zetten voor het opvangen van tegenvallers. De stand van de bestemmingsreserves bedraagt op 31 december 2021 € 50,1 miljoen. Een belangrijk deel van de bestemmingsreserves is geblokkeerd vanwege de structurele inzet van de renteopbrengst als dekkingsmiddel. In onderstaand overzicht is aangegeven welke overige bestemmingsreserves niet geblokkeerd of bekleemd zijn.

tabel overige bestemmingsreserves (niet geblokkeerd of bekleemd)

Soort reserve	Bedrag
Egalisatiereserve bouwleges	8.332
Reserve restauratie gem monumenten	466.000
Reserve bodemverontreiniging	484.380
Reserve bosexploitatie	2.000
Reserve grondexploitatie	9.237.000
Reserve wachtgeldverplichtingen	1.002.000
Reserve stimulering goedkope woningbouw	49.000
Reserve BWS gelden	7.000

Ad 5 Stille reserves

Bij stille reserves moet worden gedacht aan bezittingen die beneden de marktwaarde in de boeken staan en die zonder bezwaar direct te verkopen zijn. De gemeente heeft echter nauwelijks nog bezittingen anders dan panden en gronden die nodig zijn voor de grondexploitatie in haar bezit. De gemeente is aandeelhouder van NV Bank Nederlandse Gemeente (BNG), NV Alliander en waterleidingmaatschappij Vitens. Aangenomen kan worden dat de aandelen bij een eventuele verkoop meer opbrengen dan de boekwaarde. Er is hier dus sprake van een stille reserve. Deze ruimte kan echter niet direct benut worden onder het huidige beleid en de huidige taakuitvoering, omdat de inkomsten uit deze aandelen structureel geraamd zijn in de begroting.

Weerstandscapaciteit 2023

In onderstaande tabel wordt de weerstandscapaciteit voor de begroting 2023 weergegeven:

tabel weerstandscapaciteit

onderdeel weerstandscapaciteit	bedrag
Structurele weerstandscapaciteit	
1. Onvoorzien structureel	26.000
2. Onbenutte belastingcapaciteit	3.695.891
Structurele weerstandscapaciteit	<u>3.721.891</u>
Incidentele weerstandscapaciteit	
3. Vrije deel algemene reserve	479.000
3. Vrije deel bestemmingsreserves	11.255.332

4. Stille reserves	0
5. Onvoorzien incidenteel	64.000
Incidentele weerstandscapaciteit	<u>11.798.332</u>
Totale weerstandscapaciteit	<u>15.520.223</u>

Risico's

Tegenover de hierboven geïnventariseerde weerstandscapaciteit staan de risico's die de gemeente loopt. Deze risico's zijn van uiteenlopende aard en hangen samen met onder andere de schaalgrootte en gemeente specifieke factoren. Het managen van deze risico's wordt risicomangement genoemd.

Risicomangement in relatie tot het weerstandsvermogen

Bij risicomangement gaat het om het uitvoeren van een systematische en periodiek terugkerend proces van identificeren, beoordelen, kwantificeren van risico's, het bepalen en uitvoeren van activiteiten en maatregelen die de kans van optreden en/of de gevolgen van risico's, beheersbaar houdt en het evalueren en rapporteren over de verschillende stappen in het proces.

Doelstellingen

De volgende doelstellingen streeft gemeente Nunspeet met risicomangement:

- a. Reduceren van de gevolgen van risico's
- b. Voldoen aan wet- en regelgeving
- c. Actualisering van het weerstandsvermogen
- d. Verhogen van risicobewustzijn
- e. Beoordelen en optimaliseren van het weerstandsvermogen

Indeling risico's

Gemeente Nunspeet hanteert voor de identificatie van de risico's de volgende indeling:

- a. Juridische risico's;
- b. Financiële risico's;
- c. Personele / organisatorische risico's
- d. Grondexploitatie en strategische aankopen risico's
- e. Milieurisico's

- f. Verbonden partijen
- g. Risico's sociaal domein
- h. Reguliere risico's
- i. Coronacrisis

Analyse en beoordelen van de risico's

Om risico's te kunnen beoordelen worden de kans en het (financiële) gevolg van elk risico bepaald. Daarvoor wordt gebruik gemaakt van zogenaamde referentiebeelden. Als wordt geschat dat een risico zich bijvoorbeeld eenmaal in de tien jaar zal voordoen is de kans op optreden 10%. Als een risico zich eenmaal per jaar kan voordoen is de kans 90%. Bij 100% is het geen risico meer.

Daarna wordt per risico het financiële gevolg ingeschat in het geval het risico zich daadwerkelijk zou voordoen.

Hierna treft u twee tabellen met de indeling van de kansen en financiële gevolgen aan. Voor de beoordeling van de kans dat een risico daadwerkelijk optreedt hanteren we vijf klassen met de volgende referentiebeelden:

Klasse	Aantal keren dat risico, zich naar verwachting voordoet	Kans
1	< 1 x per 10 jaar	10%
2	1 x per 5 – 10 jaar	30%
3	1 x per 2 – 5 jaar	50%
4	1 x per 1 – 2 jaar	70%
5	1 x per jaar of <	90%

Voor het bepalen van de financiële gevolgen wordt gebruik van de volgende indeling:

Klasse	Bandbreedte	Financieel gevolg
0	Geen gevolgen	Geen
1	€ 0 < € 5.000	Zeer laag
2	€ 5.000 < € 25.000	Laag
3	€ 25.000 < € 75.000	Midden

4	€ 75.000 < € 250.000	Hoog
5	>€ 250.000	Zeer hoog

Het reële financiële gevolg wordt dus bepaald door de 'Kans' en het 'Financiële gevolg' met elkaar te vermenigvuldigen. De risico's met het grootste financiële gevolg krijgen de hoogste prioriteit bij het beheersen van de risico's.

a. Juridische risico's

Dwangsommen

Op 1 oktober 2009 is de Wet dwangsom en beroep bij niet-tijdig beslissen in werking getreden. Als gevolg hiervan kunnen burgers de gemeente in gebreke stellen en verbeurt de gemeente, na ontvangst van de ingebrekestelling, een dwangsom als niet tijdig op een aanvraag is beslist. In een procedure zijn werkafspraken gemaakt om beslistermijnen te bewaken. In 2022 is er één dwangsom uitgekeerd. Daarom wordt er voor het jaar 2023 rekening gehouden met een risicobedrag van € 3.000.

Proceskostenvergoeding

Artikel 7:15 van de Awb bevat een regeling voor de vergoeding van de kosten die een belanghebbende heeft gemaakt bij de behandeling van een door hem ingediend bezwaar- of administratief beroepschrift.

Deze kosten worden uitsluitend vergoed op verzoek. Een verzoek om vergoeding van de kosten moet worden gedaan vóórdat het bestuursorgaan op het bezwaar of administratief beroep heeft beslist.

De hoogte van de proceskostenvergoeding is gerelateerd aan het aantal proceshandelingen dat in de betreffende procedure is verricht.

Afgaande op het aantal bezwaar- en beroepsprocedures die het afgelopen jaar zijn behandeld, leidt dit in enkele gevallen tot een verplichting om de proceskosten te vergoeden.

Proceskostenvergoeding en de Woo

De afgelopen jaren is het aantal verzoeken wat wordt ingediend op grond van de Wet open overheid (Woo) niet verminderd.

Er waren in het verleden aanwijzingen dat deze verzoeken werden ingediend om in de bezwaar- of beroepsprocedure in aanmerking te komen voor een proceskostenvergoeding.

Afgaande op het aantal verzoeken die het afgelopen jaar zijn ingediend, heeft dit niet geleid tot een verplichting om proceskosten te vergoeden.

Inkoop en aanbesteding

Door de invoering van de Aanbestedingswet 2012 is het risico van een juridische procedure toegenomen. Voor de keuze van inkoopprocedure wordt uitgegaan van indicatieve bedragen. Dit geeft ruimte voor verschillen van inzicht en is daardoor een risico. Daarnaast is de economische situatie dusdanig, dat partijen eerder bereid zijn gunning via de rechter af te dwingen.

Claims van derden

Bij het opstellen van de jaarrekening 2017 t/m 2021 is een inventarisatie gehouden van de op dat moment bekende verzoeken of te verwachte verzoeken voor planschade en de diverse juridische procedures (afkoopbedrag; schadeclaims). Hiervoor is de voorziening Planschades en Juridische procedures gevormd. De risico's voor planschade zijn zo veel mogelijk bij de initiatiefnemer ondergebracht. (Plan)schades die onvermijdelijk ten laste van de gemeente komen, worden ten laste van het rekening resultaat gebracht. Ook de kosten van het opstellen van een schadeanalyse komen ten laste van de gemeente. Omdat steeds meer juridisch adviesbureaus zich gaan specialiseren in planschaden, is het risico van schade-analysekosten steeds groter. In de begroting wordt hiermee

geen rekening gehouden. In de voorziening is wel rekening gehouden met schade-analysekosten waarvan de melding bekend is. Voor het jaar 2023 is er een geringe kans op claims.

tabel juridische risico's S=Structureel I=Incidenteel

Risico	S of I	Kans van optreden	Financieel gevolg	Reëel financieel gevolg
Dwangsom	I	50%	3.000	1.500
Proceskosten	I	50%	7.000	3.500
Inkoop en aanbesteding	I	10%	100.000	10.000
Claims van derden	I	30%	20.000	6.000
<i>Totaal juridische risico's</i>				21.000

b. Financiële risico's

Financiële risico's

Rente

Eind 2013 is de Wet verplicht schatkistbankieren van kracht geworden. Dit houdt in dat decentrale overheden verplicht hun liquide middelen aanhouden bij de Nederlandse schatkist. Tijdelijke overschotten aan liquide middelen kunnen niet uit oogpunt van een optimaal liquiditeitsbeheer in deposito uitgezet of tegen een gunstige rente op een spaarrekening bij een commerciële bank gezet worden. Dit kan in situaties met hogere rentetarieven een negatief effect op de rendementsverwachting hebben. Wel biedt de staat de mogelijkheid om overtollige gelden voor langere periodes in depot weg te zetten. Echter de rentevergoeding is aanzienlijk lager dan die bij commerciële banken. Gezien de gemiddelde rentelast van het per 31 december 2021 met vreemd vermogen gefinancierde deel kan worden geconcludeerd dat de geraamde financieringsstructuur en in relatie hiermee ook het weerstandsvermogen van onze gemeente op 31 december 2021 als voldoende kan worden beoordeeld. De verwachting is wel dan vanaf het 2023 geldleningen afgesloten gaan worden om de verwachte investeringen, zoals de spoortunnel, te financieren

Omslagrente

De berekening van de renterisiconorm is opgenomen in de paragraaf financiering. Uit dit overzicht blijkt dat de gemeente vrijwel geen renterisico loopt. Wanneer de omslagrente lager is dan de marktrente, ontstaat er een risico. Dit is een gevolg van het feit dat hieruit een financieel nadeel voortvloeit voor de begroting. Als het rentepercentage van aan te trekken leningen lager is dan de geraamde omslagrente van 0,75% blijft het renterisico het komende jaar acceptabel. In het komende jaar zal de ECB (Europees centrale bank) een ruim monetair beleid blijven voeren. Verwacht wordt dat de kapitaalmarktrente (lange rente), gezien de verwachte economische ontwikkelingen (zoals economische krimp, inflatie) in het komende jaar gaat stijgen. Op grond van deze verwachting is er, naar het zich nu laat aanzien, een renterisico.

Gemeentefondsuitkeringen

De uitkering Gemeentefonds is een samenstelling de volgende uitkeringen: de algemene uitkering en een aantal decentralisatie- en (overige)integratie-uitkeringen. Deze laatste hebben een specifiek doel of zijn bedoeld om een specifiek beleidsveld financieel te borgen. Basis voor toepassing bij de programmabegroting 2023-2026 is de berekening is de mei-circulaire 2022. Een substantiële afwijking in de septembercirculaire 2022 zal in de programmabegroting 2023-2026 worden verwerkt. Via de kwartaalrapportage zullen ontwikkelingen in volgende circulaires worden aangegeven.

Momenteel is de herijking van de uitkering Gemeentefonds in een vergevorderd stadium. Deze herijking staat gepland voor het uitkeringsjaar 2023. Het ziet er voor Nunspeet relatief positief uit, waardoor er op dit moment geen redenen zijn om hiervoor al in de programmabegroting 2023-2026 maatregelen te nemen. Een ander aspect waarvan de financiële gevolgen nog onduidelijk zijn is de invoering van het zogenaamde woonplaatsbeginsel binnen de jeugdzorg met ingang van 2023.

Verstreckte garanties

In totaal zijn voor € 92.075.412 aan gemeentegaranties aan instellingen verstrekt (peildatum 31 december 2021). Het grootste deel hiervan zijn garanties voor geldleningen waar de gemeente samen met het Rijk een achtervangpositie inneemt. Deze garanties zijn in eerste instantie gegarandeerd door het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW). Het restant van de garanties heeft betrekking op geldleningen van instellingen binnen de gemeente en Vitens.

Aan particulieren is voor € 523.857 (peildatum 31 december 2021) aan gemeentegaranties verstrekt. Deze leningen zijn in eerste instantie gegarandeerd door de Nationale Hypotheek Garantie (NHG / onderdeel startersleningen). De gemeente heeft voor deze leningen een achtervangpositie. Gezien de kredietwaardigheid van de geldnemers van zowel instellingen als particulieren is het aan de garanties verbonden risico zeer gering. Daarnaast zijn het leningen welke afgesloten kunnen worden t.a.v. duurzaamheid.

Prijsstijgingen grondstoffen

Als gevolg van enkele mondiale oorzaken zijn de bouwkosten in Nederland binnen een kort tijdsbestek extreem gestegen en momenteel nog aan het stijgen. Prijsstijgingen van enkele tientallen procenten binnen een tijdsbestek van één of enkele weken zijn geen uitzondering meer. Omstandigheden die daartoe bijdragen zijn onder meer de (nasleep van de) Coronacrisis, de stijgende energieprijzen en vooral de schaarste en prijsstijgingen door de oorlog in Oekraïne en bijbehorende sancties tegen Rusland. Onduidelijk is of en hoe lang de prijsstijgingen aanhouden. Dit brengt risico's en onzekerheid met zich mee voor zowel bestaande overeenkomsten als ook voor nieuw te sluiten overeenkomsten.

tabel financiële risico's

S=Structureel I=Incidenteel

Risico	Kans van optreden	Financieel gevolg	Reëel financieel gevolg
---------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------------

Rente	S	10%	5.000.000	500.000
Omslagrente	S	10%	700.000	70.000
Gemeentefondsuitkering	S	10%	100.000	10.000
Verstreckte garanties	S	0%	0	0
Spoortunnel	S	0%	0	0
Prijsstijging grondstoffen	S	50%	250.000	125.000
Sportpark de Wiltsangh	I	50%	500.000	250.000
Investering Oekrainers	I	10%	1.000.000	100.000
<i>Totaal financiële risico's</i>				1.055.000

c. Personele / organisatorische risico's

Personele / organisatorische risico's

Op moment van opstellen van de programmabegroting is er geen verwachting op risico's / claims ten aanzien van personeel. Veiligheidshalve wordt er rekening gehouden met eventuele financiële gevolgen.

tabel personele/organisatorische risico's

S=Structureel I=Incidenteel

Risico		Kans van optreden	Financieel gevolg	Reëel financieel gevolg
Personele / organisatorische risico's	I	30%	100.000	30.000

Totaal personele/organisatorische risico's

30.000

d. Grondexploitatie en strategische aankopen risico's

Grondexploitatie en strategische aankopen risico's

Grondexploitatie

Voor de grondexploitaties zijn berekeningen opgesteld van de nog te verwachten kosten en opbrengsten, resulterend in een bijstelling van de verwachte winst c.q. verlies. Deze bijstelling vindt plaats aan de hand van de laatste inzichten (waaronder contractuele verplichtingen en geformuleerde beleidsuitgangspunten) op het gebied van de ontwikkeling van de markt aan de kosten- en opbrengstenkant. Als dit resulteert in een neerwaartse bijstelling van de resultaten, wordt onderzocht op welke wijze dit kan worden gecompenseerd.

Daarnaast wordt binnen de reserve grondexploitatie een bodembedrag (financiële buffer) aangehouden dat varieert met de omvang van de risico's die worden gelopen. Naarmate grondexploitaties vorderen, dalen vaak de onzekerheden (immers een steeds groter deel is gerealiseerd) en daalt ook het bodembedrag. Jaarlijks vindt op grond van artikel 12, lid 1 van de Financiële verordening van de gemeente Nunspeet en artikel 212 van de Gemeentewet de bijstelling plaats na het vaststellen van de jaarrekening.

Molenbeek

Ten opzichte van de vorige begroting kan geconstateerd worden dat het risico in dit project weer verder is afgenomen. Fase 1 is afgerond, met uitzondering van de supermarkt en de bijbehorende sociale huurwoningen die aan het plan zijn toegevoegd. De opbrengsten verkoop gronden hiervoor zijn al wel ontvangen. Voor de tweede fase zijn alle kavels uitgegeven en deze fase zal naar verwachting in 2022 ook bouwrijp worden afgerond. Fase 3 is bouwrijp. De uitgifte van de gronden voor huurwoningen heeft in 2021 plaatsgevonden. Het uitgeven van de kavels en de woonrijp werkzaamheden zullen plaatsvinden in 2022 t/m 2024. Vanuit het uitwerkingsplan van de derde fase is er ook een beter beeld van de geraamde kosten voor deze fase. Voorgaande heeft geleid tot een betere inschatting van de resterende uitgaven. De opbrengsten zijn toegenomen door het opnemen van de nieuwe grondprijzen in de grondexploitatie. Al rekening houdend met verliesnemingen in het verleden en met een tussentijdse winstneming (2020 en 2021) van 4,5 miljoen euro laat de exploitatieberekening een positief saldo van 1,96 miljoen euro zien.

Weversweg

De gronden van het oorspronkelijke plan zijn verkocht. In 2019 is extra grond aangekocht voor de ontwikkeling van vier kavels en dit is verwerkt vanaf de MPG 2020. Voor het extra aangekochte stuk grond zal het bouwrijp maken plaatsvinden in 2022 en 2023 en het woonrijp maken in 2023 en 2024. De grondopbrengsten voor de kapwoningen staan gepland in 2023. Rekening houdend met nog een resterende raming voor het laatste deel woonrijpmaken van het oorspronkelijke plan en de raming van uitgaven en opbrengsten van de laatste vier kavels laat de exploitatieberekening een negatief saldo van € 78.000 (vorig jaar € 87.000) zien. Dit bedrag is gereserveerd in de voorziening grondexploitaties.

De Kolk

De uitgifte van de laatste kavels van het oorspronkelijk plan heeft begin 2022 plaatsgevonden. Het afronden van het laatste deel woonrijp maken van het oorspronkelijk plan vindt plaats in 2022. De raad heeft op 18 februari 2021 besloten 5 hectare onbebouwde grond 'terug' te kopen binnen het plangebied rondom de GPS-locatie. Dit deel is budgettaire neutraal (kosten worden gedekt door opbrengsten uitgifte) opgenomen in de grondexploitatie. De aankoop van de gronden heeft plaatsgevonden in 2021. De uitgifte van de gronden zal na verwachting eind 2022 starten en zal voornamelijk plaatsvinden in 2023. Doordat de aankoop van de gronden wel heeft plaatsgevonden, maar de opbrengsten nog niet zijn gerealiseerd doordat de uitgifte van de gronden nog niet hebben

plaatsgevonden, is de boekwaarde negatiever dan de vorige begroting. Dit geeft een hogere 'reëel financieel gevolg' bij de financiële risicoberekening van het weerstandsvermogen. Al rekening houdend met verliesnemingen in het verleden en met tussentijdse winstnemingen tot en met 2021 van 3,4 miljoen euro, laat de exploitatieberekening een positief saldo van 1,36 miljoen euro zien.

Elspeet Noord West

De laatste kavels zijn in 2020 verkocht. Ten aanzien van de laatste onderdelen van het woonrijp maken is een 'nog te betalen en nog te ontvangen bedrag' opgenomen en is in juni 2022 bij de MPG 2022 besloten deze grondexploitatie af te sluiten en de (eind)winstneming toe te voegen aan de reserve grondexploitatie.

Bedrijventerrein Elspeet

In juni 2021 is er een nieuw deel aan de grondexploitatie toegevoegd en is het bestemmingsplan vastgesteld door de raad. Dit heeft een effect aan de kostenkant, maar een groter effect aan de opbrengstenkant. De actuele exploitatieberekening is nu € 206.000 positief.

Kijktuinen

De raad heeft in december 2021 een hernieuwd bestemmingsplan, met een gewijzigde woningenprogramma vastgesteld. Als gevolg van de aanpassing en het doorvoeren van de nieuwe grondprijzen is de exploitatieberekening nu 0,47 miljoen euro positief.

Elspeterbosweg 9 Vierhouten

De nieuwe exploitatieberekening is negatiever door het opvoeren van de geschatte kosten voor de onvoorziene bodemsanering, onvoorziene kosten voor asbestinventarisatie, een overschrijding van de plankosten en minder m2 uitgeefbaar dan eerder voorzien. De actuele exploitatieberekening is € 253.000 negatief. Dit bedrag is gereserveerd in de voorziening grondexploitaties.

Het financiële gevolg en de kans van optreden van de risico's in de grondexploitatie zijn in onderstaande tabel weergegeven. Het financiële gevolg is gebaseerd op het worst case scenario. Dit zijn de boekwaardes (per 1 januari 2022) van grondexploitaties. Om geen vertekend beeld te krijgen, is de boekwaarde verhoogd met de raming van het woonrijp maken voor de exploitaties waarbij het bouwrijp maken al gereed is. Ten opzichte van de begroting 2022 zijn de risico's gestegen. Door de hogere (negatieve) boekwaardes van de grondexploitaties is het reëel financieel gevolg bij alle grondexploitaties gestegen. Het financieel gevolg (boekwaarde) bij De Kolk is aanzienlijk hoger ten opzichte van de begroting 2022 doordat de aankoop van de 5 hectare onbebouwde grond rondom de GPS-locatie heeft plaatsgevonden.

S=Structureel I=Incidenteel

Tabel Grondexploitatie en strategische risico's

Risico		Kans van optreden	Financieel gevolg	Reëel financieel gevolg
Molenbeek	I	10%	2.251.000	225.100
Weversweg	I	10%	415.000	41.500

De Kolk	I	10%	5.777.000	577.700
Bedrijventerrein Elspeet	I	30%	2.349.000	704.700
Kijktuinen	I	30%	1.080.000	324.000
Elspeterbosweg 9 Vierhouten	I	30%	388.000	116.400
Voorziening risico's grondexploitatie voor	I			-446.000
<i>Totaal grondexploitatie en strategische risico's</i>				1.543.400

e. Milieurisico's

De gemeentelijke overheid loopt risico's bij milieuschade. Dit kan schade zijn van de natuur of in verband met watervervuiling, bodemvervuiling, en dergelijke. Met name bij bodemverontreiniging/bodemsanering kan deze aansprakelijkheid nu gekwalificeerd worden.

Bodemverontreiniging en aansprakelijkheid

Het algemene beleid met betrekking tot bodemverontreiniging is dat de kosten van een eventuele bodemsanering worden verhaald op de veroorzaker - het principe "de vervuiler betaalt". Is dit niet meer mogelijk, dan wordt bij een mobiele verontreiniging (een zich verplaatsende verontreiniging) gesaneerd en bij een immobiele verontreiniging nagegaan of er gevaren zijn voor de volksgezondheid. Is dit het geval, dan volgt sanering (zo mogelijk binnen de begrote budgetten). Is dit niet het geval, dan wordt nagegaan of op een nader geschikt moment sanering mogelijk is op een manier die effectief en doelmatig is (ook in relatie tot de hiermee gepaard gaande financiële middelen). Voor de bekende bodemverontreinigingen is de reserve bodemverontreiniging gevormd.

Omdat er nog geen duidelijkheid is over enkele grotere bodemsaneringslocaties wordt de reserve nog in stand gehouden. D.d. 24 februari 2022 is door de gemeenteraad een krediet beschikbaar gesteld van maximaal € 500.000,- voor de sanering van het Nationaal Jachtschietcentrum Berkenhorst te Elspeet. Dit krediet is gedekt uit de hiervoor genoemde reserve bodemverontreiniging. Uiteindelijk moet het bedrag van € 500.000,- worden terugbetaald door het Nationaal Jachtschietcentrum Berkenhorst. Met de Berkenhorst wordt als onderdeel van de erfpachtovereenkomst een terugbetalingsregeling gesloten, waarin de terugbetaling van het benodigde bedrag voor de voorbereiding en uitvoering van de sanering over een periode van 30 jaar is vastgelegd. Omdat het niet geheel zeker is dat het bedrag van € 500.000,- daadwerkelijk wordt terugbetaald wordt dit als een risico gezien. Het risico van het niet terugbetaalde bedrag wordt ingeschat op 50% van € 500.000 is € 250.000.

Verder zijn er extra bodemsaneringskosten voorzien bij gemeentelijke woningbouwprojecten, zoals bijvoorbeeld het project Elspeterbosweg 7 te Vierhouten. Bij dit laatste project is er een overschrijding bekend van de geraamde saneringskosten in verband met meer gevonden asbest dan dat er verwacht was volgens de onderzoeksrapporten. Dergelijke saneringskosten kunnen bij meerdere gemeentelijke projecten voorkomen. Overschrijdingen als deze worden echter gedekt uit de grondexploitaties (grex) van deze projecten.

Ook bestaat er de mogelijkheid dat bij faillissement van bedrijven met een bodemverontreiniging de saneringskosten alsnog deels of geheel voor rekening van de gemeente komen. Daarnaast is uit onderzoek gebleken dat bij schuren met asbest daken zonder dakgoot in sommige gevallen sprake is van bodemverontreiniging. Onderzoeks- en saneringskosten hiervan komen voor rekening van de eigenaar. In gevallen waarbij de gemeente eigenaar is of wordt, kan de gemeente hier op worden aangesproken. Bij aankoop zal hier rekening mee gehouden worden. Het is niet direct in te schatten of en welke kosten hieruit voortvloeien.

Voor niet bekende bodemverontreinigingen zijn de financiële gevolgen lastig in te schatten. Deze zijn afhankelijk van de aard en omvang van de verontreiniging en het tijdstip van het ontstaan van de verontreiniging, na 1987 is een nieuw geval en moet volledig opgeruimd worden en voor 1987 is een oud geval en mag functioneel gesaneerd worden. Daarnaast zijn de gemeentelijke kosten afhankelijk van de mogelijkheid om de kosten te verhalen op de veroorzaker. Om toch een inschatting te maken van de kosten wordt een bedrag van € 150.000 aangehouden met een risico van het voorkomen daarvan van 10%. In dit bedrag is rekening gehouden met een afgenomen risico. De reserve bodemsanering maakt onderdeel uit van het weerstandsvermogen.

<i>tabel milieu en bodemverontreiniging risico's</i>		<i>S=Structureel I=Incidenteel</i>		
Risico		Kans van optreden	Financieel gevolg	Reëel financieel gevolg
Milieu en bodemverontreiniging	I	10%	150.000	15.000
Bodemverontreiniging	I	50%	500.000	250.000
<i>Totaal milieu en bodemverontreiniging risico's</i>				265.000

f. Verbonden partijen

De gemeente is financieel mede aansprakelijk voor een aantal samenwerkingsverbanden (paragraaf Verbonden partijen).

Directe deelnemingen in vennootschappen:

- Bank Nederlandse Gemeenten NV;
- NV Alliander;
- Vitens NV
- NV Afvalsturing Friesland;
- NV Inclusief Groep.

Overige deelnemingen:

- Streekarchivaat Noordwest-Veluwe;

- Omgevingsdienst Noord-Veluwe;
- Leasurelands;
- Coöperatie Gastvrije randmeren
- Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland;
- Gemeentelijke of gemeenschappelijke gezondheidsdienst (GGD) Gelre-IJssel.
- Stichting Proo
- Sportbedrijf Nunspeet

Per verbonden partij is een risicoanalyse gemaakt. Via deze risicoanalyse wordt gekeken naar de mate van risico dat de gemeente bij de verbonden partijen loopt. Bij sommige verbonden partijen is een beoordeling op cijfers lastig. Bij deze verbonden partijen is gekeken naar de bijdrage die de gemeente levert en het financiële nadeel dat de gemeente loopt bij een eventueel faillissement. Hierbij is een inschatting gemaakt van de kans dat een faillissement zich voordoet.

Van de directe deelnemingen in vennootschappen is de nominale waarde van het belang van onze gemeente in de vennootschap als risico opgenomen verhoogd met de ontvangen dividenden. Van de overige deelnemingen in vennootschappen is als financieel gevolg opgenomen de jaarbijdrage.

De kans van optreden wordt geclassificeerd met risico laag, gemiddeld of hoog. Per verbonden partij is het risico (kans van optreden) op grond daarvan, uitgedrukt in een percentage. De toelichting op de belangen voor onze gemeente vindt u terug in de paragraaf verbonden partijen. In onderstaande tabel zijn de risico's per verbonden partij uitgedrukt in geld. Bij een kans van optreden die als "laag" is gekwalificeerd is rekening gehouden met een percentage van 10%. Bij een 'hoge' kwalificatie is een percentage van 30%, 50% of 70% aangehouden, afhankelijk van de inschatting van de kans van optreden.

tabel risico's verbonden partijen S=Structureel I=Incidenteel

Risico		Kans van optreden	Financieel gevolg	Reëel financieel gevolg
NV Bank Nederlandse Gemeenten	I	10%	448.688	44.869
NV Alliander	I	10%	361.424	36.142
NV Vitens	I	10%	4.062	406
NV Afvalsturing Friesland	I	10%	69.000	6.935
Inclusief Groep	I	30%	417.000	125.100
Streekarchivaat Noordwest Veluwe	I	10%	161.000	16.100

Omgevingsdienst Noord Veluwe	I	10%	563.000	56.300
Leisurelands (recreatiegemeenschap Veluwe)	I	10%	0	0
Coöperatie Gastvrije randmeren	I	10%	11.000	1.100
Veiligheidsregio Noord Oost Gelderland	I	10%	1.510.000	151.000
GGD Gelre-IJssel	I	10%	474.000	47.400
Stichting Proo	I	0%	0	0
Sportbedrijf Nunspeet	I	50%	300.000	150.000
<i>Totaal risico's verbonden partijen</i>				485.352

g. Risico's sociaal domein

Op 1 januari 2015 zijn drie nieuwe wetten in werking getreden binnen het sociaal domein, namelijk de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO), de Participatiewet en de Jeugdwet. Met ingang van 2019 is de financiering niet meer gebaseerd op een integreerbaar deel maar is opgenomen in de Algemene Uitkering, net als alle andere gemeentelijke taken. Tevens bestaat er nog een Reserve Sociaal Domein.

Participatiewet, IOAW/Z, Bbz

In de begroting wordt uitgegaan van een budgettaire raming voor de uitkeringen en de te ontvangen rijksbijdrage. Als blijkt dat de uitgaven op de uitkeringen hoger zijn dan de rijksbijdrage kan onder voorwaarden een aanvullende uitkering bij het Rijk worden aangevraagd. Hierbij gelden de volgende voorwaarden in 2022:

- over 2022 moet sprake zijn van een tekort dat meer bedraagt dan 7,5% van de definitief over dat jaar toegekende gebundelde uitkering als bedoeld in artikel 69 Participatiewet;
- over 2020, 2021 en 2022 moet sprake zijn van een gecumuleerd tekort dat meer bedraagt dan 7,5%, berekend over alleen de definitief over 2022 toegekende gebundelde uitkering als bedoeld in artikel 69 Participatiewet;
- het college moet in 2023 tijdig een verzoek indienen volgens het daartoe vastgestelde aanvraagformulier;
- bij het indienen van het verzoek moet het college verklaren dat het maatregelen heeft getroffen om tot tekortreductie te komen. Deze verklaring moet de instemming hebben van de gemeenteraad. Ook moet deze verklaring worden toegelicht, zoals gevraagd in het aanvraagformulier (op het formulier de onderdelen A, B en C).
- bij een aanhoudend tekort – dit betekent dat uw gemeente over 2020 en/of 2021 een vangnetuitkering is verleend – moet het college verklaren dat (aanvullende) interne en externe maatregelen zijn getroffen om tot verdere tekortreductie te komen. Dit is in de gemeente Nunspeet niet het geval.

Hierbij geldt dat de eerste 7,5% van de rijksbijdrage voor rekening van de gemeente komt. Voor het tekort op de uitkeringen tussen 7,5% en 12,5% van de voor dat jaar toegekende rijksbijdrage geldt dat van dit bedrag 50% op basis van deze regeling kan worden aangevraagd en vergoed. Een tekort boven 12,5% kan voor 100% in

aanmerking komen voor een vergoeding van het Rijk. Om in aanmerking te komen voor een aanvullende uitkering moet sprake zijn van een goedkeurende accountantsverklaring en door de gemeenteraad vastgesteld verbeterplan.

Jeugdwet

De gemeente is vanaf 2015 verantwoordelijk voor alle vormen van Jeugdhulp. De transitie is achter de rug, maar het vormgeven aan de transformatie van de Jeugdhulp zal de komende jaren de nadrukkelijke aandacht blijven vragen. Met de nieuwe Inkoopafspraken per 1 april 2022 worden hier verdere stappen in gezet. Er wordt, met minder aanbieders, méér ingezet op partnerschap met toegang en aanbieders. Bij de sturing en monitoring wordt bewaakt dat de Jeugdhulp dichtbij en effectief wordt georganiseerd, waarbij ouders regie hebben. Naast het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) vormen ook huisartsen, medisch specialisten en de rechter in geval van jeugdbescherming en jeugdreclassering de toegang naar niet vrij toegankelijke jeugdhulp. Door de inzet van SOH GGZ bij de huisarts en de beschikbaarheid van GGZ expertise in het CJG streven we naar minder doorverwijzingen naar zwaardere jeugdhulp. Vanwege de groei in uitgaven voor jeugdhulp wordt vanuit het Rijk de komende jaren extra budget verstrekt. Met lokaal ingezette maatregelen en een regionaal Doelen en Inspanningen netwerk wordt ingezet op uitvoering binnen de beschikbare budgetten.

tabel risico's sociaal domein S=Structureel I=Incidenteel

Risico		Kans van optreden	Financieel gevolg	Reëel financieel gevolg
BUIG	S	10%	449.000	44.900
Jeugdwet	S	50%	1.000.000	500.000
<i>Totaal risico's sociaal domein</i>				544.900

h. Reguliere risico's

Btw-compensatiefonds

Per 1 januari 2003 is het btw-compensatiefonds ingevoerd. Uit het fonds krijgen gemeenten de betaalde btw op nota's van derden gecompenseerd met uitzondering van de btw die wordt betaald over onderwijsuitgaven en de btw die samenhangt met de subsidiëring van derden. Tegenover deze lagere lasten voor de gemeente staat een uitname uit het Gemeentefonds. Dit houdt in dat de invoering van het btw-compensatiefonds voor de gemeenten gezamenlijk geen voordeel heeft. Voor een individuele gemeente kan de invoering van het btw-compensatiefonds echter wel gevolgen hebben. Vanaf 2019 loopt gemeente Nunspeet risico over de voorschotregeling BCF. Hiermee is reeds rekening gehouden in de financiële verkenning en de meerjarenraming.

Vennootschapsbelasting

Vanaf 2016 moeten de gemeenten vennootschapsbelasting betalen over de winsten die ze met hun ondernemingsactiviteiten maken. Wat dit voor financieel gevolg heeft voor onze gemeente is naar verwachting gering. Voor de uitoefening van haar publieke taak levert de vennootschapsbelasting geen risico op.

Tegenvallende subsidieverwachtingen

Een risico dat er gelopen wordt, is dat projecten of activiteiten worden uitgevoerd die (deels) gedekt worden door subsidies vanuit de Provincie. Wanneer achteraf blijkt dat er niet voldaan wordt aan de subsidievoorwaarden, ontstaat het risico van een dekkingstekort. Tot op heden is steeds voldaan aan de subsidievoorwaarden. Voor de bepaling van het weerstandsvermogen wordt daarom het risico op vooralsnog op nihil gesteld.

Gemeentelijke gebouwen

De gemeente heeft verschillende gebouwen in eigendom. Er worden daarbij verschillende risico's gelopen. De belangrijkste risico's zijn: asbest, legionellabesmetting, brandveiligheid, veilig werken op daken en wateraccumulatie. De risico's worden per gebouw geïnteriseerd en in kaart gebracht. Op het gebied van asbest worden de grootste risico's gelopen. Van de meeste gemeentelijke gebouwen is de asbestsanering uitgevoerd. Van enkele gemeentelijke woningen en kleine objecten moeten de inventarisaties nog plaatsvinden.

tabel reguliere risico's

S=Structureel I=Incidenteel

Risico		Kans van optreden	Financieel gevolg	Reëel financieel gevolg
Btw compensatiefonds	I	10%	150.000	15.000
Vennootschapsbelasting	I	10%	150.000	15.000
Tegenvallende subsidieverwachtingen	I	0%	0	0
Gemeentelijke gebouwen	I	10%	20.000	2.000
<i>Totaal reguliere risico's</i>				32.000

i. Coronacrisis

De uitbraak van het coronavirus COVID-19 eind februari 2020 heeft grote impact op de Nederlandse samenleving en dus ook op onze gemeente. Bij het nemen van maatregelen stond en staat nog steeds de gezondheid van onze medewerkers en anderen voorop. Vanzelfsprekend hebben de getroffen maatregelen ook grote gevolgen gehad voor de gemeente. Die gevolgen waren op meerdere gebieden zichtbaar, zowel op het vlak van bedrijfsvoering als financieel.

Beperking in de uitvoering van de primaire taken door ziekte van medewerkers;

- Hogere kosten vervanging wegens ziekte voor cruciale dienstverlening;

- Ontstaan van vertraging in de uitvoering van projecten ten opzichte van de begroting. Deze vertraging kan tevens effect hebben op de hoogte van de Algemene Uitkering daar hier sprake is van een samen trap op/af systematiek;
- Extra kosten voor voorzieningen om massaal thuis te werken;
- Risico ten aanzien van inbaarheid van gemeentelijke belastingen en retributies 2023
- Risico open-einde regelingen (krijgen in den lande al signalen dat zorgaanbieders, aanbieders huishoudelijke hulp, aanbieders vervoersvoorzieningen ook bij “no show” doorfactureren);
- Toename aanvragen BBZ, bijstand etc. etc.;
- Risico gewaarborgde geldleningen;
- Risico dat subsidies naar organisatie voor 2023 ontoereikend zijn daar deze partijen geen/minder inkomsten hebben;
- Risico oplegging toeristenbelastingen 2023 en inning van nog op te leggen aanslagen over 2022;
- Risico op achterblijven legesopbrengsten (bouwleges etc.) 2023;
- Risico op inbaarheid/kwijtschelding huuropbrengsten 2023:
- Bovenstaande risico's kunnen ook spelen bij verbonden partijen, welke ook haar impact mogelijk heeft op de gemeente;
Risico op inning openstaande debiteuren en leningen;
- Risico van dalende inkomsten door sluiting zwembad en sportzalen;
- Risico van extra noodopvang kinderopvang;
- Risico van lagere marktgelden i.v.m. afgelasten (non-food) weekmarkten.

Hoewel het coronavirus nog niet weg is en het aantal besmettingen mogelijk weer zal toenemen, is het niveau van de dienstverlening weer als voor de coronacrisis.

Beheersing van risico's

Voor elk risico moet een keuze gemaakt worden uit de volgende maatregelen:

- Vermijden: Het beleid waar een risico door ontstaat, wordt beëindigd. Op een andere manier wordt vormgegeven of wordt geen beleid gestart dat een risico met zich meebrengt.
- Verminderen: Het risico afdekken via een verzekering, een voorziening of een ander budget in de begroting; de gevolgen van een risico worden beperkt.
- Overdragen: Dit kan door het beleid dat een risico met zich meebrengt, te laten uitvoeren door een andere betrokken partij, die daarbij ook de financiële risico's overneemt.
- Accepteren: Risico's kunnen ook bewust genomen worden. Als een risico niet wordt vermeden, verminderd of overgedragen, wordt een risico geaccepteerd en moet de eventuele financiële schade volledig via de weerstandscapaciteit worden

Financiële vertaling van de risico's

Voor vrijwel alle financiële risico's die zijn te voorzien en kwantificeerbaar zijn, zijn toereikende voorzieningen of bestemmingsreserves gevormd. Van de risico's die van materiële betekenis en niet goed te kwantificeren zijn, is een financiële vertaling gemaakt zodat deze risico's meegenomen worden bij het bepalen van het weerstandsvermogen. Van onderstaande risico's is de kans van optreden uitgedrukt in een percentage. Het reële financiële gevolg wordt berekend door dit percentage te vermenigvuldigen met het financiële gevolg.

Tabel totalen incidentele en structurele risico's	
Risico	Reëel financieel gevolg
Structurele risico's:	
Financiële risico's	1.055.000
Personele risico's	0
Sociaal domein	544.900
Totaal structureel	1.559.900
Incidentele risico's	
Juridische risico's	21.000
Financiële risico's	0
Personele risico's	30.000
Grondexploitaties	1.543.400
Milieu en bodemverontreiniging	265.000
Verbonden partijen	485.352
Reguliere risico's	32.000
Totaal incidenteel	2.376.752

Totaal risico's	3.976.652

Beoordeling weerstandsvermogen

Om te bepalen of het weerstandsvermogen toereikend is, moet de relatie gelegd worden tussen de hierboven genoemde financieel vertaalde risico's en de eerder genoemde beschikbare weerstandscapaciteit. Dit wordt uitgedrukt in een ratio. De berekeningswijze van de ratio weerstandsvermogen is als volgt:

Ratio weerstandsvermogen: Beschikbare weerstandscapaciteit / Benodigde weerstandscapaciteit

Om het weerstandsvermogen te kunnen beoordelen wordt gebruikt gemaakt van onderstaande waarderingstabel:

Ratio	Betekenis
> 2,0	Uitstekend
1,4 tot 2,0	Ruim voldoende
1,0 tot 1,4	Voldoende
0,8 tot 1,0	Matig
0,6 tot 0,8	Onvoldoende
< 0,6	Ruim onvoldoende

Kwantificering van de incidentele risico's in tijd en geld, waarvoor de gemeente geplaatst zou kunnen worden is arbitrair. Geconstateerd kan worden dat het incidentele weerstandsvermogen onvoldoende. Daartegenover is het structurele weerstandsvermogen ruim voldoende. In onderstaande tabel is de structurele en incidentele weerstandscapaciteit versus de structurele en incidentele risico's, weergegeven.

Ratio weerstandsvermogen $15.520.223 / 3.976.652 = 3,9$

Met een uitkomst van het ratio weerstandsvermogen van 3,9 (niet afgerond 3,903) kan worden geconcludeerd dat het totale weerstandsvermogen als uitstekend kan worden aangemerkt. Wel is er sprake van een daling van het ratio. Dit wordt veroorzaakt door een toename van een aantal risico's zoals rente, prijsstijgingen (o.a. Wiltsangh), opvang Oekraïners, uitgiften gronden de Kolk.

Tabel totaal incidenteel en structureel weerstandsvermogen

	weerstandscapaciteit	Risico's	weerstandsvermogen
Incidenteel	11.798.332	2.376.752	9.421.580
Structureel	3.721.891	1.599.900	2.121.991
Totaal	15.520.223	3.976.652	11.543.571

Toekomstige ontwikkelingen

De prognose van de risico's voor de komende jaren voor de gemeente Nunspeet is als volgt:

De verwachting is dat de totale weerstandscapaciteit voldoende zal zijn voor de financiële gevolgen van de risico's maar dat de weerstandscapaciteit nog wel verder zal dalen.

Grondexploitatie en strategische aankopen

In de komende jaren worden de volgende projecten verder ontwikkeld / afgerond: het bedrijventerrein De Kolk, het plan Molenbeek fase 3, bedrijventerrein Elspeet, 't Hul Noord en de mogelijke ontwikkelingen van strategische aankopen. Daar tegenover staat de gevormde reserve grondexploitatie waarmee in de berekening van het weerstandsvermogen geen rekening is gehouden. Het saldo van deze reserve bedraagt per 1 januari 2022 € 8,3 miljoen.

Ook zien we dat de decentralisatie gepaard is gegaan met een bezuinigingstaakstelling, terwijl organisaties en gemeenten onvoldoende tijd hebben gehad om de daarvoor noodzakelijke transformatieslag te kunnen maken. Beoogde effecten blijven met name bij het onderdeel jeugd uit. Zo wordt fors geïnvesteerd in de toegang tot jeugdhulp (Stichting Jeugd Noord-Veluwe), terwijl het beroep op zwaardere hulp nog onvoldoende afneemt.

Tabel prognose meerjarige
incidentele en structurele risico's

Risico	financieel gevolg			
	2022	2023	2024	2025
Structurele risico's				
Financiële risico's	1.055.0000	1.905.0000	3.155.0000	3.305.0000
Personele risico's	0	0	0	0
Sociaal domein	544.900	544.900	544.900	544.900
Totaal structurele risico's	1.599.900	2.449.900	3.699.900	3.849.900

Incidentele risico's				
Juridische risico's	21.000	21.000	21.000	21.000
Financiële risico's	0	0	0	0
Personele risico's	30.000	30.000	30.000	30.000
Grondexploitaties	1.543.400	1.543.000	1.543.000	1.543.000
Milieu en bodemverontreiniging	265.000	250.000	250.000	250.000
Verbonden partijen	485.352	485.352	485.352	485.352
Reguliere risico's	32.000	32.000	32.000	32.000
Totaal incidenteel				
Totaal incidentele risico's	2.376.752	2.361.752	2.361.752	2.631.752
Totaal reëel financieel gevolg				
Totaal reëel financieel gevolg	3.976.652	4.811.652	6.061.652	6.211.652

Financiële kengetallen

Ingevolge artikel 11 van het Besluit begroting en verantwoording (BBV) worden in deze paragraaf kengetallen opgenomen die inzicht geven in de financiële positie van onze gemeente.

De volgende financiële kengetallen worden hieronder weergegeven:

- Netto schuld quote (bezittingen / schulden)
- Solvabiliteitsratio (eigen vermogen / vreemd vermogen)
- Kengetal grondexploitatie (boekwaarde in-/nog niet in exploitatie gebruik genomen gronden / totale baten voor bestemming)
- Structurele exploitatieruimte ((structurele baten – structurele lasten) / totale baten voor bestemming)
- Belastingcapaciteit: woonlasten meerpersoonshuishouden.*

* Kerngetallen zijn exclusief dekkingsvoorstel.

Begroting jaar 2023	Verloop van de kengetallen		
Kengetallen:	jaarrekening 2021	begroting 2022	begroting 2023

Netto schuldquote	12.3%	31.3%	57.3%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	12.3%	31.3%	57.3%
Solvabiliteitsratio	65.4%	59.5%	51.0%
Structurele exploitatieruimte	12.9%	0.5%	1.6%
Grondexploitatie	14.5%	15.0%	48%
Belastingcapaciteit	623.84	696.78	738.91

Toelichting kengetallen

Netto schuldquote

De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Voor Gemeente Nunspeet ligt dit rond de 57%. Een percentage boven de 100% geeft aan dat de schuldenlast hoger is dan de baten, waardoor het voldoen aan de betalingsverplichtingen een probleem kan worden. Het kerngetal ligt op een hoger niveau dan in 2022. Dit wordt veroorzaakt doordat de uitgaven voor de grote projecten aanvangen waar leningen voor aangetrokken moeten worden.

Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen

Met deze berekening wordt duidelijk wat het aandeel van de verstrekte leningen in de exploitatie is en wat dit betekent voor de schuldenlast. Voor onze gemeente wijkt dit percentage in 2023 niet af van de netto schuldquote.

Solvabiliteitsratio

Deze ratio geeft inzicht in de mate waarin onze gemeente in staat is aan haar verplichtingen te voldoen. Wanneer dit percentage onder de 50% komt is het aandeel van eigen vermogen in het balanstotaal minder dan de helft. Dit kan een signaal zijn dat het moeilijker wordt om aan de verplichtingen te voldoen. Het percentage voor onze gemeente komt geprognostiseerd uit op 51%. Dit getal vertoont een verslechtering t.o.v. 2022. Dit wordt veroorzaakt door de verwachte uitgaven voor met name de aanleg van de spoortunnel waardoor het solvabiliteitsratio naar beneden moet worden bijgesteld. De jaren erna zet deze trend door. Het gemiddelde solvabiliteitsratio van de gemeenten in Nederland ligt rond de 35%.

Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte onze gemeente heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Het percentage bedraagt voor onze gemeente 3.0%. De conclusie is dat er op dit moment weinig structurele ruimte is voor extra structurele lasten.

Grondexploitatie

Dit kengetal geeft weer hoe de waarde van de grond zich verhoudt tot de totale baten. Het percentage is iets toegenomen door de opstart van de Kijktuinen, 't Hul Noord en het bedrijventerrein Elspeet. Een daling in de het risico komt door de afrondende fase van de ontwikkeling van industrieterrein de Kolk en Molenbeek. Hoe hoger het percentage, hoe groter het risico. Voor volgend jaar wordt een percentage van 48% verwacht. Wanneer dit percentage boven de 100% uit komt, kan er aanleiding zijn om maatregelen te nemen.

Belastingcapaciteit

De belastingcapaciteit geeft inzicht hoe de belastingdruk in onze gemeente zich verhoudt ten opzichte van het landelijk gemiddelde. De totale woonlasten voor een meerpersoonshuis gemiddeld gezin bij een gemiddelde wozaarde in Nunspeet bedraagt voor 2023 € 738. Het landelijk gemiddelde bedraagt € 805 (2022). Het tarief voor

2023 is nog niet bekend maar de verwachting is, dat het iets hoger ligt. Wel zal het lager zijn dan het landelijk gemiddelde.

Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

De gemeente Nunspeet is qua oppervlakte uitgestrekt (ruim 12.500 ha) en een groot deel hiervan is bij de gemeente als openbare ruimte in beheer. Veel activiteiten vinden plaats zoals wonen, werken en recreëren. Voor de activiteiten zijn veel kapitaalgoederen nodig: wegen, riolering, verlichting, openbaar groen, gebouwen en bossen. De kwaliteit van de kapitaalgoederen en het onderhoud ervan is bepalend voor het voorzieningenniveau en uiteraard de (jaarlijkse) lasten.

Het beleid van de gemeente Nunspeet voor het onderhoud van de kapitaalgoederen is onder meer opgenomen in de nota's:

- 'Afvalwaterketenplan Nunspeet-Elburg'(2013-2020);
- 'Beleids- en beheerplan wegen' (2014-2018);
- 'Beleids- en beheerplan gemeentelijke gebouwen' (2014-2017);
- 'Beleidsplan openbare verlichting' (2022-2030);
- 'Bosbeheerplan
- 'Groenbeleid- en beheerplan' (2019-2029);
- 'Beheerplan heideterreinen gemeente Nunspeet' (2011-2021).

Waterbeheer

Het Afvalwaterketenplan is het resultaat van een planproces met de gemeente Elburg en het waterschap Vallei&Veluwe en omvat o.a. de aan de riolering te stellen doelen, de maatregelen om deze doelen te bereiken en de daarvoor in te zetten middelen. Het Afvalwaterketenplan is opgesteld voor de periode 2013-2020. Het onderhoud en het doen van nieuwe investeringen alsmede de verbetermaatregelen worden overeenkomstig de kaders van het Afvalwaterketenplan uitgevoerd.

Onderhoudsbudget rioleringen

Voor het onderhoud/overige werkzaamheden aan rioleringen is binnen de begroting 2023 een budget beschikbaar van € 613.930,--.

Wegenbeheer

In 2014 is een geactualiseerd beleids- en beheerplan wegen opgesteld voor de periode 2014-2018. In het plan wordt onder meer aangegeven dat het gemiddelde onderhoudsniveau in de gemeente Nunspeet redelijk tot goed te noemen is. Om dit niveau te handhaven dan wel te verbeteren is een aanzienlijke onderhoudsbudget, voor met name grootonderhoud asfaltverhardingen, nodig. De financiële gevolgen van het Wegenplan zijn vanaf 2015 verwerkt in de begroting.

Tweejaarlijks worden de wegen door derden geïnspecteerd om een zuiver beeld te krijgen van de staat van onderhoud. De andere jaren vindt inspectie plaats door eigen medewerkers. De inspectiegegevens worden telkens toegevoegd aan het wegenbeheerssysteem en op basis daarvan worden uitvoeringsmaatregelen voorgesteld. De uitvoeringsmaatregelen worden getoetst aan de praktijk (kan onderhoud van een weg nog worden uitgesteld ten gunste van een andere weg?) en op basis van deze toets wordt het noodzakelijke onderhoud uitgevoerd. Op deze wijze wordt dus niet puur theoretisch onderhoud gepland maar op een efficiënte wijze gewerkt.

Onderhoudsbudget wegen

Voor het onderhoud aan wegen is binnen de begroting 2023 een budget beschikbaar van € 1.239.300 ,--. De planning is dat in 2023 een nieuw beleids- en beheerplan Wegen wordt opgesteld.

Openbaar groen

Het onderhoud van het openbaar groen wordt zowel door derden als in eigen beheer uitgevoerd. De door derden uit te voeren werken zijn opgenomen in vijf onderhoudsbestekken. Het huidige onderhoudsniveau is, gelet op het beschikbare budget, redelijk tot goed.

Onderhoudsbudget openbaar groen

Voor het onderhoud aan openbaar groen is binnen de begroting 2023 een budget beschikbaar van € 816.000,--.

Openbare verlichting

Het Beleidsplan openbare verlichting (2022-2030) is in 2022 door de raad vastgesteld. Het vervangingsschema maakt hier deel van uit en geeft aan welke vervanging er in een bepaald jaar moet plaatsvinden. De gemeente Nunspeet telt momenteel ruim 4.800 lichtmasten van diverse typen, kwaliteit en leeftijd.

Afhankelijk van de wegfunctie wordt gekozen voor een verlichtingsniveau gerelateerd aan minimaal de normen van de Nederlandse Stichting voor Verlichtingskunde. Deze richtlijnen worden door de meeste gemeenten en nutsbedrijven gehanteerd. Het vervangen van verouderde armaturen en lichtmasten wordt de komende jaren verder voortgezet. In het Beleidsplan openbare verlichting is in het kader van energie- en onderhoudskostenbesparing een zo neutraal mogelijk lichtniveau aangehouden met gebruikmaking van de meest efficiënte verlichtingsmiddelen. Hierbij worden verkeersveiligheid, openbare orde, sociale beleving en de woon- en leefbaarheid gewaarborgd. In het kader van de financiële heroverwegingen is rekening gehouden met de verwachte besparingen door gebruik van duurzame producten. De komende jaren wordt ingestoken op de vervanging van oudere armaturen door energiezuinige led-armaturen.

Onderhoudsbudget openbare verlichting

Voor het onderhoud aan straatverlichting is binnen de begroting 2023 een budget beschikbaar van € 90.690,--.

Bossen en natuurterreinen

De gemeente Nunspeet heeft een groot areaal aan bos- en natuurterreinen (circa 3200 ha) en het beheer en onderhoud ervan vergt een grote inspanning. Sinds 2002 is voor het bosbeheer het FSC-certificaat (Forest Stewardship Council) verkregen. De onderhoudswerkzaamheden worden overeenkomstig de voorwaarden hieruit uitgevoerd. In 2011 is het Beheerplan heideterreinen 2011-2021 vastgesteld.

Jaarlijks wordt circa 5000 m³ hout uit de gemeentelijke bossen middels aanbesteding verkocht aan houthandelaren die zelf zorg dragen voor het oogsten en verwijderen van dit hout.

Gebouwen

In 2014 is het Beleids- en beheerplan gemeentelijke gebouwen door de raad vastgesteld. Een onderdeel hiervan is het meerjarenonderhoudsplan dat jaarlijks wordt bijgesteld en de basis vormt voor het bepalen van de onderhoudsbudgetten. Naast adequaat onderhoud is het aspect veiligheid van groot belang. Veiligheid is een blijvend punt van aandacht. In de komende tijd wordt ingezet (uit financiële motieven en ter reducering van de milieubelasting) om de energieverbruiken verder omlaag te brengen door het uitvoeren van energiebesparende maatregelen.

Paragraaf Financiering

Algemeen

De financieringsparagraaf is samen met het financieringsstatuut (treasurystatuut) een belangrijk instrument voor het transparant maken van het treasurybeheer. De treasuryfunctie houdt in dat de geldstromen van en naar de

gemeente zo optimaal mogelijk op elkaar worden afgestemd, met als resultaat dat de rentelasten zo laag mogelijk en/of de rentebaten zo hoog mogelijk zijn.

In het financieringsstatuut van de gemeente Nunspeet, dat op 17 februari 2015 is vastgesteld, zijn de uitgangspunten, de doelstellingen en de beleidsmatige en organisatorische kaders (inclusief toezicht op de uitvoering van treasury) bepaald. De voor de gemeente Nunspeet relevante uitvoeringsregels zijn hierin opgenomen.

De financierings- en beleggingsactiviteiten van de gemeente Nunspeet vinden plaats binnen het formele kader van het financieringsstatuut en de financiële verordening van de gemeente Nunspeet. De uitvoering van het treasurybeleid vindt zijn weerslag in de financieringsparagraaf van de begroting en het jaarverslag. In de begroting komen de concrete beleidsplannen aan de orde. In het jaarverslag gaat het om de realisatie van de plannen en om een verschillenanalyse tussen de plannen en de uitkomsten.

Schatkistbankieren

Sinds 2013 is het schatkistbankieren voor de gemeente van toepassing. Dit heeft een wettelijke basis in de wet Financiering decentrale overheden (wet FIDO). Concreet betekent dit dat gemeenten verplicht zijn om hun overtollige liquide middelen aan te houden in de schatkist bij het rijk. Gemeenten mogen alleen positieve banksaldi voor het betalingsverkeer op eigen bankrekeningen aanhouden. Dit moet leiden tot een verminderde externe financieringsbehoefte van het Rijk, met als gevolg een lagere staatsschuld en een lagere EMU schuld van de collectieve sector.

Voor de aan te houden middelen in 's Rijks schatkist is vanaf 1 juli 2021 een drempel van toepassing, die is vastgesteld op 2% van het begrotingstotaal met een minimum van € 1.000.000,--. Het schatkistbankieren kan voor de gemeente een negatieve uitwerking hebben op de rendementsverwachting. De hoogte van het negatieve effect is afhankelijk van de afwijking tussen de door het Rijk gehanteerde rentepercentages en de percentages van marktconforme partijen. Uitzettingen (verstrekken van leningen) uit hoofde van de publieke taak blijven mogelijk. Ook het onderling lenen tussen decentrale overheden biedt wellicht mogelijkheden voor het behalen van een hoger rendement. Voorwaarde hierbij is dat er geen toezichtrelatie mag zijn tussen de betrokken decentrale overheden.

Risicobeheer

Het treasurybeleid van onze gemeente is erop gericht binnen de financiële mogelijkheden een zo optimaal mogelijk rendement te verkrijgen dan wel de lasten zo veel mogelijk te beperken. Hierbij moeten de risico's zo goed mogelijk worden onderkend en beheerst. Het tot nu toe gehanteerde beleid bij de gemeente is, dat het eigen vermogen volledig wordt ingezet als intern financieringsmiddel en niet wordt belegd. Ook wordt geen gebruik gemaakt van rente-instrumenten. Dit beleid wordt in 2023 voortgezet. Binnen de in het financieringsstatuut opgenomen randvoorwaarden worden eventuele tijdelijke financieringsoverschotten of -tekorten tegen gunstige rentepercentages uitgezet of aangetrokken.

Rentebeleid (renterisico's)

Toerekening rente aan investeringen

Onze gemeente streeft naar een evenwichtige samenstelling van de balans. Er wordt in een aantal gevallen gewerkt met een vast rentepercentage voor de toerekening van de rentelasten aan investeringen (bijvoorbeeld rioleringsinvesteringen). Dit rentepercentage blijft gedurende de hele levensduur van de investering aan deze investering gekoppeld.

Op begrotingsbasis wordt aan de grondexploitaties geen rente toegerekend. Uitgangspunt hierbij is dat de verschillende exploitaties budgettair neutraal verlopen.

Daarnaast maken wij voor de aan de taakvelden toe te rekenen rente gebruik van de zogenoemde 'renteomslag'. Deze methodiek van rentetoerekening wordt ook in 2023 als voorgenomen beleid toegepast. In onderstaand schema wordt weergegeven hoe de rentetoerekening plaats vindt.

Rentetoerekening

Vanaf 2017 is een BBV wijziging voor de rentetoerekening en renteberekening van toepassing. Een belangrijk onderdeel van deze wijziging betreft de renteberekening over het eigen vermogen en de grondexploitatie. De commissie BBV adviseert vanwege het inzicht, de eenvoud en transparantie geen rentevergoeding over het eigen vermogen te berekenen. Voor de grondexploitatie moet gebruik worden gemaakt van een gewogen gemiddeld rentepercentage.

Een ander onderdeel betreft de verantwoording van de rentelasten op één centraal taakveld Treasury. Wel mag vanuit dit taakveld rente (kapitaallast) worden doorbelast naar andere taakvelden voor de activa behorend tot deze taakvelden.

Met deze aanbeveling van de commissie BBV wordt met ingang van 2017 geen rente meer berekend over het eigen vermogen. Om te voorkomen dat deze reserves onvoldoende dekking bieden aan het doel waarvoor ze dienen, worden ze gecompenseerd met een inflatiecorrectie. Voor 2023 bedraagt deze correctie 0,75%.

RENTESCHEMA

a.	Externe rentelasten korte en lange financiering	€ 569.599,- -
----	---	------------------

b.	Externe rentebaten	€ 0,--
----	--------------------	--------

c.	Totaal door te berekenen externe rente	€ 569.599,- -
----	--	------------------

	Rente die aan de Grondexploitatie moet worden doorberekend	n.v.t .
--	--	------------

	Rente projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	n.v.t .
--	--	------------

€ 0,--

d1	Saldo door te rekenen externe rente	€ 569.599,- -
----	-------------------------------------	------------------

	Rente over het eigen vermogen	€ 0,--
--	-------------------------------	--------

d2	Rente voorzieningen(waardering op contante waarde)	€ 0,--
----	---	--------

	€ 569.599,-
De aan taakvelden toe te rekenen rente	-
	-
e. De werkelijk aan taakvelden toegerekende rente	€ 911.310,-
	-
(incl. overhead)	
	-
f. Renteresultaat taakveld Treasury	€ 341.711,-
	-

Financieringspositie

De financieringspositie per 1 januari 2023 geeft een begroot financieringstekort. Opgemerkt moet worden dat hierbij de middelen van ruim € 22,8 miljoen (peildatum: 1-1-2022) uit de reserve verkoopopbrengst NUON-aandelen buiten beschouwing zijn gelaten. Dit vanwege het feit dat het rendement op deze middelen dient ter compensatie van de weggevallen dividendopbrengsten. In het algemeen wordt geprobeerd een financieringstekort tijdelijk aan te vullen door het aantrekken van kort geld. Dit is niet altijd toegestaan in verband met de zogenoemde kasgeldlimiet.

Op grond van de Wet Fido is de gemeente verplicht per kwartaal de gemiddelde netto vlottende schuld te berekenen. Als deze gemiddelde liquiditeitspositie van drie achtereenvolgende kwartalen de kasgeldlimiet overschrijdt, moet de gemeente de drie kwartaalrapportages toezenden aan de toezichthouder, vergezeld van een plan om weer aan de kasgeldlimiet te voldoen.

De werkelijke financieringspositie en de daarbij behorende financieringsbehoefte zijn, ondanks de periodieke berekening van de liquiditeitspositie, veelal moeilijk in te schatten. Dit heeft onder andere te maken met de voortgang van de uitvoering van diverse projecten en de daaruit voortvloeiende investeringen. Ook uitgaven als gevolg van de in exploitatie zijnde bestemmingsplannen spelen hierbij een belangrijke rol. Bij de grondexploitatie moet overigens enerzijds rekening worden gehouden met het aankopen van grond, de kosten van bouw- en woonrijp maken en anderzijds met de verkoop van grond.

Liquiditeitspositie

Door een goed beheer van de dagelijkse saldi wordt gestreefd naar een optimaal rendement en wordt erop toegezien dat de liquiditeitspositie steeds voldoende is om aan de betalingsverplichtingen te kunnen voldoen. Het betalingsverkeer verloopt daarbij voornamelijk via onze huisbankier de BNG.

Bij het optimaliseren van het renteresultaat kunnen voor het aantrekken of uitzetten van geld - als gevolg van de liquiditeitspositie in overeenstemming met het financieringsstatuut en de regelgeving voor het schatkistbankieren - meerdere partijen benaderd worden voor het uitbrengen van een offerte. Aan de hand van deze offertes wordt een keuze gemaakt.

Als de rentepercentages van kort geld lager liggen dan die van langlopende leningen, wordt zo veel mogelijk met kort geld gefinancierd. Voor zover dit mogelijk is binnen het wettelijk kader van de kasgeldlimiet en de voorwaarden waaronder de rekening-courantovereenkomst met de huisbankier dit toestaat.

Leningenportefeuille

De omvang van de in het begrotingsjaar aan te trekken geldleningen hangt mede af van de te ramen investeringen. Dit wordt in de programmabegroting bepaald aan de hand van bijlage B Overzicht investeringen en uitgaven per programma.

Voor 2023 wordt een financieringstekort geraamd doordat de stand van de lopende en nieuwe investeringen het eigen vermogen overtreffen. Dit geraamde tekort is exclusief de geblokkeerde middelen uit de verkoopopbrengst NUON-aandelen. Voor een juiste verhouding in de financiering met kort en lang geld zijn ook langlopende leningen geraamd. Op basis van bovenstaande gegevens wordt de totale stand per 31 december 2023 van de opgenomen langlopende geldleningen geraamd op ruim 42 miljoen euro.

Geïnvesteed vermogen/financieringsstructuur

Het geïnvesteed vermogen wordt per 1 januari en 31 december 2023 respectievelijk geraamd op € 91,2 en € 87,1 miljoen. Het gaat hierbij om de totale boekwaarde van de geactiveerde kapitaaluitgaven.

Het totaal geraamde geïnvesteede vermogen per 31 december 2023 wordt voor ca. € 42,4 miljoen gefinancierd met vreemd vermogen (opgenomen langlopende geldleningen) en het restant van € 44,7 miljoen met eigen middelen en kortlopende financieringsmiddelen.

Gezien de gemiddelde rentelast van het per 31 december 2023 met vreemd vermogen gefinancierde deel kan worden geconcludeerd dat de geraamde financieringsstructuur en in relatie hiermee ook het weerstandsvermogen van onze gemeente op 1 januari 2023 als voldoende kan worden beoordeeld.

Omslagrente

De berekening van de renterisiconorm is opgenomen in onderstaand overzicht. Uit dit overzicht blijkt dat de gemeente vrijwel geen renterisico loopt. Wanneer de omslagrente lager is dan de marktrente, ontstaat er een risico. Dit is een gevolg van het feit dat hieruit een financieel nadeel voortvloeit voor de begroting. Als het rentepercentage van aan te trekken leningen lager is dan de geraamde omslagrente van 0,75%, blijft het renterisico in de begroting 2023 acceptabel. Verwacht wordt dat de kapitaalmarktrente (langlopende rente), gezien de verwachte economische ontwikkelingen (zoals economische groei, inflatie) het komende jaar (verder) gaat stijgen. Op grond van deze verwachting is er, naar het zich nu laat aanzien, een beperkt renterisico te verwachten.

De rentegevoeligheid – het renterisico – kan worden gedefinieerd als de mate waarin het saldo van de rentelasten en rentebaten verandert door wijziging in het rentepercentage op leningen en uitzettingen met een rentelooptijd van één jaar of langer.

Bij de inwerkingtreding van de Wet FIDO is het begrip 'renterisiconorm' ingevoerd. Uitgangspunt hierbij is om zo veel mogelijk spreiding in de looptijden van leningen aan te brengen. De norm bedraagt 20% van het begrotingstotaal.

Renterisico per 2023 (x € 1.000)	Begroot 2023	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026
1. Renteherziening op vaste schuld o/g	0	0	0	0
2. Te betalen aflossingen	€ 1.831,--	€ 2.607,--	€ 2.751,--	€ 3.584,--
3. Renterisico op vaste schuld (1+2)	€ 1.831,--	€ 2.607,--	€ 2.751,--	€ 3.584,--

4.	Renterisiconorm	€ 15.210,-	€ 15.321,-	€ 15.227,-	€ 15.059,--
		-	-	-	
5.	Ruimte (+)/Overschrijding (-); (4-3)	€ 13.379,-	€ 12.714,-	€ 12.476,-	€ 11.475,--
		-	-	-	
Berekening renterisiconorm					
4a	Begrotingstotaal lasten (2023)	€ 76.049,-	€ 76.604,-	€ 76.136,-	€ 75.294,--
.		-	-	-	
4b	Percentage	20%	20%	20%	20%
.				%	
4.	Renterisiconorm berekend op basis van cijfers 2023 (4a x 4b)	€ 15.210,-	€ 15.321,-	€ 15.227,-	€ 15.059,--
		-	-	-	

Beheer beschikbare liquiditeiten

Kasbeheer

Saldo- en liquiditeitsbeheer

Voor het liquiditeitsbeheer zijn overeenkomsten met de BNG en de Rabobank gesloten. Hierdoor kunnen tekorten aan middelen op een voordelige wijze worden geleend en kan de gemeente tegen voordelige voorwaarden snel over voldoende financiële middelen beschikken. Daarnaast is van belang dat het Rijk alle financiële transacties met de gemeente verrekend bij de BNG (dit geldt overigens voor alle gemeenten). Na de invoering van het schatkistbankieren is het eventueel uitzetten van overtollige liquide middelen niet meer bij commerciële banken toegestaan, maar alleen bij 's Rijks schatkist of andere lokale overheden, waarbij geen toezicht relatie bestaat.

Geldstromenbeheer

Voor een optimaal beheer van de geldstromen is een goede liquiditeitsprognose een belangrijk instrument. Dit brengt een inspanningsverplichting voor de totale organisatie met zich mee. Een continu bijstellen van de liquiditeitsprognose, met als basis de planning van de investeringen, is daarbij van groot belang. Het beheersen van de risico's van mogelijke wijzigingen in de liquiditeitsplanning en meerjareninvesteringsplanning, waardoor de financieringskosten hoger kunnen uitvallen dan geraamd, vraagt de nodige inspanning. Het verkrijgen van betrouwbare informatie is hierbij van cruciaal belang. Ook het aanscherpen van het debiteurenbeheer en de invordering van belastingen speelt hier een belangrijke rol. Het niet nakomen van betalingsverplichtingen heeft invorderingsmaatregelen tot gevolg. In eerste fase een aanmaning en in tweede fase (dwang)invordering, door gebruik te maken van een (gerechts)deurwaarder.

Duurzame toegang tot financiële markten

Een gemeente heeft als overheidsinstelling een zogenoemde AAA-rating. Dit houdt in dat een gemeente door geldverstrekkers als zeer kredietwaardig wordt beschouwd. Als gevolg hiervan is de toegang tot financiële markten gegarandeerd en kan een gemeente tegen gunstige voorwaarden lenen. Bovendien heeft de gemeente Nunspeet

door de overeenkomsten met de banken een zeer snelle toegang tot de financiële markten. Overigens worden bij het aantrekken van nieuwe leningen offertes gevraagd bij meerdere geldverstrekkers.

Leningenportefeuille

Onderstaande tabel geeft inzicht in de samenstelling, de grootte en de rentegevoeligheid van de opgenomen leningen.

De mutaties als gevolg van nieuwe leningen, aflossingen en rente zijn:

Mutaties in leningenportefeuille	Bedrag in € 1.000,--	Gemiddelde rente
Stand per 1 januari 2023	€ 21.096,--	1,74%
Nieuwe leningen	€ 23.300,--	
Reguliere aflossingen	- € 1.831,--	
Vervroegde aflossingen	€ 0,--	
Stand per 31 december 2023	€ 42.565,--	

Voor de komende jaren moeten, gezien de investeringen volgens het overzicht 'investeringen en uitgaven per product', nog een aantal nieuwe geldleningen worden aangetrokken. Hierdoor zullen de rentelasten stijgen.

Organisatie

In het Financieringsstatuut en de financiële verordening is opgenomen welke personen bevoegd zijn tot het aantrekken en uitzetten van middelen. In het kader van het gemeentebrede project 'Risico management' is de administratieve organisatie van de treasuryfunctie beschreven.

Gemeentefinanciering

De financiering van de gemeentelijke activiteiten is de verantwoordelijkheid van de team Financiën. Hierbij wordt de gemeente als een geheel beschouwd. Dit houdt in dat bij het bepalen van de financieringsbehoefte alle inkomsten en uitgaven betrokken worden. De achterliggende gedachte daarbij is dat tijdelijke overschotten van de ene activiteit kunnen worden ingezet voor het financieren van een andere activiteit. Deze wijze van financieren wordt ook wel aangeduid als 'totaalfinanciering'. Op deze wijze worden de rentekosten beperkt. Projectfinanciering wordt in principe niet toegepast.

Voor het bepalen van de liquiditeitspositie – dit is de mate waarin op korte termijn aan de opeisbare verplichtingen kan worden voldaan – is de zogenoemde kasgeldlimiet belangrijk. Hieronder wordt verstaan het bedrag dat maximaal als kasgeld mag worden opgenomen. Dit bedrag wordt berekend door een door het ministerie van Financiën vastgesteld percentage (voor 2018 e.v. jaren 8,5%) vermenigvuldigd met het totaal van de jaarbegroting van de gemeente bij aanvang van het jaar. Per kwartaal wordt de gemiddelde liquiditeitspositie bepaald en getoetst aan de kasgeldlimiet. Als de gemiddelde liquiditeitspositie van drie achtereenvolgende kwartalen de kasgeldlimiet overschrijdt, moet de gemeente de drie kwartaalrapportages toezenden aan de provincie als toezichthouder, vergezeld van een plan om weer aan de kasgeldlimiet te voldoen. Voor het begrotingsjaar 2023 bedraagt de berekende kasgeldlimiet € 6.464.192,--.

Onderstaand wordt de berekening van de begrote kasgeldlimiet voor de jaren 2023 tot en met 2026 weergegeven.

Kasgeldlimiet (x € 1.000)	2023	2024	2025	2026
Begrotingstotaal	€ 76.049,--	€ 76.604,--	€ 76.136,--	€ 75.294,--
Begrotingsomvang 1 januari (is grondslag)				
Toegestaan kasgeldlimiet	8,5%	8,5%	8,5%	8,5%
Kasgeldlimiet in bedrag	€ 6.464,--	€ 6.511,--	€ 6.472,--	€ 6.400,--

Paragraaf Bedrijfsvoering

Inleiding

Nadat de gemeenteraad in de programmabegroting en beleidsnotities heeft bepaald wat de gewenste maatschappelijke effecten en doelstellingen van het beleid zijn en welke budgetten daarvoor beschikbaar zijn, neemt het college de uitvoering ter hand. Het geheel van uitvoeringsmaatregelen – inclusief de effectieve en efficiënte inzet van middelen, het hanteren van een systeem van planning & control en de voorbereiding van raadsbesluiten – noemen wij de gemeentelijke bedrijfsvoering.

De bedrijfsvoering is een bevoegdheid en verantwoordelijkheid van burgemeester en wethouders. Toch heeft de wetgever het goed gedacht om in de programmabegroting, het document waarin college en gemeenteraad afspraken maken over het komende jaar, een toelichting op de bedrijfsvoering op te laten nemen.

Organisatieontwikkelingen

In de huidige samenleving zijn onomkeerbare ontwikkelingen waarneembaar die vragen om een andere overheid. Denk aan thema's zoals participatie, netwerken, flexibiliteit, diversiteit en maatwerk. Ook de gemeente moet een antwoord geven op het ontstaan van een *netwerksamenleving*, die vraagt om het leggen van verbindingen tussen de belangen en de beschikbare oplossingen bundelt naar het gewenste resultaat. In deze veranderende samenleving ontstaan op participatieve wijze lokale maatwerkoplossingen in wisselende samenwerkingsverbanden.

Om de bedrijfsvoering en organisatie van Nunspeet eigentijds en efficiënt te houden is gestart met een organisatie ontwikkeltraject. Hiervoor zijn een aantal onderwerpen rondom organisatieontwikkeling vastgesteld. Zo is het gemeentelijk organisatiemodel doorontwikkeld en is er een vernieuwde missie en visie vastgesteld. Maar ook aan thema's als opgavengericht werken en duurzame inzetbaarheid wordt gewerkt.

Onze missie is: We staan - met het bestuur en onze inwoners en bedrijven voor een mooi en sociaal Nunspeet, Elspeet, Hulshorst en Vierhouten, waar het fijn wonen, werken en recreëren is waar iedereen telt en waar we samen verantwoordelijk zijn, we zijn een betrouwbare en proactieve partner in het ondersteunen van initiatieven en zetten ons in voor een optimale en klantgerichte dienstverlening.

Onze visie hebben we aldus verwoord: we doen ons werk voor de Nunspeetse samenleving professioneel, collegiaal en samenwerkend als één geheel. We vertrouwen elkaar, waarderen elkaar, houden rekening met elkaar en zijn open naar elkaar. We investeren in de toekomst van Nunspeet en geven ruimte aan ambities, initiatieven en nieuwe ideeën.

Kwaliteitszorg

Het lijnmanagement is verantwoordelijk voor de succesvolle groei van het eigen organisatieonderdeel. Daarnaast is de kwaliteitscoördinator de eerstverantwoordelijke voor de ondersteuning in het door ontwikkelen van de organisatie. Hij zoekt daarbij aansluiting bij landelijke initiatieven die geïnitieerd worden vanuit de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), waarin het kwaliteitsmanagement voor gemeenten wordt georganiseerd.

Op deze manier kunnen specifieke kennis, capaciteit, en netwerken bijdragen aan de verbetering van het kwaliteitsniveau van de gemeentelijke dienstverlening. Verder zijn we aangesloten bij Venster voor bedrijfsvoering en Venster voor dienstverleningen. Hierdoor is het mogelijk om gegevens op de gebieden dienstverlening en bedrijfsvoering te vergelijken met andere gemeenten. Op basis van het totaaloverzicht kunnen er stappen gezet worden richting efficiëntere en effectievere bedrijfsvoering en dienstverlening.

Een van de activiteiten van de VNG is het verzamelen van kwalitatief hoogwaardige benchmarkgegevens via www.waarstaatjegemeente.nl. De gemeente Nunspeet neemt actief deel aan dit project. De uitkomsten worden gebruikt bij de beleidsevaluaties en vormen mogelijk een vernieuwingsimpuls voor verdere verbeteringen.

Van onze gemeente wordt verwacht dat we effectief, efficiënt, flexibel, innovatief en vooral klantgericht zijn. Dit betekent onder andere het behalen van concrete resultaten, zo efficiënt mogelijk met de beschikbare middelen omgaan, continue oriëntatie op de toekomst, kansen en bedreigingen afwegen.

Personeel- en organisatiebeleid

Het bestuurs- en managementmodel onderkent dat onze medewerkers het belangrijkste productiemiddel van de gemeente zijn. Binnen de kaders die de gemeenteraad stelt en in opdracht van burgemeester en wethouders ontwikkelen zij het gemeentelijke beleid en leveren ambtenaren de gemeentelijke diensten. De moderne maatschappij en het moderne bestuur vraagt om taakvolwassen vakmensen. Hij/zij is een deskundige sparringpartner voor politiek en bestuur, is een publiek entrepreneur en een netwerker.

De gemeente Nunspeet kiest daarom voor een organisatiebeleid dat daarop is afgestemd. In de samenwerking tussen ambtenaren en college is er respect voor elkaars inbreng, is er ruimte om inhoud te geven aan de eigen verantwoordelijkheden en wordt ingespeeld op de wederzijdse afhankelijk- en duidelijkheid over de grenzen van elkaars handelen. Er is een humanresourcesmanagement (hrm) dat zorgt dat elke individuele bijdrage van een organisatie leidt tot het behalen van de strategische doelen.

De krapte op de arbeidsmarkt is ook voor gemeente Nunspeet inmiddels merkbaar. Sommige vacatures zijn minder gemakkelijk in te vullen. De gemeente moet zich steeds meer inspannen om nieuw talent aan te trekken. Voor de zittende medewerkers spannen we ons in om een aantrekkelijke werkgever te zijn en te blijven.

Planning & control

Voor de beheersing en de regie van werkprocessen is een systeem van planning & control nodig. Zoals hierboven al is aangegeven, is in het bestuurs- en managementmodel rekening gehouden met frequent overleg tussen de diverse spelers: collegeleden, directie, afdelingen en directieteams.

Daarnaast kent de organisatie een systeem waarin adviezen aan college en gemeenteraad door (staf)afdelingen, concerncontroller en kwaliteitscoördinator worden getoetst op bijvoorbeeld de juridische en financiële kwaliteit. En in de derde plaats is er de periodieke rapportage van de organisatie aan directie, college en gemeenteraad – uiteraard gestart met de programmabegroting en afgesloten met de programmarekening.

Planning & control is een belangrijk instrument voor een continue verbetering van de bedrijfsvoering. Hierbij moet – naast de instrumentele kant – het accent vooral worden gelegd op de verantwoordelijkheid en het gedrag.

Instrumenten zijn belangrijk, maar nog belangrijker is hoe deze gehanteerd worden binnen de organisatie. Planning & control is ook een gezamenlijke mentaliteit: zeggen wat je doet (planning) en doen wat je zegt (control/verantwoording). Daar hoort ook transparantie bij: fouten maken mag, als er maar open over wordt gecommuniceerd en als er maar van wordt geleerd.

Administratieve organisatie en interne controle

De controleomgeving is een basisvoorwaarde voor een goed functionerende organisatie. De aspecten 'soft controls', cultuur, houding en gedrag zijn hierin belangrijk. De organisatie moet zichzelf voortdurend de volgende vragen stellen:

- Wat is het ambitieniveau als organisatie? Wat kan en wil de organisatie aan? Een hele realistische vraag!
- Is onze organisatie bereid om te leren en te verbeteren?
- Is onze organisatie afgestemd op onze ambities?

Interne beheersing is voor veel organisaties in het publieke domein een uitdaging. Gemeente Nunspeet wil graag de bedrijfsprocessen goed op orde hebben. De bedrijfsprocessen veranderen door de verdergaande digitalisering en automatisering. De verdergaande digitalisering en automatisering van de processen hebben ook effect op de aanpak van de (verbijzonderde) interne controle. De automatiseringsomgeving en de application controls in de applicaties worden steeds belangrijker. Dit is ook terug te zien in de landelijke aandacht voor de informatiebeveiliging en privacy binnen onze organisatie waarbij voldaan dient te worden aan de nieuw normen en de organisatie druk is met de invoering van de BIG en AVG. Met ingang van 2022 dienen de colleges van burgemeester en wethouders een rechtmatigheidsverklaring afgegeven. Een randvoorwaarde is dat de verantwoording over de rechtmatigheid efficiënt en effectief dient te worden vormgegeven. De administratieve lasten dienen niet te stijgen en bij voorkeur af te nemen. Om een rechtmatigheidsverklaring te kunnen afgeven moet de procesbeheersing goed op orde zijn en met behulp van interne controle moet aangetoond worden aan het college dat de getrouwheid en rechtmatigheid op orde is. Dit vraagt de nodige voorbereiding. Het college moet kunnen vertrouwen op een kwalitatief goede interne controle op basis waarvan een gefundeerd oordeel kan worden gegeven en een rechtmatigheidsverklaring kan worden afgegeven. Dit vereist een professionele interne controle aanpak, vastlegging en een gestructureerde rapportage naar het college waarbij het college meegenomen moet worden in de uitkomsten van de interne controle. De ingangsdatum van de rechtmatigheidsverantwoording stond gepland vanaf het jaar 2021. De ingangsdatum is inmiddels verplaatst naar verslagjaar2023. Ondanks het verschuiven van de ingangsdatum gaan de voorbereidingen gewoon door.

Doelmatig- en doeltreffendheidonderzoeken

De effectiviteit en efficiëntie van de bedrijfsvoering vormen een rode draad door het dagelijks bestuur van de gemeente. De middelen zijn beperkt en er is een groot scala aan doelen te behalen. Kritisch doelgericht werken en verspilling voorkomen zijn dan ook aandachtspunten waarvan nagenoeg al het gemeentelijke handelen is doortrokken.

Omdat met beperkte middelen, die bovendien nauwelijks kunnen worden beïnvloed, een heel groot takenpakket moet worden uitgevoerd hebben de gemeenten doelmatig- en doeltreffendheid over het algemeen hoog in het vaandel staan. De wetgever heeft in artikel 213a van de Gemeentewet voorgeschreven dat het college regelmatig onderzoek moet doen naar de doelmatig- en doeltreffendheid van het gevoerde beleid. Ook de manier waarop dat moet gebeuren, wordt ten dele voorgeschreven. Dit blijkt voor gemeenten een forse administratieve lastenverzwaring met zich mee te brengen. Middelgrote en kleinere gemeenten komen in de praktijk niet of nauwelijks toe aan de voorgeschreven onderzoekscyclus. Zij zijn wel degelijk bezig met doelmatig- en doeltreffendheid, maar voldoen formeel niet aan artikel 213a van de Gemeentewet. Daar staat geen sanctie tegenover en overigens wordt een wijziging van de wet verwacht waarbij artikel 213a wordt geschrapt of minder verplichtend gemaakt.

In Nunspeet wordt de toepassing van artikel 213a uitgevoerd via de kwartaalrapportages. In de kwartaalrapportages zijn de beleidsindicatoren opgenomen. Daarnaast komt de doelmatigheid aan de orde in de onderzoeken van de rekenkamercommissie en de accountant.

Informatieveiligheid

Sinds 2017 legt het college jaarlijks verantwoording af ten aanzien van de informatieveiligheid op basis van de Eenduidige Normatiek Single Information Audit systematiek (ENSIA). Het doel van ENSIA is om de verantwoording over Basisregistratie Personen (BRP), Paspoortuitvoeringsregeling Nederland (PUN), Digitale persoonsidentificatie (DigiD), Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG), Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT), Basisregistratie Ondergrond (BRO), de Woz, Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) en de Gezamenlijke Elektronische Voorzieningen Structuur Uitvoeringsorganisatie Werk en Inkomen (Suwinet) te bundelen in één systematiek dat onder meer uitgaat van de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO). ENSIA sluit aan op de gemeentelijke planning en control cyclus voor informatiebeveiliging. Hierdoor heeft het gemeentebestuur meer overzicht over de informatieveiligheid van de gemeente en kan het bestuur beter sturen en verantwoording afleggen aan de gemeenteraad en andere belanghebbenden.

Voor de informatiebeveiligingsnormen inzake DigiD en Suwinet bestaat een verantwoordingsplicht aan het rijk door middel van een assurance van een onafhankelijke IT auditor. Hierover leg het college een collegeverklaring af. De collegeverklaring omvat het op 31 december 2022 in opzet en bestaan voldoen van de beheersingsmaatregelen aan de geselecteerde normen inzake DigiD (Norm ICT-beveiligingsassessments DigiD versie 3.0 (de Norm v3.0) en Suwinet (Specifiek Suwinet normenkader Afnemers, versie 1.0). De normen staan op het openbare deel van de websites van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) en het Bureau Keteninformatisering Werk & Inkomen (BKWI). Vanaf het verantwoordingsjaar 2024 zal de verklaring voor een vijf tal normen ook de werking van de maatregelen over 2023 omvatten. De collegeverklaring wordt opgesteld voor de gemeenteraad en de departementen die toezien op de veiligheid van DigiD en Suwinet.

Subsidies

Subsidieplafonds worden op basis van de Algemene subsidieverordening Nunspeet 2019 door de raad vastgesteld tijdens de begrotingsbehandeling. Subsidieplafonds hebben als doel om een subsidie te kunnen weigeren op het moment dat het budget niet meer toereikend is en er op basis van een verordening wel aanspraak kan worden gemaakt op een subsidie.

Bij het bekendmaken van een subsidieplafond wordt weergegeven welke subsidie het betreft, welk bedrag beschikbaar is en op welke wijze het beschikbare bedrag wordt verdeeld. De volgende subsidieplafonds gelden voor 2023:

Tabel 1.1 - Subsidieplafonds 2023

Omschrijving subsidie	Subsidieplafond	Verdeling bij bereiken subsidieplafond
Eenmalige subsidie cultuur	€ 2.700,--	Wie het eerst komt, ontvangt het eerst
Jaarlijkse subsidie amateurkunstverenigingen	€ 10.500,--	Naar rato
Eenmalige subsidie sport	€ 10.200,--	Wie het eerst komt, ontvangt het eerst
Restauratie monumenten	€ 126.900,--	Wie het eerst komt, ontvangt het eerst

Afkoppelen verhard oppervlak	€ 51.250,--	Wie het eerst komt, ontvangt het eerst
Bevorderen verkeersveiligheid	€ 30.600,--	Wie het eerst komt, ontvangt het eerst
Gewoon Gemak	€ 20.000,--	Wie het eerst komt, ontvangt het eerst
Collectief Particulier Opdrachtgeverschap	€ 60.000,--	Wie het eerst komt, ontvangt het eerst
Jaarlijkse eenmalige subsidies sociale samenhang en leefbaarheid	€ 25.500,--	Wie het eerst komt, ontvangt het eerst

Wet Open Overheid

Per 1 mei 2022 is de Wet Open Overheid (WOO) van kracht. Het belangrijkste doel van de wet: een transparante en actief openbaar makende overheid. Met ingang van 1 mei is er een contactfunctionaris aangesteld.

Privacy

Sinds mei 2018 is de gemeente verplicht te voldoen aan de eisen uit de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). De AVG heeft met name als doel het bevorderen van de juiste en transparante omgang met persoonsgegevens zonder dat er directe beperkingen voor het gebruik worden opgelegd. Nu er steeds meer eisen aan gemeenten gesteld worden op het gebied van transparantie, rechtmatigheid en navolbaarheid is een groei in het volwassenheidsniveau van de omgang met persoonsgegevens noodzakelijk. Voor privacy betekent dit een doorontwikkeling op het gebied van beleid, in de uitvoering en de controle en toezicht op het gebruik van persoonsgegevens.

Paragraaf Verbonden partijen

Paragraaf Verbonden partijen

Wat zijn verbonden partijen? Volgens artikel 1 lid b van het Besluit begroting en verantwoording is een verbonden partij:

‘Een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de provincie onderscheidenlijk gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft’.

Vervolgens worden in de leden c en d aangegeven wat een bestuurlijk en een financieel belang is. Een bestuurlijk belang is zeggenschap, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur hetzij uit hoofde van stemrecht. Financieel belang is een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag dat niet verhaalbaar is indien de verbonden partij failliet gaat onderscheidenlijk het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt. Het gaat bij verbonden partijen om de specifieke combinatie van financiële en bestuurlijke inbreng.

Bij de gemeente Nunspeet is sprake van de volgende verbonden partijen:

Directe deelnemingen in vennootschappen:

- Bank Nederlandse Gemeenten NV;
- NV Alliander;
- Vitens NV;
- Sportbedrijf Nunspeet;
- NV Afvalsturing Friesland.

Overige deelnemingen:

- Streekarchivariaat Noordwest-Veluwe;
- Omgevingsdienst Noord-Veluwe;
- Leisurelands;
- Coöperatie Gastvrije randmeren;
- Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland;
- NV Inclusief Groep;
- Stichting Primair Openbaar Onderwijs Noord-Veluwe;
- Gemeentelijke of gemeenschappelijke gezondheidsdienst (GGD) Noord- en Oost Gelderland.

Per verbonden partij is een risicoanalyse opgesteld. Via deze risicoanalyse wordt gekeken naar de mate van risico dat de gemeente bij de verbonden partijen loopt. Een manier van risicometing is te kijken naar de solvabiliteit. De solvabiliteit is de mate waarin de onderneming in staat is het totale vreemd vermogen terug te betalen. Het is de verhouding tussen het eigen vermogen en het totale vermogen van een onderneming. Men berekent de solvabiliteit als verhouding tussen eigen vermogen/ totaal vermogen. Een solvabiliteit wordt goed genoemd als deze hoger is dan 25% (eigen vermogen is meer dan 25% van het balanstotaal).

Op grond van het Besluit begroting en verantwoording (artikel 2 BBV) moeten gemeenten voor verbonden partijen informatie opnemen. De volgende informatie moet tenminste worden opgenomen:

- a. de wijze waarop de gemeente een belang heeft in de verbonden partij en het openbaar belang dat ermee gediend wordt;
- b. het belang dat de gemeente in de verbonden partij heeft aan het begin en de verwachte omvang aan het einde van het begrotingsjaar;
- c. de verwachte omvang van het eigen vermogen en het vreemd vermogen van de verbonden partij aan het begin en aan het einde van het begrotingsjaar;
- d. de verwachte omvang van het financiële resultaat van de verbonden partij in het begrotingsjaar;
- e. de eventuele risico's, als bedoeld in artikel 11, eerste lid, onderdeel b, van de verbonden partij voor de financiële positie van de gemeente.

Bij de bepaling van de verwachte omvang van het eigen en vreemd vermogen en het financiële resultaat worden de meest recente jaarcijfers als basis gehanteerd. Bij de weging van het risico van verbonden partijen zal gekeken worden naar de bijdrage die de gemeente levert en het financiële nadeel dat de gemeente loopt bij een eventueel faillissement. Hierbij wordt een inschatting gemaakt van de kans dat een faillissement zich voordoet.

Bank Nederlandse Gemeenten NV

Vestigingsplaats

Den Haag

Publiek belang

De Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. Met gespecialiseerde financiële dienstverlening draagt de BNG bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. Daarmee is de bank essentieel voor de publieke taak.

Bestuurlijk belang

De gemeente heeft zeggenschap in de BNG via het stemrecht op de aandelen die zij bezit (één stem per aandeel van € 2,50). Het aandelenbezit wordt gezien als een duurzame belegging. Gedurende het afgelopen jaar hebben zich geen veranderingen voorgedaan in het belang van onze gemeente in de BNG.

Financieel belang

De gemeente Nunspeet bezit een aandelenbelang van 0,13% in de BNG, met een nominale waarde van € 187.688,--. De gemeente bezit 75.075 aandelen van nominaal € 2,50. Dit financieel belang zal naar verwachting in 2023 niet wijzigen.

Beleidsvoornemens

Geen beleidswijzigingen voorzien.

Risicoanalyse

Bij het verwachte eigen en vreemd vermogen is uitgegaan van de meest recente jaarcijfers van de BNG. Dit zijn de jaarcijfers 2021.

Verwacht eigen vermogen per 1 januari/31 december 2023	€ 5.062 miljoen
Verwacht vreemd vermogen per 1 januari/31 december 2023	€ 143.995 miljoen
Achtergestelde schulden per 1 januari/31 december 2023	€ 36 miljoen
Verwachte nettowinst na belastingen 2023	€ 236 miljoen

Op basis van de verhouding eigen vermogen/totaal vermogen zou geconcludeerd kunnen worden dat de solvabiliteit niet goed is. Dat zou betekenen dat het risico hoog is. Echter het eigenaarschap ligt bij gemeenten, provincies en de Staat. De bank heeft een (door de statuten) beperkt werkkterrein. Dit biedt de financiers vertrouwen en hierdoor is het risico van kredietverlening aan de BNG beperkt. Dit zorgt ervoor dat de bank tegen gunstige tarieven gelden kan aantrekken. Daarnaast vermeldt de BNG in het jaarverslag hoe zij invulling geeft aan de risicobeheersing en -controle. Het risicobeheer is gericht op handhaving van het risicoprofiel van BNG Bank. Het Internal Governance Framework (IGF) vormt de basis voor alle besluitvorming binnen BNG Bank. Het IGF beschrijft het 'Three Lines of Defense'-model en hoe het risicobeheer hierin is geïntegreerd. Onderdeel van het IGF is het Risk Management Framework (RMF), bestaande uit het overkoepelende beleid inzake algemene en specifieke risicogerelateerde onderwerpen, zoals risk governance, risk appetite framework en specifieke risico's. Het RMF is toegesneden op het specifieke bedrijfsprofiel van BNG Bank. Risicobeheeractiviteiten zijn geïntegreerd in alle delen van de organisatie waar belangrijke risico's kunnen ontstaan. Het continue risicobeheerproces omvat het identificeren, beoordelen, meten, bewaken, rapporteren en sturen van de verschillende soorten risico's. Per saldo wordt geconcludeerd dat het risico van de BNG bank laag is.

NV Alliander

Vestigingsplaats

Arnhem

Publiek belang

Het veiligstellen van de levering van elektriciteit onder alle omstandigheden en het genereren van dividend door belegging van middelen. Deze middelen kunnen in beginsel vrij worden aangewend voor gemeentelijke taken (algemeen dekkingsmiddel).

Bestuurlijk belang

De zeggenschap die met het aandelenbezit verband houdt, komt tot uiting in de algemene vergadering van aandeelhouders.

Financieel belang

Het financiële belang bij aandelenbezit in het algemeen is het risico van koersschommelingen en/of winstdalingen (lager dividend). Sinds 2004 is het dividend gelijk aan het pay-outpercentage van 45% van de nettowinst uit gewone bedrijfsuitoefening na belastingen. De gemeente bezit 339.318 aandelen met een nominale waarde van € 34.424. Dit belang zal naar verwachting in 2023 niet wijzigen.

In 2021 is de gemeente ingegaan op het verzoek van Alliander om deel te nemen in de verstrekking van een reverse converteerbare hybride obligatielening voor een bedrag van maximaal € 1.488.292,-. Het recht op conversie betekent dat de leningnemer (Alliander NV) het recht heeft de lening gedeeltelijk of geheel om te zetten in aandelen indien de A-rating op grond van objectieve omstandigheden onzeker wordt.

Beleidsvoornemens

Geen bijzondere beleidsvoornemens voorzien.

Risicoanalyse

Het verwachte eigen en vreemd vermogen 2023 en het verwacht resultaat 2023 zijn gebaseerd op de jaarcijfers 2021:

Verwacht eigen vermogen per 1 januari/31 december 2023	€ 4.470 miljoen
Verwacht vreemd vermogen per 1 januari/31 december 2023	€ 5.730 miljoen
Verwacht resultaat 2023	€ 242 miljoen

De verhouding eigen vermogen/totaal vermogen bedraagt 43,8%. Algemeen genomen worden een minimaal percentage van 25% als goed of gezond aangemerkt. Het resultaat over 2021 bedroeg € 242 miljoen. Over 2020 bedroeg het resultaat € 224 miljoen. Gezien het hoge eigen vermogen wordt het risico van NV Alliander als laag aangemerkt.

NV Vitens

Vestigingsplaats

Lelystad

Publiek belang

De gemeente Nunspeet is aandeelhouder van NV Vitens, het grootste drinkwaterbedrijf van Nederland. Bij het leveren van vers en betrouwbaar drinkwater wil Vitens respectvol blijven omgaan met de natuur. Om waterbronnen te beschermen werkt het bedrijf samen met waterschappen, natuurorganisaties, gemeenten en provincies. Om verdroging te voorkomen, verplaatst het bedrijf waar nodig waterwingebieden. Ook werkt het bedrijf zo veel mogelijk met milieuvriendelijke installaties. Dit past bij de verantwoordelijkheden van de aandeelhouders: de provincies en gemeenten.

Bestuurlijk belang

De zeggenschap die met het aandelenbezit verband houdt, komt tot uiting in de algemene vergadering van aandeelhouders.

Financieel belang

De gemeente Nunspeet bezit een aandelenpakket van 24.035 aandelen met een nominale waarde van € 4.062. Dit belang zal naar verwachting in 2023 niet wijzigen. Het financiële belang bij aandelenbezit in het algemeen is het risico van koersschommelingen en/of winstdalingen (lager dividend). Als de solvabiliteit hoger of gelijk is aan de streefsolvabiliteit (een eigen vermogen (EV) minimaal gelijk aan 25% van het balanstotaal en een garantievermogen (EV + achtergestelde leningen minimaal gelijk aan 30% van het balanstotaal) en als de winst toereikend is, wordt aan de houders van gewone aandelen een dividend uitgekeerd van minimaal 40% en maximaal 75% van het netto resultaat.

Beleidsvoornemens

Voor de komende jaren verwacht Vitens geen dividend uit te kunnen keren.

Risicoanalyse

Het verwachte eigen en vreemd vermogen 2023 en het verwacht resultaat 2023 zijn gebaseerd op de jaarcijfers 2021 van Vitens:

Verwacht eigen vermogen per 1 januari/31 december 2023	€ 600 miljoen
Verwacht vreemd vermogen per 1 januari/31 december 2023	€ 1.388 miljoen
Verwacht resultaat 2023	€ 20 miljoen

De verhouding eigen vermogen/totaal vermogen bedraagt 30,2 %. Gezien het percentage kan geconcludeerd worden dat hiermee de solvabiliteit op orde is. Vitens is daarnaast bewust bezig met het verhogen van de solvabiliteit en de versterking van het eigen vermogen. In dit verband heeft de directie aan de aandeelhouders voorgesteld om vanaf boekjaar 2019 geen dividend uit te keren. De aandeelhouders hebben dit voorstel overgenomen. Het netto resultaat is toegevoegd aan de overige reserves. Vanaf begroting 2021 is daarom structureel de dividendopbrengst van Vitens bijgesteld naar nihil.

Vitens houdt zich bezig met een primair product waar altijd vraag naar zal zijn: schoon drinkwater. Dit zorgt voor een stabiele en continue afzetmarkt. Op basis van deze argumenten en de bewuste verhoging van de solvabiliteit wordt het risico van Vitens als laag aangemerkt.

NV Afvalsturing Friesland

Vestigingsplaats

Leeuwarden

Algemeen

De NV Afvalsturing Friesland verzorgt voor de gemeente Nunspeet, en de overige SNV gemeenten, de afvalverwerking. In 2015 is de door de RNV uitgeschreven aanbesteding gegund aan NV Afvalsturing Friesland. Mede hierdoor is toen de RNV toegetreden als aandeelhouder van de NV Afvalsturing Friesland. Na de opheffing van de RNV zijn de aandelen overgedragen aan de deelnemende gemeenten.

Bestuurlijk belang

Namens de RNV-gemeenten was de gemeenschappelijke regeling Regio Noord Veluwe (RNV) aandeelhouder van NV Afvalsturing Friesland. Door de opheffing van de RNV is dit niet meer mogelijk. De gemeente Nunspeet zal in 2018 zelfstandig aandeelhouder worden in de NV Afvalsturing Friesland.

Financieel belang

In 2018 heeft de aandelenoverdracht naar de gemeenten plaatsgevonden. Nunspeet heeft 63 aandelen met een totale nominale waarde van € 28.350,--.

Beleidsvoornemens

Geen bijzondere beleidsvoornemens.

Risicoanalyse

Onderstaande cijfers zijn gebaseerd op de jaarrekening 2021 van de NV Afvalsturing Friesland:

Verwacht eigen vermogen per 1 januari/31 december 2023	€ 65 miljoen
Verwacht vreemd vermogen per 1 januari/31 december 2023	€ 128 miljoen
Verwacht resultaat 2023	€ 5 miljoen

De verhouding eigen vermogen/totaal vermogen per 31 december 2022 bedraagt naar verwachting 33,7%. Gezien het percentage kan geconcludeerd worden dat hiermee de solvabiliteit op orde is. Mede gezien de jaarlijks behaalde financiële resultaten over de afgelopen jaren, wordt geconcludeerd dat het risico van NV Afvalsturing Friesland laag is.

NV Inclusief Groep

Vestigingsplaats

Nunspeet

Algemeen

De NV Inclusief Groep (Ondernemer in passend werk) is een geprivatiseerde organisatie die belast is met de uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening (WSW) voor de bij de RNV aangesloten gemeenten en Nijkerk.

De Dienst Sociale Werkvoorziening Noordwest-Veluwe (DSW) is opdrachtgever voor de uitvoering van de wet. De praktische uitvoering is in handen van de Inclusief Groep. Men begeleidt mensen met een achterstand op de arbeidsmarkt naar werk en biedt hen daarbij scholing en/of leerwerktrajecten. De werkzaamheden voor de doelgroep worden verricht in vier werkbedrijven die eigendom zijn van de Inclusief Groep. Die bedrijven opereren in de sectoren industrie (metaal, hout, elektra, verpakken, montage), dienstverlening (schoonmaak, groen, kwekerij, schilderwerken) en (groeps)detachering.

Bestuurlijk belang

Door de opheffing van de RNV zijn de afzonderlijke gemeenten in 2018 aandeelhouder geworden van de Inclusief Groep. De gemeente heeft 3.120 aandelen met een nominale waarde (incl. agio) van € 416.520,--.

Financieel belang

Via het aandeelhouderschap is de gemeente Nunspeet financieel medeverantwoordelijk voor de Inclusief Groep.

Beleidsvoornemens

Geen bijzondere beleidsvoornemens

Risicoanalyse

Onderstaande cijfers zijn gebaseerd op de jaarrekening 2021 van de Inclusief Groep:

Verwacht eigen vermogen per 1 januari/31 december 2023	€ 8,9 miljoen
<hr/>	
Verwacht vreemd vermogen per 1 januari/31 december 2023	€ 9,1 miljoen
<hr/>	
Verwacht resultaat 2023	nihil

De verhouding eigen vermogen/totaal vermogen bedraagt 49,4%. Dit veronderstelt een laag risico voor de eigenaren. In het jaarverslag 2021 geeft de Inclusief Groep in de Toekomstparagraaf een doorkijk naar de komende jaren. De Inclusief Groep geeft daarbij aan dat zij, na jaren zwarte cijfers te hebben gedraaid, door de sterk dalende subsidieresultaten in de rode cijfers denkt te komen. Het begrote, operationeel resultaat verbetert de komende jaren weliswaar, maar dit is onvoldoende om de negatieve subsidieresultaten van de Sociale Werkplaats en de overige doelgroepen te compenseren. De Inclusief Groep verwacht echter een duidelijke verbetering van het SW-subsidieresultaat door de stijging van de subsidie per SW'er waarvoor een Rijksbijdrage wordt ontvangen. De huidige liquiditeitspositie is voldoende om de komende jaren niet in liquiditeitsproblemen te komen. Gezien de onzekerheden en onduidelijkheden wordt het risico als hoog aangemerkt.

Gemeenschappelijke regeling Streekarchivariaat Noordwest-Veluwe

Vestgingsplaats

Elburg

Publiek belang

Deelnemende gemeenten zijn Elburg, Ermelo, Harderwijk, Nunspeet en Oldebroek. Deze gemeenten werken samen voor de uitvoering van het bepaalde in hoofdstuk V van de Archiefwet 1995. Het beheer van en het toezicht op archiefbescheiden gebeurt op gemeenschappelijke basis.

Bestuurlijk belang

De gemeente Elburg is centrumgemeente. De Archiefcommissie Streekarchivariaat Noordwest-Veluwe adviseert het gemeentebestuur van Elburg over beleidzaken. De gemeente is door de burgemeester vertegenwoordigd in de Archiefcommissie.

Financieel belang

De gemeenten betalen een jaarlijkse bijdrage aan het streekarchivariaat. In 2023 is een bijdrage geraamd van € 201.000,--. De gemeente is financieel medeaansprakelijk voor de gemeenschappelijke regeling.

Beleidsvoornemens

Geen bijzondere beleidsvoornemens.

Risicoanalyse

De gemeente loopt een beperkt risico. De kans op een faillissement van het streekarchivariaat wordt laag ingeschat. Het totale risico wordt laag ingeschat.

Omgevingsdienst Noord-Veluwe

Vestigingsplaats

Harderwijk

Publiek belang

Omgevingsdienst Noord-Veluwe voert vanaf 1 april 2013 de milieutaken op de Noord-Veluwe uit. Dit gebeurt in opdracht van de gemeenten Elburg, Ermelo, Harderwijk, Hattem, Heerde, Nunspeet, Oldebroek en Putten en van de Provincie Gelderland. De adviseurs van ODNV bieden hoogwaardige kennis en expertise op het gebied van vergunningverlening, toezicht, handhaving en milieuvadvis.

Bestuurlijk belang

De portefeuillehouder Milieu is lid van het dagelijks bestuur.

Financieel belang

De gemeenten betalen een bijdrage aan de omgevingsdienst voor het uitvoeren van de taken. Voor 2023 is een bijdrage geraamd van € 592.000,--.

Beleidsvoornemens

Geen bijzondere beleidsvoornemens.

Risicoanalyse

Onderstaande cijfers zijn gebaseerd op de jaarstukken 2021:

Verwacht eigen vermogen per 1 januari/31 december 2023	€ 785.000,-
Verwacht vreemd vermogen per 1 januari/31 december 2023	€ 880.000,-
Verwacht resultaat 2023	nihil

De verhouding eigen vermogen/totaal vermogen bedraagt 47,2%. Op basis van dit percentage kan geconcludeerd worden dat de solvabiliteit op orde is. Daarnaast zullen de taken die de ODNV voor de gemeente uitvoert naar de gemeente terugkomen of moeten deze op een andere manier georganiseerd worden. De kans op een faillissement wordt laag ingeschat. De ODNV voert milieutaken voor de gemeenten uit die bij een faillissement anders georganiseerd moeten worden. Dit zal niet snel gebeuren. Per saldo wordt het risico laag ingeschat.

Leisurelands

Vestigingsplaats

Arnhem

Publiek belang

Leisurelands beheert en exploiteert de volgende recreatiegebieden: Berendonck, Bussloo, Groene Heuvels, Haven Hattem, Heerderstrand, Surfoever Hoge Bijssel, Strand Horst, Kievitsveld, Mookerplas, Nieuw Hulckesteijn, Strand Nulde, Rhederlaag, Wylerbergmeer, Zandenplas en Zeumeren.

De handelsnaam van RGV Holding B.V. is Leisurelands. Onder RGV Holding vallen drie vennootschappen die actief zijn. Leisurelands Exploitatie B.V. en Leisurelands Onroerend Goed B.V. houden zich bezig met de kernactiviteit van Leisurelands, namelijk het exploiteren van recreatievoorzieningen. De activiteiten van de derde actieve vennootschap, Interhuis B.V., met haar dochtervennootschappen SchatEiland Zeumeren B.V., Zeumeren B.V., RGV Delfstoffen B.V. en Katerbosch B.V. zijn niet direct gerelateerd aan dagrecreatie, maar zijn erop gericht de kernactiviteit te ondersteunen.

Bestuurlijk belang

De gemeente is vertegenwoordigd in het algemeen bestuur door de portefeuillehouder recreatie.

Financieel belang

De gemeente verstrekt geen bijdrage in de exploitatielasten.

Beleidsvoornemens

Geen bijzondere beleidsvoornemens

Risicoanalyse

Onderstaande cijfers zijn gebaseerd op de jaarrekening 2021 van Leisurelands:

Verwacht eigen vermogen per 1 januari/31 december 2023	€ 79,7 miljoen
Verwacht vreemd vermogen per 1 januari/31 december 2023	€ 15,7 miljoen
Verwacht resultaat 2023	€ 3,9 miljoen

De verhouding eigen vermogen/totaal vermogen bedraagt 83,6%. Dit veronderstelt een laag risico voor de eigenaren. Het resultaat van Leisurelands wordt voor een groot deel bepaald door opbrengsten uit vermogensbeheer. Het operationele resultaat laat een fluctuerende trend zien. Ten opzichte van 2020 is het operationele resultaat 2021 verslechterd (halvering ten opzichte van 2020; - € 1,5 miljoen). Daartegenover zijn de opbrengsten uit vermogensbeheer sterk verbeterd (+ € 3,2 miljoen). Per saldo is het resultaat ten opzichte van 2020 verbeterd. Gezien de solvabiliteit en een geschatte afname van de financiële risico's wordt het risico voor de gemeente laag ingeschat.

Coöperatie gastvrije randmeren

Vestigingsplaats

Harderwijk

Publiek belang

Gastvrije Randmeren is een samenwerkingsverband voor de Randmeren, in de vorm van een coöperatieve vereniging. De deelnemers zijn in eerste instantie de gemeenten Almere, Blaricum, Bunschoten, Dronten, Eemnes, Elburg, Ermelo, Harderwijk, Huizen, Kampen, Naarden, Nijkerk, Nunspeet, Oldebroek, Putten en Zeewolde. De coöperatie heeft de volgende taken:

- Hoofdtak van de coöperatie is het structureel onderhouden van de recreatieve voorzieningen in de Randmeren. Het gaat daarbij onder andere om het onderhouden van aanlegplaatsen voor de recreatievaart, het verminderen van de overlast door waterplanten in dieper water en het uitvoeren van overig klein onderhoud.
- De Randmeren staan bekend om hun natuurschoon, rust en ruimte. Er wordt veel aan gedaan om de natuurwaarden in het gebied te versterken. Veel vogels profiteren van het heldere water en de overvloed aan voedsel. De natuur maakt de Randmeren aantrekkelijk voor de recreant, maar is ook kwetsbaar. De coöperatie Gastvrije Meren vindt het belangrijk dat bij de inrichting van het gebied de balans tussen natuur en recreatie voorop staat. Gastvrije Randmeren rekent het bewaren en bevorderen van het natuur- en landschapsschoon in het gebied tot één van haar taken.
- Een andere belangrijke taak van de coöperatie is het op de recreatieve kaart zetten van de Randmeren via gebiedspromotie. In het kader hiervan zijn in het voorjaar van 2013 onder het logo 'Randmeren, eindeloos meer....' de eerste producten gelanceerd: een recreatieve kaart en de website. De gebiedspromotie 'Randmeren, eindeloos meer ... zal de komende jaren verder worden uitgebouwd.

- Afronding van het project Integrale Inrichting Veluwerandmeren (IIVR) vindt plaats onder verantwoordelijkheid van Gastvrije Randmeren. Daarnaast moet de ontwikkelingsvisie 2030 Zuidelijke Randmeren (Blauwe As) verder vorm gegeven worden.
- Verder vormt Gastvrije Randmeren een platform waar ruimtelijke-economische ontwikkelingen kunnen worden afgestemd. Ook kan het samenwerkingsverband gecoördineerd haar deskundigheid op het gebied van vergunningen en procedures inzetten en het gezamenlijk belang van gemeenten inbrengen in regionale en landelijke projecten. Voorbeelden zijn de maatregelen rond de zwemwaterkwaliteit, het Delta-programma, etc.

Bestuurlijk belang

De gemeente is vertegenwoordigd in de algemene ledenvergadering door de portefeuillehouder recreatie.

Financieel belang

De gemeente participeert in het eigen vermogen van de coöperatie. Daarnaast verstrekt de gemeente verstrekt een jaarlijkse bijdrage. Deze bijdrage bedraagt voor 2023 € 17.476,--.

Beleidsvoornemens

Geen bijzondere beleidsvoornemens.

Risicoanalyse

Onderstaande cijfers zijn gebaseerd op de jaarrekening 2021 van coöperatie Gastvrije Randmeren:

Verwacht eigen vermogen per 1 januari/31 december 2023	€ 12,9 miljoen
Verwacht vreemd vermogen per 1 januari/31 december 2023	€ 710.000
Verwacht resultaat 2023	nihil

De gemeente betaalt geen bijdrage in de exploitatielasten van de coöperatie. De coöperatie beheert ontvangen subsidiegelden (ook van de gemeente Nunspeet) en voert daarvoor werkzaamheden uit. Het risico van de coöperatie wordt laag ingeschat.

Gemeentelijke of Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst (GGD) Noord- en Oost Gelderland

Vestigingsplaats

Warnsveld

Publiek belang

De GGD Noord- en Oost Gelderland is de gezondheidsdienst van 22 gemeenten, waaronder Nunspeet. GGD Gelre-IJssel bewaakt de gezondheid van de inwoners van de gemeenten in de regio.

Bestuurlijk belang

De gemeente is vertegenwoordigd in het algemeen bestuur door de portefeuillehouder Volksgezondheid.

Financieel belang

De gemeente betaalt een jaarlijkse exploitatiebijdrage in de vorm van een bedrag per inwoner. Voor 2023 is € 491.000,-- geraamd voor de gemeentelijke bijdrage aan de GGD.

Beleidsvoornemens

Geen bijzondere beleidsvoornemens.

Risicoanalyse

Onderstaande cijfers zijn gebaseerd op de programmabegroting 2023 van de GGD:

Verwacht eigen vermogen per 1 januari/31 december 2023	€ 2,2 miljoen
--	---------------

Verwacht vreemd vermogen per 1 januari/31 december 2023	€ 2,5 miljoen
---	---------------

Verwacht resultaat 2023	Nihil
-------------------------	-------

De verhouding eigen vermogen/totaal vermogen bedraagt 46,9 %. Dit veronderstelt een laag risico voor de eigenaren. De GGD Noord Oost Nederland voert taken op het gebied van volksgezondheid uit voor de gemeente. Bij een faillissement zal de gemeente moeten meebetalen in de financiële afwikkeling. Daarnaast zullen de taken die de GGD voor de gemeente uitvoert naar de gemeente terugkomen of deze moeten op een andere manier georganiseerd worden. De kans op een faillissement wordt laag ingeschat. Per saldo wordt het risico laag ingeschat.

Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland

Vestigingsplaats

Apeldoorn

Bestuurlijk belang

De VNOG heeft het afgelopen jaar te maken gehad met (financiële) tegenslagen. Naar aanleiding hiervan heeft in september 2019 een bestuurstweedaagse plaatsgevonden waarin het Algemeen bestuur richtinggevende uitspraken heeft gedaan over de toekomst van de VNOG. Op basis van een visie zijn ook richtingen voor (vervolg)opdrachten uitgesproken. Tijdens de tweedaagse zijn per organisatieonderdeel uitspraken gedaan, passend binnen de visie. De uitspraken zijn nu geformuleerd als opdrachten die de VNOG moet uitvoeren. Hiervoor worden ambtelijk implementatieplannen opgesteld waarin de effecten worden weergegeven op ondermeer werkzaamheden, medewerkers, materieel en financiën. De plannen moeten een meerjarige planning bevatten inclusief (financiële) effecten voor de komende jaren.

Financieel belang

De gemeente heeft voor 2023 een bijdrage van € 1.548.000,-- geraamd.

Beleidsvoornemens

Geen bijzondere beleidsvoornemens.

Risicoanalyse

Onderliggende cijfers zijn gebaseerd op de jaarstukken 2021 van de VNOG:

Verwacht eigen vermogen per 1 januari/31 december 2023	€ 15,5 miljoen
--	----------------

Verwacht vreemd vermogen per 1 januari/31 december 2023	€ 38,2 miljoen
---	----------------

Verwacht resultaat 2023	Nihil
-------------------------	-------

De verhouding eigen vermogen/totaal vermogen bedraagt 28,9%. De VNOG voert taken uit voor de gemeente. De taken die de VNOG voor de gemeente uitvoert zullen naar de gemeente terugkomen of moeten op een andere manier georganiseerd worden. De kans op een faillissement wordt laag, maar hoger dan voorgaande jaren ingeschat. De VNOG voert brandweertaken voor de gemeenten. In het kader van de vastgestelde toekomstvisie op de uitvoering van de taken is de VNOG bezig met de uitvoering van deze visie. Een deel van de opdrachten zijn uitgevoerd of in gang gezet. Een deel is in verband met de coronacrisis blijven liggen. Vooralsnog wordt het risico gemiddeld ingeschat.

Stichting primair openbaar onderwijs Noord-Veluwe (Proo)

Vestigingsplaats

Harderwijk

Algemeen

De gemeenteraden van Elburg, Ermelo, Harderwijk, Nunspeet, Oldebroek en Putten hebben in december 2002 besloten het bevoegd gezag van het openbaar primair onderwijs per 1 januari 2003 over te dragen aan de Stichting Openbaar Primair Onderwijs Noordwest-Veluwe. Door het onderbrengen van het bevoegde gezag in een stichting komt het openbaar onderwijs in een vergelijkbare positie als het bijzonder onderwijs, in die zin dat er een autonoom bestuur is dat zowel beleidsinhoudelijk als vermogensrechtelijk zelfstandig opereert. Het toezicht op de stichting is overgedragen aan de deelnemende gemeenten.

Bestuurlijk belang

Het toezicht op de stichting is overgedragen aan de deelnemende gemeenten.

Financieel belang

Aan de stichting wordt door de gemeente geen financiële bijdrage verstrekt. De stichting ontvangt financiële middelen rechtstreeks van de rijksoverheid. De gemeenten blijven financieel aansprakelijk voor de stichting.

Beleidsvoornemens

Het belang van het openbaar onderwijs in de deelnemende gemeenten (blijven) behartigen.

Risicoanalyse

Onderstaande cijfers zijn ontleend aan de jaarrekening 2020.

Verwacht eigen vermogen per 1 januari/31 december 2023	€ 3,2 miljoen
Verwacht vreemd vermogen per 1 januari/31 december 2023	€ 3,6 miljoen
Verwacht resultaat 2023	nihil

De financiële situatie bij de stichting Proo was de afgelopen jaren zorgelijk. De stichting heeft een aantal maatregelen genomen om te komen tot een oplossing van deze zorgelijke situatie. De verhouding eigen vermogen/totaal vermogen bedraagt 46,7%. De genomen maatregelen en het toezicht via een coördinatiepunt werpen hun vruchten af. Op basis van de doorgevoerde maatregelen en de blijvende verbetering van de financiële situatie van stichting Proo wordt het risico voor de stichting bijgesteld van gemiddeld naar laag.

Sportbedrijf Nunspeet

Vestigingsplaats

Nunspeet

Algemeen

Met ingang van 1 januari 2017 is het Sportbedrijf Nunspeet BV actief. Het sportbedrijf heeft de volgende taken:

- het exploiteren van de gemeentelijke indoor sportfaciliteiten;
- het verrichten van werkzaamheden en verlenen van diensten en adviezen op het gebied van sport, recreatie en welzijn, daaronder begrepen het organiseren van evenementen.

Bestuurlijk belang

Gemeente Nunspeet is 100% aandeelhouder van het Sportbedrijf. Namens het college is de wethouder Financiën gemandateerd als vertegenwoordiger in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders.

Financieel belang

De gemeente is 100% aandeelhouder van het Sportbedrijf.

Beleidsvoornemens

Geen bijzondere beleidsvoornemens

Risicoanalyse

Onderstaande cijfers zijn ontleend aan de jaarrekening 2020.

Verwachte eigen vermogen per 1 januari/31 december 2023	nihil
Verwacht vreemd vermogen per 1 januari/31 december 2022	€ 640.000,-
Verwacht resultaat 2022	nihil

Door de coronacrisis heeft het Sportbedrijf over 2020 een negatief resultaat behaald. Door de verwerking van het negatieve resultaat via het eigen vermogen, leidt dit tot een negatief eigen vermogen. De verhouding eigen vermogen/totaal vermogen komt daarmee negatief uit. Hiervoor zal in 2021 een oplossing moeten komen. Voor 2022 wordt verondersteld dat de gevolgen van de coronacrisis (grotendeels) zijn opgelost. Ook de opening van het nieuwe zwembad zal naar verwachting een positief effect hebben op resultaten. Voorzichtigheidshalve wordt een resultaat van nihil verwacht. De gemeente 100% aandeelhouder is en bij het sportbedrijf sprake is van een verschuiven van taken die anders bij de gemeente hadden gelegen. Bij een eventueel faillissement zal de gemeente financieel verantwoordelijk zijn. Gezien de omvang van het eigen vermogen wordt het risico op gemiddeld geschat.

Paragraaf Grondbeleid

Inleiding

Het grondbeleid heeft een grote invloed op en samenhang met de realisatie van programma's, zoals op het gebied van ruimtelijke ordening en milieu, verkeer en openbare ruimte, cultuur, sport en recreatie en economische structuur. Het grondbeleid heeft daarnaast een grote financiële impact. De grondexploitatie (inclusief de resultaten hieruit) is een onderdeel van de totale exploitatie van de gemeente. Gelet op de risico's in relatie tot de omvang van de bedragen waarover het op dit terrein gaat, is een afzonderlijke paragraaf over het grondbeleid verplicht gesteld.

Beleid in ontwikkeling

Het grondbeleid van de gemeente Nunspeet is vastgelegd in de nota 'Grondbeleid'. Deze nota is in 2017 geactualiseerd en in juni 2017 door de gemeenteraad vastgesteld. In deze nota is de te volgen grondpolitiek vastgelegd, waarbij het gaat om bijvoorbeeld aan- en verkoopbeleid ter uitvoering van bestemmingsplannen, prijsvorming, kostenverhaal en risico's. De planning is dat deze nota in het najaar 2022 wordt geactualiseerd.

Deze paragraaf gaat vooral in op de uitvoering van het grondbeleid.

In de vastgestelde uitgangspunten voor het financieel beleid en de nota 'Reserves en voorzieningen' is ook beleid vastgelegd dat betrekking heeft op het grondbeleid. Er is een Woonvisie ontwikkeld waarin de toekomstige woningbehoefte is vastgelegd. In 2019 is het rapport woningmarktonderzoek gemeente Nunspeet geactualiseerd. De raad heeft op 20 februari 2020 de nieuwe Woonvisie vastgesteld op basis van deze actuele cijfers. Uit de Woonvisie komt nog een forse woningbehoefte in de gemeente Nunspeet naar voren tot en met 2030.

In 2004 hebben gemeenten de wettelijke mogelijkheid gekregen de Wet voorkeursrecht gemeenten (WVG) in het kader van een actief grondbeleid in te zetten. Eigenaren van onroerende zaken in dit gebied die tot verkoop willen overgaan, mogen het alleen aan de gemeente te koop aanbieden. Binnen twee jaar na het besluit tot aanwijzing voor het desbetreffende gebied moet een structuurplan en vervolgens een bestemmingsplan worden vastgesteld (zo niet, dan vervalt het voorkeursrecht).

Bestaand beleid

Met het vaststellen van de nota 'Grondbeleid 2017-2020' in juni 2017 is het beleid om per project de keuze te maken voor een actief of een faciliterend grondbeleid, voortgezet. Het belang van een actief grondbeleid voor de mogelijkheid voor kostenverhaal inclusief een bijdrage aan de infrastructuur is door de invoering van de nieuwe wet Ruimtelijke Ordening in 2008 van minder belang geworden. Voor actief grondbeleid wordt waar mogelijk gekozen als de gemeente minimaal budgetneutraal kan ontwikkelen of er sprake is van een specifiek maatschappelijk belang waarbij een andere partij deze ontwikkeling niet tot stand zal brengen.

Financieel kader

Zoals weergegeven in de nota 'Grondbeleid' is het grondbeleid in onze gemeente gebaseerd op minimaal sluitende exploitatieopzetten waarin een substantiële bijdrage aan de infrastructuur is verwerkt. Grondverkoop geschiedt tegen marktconforme prijzen. Als incidenteel een prijs subsidie noodzakelijk is, gebeurt dat alleen als het hiermee gediende doel tegelijkertijd wordt gewaarborgd.

Van oudsher was al gekozen voor het realiseren van exploitaties met een positief resultaat of ten minste kostendekkendheid. Door de jaren heen heeft dit geleid tot een saldo in de grondexploitatie (reserve grondexploitatie). Hiervan is een deel niet-besteedbaar, omdat dit nodig is om exploitatierisico's te kunnen afdekken. In de door de raad op 30 juni 2022 vastgestelde nota 'Reserves en voorzieningen, herijking 2022' is uitgebreid ingegaan op deze reserve. Vooral is stilgestaan bij de onderbouwing van het bodem- en plafondbedrag.

De jaarlijkse herijking van het bodem- en plafondbedrag vindt op grond van artikel 12, lid 1 van de Verordening en artikel 212 van de Gemeentewet plaats na het vaststellen van de jaarrekening.

De stand van de reserve bedraagt per 31 december 2021 8,4 miljoen euro. Bij de vaststelling van de jaarrekening 2021 in juni 2022 is besloten 1,9 miljoen euro toe te voegen aan de reserve. Het bodembedrag is gebaseerd op een in de nota 'Reserves en voorzieningen 2022' opgenomen berekening. Het plafondbedrag is berekend om een buffer te hebben voor mogelijke strategische aankopen. Er is een beslag op deze reserve gelegd van € 126.000,--. Het bodembedrag, inclusief voorlopige winstnemingen, is berekend op 9,14 miljoen euro, zodat per saldo een bedrag van afgerond 1,1 miljoen euro voor het doen van strategische aankopen.

Door de veranderde economische omstandigheden is er naast bovengenoemde reserve, een voorziening getroffen voor het afdekken van de risico's in de grondexploitatie. Deze voorziening heeft per 31 december 2021 een saldo van 0,45 miljoen euro. Het saldo van de voorziening is gelijk aan de geprognoseerde verliezen, zoals opgenomen in de MPG 2021, in de projecten De Kolk facilitair deel, Weversweg en Elspeterbosweg Vierhouten.

De kostendekkendheid van exploitaties is een vereiste om deze tot ontwikkeling te brengen. Hiervan kan slechts worden afgeweken als sprake is van een specifiek maatschappelijk belang of als de ontwikkeling door een derde gebeurt en de gemeente geen (financiële) risico's loopt bij de ontwikkeling ervan.

Risico's grondexploitatie

In de diverse grondexploitaties zijn inmiddels forse bedragen geïnvesteerd waarover de gemeente een risico loopt.

De belangrijkste risico's in de grondexploitatie zijn:

- Daling van grondprijzen
- Niet of later verkopen van gronden
- Sterke stijging van kosten

Deze risico's kunnen zich op verschillende wijze voordoen. De risico's van daling van grondprijzen en het stijgen van kosten zijn algemene risico's waarop vooral de marktsituatie van invloed is. De marktsituatie voor grondverkoop is op dit moment wel dusdanig dat daling van grondprijzen een hoog risico vormt.

Het niet of later verkopen van gronden kan op verschillende wijzen ontstaan. Enerzijds door de marktsituatie waardoor grond te duur is geworden of dat een bepaalde woningen geen behoefte is. Anderzijds kan dit ook ontstaan door het niet of later goedkeuren van bestemmings- en exploitatieplannen.

Actualiteit exploitatiegebieden

Bestaande exploitatiegebieden

De basis voor de bestaande gebieden zijn de kostprijsberekeningen die bij het in ontwikkeling nemen van het gebied zijn vastgesteld. Het zijn de gebieden industrieterrein De Kolk, Molenbeek, Weversweg Hulshorst, Kijktuinen en het bedrijventerrein Elspeet.

Bij de jaarrekening wordt jaarlijks volledige verantwoording afgelegd over de mutaties in de grondexploitatie in het jaar waarop de rekening betrekking heeft.

Dit gebeurt als volgt:

- In het jaarverslag wordt op hoofdlijnen een tekstuele toelichting gegeven.
- De tekstuele toelichting per project in de paragraaf grondbeleid.
- In de Meerjarenperspectief Grondexploitaties (MPG) staat de volledige actualisatie van alle grondexploitaties.

Zo nodig worden ontwikkelingen ook gerapporteerd via de (management)rapportages.

Bij de lopende projecten is er een planning (bron: MPG 2022) gehanteerd van verkopen van woningen en gronden voor 2023. Deze planning voor 2023 is als volgt:

Per project en per woningtype ziet de planning (totaal 102) er dan als volgt uit:

Weversweg

Hulshorst

	<i>Aantal</i>
Dure koop € 365.000 en meer	4

Molenbeek

Sociale koop € 215.000 tot € 265.000	4
--------------------------------------	---

Middeldure koop € 265.000 tot € 350.000	15
---	----

Dure koop € 350.000 en meer	18
-----------------------------	----

Kijktuinen

Middeldure huur (huur € 763-€ 1.042 per maand)	22	
--	----	--

Sociale koop tot € 215.000		11*
----------------------------	--	-----

Sociale koop € 215.000 tot € 265.000	11*	
--------------------------------------	-----	--

Middeldure koop € 265.000 tot € 350.000	10	
---	----	--

Dure koop € 350.000 en meer		7
-----------------------------	--	---

* Voor Kijktuinen staan er 22 (16 + 6) sociale koopwoningen gepland. De precieze onderverdeling binnen deze categorie staat nog niet vast. Voor nu is er een aanname gedaan van 11 woningen in de categorie tot € 215.000 en 11 woningen in de categorie € 215.000 tot € 265.000.

Molenbeek

Voor het project Molenbeek zijn verschillende bestemmingsplannen vastgesteld. In 2016 is fase 1 vastgesteld, in 2018 fase 2 en in 2021 fase 3. Deze fases vallen onder dezelfde grondexploitatie. Fase 1 is afgerond, met uitzondering van de supermarkt en de bijbehorende sociale huurwoningen die in 2021 aan het plan zijn toegevoegd. De opbrengsten hiervoor zijn reeds in 2021 ontvangen. Voor fase 2 zijn alle kavels uitgegeven en deze fase zal naar verwachting in 2022 worden afgerond. Fase 3 is bouwrijp. Het uitgeven van de kavels en de woonrijp werkzaamheden zullen plaatsvinden tussen 2022 en 2024. Voor dit project is een nieuwe grondexploitatie vastgesteld. Het verwachte resultaat (al rekening houdend met verliesnemingen uit het verleden en tussentijdse winstneming t/m 2021) uit deze grondexploitatie is 1,957 miljoen euro positief.

Weversweg Hulshorst

Het bestemmingsplan Weversweg is in 2009 vastgesteld. Daarna is een extra stuk grond aangekocht om tot ontwikkeling te brengen. Hierdoor is de gewijzigde grondexploitatie in mei 2020 door de gemeenteraad vastgesteld. Het oorspronkelijke programma voor het plan Weversweg bestaat uit 56 woningen in de koopsector. Door de toevoeging van een extra stuk grond zijn hier nog vier twee-onder-een-kapwoningen bijgekomen. Dit zorgt voor een totaal van 60 woningen. Voor het extra aangekochte stuk grond zal het bouwrijp maken plaatsvinden in 2022 en 2023 en het woonrijp maken in 2023 en 2024. De grondopbrengsten voor de kapwoningen staan gepland in 2023. De exploitatieberekening laat een negatieve uitkomst van € 78.000,-- zien. In de voorziening grondexploitaties is een bedrag van € 78.000,-- voor het project Weversweg gereserveerd.

Bedrijventerrein De Kolk

Het bestemmingsplan van het Industrieterrain De Kolk is in 2008 vastgesteld. In 2012 zijn de eerste gronden verkocht en in 2022 zijn de laatste kavels van het oorspronkelijke deel verkocht. Naar verwachting zullen in 2022 de laatste woonrijp werkzaamheden van dit deel worden afgerond. In 2021 is het deel gronden GPS toegevoegd aan de grondexploitatie de Kolk. Hiervoor zal het grootste deel bouwrijp maken plaatsvinden in 2022, waarna in 2023 en 2024 de woonrijp werkzaamheden zullen plaatsvinden. De ontvangst van de opbrengsten gebeurt tussen 2022 en 2024. Het zelfrealisatie deel heeft een vergelijkbare planning. Voor dit project is een nieuwe grondexploitatie vastgesteld. Het verwachte resultaat (al rekening houdend met verliesnemingen uit het verleden en tussentijdse winstneming t/m 2021) uit deze grondexploitatie is 1,36 miljoen euro positief.

Kijktuinen

Eind 2019 is de grondexploitatie en de structuurvisie voor het project Kijktuinen vastgesteld en is het project opgestart. Het bestemmingsplan is in december 2021 vastgesteld door de raad. Het bouwrijp maken zal naar verwachting in 2022 afgerond worden, waarna het woonrijp maken plaatsvindt in 2023 en 2024. De grondopbrengsten worden voorzien in 2022 en 2023. Bij de MPG 2022 is een gewijzigde grondexploitatie vastgesteld. Uit de berekening komt een positief saldo van € 472.000,--.

Bedrijventerrein Elspeet

De grondexploitatie voor bedrijventerrein Elspeet is in mei 2020 vastgesteld. In juni 2021 er een nieuw deel aan de grondexploitatie toevoegt en is het bestemmingsplan vastgesteld door de raad. In 2022 en 2023 zullen de werkzaamheden voor het slopen, saneren, grondwerk en bouwrijp maken plaatsvinden. Het gros van de woonrijp werkzaamheden zal plaatsvinden tussen 2024 en 2027. De grondopbrengsten worden voorzien in 2023 t/m 2025. De exploitatieberekening laat een negatieve uitkomst van € 125.000,-- zien. Bij de MPG 2022 is een gewijzigde grondexploitatie vastgesteld. Uit de berekening komt een positief saldo van € 206.000,--.

Elspeterbosweg te Vierhouten

De grondexploitatie voor de Elspeterbosweg is in juni 2020 vastgesteld. Eind 2021 is de bestemmingsplanprocedure afgerond en hiermee is het bestemmingsplan onherroepelijk bevonden. In 2022 zullen de laatste onderzoeken uitgevoerd worden en zullen de bouwrijp werkzaamheden starten. Het woonrijp maken zal plaatsvinden in 2022 en 2023. De opbrengsten staan gepland voor 2022. De exploitatieberekening laat een

negatieve uitkomst van € 253.000,-- zien. In de voorziening grondexploitaties is een bedrag van € 253.000,-- voor het project Elspeterbosweg Vierhouten gereserveerd.

Paragraaf Gemeentelijke heffingen

Algemeen

In deze paragraaf wordt conform het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) aandacht geschonken aan het beleid ten aanzien van de lokale heffingen, een overzicht op hoofdlijnen van de diverse belastingen en heffingen, een aanduiding van de lokale lastendruk en een beschrijving van het kwijtscheldingsbeleid.

De gemeente ontvangt de financiële middelen waarmee de gemeentelijke taken moeten worden uitgevoerd in hoofdzaak van de rijksoverheid, in de vorm van een algemene uitkering uit het Gemeentefonds en diverse doeluitkeringen. Daarnaast beschikt de gemeente over een relatief klein eigen belastinggebied.

Op grond van artikel 216 van de Gemeentewet kan de gemeenteraad besluiten tot het invoeren, wijzigen of afschaffen van een gemeentelijke belasting door het vaststellen van een belastingverordening. In artikel 219 van de Gemeentewet is limitatief aangegeven dat het om belastingen moet gaan die hetzij in de Gemeentewet zijn genoemd, hetzij in een andere bijzondere wet.

De gemeenteraad bepaalt welke belastingen de gemeente heft en heeft een aantal vrijheden waar het de invulling van het gemeentelijk belastinggebied betreft. Zo kan besloten worden over:

- de hoogte van de tarieven;
- de totale opbrengst van belastingen;
- de verdeling van belastingdruk over bijvoorbeeld burgers en bedrijven.

De gemeente Nunspeet kent de volgende gemeentelijke heffingen:

- Onroerende-zaakbelastingen (artikel 220 van de Gemeentewet).
- Forensenbelasting (artikel 223 van de Gemeentewet).
- Toeristenbelasting (artikel 224 van de Gemeentewet).
- Afvalstoffenheffing (artikel 15.33 van de Wet milieubeheer).
- Rioolheffing (artikel 228a van de Gemeentewet).
- Rechten (artikel 229 van de Gemeentewet): leges, begraafplaatsrechten, rioolaansluitrechten en marktgelden.

Heffingen in Nunspeet: lokale lastendruk

Lokale lastendruk

Tot de gemeentelijke woonlasten worden gerekend de onroerende-zaakbelastingen, de afvalstoffenheffing en de rioolheffing. De gemeente Nunspeet kent al jaren relatief lage woonlasten.

Tariefontwikkeling ozb	2022	2021	2020	2019	2018	2017
Eigenaarsgedeelte woning	0,10% van de WOZ-waarde	0,106%	0,0929%	0,0906%	0,091%	0,09%
Eigenaarsgedeelte niet-woning	0,20% van de WOZ-waarde	0,200%	0,177%	0,171%	0,167%	0,163%

Gebruikersgedeelte niet-woning	0,16% van de WOZ waarde	0,160%	0,145%	0,139%	0,136%	0,133%
--------------------------------	-------------------------	--------	--------	--------	--------	--------

Tariefontwikkeling rioolheffing	2022	2021	2020	2019	2018	2017
Per woning	€125,00	€135,00	€143,00	€147,00	€148,00	€153,00
Per niet-woning	€275,00	€275,00	€250,00	€255,00	€250,00	€253,00

Tarievenontwikkeling afvalstoffenheffing	2022	2021	2020	2019	2018	2017
Eenpersoonshuishouden	€168,00	€158,00	€144,00	€150,00	€150,00	€149,40
Tweepersoonshuishouden	€198,00	€180,00	€168,00	€174,60	€174,60	€174,00
Drie- of meerpersoonshuishouden	€228,00	€204,00	€189,00	€195,60	€195,60	€195,00
Recreatief gebruik	€168,00	€158,00	€189,00	€150,00	€150,00	€150,00

Jaarlijks wordt door het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (COELO) een atlas lokale heffingen opgesteld. Deze atlas geeft inzicht in de heffingen die een individuele gemeente hanteert ten opzichte van andere gemeenten.

In de Coelo-atlas staat de gemeente Nunspeet qua woonlasten voor een meerpersoonshuishouden op de ranglijst in 2022 op de 29e plek, waarbij nummer 1 de laagste woonlasten heeft (Oldebroek 100e, Elburg 77e en Hattem 288e). Binnen de provincie Gelderland staat de gemeente Nunspeet op plek 8.

Wat betreft de woonlasten van huurders van een woning voor een meerpersoonshuishouden staat de gemeente Nunspeet op de ranglijst in 2022 op de 12e plaats (Oldebroek 180e, Elburg 225e en Hattem 91e) en binnen de provincie Gelderland op plek 5.

De Nunspeetse heffingen nader beschouwd

Er is een onderscheid te maken tussen opbrengsten bedoeld als algemeen dekkingsmiddel en opbrengsten die dienen ter dekking van gemaakte kosten. De onroerende-zaakbelastingen, forensenbelasting, toeristenbelasting en precariobelasting behoort tot de eerste categorie. De afvalstoffen- en rioolheffing zijn bestemmingsheffingen en ook de rechten vallen hieronder. Bij bestemmingsheffingen is er een direct verband tussen de heffing en bepaalde uitgaven. De geraamde opbrengst mag niet uitgaan boven de geraamde kosten.

Op grond van de vastgestelde begrotingsuitgangspunten geldt voor heffingen in het algemeen een prijscompensatie van 2%. In de raadsvergadering van december worden bij de reguliere behandeling van de belastingverordeningen de tarieven van de bovengenoemde belastingen en rechten vastgesteld.

Ad 1. Onroerende-zaakbelastingen

De onroerende-zaakbelastingen (OZB) zijn algemene belastingen. De opbrengst kan vrij worden besteed. Wij onderscheiden twee onroerende-zaakbelastingen:

- *OZB-eigenaren*

Belastingplichtig zijn degene die op 1 januari van een belastingjaar het genot hebben van een onroerende zaak op grond van eigendom, bezit of beperkt recht (eigenaren, vruchtgebruikers, erfpachters). Een onroerende zaak kan bijvoorbeeld een woning, winkel, bedrijfspand of perceel grond zijn.

- *OZB-gebruikers*

Belastingplichtig zijn degene die op 1 januari van een belastingjaar een onroerende zaak gebruiken.

De OZB worden berekend over de vastgestelde WOZ-waarde. Op grond van de Wet waardering onroerende zaken (Wet WOZ) dient jaarlijks een nieuwe waarde te worden vastgesteld voor alle objecten in de gemeente. De waardepeildatum ligt een jaar voor het begin van het jaar waarin de waarde geldt. Voor de OZB over het jaar 2023 geldt dus de WOZ-waarde per 1 januari 2022.

De te betalen OZB is het resultaat van een combinatie tussen de WOZ-waarde en het tarief. In deze begroting stelt de gemeenteraad het in totaal te verkrijgen bedrag vast en gegeven (een inschatting van de ontwikkeling van) de WOZ-waarde volgt daaruit een tarief in de later door de gemeenteraad vast te stellen belastingverordening.

Vanaf 2020 is een benchmark woonlasten ingevoerd om jaarlijks de ontwikkeling van de lokale lasten inzichtelijker te maken. Daarmee is een einde gekomen aan het monitoren met de macronorm onroerende-zaakbelastingen (ozb).

Ad 2. Recreatieve heffingen

De gemeente Nunspeet kent een zogenoemde woonforensenbelasting. De woonforensenbelasting wordt geheven van natuurlijke personen die, zonder in de gemeente hoofdverblijf te hebben, meer dan negentig dagen van het belastingjaar voor zichzelf of hun gezin een gemeubileerde woning beschikbaar houden. Dit geldt zowel voor stacaravans als recreatiewoningen. De opbrengst van de forensenbelasting komt ten goede aan de algemene middelen. Gemeenten worden niet beperkt in het vaststellen van het tarief van de forensenbelasting. De gemeente Nunspeet heeft gekozen voor een vast bedrag per recreatieobject om zodoende de perceptiekosten laag te houden.

De gemeente Nunspeet heft toeristenbelasting voor het houden van verblijf binnen de gemeente door personen die niet als ingezetene in de Basisregistratie Personen zijn ingeschreven. Toeristenbelasting komt ten goede aan de algemene middelen. Gemeenten kunnen kiezen voor het heffen van toeristenbelasting van degene die verblijf houdt of van degene die gelegenheid tot verblijf biedt. Net als de meeste andere gemeenten, doet de gemeente Nunspeet dat laatste. Degene die verblijf biedt, mag de belasting overigens wel doorberekenen aan degene die verblijf houdt.

De heffing vindt in principe plaats per overnachting per persoon, maar er kan ook voor een (voor)seizoen- of jaarplaats een vast tarief betaald worden. Bij de (voor)seizoen- en jaarplaatsen wordt gewerkt met een forfaitaire berekening van het aantal overnachtingen.

Gelet op de bestuurlijke afspraken vindt er eens in de drie jaar een verhoging van de toeristenbelasting plaats met 5 cent (per persoon per nacht). Deze reguliere verhoging heeft plaatsgevonden voor belastingjaar 2021.

Ten aanzien van de forensenbelasting geldt net zoals voor de heffingen in het algemeen een prijscompensatie van 2%.

Bij de behandeling van de programmabegroting 2021-2024 is, bij het dekkingsvoorstel, besloten dat in 2023 de begrote opbrengst recreatieve heffingen wordt verhoogd met € 125.000 als dekking voor nieuw beleid budget recreatie en toerisme en als dekking ten behoeve voor gemeentelijke projecten. Bij de vaststelling van de tarieven toeristenbelasting en forensenbelasting in december 2022 zal bepaald worden welk effect dit zal hebben op de tarieven.

Ad 3. Afvalstoffenheffing

Op grond van de Wet milieubeheer heeft de gemeente de plicht ervoor zorg te dragen dat de huishoudelijke afvalstoffen worden ingezameld bij percelen waar deze kunnen ontstaan. Om de kosten voor het ophalen en verwerken van huishoudelijke afvalstoffen te verhalen, heft de gemeente Nunspeet afvalstoffenheffing.

In de gemeente Nunspeet is de heffingsgrondslag het aantal personen per huishouden. Er wordt een onderscheid gemaakt tussen een-, twee- en meerpersoonshuishouden. Bedrijven vallen buiten de heffing, omdat de gemeente daarvoor geen inzamelingsplicht heeft. Bedrijven moeten dit zelf (laten) verzorgen.

Verwachte kosten

Het grootste deel van de gemeentelijke kosten komt van het taakveld afval. De kosten zitten vooral in het daadwerkelijk inzamelen en verwerken van het huishoudelijk afval. Ook het scheiden van afval en het recyclen ervan valt hieronder. Ook begroten wij kosten die onder het taakveld verkeer en wegen vallen. Dat betreft een deel van de kosten van het straatvegen. Van de kosten van straatvegen wordt 60% toegerekend. Het schoonmaken en het schoonhouden van de wegen draagt immers ook bij aan een afvalvrije openbare ruimte. Naast het inzamelen van huishoudelijke afvalstoffen omvat de taak straatvegen echter ook het schoonhouden van de riolering.

Herkomst middelen

Gemeenten mogen op grond van artikel 15.33 van de Wet Milieubeheer voor de inzameling van het afval van huishoudens een afvalstoffenheffing invoeren. In de gemeente Nunspeet is het uitgangspunt dat 100% van de kosten verhaald worden.

Berekening van kostendeckendheid van de afvalstoffenheffing:

Kosten taakveld(en) incl. (omslag)rente	2.286.000
Inkomsten taakveld(en), excl. Heffingen	-445.000
Netto kosten taakveld	1.841.000
Toe te rekenen kosten:	
Overhead incl. (omslag)rente	50.000
BTW	429.000
Totale kosten	2.320.000

Opbrengst heffingen	2.320.000
Dekking	100%

Ad 4. Rioolheffing

Op grond van artikel 228a van de Gemeentewet heeft een gemeente de mogelijkheid om een rioolheffing op te leggen. De gemeente heeft bij wet een zorgplicht voor drie beleidsvelden op het gebied van water (afval-, hemel- en grondwater). Doel van de rioolheffing is dekking van de kosten die gepaard gaan met de zorgplichten. De gemeente Nunspeet legt de rioolheffing op aan de eigenaar van een direct of indirect op het riool aangesloten onroerende zaak in het kader van de WOZ-wetgeving. Dit vanuit het oogpunt van (lagere) perceptiekosten en eenduidigheid alsmede duidelijkheid. Er wordt bij de heffing onderscheid gemaakt tussen een woning en een niet-woning in het kader van de Wet WOZ.

Verwachte kosten

Het grootste deel van de gemeentelijke kosten komt van het taakveld riolering. De kosten zitten vooral in daadwerkelijk nakomen van onze gemeentelijke watertaken op het gebied van afvalwater, hemelwater en grondwater. In 2023 wordt, naast de operationele kosten, een vervolg gemaakt aan het klimaatbestendig inrichten van de leefomgeving. Hierbij wordt niet meer enkel gestuurd op wateroverlast, maar ook op hitte en droogte. De werkzaamheden die hiervoor worden uitgevoerd zijn vastgelegd in het uitvoeringsplan Klimaatadaptatie. Maatregelen hiervoor liggen deels in de riolering, maar ook in groene inrichting (o.a. wadi's), afkoppelen en de aanleg van koelteplekken. Ook wordt er ingezet op bewustwording bij particulieren, onder andere door aanleg van groene schoolpleinen en subsidiëring van afkoppelen en vergroenen van particuliere terreinen. Als gevolg van de stijgende energiekosten is een raming van deze meerkosten meegenomen in de berekening van de te realiseren opbrengst rioolheffing.

Ook begroten wij kosten die onder het taakveld verkeer en wegen vallen. Dat betreft een deel van de kosten van het straatvegen. Van de kosten van straatvegen wordt 40% toegerekend. Minder vuil op straat zorgt voor minder vuil in de kolken en het riool (besparing op kolkenzuigen en rioolreiniging). Daarnaast wordt de kans op verstopte kolken (minder bladophoping) kleiner, waardoor de kans op waterhinder en wateroverlast gereduceerd wordt.

Herkomst middelen

Gemeenten mogen op grond van artikel 228a van de Gemeentewet een rioolheffing invoeren. Deze mag maximaal kostendekkend zijn. In de gemeente Nunspeet is het uitgangspunt dat 100% van de kosten verhaald worden.

Berekening van kostendekkendheid van de rioolheffing:

Kosten taakveld(en) incl. (omslag)rente	1.835.000
Inkomsten taakveld(en), excl. Heffingen	0
Netto kosten taakveld	1.835.000
Toe te rekenen kosten:	
Overhead incl. (omslag)rente	162.000
BTW	124.000
Totale kosten	2.121.000
Opbrengst heffingen	2.121.000
Dekking	100%

Ad 5. Rechten

Rechten: leges

De wettelijke basis voor het heffen van leges is artikel 229, lid 1, letter b van de Gemeentewet. Leges worden geheven voor een door de gemeente te verlenen individuele dienst (zoals het verstrekken van een paspoort), maar ook voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verlenen van een vergunning (zoals een omgevingsvergunning). De heffingsmaatstaf is zeer divers en wordt vermeld in de tarieventabel die hoort bij de legesverordening.

De leges zijn in de huidige tarieventabel ingedeeld in drie titels;

Titel I, algemene dienstverlening;

Titel II, dienstverlening vallend onder de fysieke leefomgeving/ omgevingsvergunning;

Titel III, dienstverlening vallend onder Europese dienstrichtlijn.

Het uitgangspunt is 100% kostendekkendheid op verordeningniveau. Met name in titel II kan sprake zijn van kruissubsidiering.

De inwerkingtreding van de Omgevingswet, welke gevolgen zal hebben voor de legesopbrengsten, is uitgesteld tot (vooralnog) 1 januari 2023. Door de Omgevingswet zal de legesverordening en de tarieventabel aangepast moeten worden. De beoogde datum van inwerkingtreding van de Omgevingswet is 1 januari 2023. Als echter de digitalisering (het DSO) in oktober nog steeds problemen geeft, kan alsnog uitstel volgen.

Fiscaal juridisch is vereist dat op verordeningniveau de kostendekkendheid wordt beoordeeld. Dit geeft het volgende dekkingspercentage met betrekking tot de gehele legesverordening; 93,28%.

De BBV schrijft een nadere administratieve uitsplitsing voor. Onderstaand de kostendekkendheid per titel van de legesverordening:

Titel 1, 2 en 3	Taakveld	Overhead	Totale Kosten	Totale Opbrengsten	Kostendekking
Kostendekking Titel 1	€ 498.599	€ 172.932	€ 671.531	€ 569.409	84,79%
Kostendekking Titel 2	€ 643.901	€ 400.034	€ 1.043.935	€ 1.038.122	99,44%
Kostendekking Titel 3	€ 7.147	€ 5.205	€ 12.352	€ 4.178	33,82%
Kostendekking totale tarieventabel	€ 1.149.647	€ 578.171	€ 1.727.818	€ 1.611.709	93,28%

Rechten: begraafplaatsrechten

Onder de naam begraafrechten worden in Nunspeet rechten geheven voor het gebruik van de begraafplaats en voor het door of vanwege de gemeente verlenen van daarop betrekking hebbende diensten.

Kosten en opbrengsten begraafrechten	Bedrag
Lasten	481.000
Opbrengsten	417.000
Dekking	87 %

Rechten: riolaansluitrechten

Dit recht wordt geheven voor het genot van de door of vanwege het gemeentebestuur verleende dienst, bestaande uit het aanleggen van de aansluitbuis tussen het riool en de grens van de openbare weg.

Rechten: marktgelden

Onder de naam marktgelden worden in Nunspeet rechten geheven voor het innemen van een standplaats op de voor markt aangewezen plaatsen gedurende de voor markt aangewezen tijd.

Kosten en opbrengsten markt	Bedrag
Lasten (incl. overhead)	66.300
Marktgelden	64.300

Dekking	97%

Kwijtschelding

Het gemeentelijk kwijtscheldingsbeleid maakt een integraal deel uit van het gemeentelijk minima-beleid. Kwijtschelding is alleen mogelijk voor de afvalstoffenheffing. Er zijn twee routes naar min of meer hetzelfde doel. Er is de kwijtscheldingsprocedure en er is de minimaregeling. Vanuit laatstgenoemde regeling kunnen inwoners, als ze voldoen aan de gestelde inkomens- en vermogenseisen van de Verordening bijdrageregeling minima gemeente Nunspeet 2020 in aanmerking komen voor een bijdrage in de kosten van de afvalstoffenheffing. De bijdrage is net zo hoog als de opgelegde afvalstoffenheffing. De gemeente Nunspeet hanteert geen lokaal beleid voor de kwijtschelding, maar hanteert de landelijke 'uitvoeringsregeling invorderingswet 1990'.

Overzicht geraamde inkomsten

De geraamde inkomsten staan weergegeven in bijlage 5 van het bijlagenboek.